حسب ضابطہ رجسٹری شدہ ہے

5 : 7

مَا مُحَمَّدٌ اِلَّا رَسُوْلٌ

الحمد للہ والمنۃ کہ کتاب لاجواب یعنی تذکرہ انبیاء علیہم السلام مسمّٰے بہ

عجائب القصص

یعنے

گلزار آدمؑ

مصنفہ

مولوی محمد مسلم

حسب فرمایش

محمد علی شمس الدین تاجران کتب شہر جالندھر

۱۹۲۰ء

مطبوعہ کیکسٹن پریس لاہور

DATA ENTERED

(باہتمام ملک چراغ الدین صاحب ملک)

Marfat.com

مختصر فہرست کتب کتبخانہ حاجی سراج الدین سراج الدین تاجران کتب کشمیری بازار لاہور

کتب فقہ بزبان پنجابی۔

نام کتاب		نام کتاب		نام کتاب		نام کتاب	
احوال الآخرت مطبوعہ لاہور	۴ر	گلزار نوح ۴ پنجابی۔	۲ر	وفات نامہ۔	۰ر		
احوال الآخرت جدید۔	۴ر	گلزار خلیل ۲ پنجابی۔	۲ر	شیر رسول۔	۱۰ر		
توقیر الحق۔	۴ر	قصہ ابراہیم ادہم۔	۲ر	انتخاب الکتب۔	۱ر		
پکی روٹی کلاں محمد الدین۔	۱۰ر	تقویۃ الاسلام }	۴ر	رسالہ جمعہ۔ عربی۔	۰ر		
ایضاً مولوی غلام رسول۔	۱ر	ترجمہ فتوح الشام }	۴ر	چہل حدیث۔	۸ر		
ایضاً خورد۔	۰ر	فقر نامہ۔	۴ر	دعا سریانی۔	۰ر		
اخبار الآخرت۔	۱۰ر	فقر نامہ امام جعفر صادق۔	۱ر	رسالہ تاثیر الصلوٰۃ۔	۰ر		
مٹھی روٹی۔	۳ر	جنگ نامہ حامد۔	۱ر	شجرہ خاندان چشتیان۔	۲ر		
سیف السنۃ۔	۱ر	جنگ مقبل۔	۰ر	گھڑولی رسول مقبول۔	۱۰ر		
نجات المسلمین۔	۰ر	جنگ فرزندان مسلم۔	۱۰ر	سلسلہ چشتیان۔	۰ر		
بدیع الجمال۔	۲ر	فرائض بابو۔	۳ر	قصہ شمشاد۔	۱ر		
خوان یغما اول۔	۱ر	زبدۃ الفقہ۔	۱ر	رسالہ بے نمازان۔	۰ر		
ایضاً۔ دوم۔ سوم۔	۱ر	جنگ قاسم۔	۰ر	حجۃ الاسلام۔	۰ر		
درۃ الاسلام۔	۱ر	جنگ حضرت علی رضہ۔	۲ر	خلاصۃ الفقہ۔	۰ر		
خوان یغما جدید۔	۰ر	جنگ حنیف۔	۱ر	تحفۃ الصلوٰۃ۔	۱ر		
تمیم النصاری۔	۱ر	سعادت الکونین شہادت ناصر امام حسین۔	۱ر	حلیہ شریف بزبان پنجابی فارسی }	۱ر		
مستی روٹی مسائل معہ معراجنامہ	۰ر	نافع الصلوٰۃ۔	۰ر	قصیدہ امیہ۔	۰ر		
گلزار آدم۔	۳ر	روشندل۔	۱ر	ارشاد المسلمین۔	۱ر		
گلزار یوسفی۔	۵ر	غلامان ناجی۔	۰ر	قاضی کتب۔	۰ر		
گلزار سکندری۔	۱۰ر	جنگنامہ حامد چوب قلم معہ مرثیہ	۳ر	باراں الفاع عبد اللہ۔	۹ر		
گلزار حسینی۔	۵ر	معراجنامہ قادری۔	۱۰ر	ایضاً۔ بارک اللہ۔	۹ر		
		نور نامہ۔	۰ر	زینت الاسلام کلام محمد۔	۶ر		
		نجات المومنین۔	۳ر	الفاع محمدی جدید۔	۶ر		

Marfat.com

حق کاپی رائٹ محفوظ ہے کوئی صاحب بلا اجازت نہ چھاپے

ماشاء اللہ لا قوۃ الا باللہ

الحمد للہ والمنۃ کہ کتاب سراپا برکت از تصانیف عالم ربانی مولوی محمد مسلم صاحب

عجائب القصص

سنہ ۱۳۳۸ھ یعنی ۱۹۲۰ء

گلزار آدم علیہ السلام

حسب فرمائش حاجی چراغ الدین سراج الدین تاجران کتب لاہور بازار کشمیری

باہتمام ملک چراغ دین مالک کیکسٹن پرنٹنگ الیکٹرک پریس لاہور

یہ کتاب اور نیز ہر ایک قسم کی صدہا کتابیں دکان حاجی چراغ الدین سراج الدین تاجران کتب لاہور بازار کشمیری سے نہایت ارزاں قیمت پر مل سکتی ہیں۔

Marfat.com

۲۹۷۶۹۹۳
۲۹۲۸۶
III VI 41
6041
DATA ENTERED

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

سر سجدے وچ رکھ کے بے حد کہاں ثنا — جس نے کن میکون تھیں کیتے ارض و سما
سورج چند بنایا جس نے قدرت نال — زینت ایہ آسمان دی کیتی جل جلال
زینت کیتی زمین دی اللہ نے انسان — ہور ہزاراں نعمتاں رنگا رنگ پچھان
انبر ساتھ فرشتیاں سارا کر معمور — کھاون پیون انہاندا کیتا ذکر غفور
عورت دی کجھ انہاں تھوں خواہش ناہیں مول — اندھ شکر خدا ایہدے رہندے ہیں مشغول
کیتے اللہ پاک نے میوے پھل بہار — ہر انواع نعمتاں آہے ناہ شمار
دوزخ ہور بہشت بھی کرسی لوح قلم — زمیاں تے اسمان بھی کیتے نال کرم
کسنوں طاقت لکھن دی جیہی صفت خدا — لا احصی جاں آپ ہی نبی گئے فرما
صفت نہ ہووے ربدی ہے اوہ بہت رفیع — دل تھیں پاک رسول نوں من میں کہ ان شفیع
حضرت نبی کریم نوں کہاں ہزار درود — ایہ سب جیہدے وارد کیتا ہے موجود
وچ فرشتیاں مرسلاں جیہدا قدر بلند — ساتھ اشارت اوسدی ٹکڑی ہویا چند
جیہدی صفت قرآن وچ کیتی آپ خدا — یٰسین عاجزی اوسدی آکھاں صفت ثناء
طٰہٰ نے یٰس وچ دیکھو صفت نبی — والضحیٰ تے والشمس ہے جیہدی صفت سبھی
سن توں پاک رسول دی ہیں بک کہاں ثناء — وچ میدان کوہ طور دے موسیٰ جدوں گیا
اللہ نے فرمایا حضرت موسیٰ نوں — اپر اس پہاڑ دے آ جو جتا توں
ایہ جاگہ ہے ادب دی کیتا حکم خدا — پیراں وچوں جتیاں جلدی کریں جدا
جدوں محمد مصطفیٰ اپر عرش گیا — ہو اسوار براق تے حکمے نال خدا

Marfat.com

دل وے اندر اپنے کیتا ایہ دھیان
سوئے نوں کوہ طور تے ہویا سی فرمان

ایہ جاگہ ہے ادب دی جوتے دیہہ اوتار
ایہ تاں عرش عظیم ہے اس تھیں نیر گوار

اس جاگہ وچ جوتیاں میں ہی کراں جدا
جان بے ادبی عرش تے جوتی ہیریں پاو

جوتی پیراں لاہ کے حضرت ہوئے روان
جبرائیل سنایا اللہ دا فرمان

پیریں جوڑا رہن دے ای میرے محبوب
جوتی تینوں لاہ کے آون ناہیں خوب

کیتا عرش اللہ دا آہا تھ پچھان
رکھیا قدم رسول جاں ہویا امن امان

مرسل وچہ پیغمبراں حضرت نبی کریم
حضرت آدم نوح تھیں نالے ابراہیم

حضرت شیث ادریس تھیں حضر اتے الیاس
سب تھیں نبی کریم نوں افضل کرین قیاس

اسمٰعیل اسحاق تھیں یوسف تے یعقوب
سبھناں کولوں مصطفےٰ اللہ دا محبوب

حضرت صالح ہود بھی لوط اتے ایوب
موسےٰ اتے ہارون تھیں رب دا ہے محبوب

یسع ذوالقرنین تھیں یحییٰ اتے طالوت
سب تھیں افضل مصطفےٰ رکھ یقین ثبوت

یوشع شمعون ذکریا حضر عزیر نبی
شان برابر مصطفےٰ اُنہاں سول نہیں

سلیمان اتے داؤد بھی حضرت عیسیٰ جان
افضل پاک رسول نوں انہاں نو چہ پچھان

شان رسول کریم دی کیتی رب بلند
نبیاں اندر مصطفےٰ جیوں تاریاں نو چہ چند

نور رسول کریم تھیں کیتا کل جہان
آدم حوا دے سکے نوروں ہوئے عیان

عزت بی کریم دی آدم دی تقصیر
اللہ کیتی معاف سی جس دا نام قدیر

نوح تائیں طوفان تھیں بخشی رب نجات
آتش وچوں کڈ لیا ابراہیم عیات

حضرت یونس مچھیوں یوسف قید محن جان
موسےٰ نوں فرعون تھیں بخشی رب امان

عبداللہ دا پُت سی حضرت پاک نبی
عبدالمطلب جان نوں اسدا دا دا سی

اوہ ہاشم دا پُت سی اوہ پُت عبد مناف
اوہ قصی دا پُت سی آکھ سداواں صاف

سی اوہ پُت کلاب دا اوہ مرا دا جان
مرا آ کعب دا کعب لوی دا جان

اوہ غالب دا پُت سی غالب پُت فہر
اوہ مالک دا پُت سی مالک پُت نضر

سی اوہ پُت کنانہ دا اوہ خزیمہ دا
اوہ مدرک دا پُت سی اوہ الیاس مُنا

اوہ مضر دا پُت سی اوہ پُت نزار
اوہ معد دے دا پُت سی اگے کرین شمار

معدہ سی اودنان دا اوہ پُت آہا او د
اوہ یسع دا پُت سی سُن ہو کے خوشنود

Marfat.com

اوہ سلامان دا پُت سی اوہ ثابت دا جان
اوہ سی اسماعیل دا سی اوہ پُت خلیل
سی اوہ پُت ناخور دا اوہ شارُخ پچھان
اوہ جابر دا جان توں اوہ شالح دا خوب
اوہ سی بٹیا سام دا نوح نبیؑ دا اوہ
اوہ سی منوعلمخدا اوہ ادریس سمبھال
یارد مُہلائیل دا سی اوہ پُت قینان
بٹیا حضرت شیث دا سی حضرت آدمؑ دا
امینہ بٹی وہب دی ماں نبیؐ دی جان
چودان حرم رسولؐ دے دل تھین کریں آداب
سودہ اُم حبیب سی اُم سلمہ ہور جان
اُمِ نبیہ تے ریحانیہ ہور میمونہ خوب
بیٹے چار رسول دے سن توں یار فہیم
بنت رقیہ فاطمہ زینب ام کلثوم
مکے پیدا ہویا حضرت پاک نبیؐ
بعد رسول کریم دے آہے چارے یار
اس دا نام صدیق ہے دھر پیا آپ رسولؐ
ابہ عامر دا پُت سی اوہ پُت کعب پچھان
تمیم پچھانی مرہ دا ذات قریشی سی
ابا بکر صدیق توں مخمیسر فرماء
پکڑ ترازو تو لیئے تیرے نال ایمان
ام الخیر صدیق دی آہی ماں پچھان
مکے پیدا ہویا عمر تریسٹھ جان
تے فرزند صدیق دے پک عبدالرحمٰن
بیٹیاں تن صدیق دی عائشہ ام کلثوم

اوہ پُت آتا عمل دا اوہ قیدار جوان
اوہ آذر دا پُت سی سُن توں ایہ دلیل
اوہ راعود دا پت سی اوہ قالع دا مان
اوہ سی ارشخشاذ دا سُن میرے محبوب
نوح لامک دا پُت سی شک نہ کرنی کو
اوہ یارود دا پُت سی سُن ہو کے خوشحال
اوہ سی پُت انوشا اوہ پت شیث پچھان
کُرسی نامہ نبیؐ دا مسلم گیا سُنا
اوہ سی عبد مناف دا بیٹا کریں دھیان
خدیجہ حضرت عائشہ حفصہ سنی جواب
جویریہ تے دوز بلبان اُسمہ کریں بیان
پک صفیہ ہور سی حضرت دی محبوب
طیب طاہر سجہ توں قاسم ابراہیم
سبھنا نو چوں فاطمہ افضل کر معلوم
وچہ مدینے دفن ہے عمر ترسٹھ سی
پہلا یار رسول دا سی اصحاب کبار
بٹیا ابی قحاف دا سی ایہ مرد قبول
کعب پچھانی سعد دا سعد تمیم عیان
سنوین کُرسی نبی نوں جا کے رلدا ہی
ہکی پلے ایمان نین دوجے خلق خدا
مول نہ ہوون بجھ توں اوہ برابر جان
اوہ بیٹی سی صغر دی اوہ پُت عامر جان
وچہ مدینے دفن ہے پاس رسول پچھان
عبداللہ سا دو ہترا ہور محمد جان
اسماء آہی تیسری بین تہیں کر معلوم

دوجا یار رسولؐ دا حضرت عمر خطاب
حضرت عمر پچھان توں آہا پت خطاب
اوہ پت عبدالعزیز دا اوہ ساریا دا
سا اوہ پت زخاج دا اوہ عدی دا جان
ناؤیں کرسی نبی نوں ملدا ہے اوہ چار
تکے پیدا ہویا عمر تریٹھ جان
پیغمبر فرمایا میرے بعد نبیؐ
چار عمر دی بیٹیاں نو آہے فرزند
اوسط اصغر ہور سی تے عبدالرحمن
بیٹیاں چار خطاب دی حضرت حفصہ جان
تریجا یار رسول دا حضرت سی عثمان
بیٹیاں دو عثمان نوں دتیاں پاک رسولؐ
آہا تدوں رسول نے کیتا ایہ فرمان
حضرت عثمان جانتوں بیٹا ہے عفان
اوہ سی عبشمس دا پت عبد مناف
ازوی بنت کریز دی ماں آہی عثمان
بیٹا عبدالشمس دا آہا سنے حبیب
وچہ بقیہ دفن ہے ہویا بزرگ وار
چھ اسد یاں سن بیٹیاں دس آہے فرزند
خالد تے سعید سی عتبہ ہور عیان
بیٹیاں دا ئسن نام توں مریم ام سعید
آہی ام نبین ہک سنتوں مہر بار
چوتھا یار رسول دا حضرت شاہ علیؓ
ابوطالب دا پت سا حضرت شاہ مردان
دوجگ کرسی نبی دی رلدا شاہ علیؓ

وڈا جد امر تبہ کیتا رب وہاب
ایہہ سا پت ثقیل دا ئسن میرے احباب
اوس عبداللہ باپ سا اوہ پت فرط سنا
عدی آہا کعب دا بیٹا کرین دھیان
ہاشم دی دھی فاطمہ اس دی ماں سنا
وچہ مدینے دفن ہے پاس صدیقی جان
ہونا ہوندا سبجہ توں ہوندا عمر صے
اکبر عاصم زید سی ہور عیاض پسند
لوشمہ مشہور ہے تے عبداللہ جان
ہور رقیہ فاطمہ زینب کرین دھیان
صفت کیتی ہے رب نے جدی وچہ قرآن
حضرت دی وچہ زندگی فوت ہویاں مقبول
ہوناری بیٹی ہور جے دیندا میں عثمان
اوہ ثابت دا پت سی اوہ پت سا بیہ جان
پنجویں کرسی نبید دی رلدا ہے ایہ صاف
اوہ زبیر دا پت سا ابن حبیب پچھان
مکے پیدا ہویا آہے نیک نصیب
عمر تریٹھ سال دی دساں کرا طہار
اکبر اصغر زید سی سنیں توں ایہ ولید
شبیہ ولید صغیرہ عبدالملک پچھان
عائشہ ام امان سی ام عمر کر دیار
کھول کتاباں دیکھہ توں ہو جاسی اظہار
صفت کیتی ہے اوسدی وچہ قرآں ربی
عبدالمطلب اوسدا دا آہا جان
توں وچہ نبی کریم دے کرسی دیکھ صحی

Marfat.com

فاطمہ بیٹی اوس دی ماں علی دی جان
پاک نبی تے علی دا آہا اکو خون۔
مکے پیدا ہویا حضرت شاہ مردان
بیٹے حضرت علی دے فاطمہ دے فرزند
زینب ام کلثوم دو بیٹیاں شاہ مردان
بعد رسول کریم دے جوسی چاہے یار
رب اصحاب رسول دے ہین برحق پچھان
چاچے پاک رسول دے حمزہ تے عباس
آل اصحاب رسول نوں کہاں ہزار درود
رحمت ہووے رب دی اوپر چار امام

اوہ ہاشم دا پتر سادلوچہ کرین دھیان
جو دشمن ہے اوسدا سنوں جان زبان
پاس کوفیدے نجف ہی اوتھے دفن پچھان
حضرت حسن حسین دو محسن سی دل بند
ماں انہاندی فاطمہ جسدی وڈی شان
افضل بعد پیغمبراں دلوچہ کرین شمار
گلہ کرے جو انہاں تہیں ہے اوہ نافرمان
ایہ بھی دلوچہ آپنے افضل کرین قیاس
اللہ آل رسول تہین دائم ہے خوشنود
ابو حنیفہ شافعی مالک حنبل نام

مناجات مصنف رحمۃ اللہ علیہ بدرگاہ قاضی الحاجات

اللہ قادر پاک توں حاجت کرین روا
اسین فقیر ضعیف ہاں عاجز اتے گدا
اللہ میری عرض ہے تیری وچہ درگاہ
اوپر حال غریب دے کرم کرین توں شاہ
دیوین مینوں آپنا ہر دم شوق مدام
اندر تیری یاد دے گذری عمر تمام
ایہہ بھی میری عرض ہے میری عائی شاہ
ہستی میرے جسم دی جد توں کرین فناہ
دل میرا توں نور دے ساتھ کرین معمور
باطل وہم خیال توں دل وچوں کر دور
بندہ اک ضعیف ہیں عرضاں کئی ہزار
سن میری فریاد توں آ میرے کرتار
جو وچوں سرب دور جیاں ہیگا درجہ فوق
لکھاں درجہ اوس تہیں توں ہیگا بافوق
جسدا قدر بلند ہے دنیا لوچہ پچھان
اوہ تیری درگاہ وچہ عاجز ہے ناتان
توں مہمان نواز ہین نالے کرم سنجار
اسین ضعیف نجیف ہاں عاجز فقر گدا
توں خود آپ فیاض ہیں نالے جود اکرم
عاجز پور ضعیف ہاں باجہ دینار درم
تیری ذات لطیف ہے نالے طیب پاک
ساڈی کی بنیاد ہے اصل جنہاں نہ اخاک
اس تفاوت ساتھ دے ہر دم رہیں قریب
ایہ سب تیرا لطف ہے بات عجیب غریب
نحن اقرب آپ تیں کیتا ہے فرمان
عمر تمامی ڈھونڈدا وا ہین ہویا حیران
ہیں ہاں باہجہ بصیر توں عاجز تے مجبور
نالے لائق قرب دی ناہیں رب غفور

جیکر مینوں آپ نوں بخشیں نہ نظر
میں عاجز نوں کس طرح آوین پھیر نظر

اوہ بصیرت یا طنی مینوں بخشں خدا
کھولن اکھیاں باطنی ویکھاں نور صفا

جے توں آکھیں عدم نوں قائم جلدی ہو
ہوندی اوہ موجود ہے دیر نہ لگے کو،

مینوں اپنے عشق دا کرتوں ورد عطا
جو دنیا وی حیثیت رہے نہ پک ذرا

وچہ حقیقی عشق دے کر مینوں بے ہوش
تا وحدت دے جام نہیں ہر دم کراں خروش

بیخود ہووال عشق وچہ جام شراب پلا
خود بینی دے حسن نہیں گردن ہو جدا

اس عشق وی نشے نہیں مجنوں وانگ بنا
باہجوں خواہش آپنی کرلوں سب فنا

دلدے اندر بخش توں ایسا جوش خروش
اڈ جاوے اس طبیعت نہیں جو ہی خواہش ہوش

کھولیا منہ نہنگ نے وچہ غار دے دریا
لنگڑے دونویں پیر ہین اندر رات سیاہ

جنگل دا کجھ انت نہ چاوے طرفین خار
ننگے دونویں پیر ہین ساتھی نا دکوئی یار

جس جنگل وچہ لعل ہے اوسوچہ کنڈی سنگ
راہبر باہجہ شمار ہین نالے رستہ تنگ

نہ کوئی غمخوار ہے راہبر نہ شفیق
وچہ اندھیری رات دے بھلا سب طریق

بک دل میرے اگ ہے آوی شعلہ مار
تھر تھر کیدا ہلن ہے ڈردا باہجہ شمار

نظر ہینوں ہے آوندا دوجہل اک چاہ
تنگ تے بی تاریک ہے نالے سپ سیاہ

ٹھاٹھاں مارے مارداہے وڈا دریا
جنہدا پار اورار نہ انت نہ کوئی آر

پچھے میرے پیر نے کھولی آ کے زبان
ناں کوئی یار رفیق ہے اتے اوس میدان

ہن تدبیر نہ آوندی کئی تدبیر کران
بک عنایت فضل دی ہاویں نظر دھران

ساتھ عنایت کرم دے جو ناہ کرین نظر
میری مرنے وچہ ہن ناہین کجھ کسر

سن میری فریاد توں دیون والے داد
بنجر ے باہجوں جاگراں کس اگے فریاد

میرے پاسوں اوسدا ہوندا ہین علاج
قدرت ہتھین تدبیر کر آپ بناوین کاج

اندر گھمن گھیر دے کشتی پئی ڈبون
ہوندا ہین غرقاب ہان وچہ دریائے خون

جے ناکرسین لطف توں میرے پاک اللہ
ناہینوں شیطان نے کیتا ہار تباہ

فکر اتے افسوس تھین کردا شور پکار
مفت گوائی عمر مین غفلت وچہ خوار

وچہ نکمے کم دے گذری عمر تمام
جو کجھ میں کردا ہم سی آہی ساری خام

مفت گوایا عمر دا جو سا ڈر بیتم
بیا جو تجھ عقل تے ہو گیا دو نیم

Marfat.com

رب غفارا قادرا تو ہین بخشی جان
میری دل دی آرزو کرتوں سب آسان

مسلمانون لطف تہین مسلم کریں خدا
طرف گناہاں دیکھ کے کریں غضب ذرا

ساتھ لطف تے کرم دے ہیتوں نیک بنا
جو کجھ میری خطا ہے کرتوں نیک خدا

مسلم تے ہور معنے کریں موافق دو
معنے تے ہور نام بہی تدوں برابر ہو

لفظ بدی تے معنے جے کر ہون نیک
او ہو نیک کمال ہے فضل نیک ولیک

مسلم ہوئے لفظ جے معنے ہوون بد
آپ پسند نہ مول ہے اگے اہل خرد

اللہ مسلم عبد نون مسلم کریں توں آپ
لفظ اتے ہو معنے دووین کریں ملاپ

جسم اتے دل نور دے ساتھ کریں معمور
نون تے پیر باہجہ ہے کر ہتوں نوں دور

جو مسلم دے نام دے ہینگے حرف چہار
انہانون تقسیم کرتوں اس طور غفار

جدا جدا اس نام دے اندر ہے اک سیم
کراوہ میم کریم دل ہور رحیم علیم

سین جو ہے اس نام دے اندر رب بریں
قدوس سبوح واسامع داوہ سین

لام جو ہے اس نام دے اندر پاک خدا
لطیف علیم سلام دا نون اوہ لام بناؤ

میم جو ہے اس نام دے آیا اک اخیر
کراوہ میم قیوم دا نون اے رب قدیر

تا ثنا حسن اس نام دا ہتے سارا چند
نام اے مسلم نام دے معنے ہون دو چند

کر میرے اس نام نون باتوں منقبول
رنج فکر تکلیف دوچہ پاوین نا ہین مول

حرمت تہین اس نام دے کر سب دور ملال
حرمت تہین اس نام دے کر سب دور ملال

جیتوں ہیں بدکار نون بخشیں پاک اللہ
جیتوں ہیں بدکار نون بخشیں پاک اللہ

جیتوں ہیں مجہول نون چا کریں منقبول
جیتوں ہیں مجہول نون چا کریں منقبول

تیں اونہانون بخشیا اوپر پاک کلام
تیں اونہانون بخشیا اوپر پاک کلام

خیر علیئے دا بخشیا کر کے لطف عطا
خیر علیئے دا بخشیا کر کے لطف عطا

اونہون مسلم عبد نون رہنا کر مقبول
روز حشر شرمندگی ہووے نا حصول

جیہے ہیں بدکردار ہاں تالے نافرمان
تیرے پاک رسولؐ دا ہیں ہاں بندہ غلام

حرمت نام رسولؐ دے کر کے رب جلال
ہیں بدکار بیکار نون بخشیں جل جلال

حرمت چا کے یا غنی حرمت آل رسول
ہور اصحاب رسولؐ دے جو ہے مقبول

حرمت قوم رسولؐ دے حرمت چار امام
عارف عاجز راہداں تالے ولی تمام

مطلب نیا دین دسا سے کرین آسان قبر کرین پر نور تہین ثابت رکھ ایمان
دل نہیں وہم خیال نوں سارا دیہہ اُٹھا دیہہ بہشت اپنی بہنوں رکھ خدا
لطف عنایت خلق تے تیرا اہیت لطیف ہیں وچہ تیرے بندیاں نال بدکار ضعیف
جے ہین بدکار ہاں تیرا اسم غفور اک نظر تیئن کریم دی خطا ہووے سب دور
بخش میرے اوستاداں نوں آہے نصیر بخش میرے ماں باپ نوں تیرا نام کبیر
تیری عاجز خلق ہے توں ہیں پاک خدا جملہ مومن کل نوں بخشیں کراں دعا
توں ہیں بخشنہار ہین بدیاں انت نہ کا غرق گناہاں وچہ ہیں جھولی ناہی دریا
جو متقین بدکار ہے ہین اُس تہین بارکار جے ہین کیتا ظلم ہے توں ہین بخشنہار
جو اس نیا وچہ ہے شئیں ناقص چیز سو درجہ اوہ نیک ہے ہیں تہین کرین تمیز
واحد رب ستار توں تیرا اسم غفور ہین عاجز بے کار تے کرتوں رحم ضرور
توں ہیں شافی خلق دا ہیں تیرا بیمار بحر سمندر وچہ ہیں توں ہیں کریں پار
میری عرض قبول کر حرمت پاک رسول میری ایس کتاب نوں کر مشہور قبول
بخشیں میریاں دوستاں تامیں ربا کل مومن سارے بخش توں گئی جے راہوں بھل
لکھن پڑھن سب ایس نوں جو ہیں مسلمان برکت عزت پاک دی کرتوں سب آسان
مسئلہ کرن ختم توں ایہ سوال بدیع روح محمد مصطفےٰ اسو چہ رکھ تسلیم
حالت ایس کتاب دی لوکاں آکھ سُنا طفیل محمد مصطفےٰ کرسے آسان خدا

سبب تصنیف کتاب

پہلے حمد خدائیدے نال بعد دعا حالت ایس کتاب دی ولیاں کجھ سنا
یکدن دل وچہ گذریا میرے ایہ خیال ہندی وچہ پیغمبراں دا ہین کجھ آکھ احوال
لکھے نام خدائیدا پکڑی نیم دوات لکھے جو اندر ایس دے صادق ہیں حالات
حصے اسدے چار ہین کیتے جدا جدا گلزار آدم اس نام ہے پہلا حصہ ایہا
گلزار موسیٰ ہے دوسرا حصہ دیا خوب ہے گلزار سکندری تیجا حسن محبوب
ہے گلزار محمدی چوتھا حصہ خوب حال محمد مصطفےٰ اسو چہ ہے مرغوب
وچہ کتاباں معتبر لکھیا ہے ایہہ حال شک ہووے دلوچ جے ویکھ کتاباں بھال
کجھ نہیں ظاہر قصص نہیں لکھیا ہے جو حال کجھ بحر الامواج تہین لکھیا ایہہ احوال

Marfat.com

لکھیا کجھ بہتا رجیوں کجھ قصص الانبیاء — کجھ احوال مدارجیوں لکھیا ہے وِچ جاء
کجھ تفسیر عزیزیوں کجھ کشف الاسرار — کجھ تفسیر غرائبیوں آ کجھ سُنیا یار
اینہاں باہجوں ہور جو ہیگی کجھ کلام — اس جا اوس کتاب دا ظاہر لکھیا نام
ایہ سب قصے رب نے الحق وِچ قرآن — اوپر پاک رسول دے نازل کیتے جان
ہووٹھی ایس کتاب دی جو چاہے گفتار — جوں آیات قرآن تھیں کیتا اس انکار
پڑھ پڑھ راضی ہوسن اس قصے نوں یار — جاسی اندر حسد دے ہوسن آپ خوار
نہ تکلف شاعری نہ کجھ ساتھ ردیف — جاہلاں لوکاں واسطے لکھی کتاب شریف
ناہیں جاتاں قافیہ جاتاں نہ ردیف — ایہ جو احسن قصص ہے قصے بہت شریف
عربی تے ہی فارسی خاصاں نوں مطلوب — ایہہ پنجابی ہووسی عاماں نوں مرغوب
اس حصے دے باب چھ ہے کل بیان — سن سن راضی ہوسن ہندی وچ زبان
اندر پہلے باب دے قصہ نور رسول ﷺ — پڑھ کے جو سوسن اوسنوں ہوگ ثواب حصول
اندر دوجے باب دے قصہ آدم دا — شیث اسدے ادریس دا اندر اسدے آ
اندر تیجے باب دا نوح علیہ السلام — حضرت صالح ہود دا حال شداد تمام
اندر چوتھے باب دے ابراہیم خلیل — لوط اتے اسحاق دا قصہ اسمٰعیل ؑ
اندر پنجویں باب دے حالت کجھ یعقوب — احسن قصہ ایس وچ یوسف دا ہے خوب
اندر چھیویں باب دے قصہ نبی ایوب — یونس اتے شعیب دی حالت ہے محبوب
اس تھیں پچھے ہور ہے بہتوں ہووے شوق — گلزار ہوسی نوں جیہڑا تیں نال محبت ذوق
نہیں دعویٰ شاعری ناہیں شاعر مول — بخشو بندوں موسوں جو ہیں اسوچ بھول
بین جیہا وچ خلق دے ناقص عقل شعور — اللہ بخش بہار ہے ہوئی ہوگ سو ہو
ستلوم نال کتاب دا کرا تحیت مقبول — اوہ وسیلہ خوب ہے تیرا پاک رسول

باب اول در بیان پیدائش نور محمد صلی اللہ علیہ وسلم

اندر باب اوسان کر آکھ سناواں حال — جیونکر سب پیدائشوں کیتا رب کمال
صحیح روایت لکھیا وچ اخبار کتاب — نور نامہ ایہہ نبی دا جیکے لکھو ثواب
پہلاں صانع خلق نہیں پیغمبر دا نور — پیدا کر کے رب نے کیتا سبھ ظہور
اک درخت بنایا رب نے قدرت نال — اس دا نام یقین سی دھریا جل جلال

Marfat.com

اللہ نور رسول نوں صورت مور بنایا
بیٹھا مور یقین تے ستر ہزاراں سال
اگے اُسدی آرسی رکھی قدرت نال
صورت وچوں آرسی دیکھی نظر اٹھا
وچ درگاہ خدا دے سجدے کیتے پنج
کیتا اللہ پاک نے تہیں جسم مور حیاو
ہویا سر دے عرق تھیں روح فرشتیاں جان
سورج چند بنایا روشن وچ جہان
سینہ دے جو عرق تھیں پیدا کیتے انبیا
ابرو دے جو عرق تھیں روحاں مسلمان
پشت مبارک عرق تھیں بیچ بیت المعمور
دنیا دی جو مسجد اندی ہے سب زمین
قدم مبارک عرق تھیں ایہہ زمین تمام
اللہ نے اس نور تھیں اک فانوس بنا
اوہ فانوس عقیق دا آہا بہت شفاف
کیتا اوتھاں طواف سی برساں ستر ہزار
روحاں نوں فرمایا اس تھیں بعد خدا
شروع تھا جس روح تے ہویا اوہ سلطان
بہشت ایہہ دیکھیاں ہویا اوہ نقاش
کن ڈٹھے جس روح نے ہو صاحب اقبال
ہونٹھ ونداں نوں دیکھ کے ہویا بہت شکیل
مونہہ مبارک دیکھ کے ہویا روشنی والا
زاہد دیکھ زباناں نوں جیہڑا اللہ پیار
گردن ویکھ تجار ہے ہویا وچ جہان
سجا بازو ویکھ کے ہو گئے غازی تمام

اوپر کہو یقین دے دِتا اوہ بنا
اندر یاد خدا دیے دائم سی خوشحال
ہواتے وچ رب دی ایہہ فرق سمہال
صورت اپنی دیکھ کے کیتا مور حیاو
اوہو اللہ کیتیاں پنج نمازاں گنج
عرق مبارک بدن تھیں ٹرپا اُس دے تاو
موتی دے جو عرق دوں بہت ہوں لوح قلم بیان
تارے دی زینت واسطے ہور کیتے سبحان
روح پیغمبر عالماں نوا صفل تے شہدا
کناں دے جو عرق تھیں روح کفار پچھان
بیت المقدس ہویا کعبہ جان ضرور
پیدا کیتے دینے اُس تھیں نال یقین
مشرق مغرب بنا کے کیتے رب علام
روح مبارک نبی دی اُس وچ دِتی پا
روحاں نوں فرمایا اس نی کرو طواف
کیتے روح رسول دے ساریاں بے تکرار
ویکھو طرف رسول دی سارے نظر ٹکا
جیہڑے متھا ویکھیا جا دل وچ جہان
بنی دیکھ سردار ہے ہویا نیک معاش
حافظ آنکھیں دیکھ کے ہویا کریں خیال
صاحب حسن جمال ہی اگے سے دلیل
واعظ مورداں خلق لوکاں ویکھ ہویا سن یار
قاری داڑھی ویکھ کے لڑیں جو نال کفار
بچہ متوکل ہویا بازو دیکھ پچھان
کھبا بازو ویکھ کے ہو گئے جلاد تمام

Marfat.com

تھالی سجی ہتھ دی دیکھہ ہویا صراف
پٹھہ ڈٹھی جس سجیاں انگلیاں دی جان
تھالی دی جس پٹھہ سی سجی ڈٹھی جان
راج خزانہ ہور نہی جو ہے اس دنیال
پٹھہ ڈٹھی جس کھبیاں انگلیاں دی یار
دونوین تھالیاں دیکھہ کے ہویا سخی کمال
انگلیاں ہے ہتھ تھین کاتب ہے محبوب
جنہے سینہ دیکھیا عالم قدر جلیل
پشت مبارک دیکھہ کے اہل شرع ہے جان
سجی دکھی کے ہویا ہے سُتیار
منجا گوڈا دیکھہ کے نالی ہویا ہے
منجا ڈٹھا پیر جس موچی ہویا ہے
کھبا ڈٹھا پیر جس پنجالے کھمیار
پشت پیراندی دیکھہ کے جوکر ہے شکار
جس نے سایہ دیکھیا اوہ کلاونت جان
پہلا نمازے اوس تھین جو ہے قوم کفار
طرف نور رسول دے ڈٹھا پیر خدا
کندر ابرس ہزار جاں قدرت نال خدا
پہلے حصیوں رب نے کیتا عرش تیار
وتھ اندر ہر رکن دے جو کوئی ٹہے سوار
چار فرشتے عرش دے ہور بنائے جان
شکل تیجا بگھیاڑ دے چوتھا بلد پچھان
پیر اونہاں دے بجیہ توں ستوین پیڑھ زمین
اُتھاں اٹھایا عرش نوں جاں آیا فرمان
حصہ تھین رب دوسرے دتی قلم بنا
جوڑا ہالی پیسی دا رسہ کوین دھیان

کھبی تھالی دیکھہ کے وزن جوکر دا صاف
اوہ لیلاری ہویا دھوبی وچہ جہان
لیکے تیشہ ہتھ وچہ ہویا اوہ ترکھان
پیدا کیتے رب نے قدرت نال سمہال
صقلی گر نے فضل گر کوفت گر لوہار
پٹھہ ہتھاں دی دیکھ کے ہویا سنجل سمہال
گھبیاں تائیں دیکھہ کے درزی ہے مرغوب
شکم ڈٹھا جس قانع ہویا کریں دلیل
عابد زانو دیکھ کے ہویا وچہ جہان
کھبے تائیں دیکھہ کے ہویا ہے ٹھٹھیار
وال مبارک دیکھہ کے اوہ جولایا ہے
ہور کھٹیک سراج ہین رنگن چم سیان
تلیاں پیراں دیکھہ کے قوم یہود نصار
زیر پیران دیکھیا قاصد ہے رفتار
جس نے سول نہ دیکھیا کافر بے ایمان
گبر مجوسی اونہاں تھین ہو گئے اظہار
تا اوہ نور رسول دا پانی ہو گیا
دس حصے اُس نورنوں کیتا جُزاں خدا
تھم بنائے عرش دے اللہ چار ہزار
چلے دن تے رات جے برسان چار ہزار
پہلا صورت شیر دی دوجا جیون انسان
قد اونہاں دا طول ہے ایہ ہی کراں بیان
سر ہے اوپر عرش دے جائی نال یقین
سر اوپر ہے اونہاندے ہن تک اس امان
پہلے پنج سو سال دا رستہ سمجھ بھرا
اللہ نور رسول دے کیتے وڈے شان

جکم ہویا پھر قلم نوں اوپر لوح ستتایہ
لکھیا آہا قلم نے اندر برس ہزار
اسویلے پھر قلم نوں ہویا حکم خدا
کلمہ اندر قلم نے ڈٹھا نام کئی
ساتھ تیرے جو نام دے نام محمد دے
اوسے ویلے قلم نوں کیتا حکم خدا
آدم دی اولاد وچہ ہوسی ایہ سردار
پیدا اس دے نور تھیں کیتا سب جہان
جن کے شان رسول دا کہنی تاں قلم
ترتیب دے حصیوں رب نے سورج کیتا جان
جنت پنجویں حصیوں کیتے آپ خدا
دل ستویں تھیں ہویا روشن وچہ جہان
روح مبارک نبیدی دسویں ہوئے جان
قدرت تھیں اک رب نے کیتا مروارید
طول درازی اوس دی پنجسو برساں راہ
پانی ہو کے تر پیا ناں اوہ قدرت نال
مشرق مغرب ہو ٹیا نالے ہوئے باد
اوپر پانی وگ نوں مارے ڈاڈھی موج
جاؤ پانی تے وگ پئی وڈی تیزی نال
واؤ دوگی جاں زور تھیں ہویا ہند وکار
اس دھوئیں دے رب نے ٹکڑے سب بنا
پہلے حصیوں رب نے پانی کیتا جان
چوتھیوں چاندی پنجویوں سونا کیتا رب
ستویں تھیں یاقوت لون کیتا آپ خدا
پائی تھیں ایہ سبھ نوں پہلا ہے آسمان

لکھیہ بسم اللہ جلد تاں کہیا رب وہاب
باک بسم اللہ لوح دے اوپر سنتاں یار
کلمہ لکھیہ ہن لوح تے بسمل نال رلا
صل علے اس آکھیا کہیا پیش ربی
ایہہ محمد کون ہے مینوں دس ربے
سب خلقت تھیں بزرگی اسنوں کران عطا
افضل سب پیدائشوں کیہا رب غفار
کیتے اسدے واسطے زمیاں تے آسمان
رہندا قصہ نور دا گے کراں رقم
چوتھے کولوں چند ہے روشن وچہ جہان
دوزخ دی ہے چھیویوں قدرت نال بنا
ہوئے فرشتے اٹھویوں ناویوں کرسی تھان
اوپر عرش خدائیدے ذکر کرے سبحان
اوہ ہی نور رسول تھیں آیا قدر مزید
اوپر مروارید دے کیتی رب نگاہ
پیدا کیتے رب نے تدوں جنوب شمال
اللہ نے اوس دا ؤنوں کیتا ایہ ارشاد
کف چکلے اس پانیوں آئے اوپر اوج
جس ویلے فرمایا اللہ جل جلال
پانی کرسی وچہ اوہ وہوا ں پھڑ سے قرار
ستے تھے اوس دے کیتے جدا جدا
تا نباد وچے حصیوں تجیویں لوا پہان
چھیویوں مروارید ہے آکھہ سناواں سب
سن اوتھاں تھیں آسمان بنا سئے پا
تا نبے دا ہے دوسرا کرکے سنین دھیان

Marfat.com

اوہنے دا ہے تیسرا چوتھا چاندی دا
سونے دا ہے پنجواں چھیواں مروارید
کف پانی تھیں رب نے سب زمین بنا
پاک رسول کریم تھیں کیتا کسے سوال
کف پانی تھیں نبی نے کیتا ایہ فرمان
فرمایا پڑتا دیکھو تھاں کرسینا یقین
سبے زمین ستویں ہے ساری کوہ کاف
سب کوہ کاف بلند ہے رستہ پنج سو سال
اگے ہین کوہ کاف دے ست زمیناں ہور
اُس تھیں اگے ہین زمیاں ست کافور
اُس تھیں اگے کھڑا ہے ستر ہزار نشان
ایہ سب کلمہ طیبول ہو سکنہ . ہین نماء
لمان ہے اوہ اژدہا ستر ہزاراں سال
حلقہ اوس دا ہیا ہے گرد ہے کل زمین
اوپر ستویں زمین دے رہن فرشتے جان
جہان کون اوپر چھیویں رہندے دیو کثیر
مارن والے جانور تیجی اوپر جان
اوپر پہلی زمین دے آدم دی اولاد
سنگ اوپر اک پادشہ ہے اوپر تیں یقین
ہے اک سنگ دوسرا سو برساں دا راہ
پتھر ہیٹھ دریا ہے دریا عمیق
تا سنگی تھیں دا اُٹھے دوزخ استوں پیر
اک فرشتہ رکھیا پتھر سر تے [illegible]
کی حدیث رسول تے راوی ابن عباس
پیدا کیتا سول تھیں اوپر ہر آسمان

ایہ سب نور تھیں ہن سب بنائے چار
ستواں ہے یاقوت دا حسن کے قدرت رب
پانی اوپر او ستوں رہتا حکم کیتا چار
ایہ زمین ستیں چیز تھیں کیتی جل جلال
پانی مروارید تھیں پیدا ہویا جان
اوپر ہے کوہ کاف دے ساری ایہ زمین
آیا وچ حدیث دے اوس تھیں خلاف
دو ہزاراں برس دا اگر دا کہیں خیال
اوہ بلیاں ہیں مشاکتیں ستوں کرکے غور
چاندی دیاں ست او تھیں اگے ہین ضرور
ستر ہزاراں تک اوپر ہر ہر جان
اگے ہے اک اژدہا اُس دا قدر وڈا
ڈرے کوئی اس دے وڈی ٹھڑی نال
ایہ قدرت ہے رب دی او چکر ہین یقین
اوپر چھیویں زمین دے رہندے ہین شیطان
چوتھی اوپر سب ہین ستوں ایہ تقریر
پہلاں دوجی زمین تے ویکھنا بیان
انسانی تھیں رہندے کیتی سب آباد
چار ہزاراں برس ہے اسدا اکرن یقین
پتھر اوپر پیدا ہون کیتا کھڑا اللہ
پانی ہے اوہ واو تے ستوں ہر دریق
دوزخ ہے اس سنگ تے ستوں ہر دولیر
اوہ معلق کھڑا ہے قدرت نال ربی
ساتھ ستوں آسمان دی سان نال قیاس
بے شمار فرشتیاں کیتا ہے رحمان

Marfat.com

وچ تسبیح نورانے دی رہندے ہین مشغول
تاکہیں دی کوئی شکل ہے صورت سپاں کو
لطف دے ہے آتش را ہے ہر فعل جہان
اندر سب فرشتیاں بزرگ ہینگے چار
پہلا جبرائیل ہے دوجا میکائیل
جدی ہندی ہیں انہاں نوں سدسیتے کار
باجھوں حکم خدا دے ذرہ نہ کردے کم
حضرت جبرائیل نوں جاون نبیاں پاس
بارش رزق پہنچاونے اوپر میکائیل
حضرت عزرائیل نوں قبض وحاندی کار
حضرت اسرافیل پل سوچی ہے کرجاہ

کدی قیام سجود ہیں نافل رہن نہ مول
صورت شیراں کیشیاں وکہو وکہو
کوئی سجود قیام وچ قعد ہے کوئی پہچان
اوہناں نوں وچ ساریاں رب کیتا سردار
تیجا اسرافیل ہے چوتھا عزرائیل
تابع حکم خدا دے رہندے لیل و نہار
اندر ذکر خدا دے رہندے ہیں مدام
جو کچھ حکم خالق دے دا اوکہا دین سدا اس
ایہہ مراتب اہناں نوں دتا رب جلیل
قبض کرے روح بندیاں لیکے حکم غفار
اوہ کچھ پھوکے اوسانوں چاہے ہدی رضا

پیدائش اسرافیل و میکائیل و جبرائیل و عزرائیل

جس دم پیدا ہویا حضرت اسرافیل
سب حیواں پرنداں جن تے انسان
تک نے اسرافیل نسے جو صاحب ہے دا ل
ہک سے وچ چہرہ لکھ لکھ سیہان
ہر چہرہ کچیاں نہین دس لکھ اوہ
ہر زبان تسبیح نہین ملاست ہک پیدا کرے جدا
اوہ فرشتے ہوئے صورت اسرافیل
ہن کوکا تناہین اوس صورت تے جان
دا ہم اسرافیل دا آنسو ہے ہر دان
ہوئے شکل سمندراں پانی باجھ حساب
بے نظر اسرافیل دا آکھوں کراں بیان
آپنا اسدی پیشت جو کوئی دیندہ ایاو
آکھاں میکائیل دی پیدائش دا حال

زور بہت اس ہتکیا پاسوں رب جلیل
قوت سب پہاڑ دی دتی رب سبحان
ہینگے ہار پرتاں ہک دے مکہ ہر زبان تال
ہر ہر زباں نسے ذکر کرے سبحان
کہ اللہ پاک دی دائم ہے تسبیح
اوہدی ذکر خدا دے کرنے رہاں سدا
تاہم مقرب اوہناں دا ہر یار ہے جلیل
بیشہ اسرافیل ہے تھم اندر نہ جیرا
پانی اکھاں وچ ہوئے پاس کشاں
ہوشے وانگ طوفان دریا ملت غرقاب
پانی جتنا آ گیا آ وقت طوفان
پھر ناہ زمین تے خشک پشتہ رہا
پچھے اسرافیل تے ہویا پنجہ سال

Marfat.com

دس اکھیہ سدی چشم ہے آئی وچہ شمار
آنسوں جاری اسدا ہر ہر روز پچھان
ہر قطرے تہیں پاک پیدا کرے جلیل
اوہ فرشتے رات دن کرے ذکر خدا
پھل اتے سب میویان اتے رہن مدام
پھل درخت زمین تے ایسا نا ہین کو
پنج سو برساں عمر جان ہوئی میکائیل
چھ لکھ بازو اوسنوں رب کیتے انعام
غوطے ہے اوہ مار دا قطرے ہون روان
صوت جبرائیل دی ہوندے اوہ تمام
کرے ذکر خدائے دا روز قیامت تیک
ہویا جبرائیل نوں جدوں پنجسو سال
وسے ویلے موت نوں کیتا رب وہاب
قدر بین آسمان تہیں آہا اوس وڈا
کوئی فرشتہ صوت نہیں واقف ناسی موال
کوئی نہ آہا جاندا کی ہوندی ہے موت
حضرت آدم آیا جان دیناتے جان
عرض کیتی عزرائیل نے اسدم نال تمیز
گرے نہیں اس موت دے ہوئے دور حجاب
دیکھے کہن اس موت نوں ہوکے کھڑے تمام
اسے تابیں دیکھ کے ملک ہوئے بیہوش
حلم ہویا عزرائیل نوں تابع تیری جان
اللہ عزرائیل نوں کیتا زور عطا
عرض کیتی پھر موت نے ربا کر حرمان
آکھیں جو تیں آکھنا ہویا ایہ فرمان

دائیم خوف خدائے تہیں روز زار و تار
ہوندا ہر ہر چشم تہیں ستر ہزار روان
صورت ہوندی اوہناں دی جیونکر میکائیل
نام کروبی اوہناں دا دیکھہ کتا باں جا
رزق پچاون بندیان نالے اوہ مدام
جتنے میکائیل داناہ موکل ہو
پیدا کیتا رب نے حضرت جبرائیل
وچہ دریائے نور دے تری سو سٹھ مدام
ہر قطرے تہیں ہوندا پیدا ملک پچھان
تابع جبرائیل دے رہندے اوہ مدام
نام روحانی اوہناں دا لکھیا ہے کر ٹھیک
کیتا عزرائیل نوں پیدا جل جلال
آنا کر دے موت دے ستر ہزار حجاب
ساتھ ہزار رنجیر دے قید کیتی ہر جا
کر دی موت آواز سی سندے سب مقبول
جانے کوئی نہ حال ایہہ کیونکر ہوندی موت
تابع عزرائیل دے موت کیتی سبحان
یارت میلیوں دس توں ہوندی کی چیز
اوس دم سب فرشتیان کیتا رب خطاب
اڈے بازو کھولکے اوہناں موت علام
پورا سال ہزار سی پئے رہے خاموش
کیتا میں اس موت نوں قیامت تیک عیان
پکڑ لیا جا موت نوں تابع ہوئے آ
کران آوازہ بک میں وچہ زمین آسمان
ندوں بلند آواز تہیں کیتا موت بیان

Marfat.com

سنیوں مخلوق خدا ئیدی نام میرا ہے موت
دو بہت لوں میں دشمناں پاسوں کراں جدا
عورت کولوں خصم نوں میں لے جاواں دور
سب دو جاتاں ملک ہیں کراں ہکان ویران
نور نہ چلن دیوساں لشکر فوج سپاہ
پچھوں اس آواز تھیں تابع عزرائیل
کیتا ملک الموت دے یار و ہیں گے چار
ہک ہک اسدی انکھ ہے طرف ہر انسان
جو پیدائش رب دی ہنگی وچ جہان
مرداجدوں جہان تھیں ہے انسان جہان
اوسے ویلے اوسدی چشم ہوندی اوہ دور
اگے ملک الموت دے ایہہ جو کیہا جہان
دوزخ تے عزرائیل دا ہے ہک پیر پچھان
جے وچ پاوں ساریاں پانی کوئی اٹھا
قطرہ اوپر زمیں دے ہرگز ڈگے نہ کاء
ہک روایت لکھیا ہے ناں شجر پچھان
اوپر ہک ہک برگ دے ہک ہک لکھیا ہے نام
پتا اسدے نام دا زرد ہوندا ہک وار
ہوندا وچ اسمان دے فرد اوہ ظاہر
جندڑا اوس درخت تھیں جھڑدا پت پچھان

اس دی بنیاد ہی خلق ہیں ساری کیتاں ثبت
فرزنداں تھیں ماپیو نوں بہناں دور بھرا
بھائیاں پاسوں بھین نوں کرساں دور ضرور
اندر قلعے حویلیاں لین نہ دیاں امان
قائم رہن نہ دیوساں نہ وزیران شاہ
کیتا آنا موت نوں قادر رب جلیل
اکھیں اسدیاں بہت ہیں ہرگز نہیں شمار
انہیں طرف پرندیاں تالے ہر حیوان
رکھیا ہر ہر چشم نہیں اسدی طرف دھیان
آکھیں ہر ی چشم تھیں اسدی طرف دھیان
جیوں جیوں پیدا ہووندے تاوندی ہتھ لکھ
جیوں اگے انسان دے سرپا ہوندا آن
ہوندا قدم بہشت دے دروازے تے جان
پٹے ملک الموت دے سارا اوہدے پاء
ملک اچا او بہشت بھی کتنوں کتنی راہ
جو پیدائش رب دی ہے گی وچ جہان
بندے دی جاں زندگی جاندی ہو تمام
پہلاں چالی روز تھیں دل رہندا وچ جال
پہلاں چالی روز قبض ہن لے اہل شعور
تاں پھر عزرائیل ہے قبض کریندا جان

بیان قبض روح پیغمبراں وغیرہماں

لکھیا وچ کتاباں دے سنتوں ایہہ بیان
طرف پیغمبر آوندا عزرائیل پچھان
جدوں ارادہ قبض دا کرسے فرشتہ چار
جد تک حکم خدا ئیدا ہوسی نہ نزول

روح قبض پیغمبراں جاں ہوندا فرمان
اگے اوہ پیغمبراں حاضر ہوندا آن
اس دم ملک الموت نوں کردے روح ندا
ہووں خارج بدن تھیں نالے کسے سول

کہندا ملک الموت ہے کیتا حکم خدا
اگوں ملک الموت نوں روح سنائے بات
سُکھلے عزرائیل ہے کردا عرض بیان
اگوں ملک الموت نوں ہوندا حکم خداء
توں اک سیب بہشت تھیں پالے جا انگور
جاندا طرف بہشت دے ہا اوہ جلدی نال
پہنچے دی روح نوں سیب دکھاوے جا
جیہے کسے مومن خاص دی قبض کرینداجان
تلی اوپر آپنی لکھ توں میرا نام
حضرت عزرائیل ہے کردا ایہو کم
جیہڑا لوک پیدن پالن مرسے ہو خراب

قبض کرن نوں آئیا ناہیں ہیں اس جا
کوئی نشانی رب دی لیا اوپر اس بات
وچ درگاہ خدائیدی سارا حال عیان
کردا پیچ بیان ہے اوہ میرا انبیاء
جا وکھاویں روح نوں میوہ اوہ ضرور
سیب لیکے پھر آوندا پاس نبی فی الحال
راضی ہوکے بدن تھیں باہر جاندی آ
ہوندا ملک الموت نوں الحمد دا فرمان
جا وکھاویں روح نوں الحمد دا فرمان
باہر ہوندی ویکھ کے جسموں اوسے دم
قبض کرے روح اوس دی کر کے بہت عذاب

بیان تحت الثریٰ وپیدائش شیطان وآبادے زمین

ستوں تحت الثریٰ دا آکھ سناواں حال
دوزخ دا سر لمبش ہے تھلے وچہ پیان
پیدا کئی فرشتیاں کیتا آپ خدا
ستر ہزاراں ہتھ ہے ہر ہر دا پچھان
اندر ہر ہر ہتھ دے تھالی ستر ہزار
اوپر ہر انگشت دے ہے اک سپ وڈا
وچہ اکوار ہی اوہناں نوں اٹھوان چاٹے کٹ
کیتا انہاں فرشتیاں ناہیں حکم خدا
کیتا نعرہ فرشتیاں دوزخ جاون تھین
ڈگھا ناہیں جاوندا ساتھیں وچ عذاب
وچہ بہشتاں جائیکے توں اک ٹھہر لیا
لکھیا سا اس ٹھہر دے اوپر کلمہ پاک
ٹھہر کا فرشتیاں سمجھیا دوزخ دا

نام ثری ہے سنگ دا ویکھ کتاب نکال
مالک دے پر دوزخاں ہے کتا روغہ جان
مالک دی اوہ ناچ کیتے سارے چار
خوف میرے دل آوندا کدیاں ایہ بیان
ہر تھالی تے انگلیاں ہے لگا بیشمار
ستر ہزاراں سال دا رستہ اوس طولا
تریسو برساں اوسدا ورد نہ ہوسی گھٹ
حکم کرو چا دوزخاں جو مالک فرمار
رکھا اسال آسمان تے پار کھ وچہ زمین
اللہ جبرائیل نوں کیتا نزول خطاب
ہتھے اوپر اوہناں دے جلدی اوہ لگا
ہے ایہ شرف رسول دی ملکانوں چہ افلاک
اثر نہ دوزخ اگ دے کیتا معلوم تیرا

برکت کلمہ پاک دی اگوں ملی امان
رہنویں جب محمدی جیہڑے ولتے ہو
دوزخ سارے ست ہین ہکدا نام جحیم
چوتھا نام سعیر ہے پنجواں جان لظٰی
ہک ہکدا اندر ہوسی ہک ہک فرقہ جان
وچ دہاڑے ست دن کیتے رب غفار
پیر دہاڑے بچھونوں ہوئے ست آسمان
بدھ دہاڑے رب نے پیدا کیتی رات
جمعہ دہاڑے رب نے سورج کیتا جان
روز جمعے ہویا حضرت آدم جان
حضرت آدم جمعہ نوں جنت وچ گیا
روز جمعے اوسدی توبہ ہوئی قبول

قیامت ناہیں اوتھا نہ کرسی نہ زبان
آتش دوزخ اوستوں بچ نہ ڈیسی کہو
تاں جہنم ہاتم دوسرا تیجا سقر الیم
ہاویہ چھیواں ستواں جانی حطمہ ہے
کھول کتاباں لیکھ توں ہوسی سب عیان
عرش جداوپر عرش دے ہویا آئینہ وار
ست زمیناں ہوئیاں منگل وار پچھان
ہفتے دے دن زمین تے جو ہے رزق جان
تارے تے ہو چند ہے جو اوپر آسمان
حوا بھی دن جمعے دے پیدا ہوئی عیان
باہر جیہڑا آیا روز جمعہ دا اسا
اصل آخر جمعہ دا بانی نور رسول

بیان پیدائش شیطان لعین

پیدائش شیطان دی آکھے کران بیان
دریا وچ دو مچھیاں نیر لئے گھسیاں
رہندے دونویں اوس وچ سچیاں مکان
مادہ ہوئی حاملہ جسم پیا شیطان
پیدا ہویا جدوں ناپیاں نقش شیطان
وچ سجین ابلیس نے کیتے دس سو سال
پھر اوپر ہر زمین دے ہک ہک سال ہزار
اوپر اوس زمین دے جاں ایہہ پہنچا آر
اوڑک نوں زمین تھیں گیا اوپر آسمان
وہاں نوں فرشتیاں نا عشق اسدا نام
پھر عبادت اوس نے کیتی برس ہزار
پھر پہنچے آسمان تے پکڑی جا قرار

وچوں قصص الانبیاء رہنوں ہے سچا بیان
پیدا کیتا دوواں نوں آپ رب غفار
ہکدن ہوئے جمع اوہ آپس اندر جان
ہن اوستوں ابلیس ہے کہندا سب جہان
اوہ بچہ وانہاں دا ہویا تا قربان
کیتا ذکر خدا ایدا دل نیں ہو خوشحال
کیتا ذکر خدا ایدا اس نے بہت قرار
وہ بارہ دس [illegible]
اوڑک [illegible] ہزار [illegible] کیتا جان
اوڑک وچ آسمان کیتا ابلیس مقام
[illegible] وستوں [illegible] پکار
[illegible]

Marfat.com

صالحہ اس دار کہیا نڈوں فرشتیاں نام
اس جا وچ تسبیح دے گذرے سال ہزار
پنجویں پھر آسمان تے ڈیرا کیتا جا
عزازیل پھر اوسدا اوہر یا ملکاں نام
اوتھے ذکر خدا جیہا کیتا سال ہزار
جاں تسبیح قیام وچ گذرے سال ہزار
اوپر عرش گذاریا چھ ہزاراں سال
تاں پھر لوح محفوظ تے کردا جا مقام
اوہ لوح محفوظ دے خالی رہی نہ جا
ہکدن لوح محفوظ تے اوپر ہک مکان
وچ لکھیا رہیاں ہک کو کسی یاد خدا
نام ہو سی پھر اوس دا وچ شیطان
شروع کیتی پھر اوس نے زاری پیش خدا
گذ سے وچ لکھ ہوس جاں آیا حکم خدا
ایہ کلمہ نوں لکھ کے رکھیں اپنے کول
اس کلمہ نوں لکھ کے طرف بہشت گیا
وعظ نصیحت اوس نے کردا پیشہ سدا
وعظ فرشتیاں اوس دے سنسن گروہ گروہ
ہکدن نظر فرشتیاں اس تے جا پئی
ویکھ فرشتے کہیا رون لگے گل
ویکھ کہیا ابلیس کیہیں ہو سال تباہ
کہیا فرشتیاں لوح تے لکھیا ایہو باب
اللہ دی درگاہ وچ ہوسی اوہ مردود
پہلاں اوہ زمین تے آہے جن انسان
حکم ہویا پھر اونہاں نوں صاف زمین کرو

پھر چوتھے آسمان تے کیتا جا مقام
نڈوں فرشتے آکھدے اسنوں عالی پکار
سال ہزاراں گذریا اندر یاد خدا
پھر چھیویں آسمان تے کردا جا مقام
تاں ستویں آسمان تے جاندا کر رفتار
کر پرواز ہی عرش تے پھڑیا جا قرار
یا ہیچ عبادت رب دی ہور نہ مول خیال
کرے عبادت رب دی ہور نہ کوئی کام
جس جگہ ابلیس نے سجدہ کیتا نا
لکھیا ہویا اوس نے ڈٹھا ایہہ بیان
بدلے ہک سجودے ضائع دے کرار
لکھیا ایہہ سب ویکھ کے ہو گیا حیران
وچ لکھیا رہیاں اوس جاندی اوس وا
جو منکر ہے حکم تھیں اسدی ایہہ سزا
ویکھ لیا کر اوسنوں لعنت ہچھ کھول
وچ بہشتاں نور تھیں منبر لیا بنا
کئی ہزاراں سال اوس گذر گئے اسجا
منڈے اوسدے کہن نوں عذر نہ کردا کو
لکھیا لوح محفوظ دا پاس جو اسدے سی
اندر غم افسوس تے ڈر ہیا دل نال
ڈر دوند ول وچ اپنے بار و تاپیں ہ و
کوئی نہ چھوں اسا تھے لائق ہوئے عذاب
ڈٹھیا تاہ ابلیس سی حق ہو یا خوشنود
پیدا کیتے رب نے سہر دچہ مکان
گذ ہیا اوپر زمین دے ندیاں نالے چو

Marfat.com

جناں نے اُس زمین نوں کردتا ہموار — ندیاں نالے نکلے ہوئی زمین تیار
جن تمامی ہو گئے پچھوں نافرمان — لگے کرن فساد ایہہ ہر وچ مکان
جناں اندر بھیجیا کرکے قتل کرلے — حضرت یوسف نام سی اندر اُنہاں نبی
جناں اندر اونہاں لے جوسی حکم خدا — رات دنے سمجھایا ہر جاگہ جاء
جناں حکم خدا تے آندا ناہ ایمان — ہو گئے اس نبی نہیں سارے نافرمان
قتل کیتا اوس نبی نوں جناں بے تکرار — کرن لگے خونریزیاں ہو گئے بدکار
کیتا حکم ابلیس نوں وچ بہشت خدا — فوج فرشتیاں نال لے اپر زمین تے چل جا
آیا حکم خدائے تئیں فوج فرشتیاں نال — جن تمامی پکڑ کے قتل کیتے فی الحال
مفسد اک نہ چھڈیا ہرگز زندہ ہول — کیتا تدوں فرشتیاں اوہ زمین نزول
بادشاہت پھر اونہاندی رہی ہزاراں سال — پچھوں چالی آدمی کیتے جل جلال
تدوں فرشتے زمین تئیں گئے اوہ آسمان — زمین اوپر رہ گئے اوہ چالی انسان
بعضیاں اینج لکھیا سی اوہ لوڑی سب — بادشاہت پھر انہاندی پچھے لیتی رب
کہاوت چھوڑ اونہاں دا آیا ذکر خدا — عرصہ بعد طویل دے ہوئے اوہ فنا
پچھوں گھوڑے اونہاں تئیں آئے وچ جہان — بادشاہت گھوڑیاں ہوئی تدوں عیان
جنی مدت زمین نے کیتا گذر دوران — پیدا کیتا رب نے بعد آنا انسان
بادشاہت وچ گھوڑیاں حضرت آدم جان — سی قلبوت بنایا ملکاں وچ جہان
ہنت آدم دا روز سی کرکے ملک تیار — گھوڑے اُنتوں آئیکے کرئے سی سمار
تا آدم دی ناف تئیں تھوڑی خلک تھا — کتا تدوں بنایا آیا حکم خدا
اگوں کتا بھونکدا گھوڑے جاون ڈر — تن آدم دا چال نوں اینہے اکڑھا لیا ہو
بعضے آکھن نکلیا غالب تے شیطان — ہویا دست نکلسی تیں کتا وچ جہان

باب وچ بیان پیدائش حضرت آدم علیہ الصلوٰۃ والسلام

الحمد باب اساں کر پیدائش انسان — بعد جو سب سے پہلے خلق دی حضرت آدم جان
ہک دن الہہ پاک دا ہویا ایہہ فرمان — کہا خلیفہ میں کراں اوپر زمین تمام
اوہ میری درگاہ دا ہوسی جان نثار — جو نہیں اوپر اوس دے نزل کراں ہربار
کیتا عرض فرشتیاں تیری حضرت اشرار — کرسی پاکی نال ہاں ہردم پاک خدا

Marfat.com

پیدا اُسنوں جاں کریں اوپر ایس زمین
ہوسن اوپر زمین دے مفسد نافرمان
اسیں تمامی رات دن کردے تینوں یاد
اِنّی اَعلم آیا ملکاں تدوں خطاب
ہیں آدم وچ بھید جو سچ ہوں کران کلام
سخن بے ادبی کیوں کرو کون تساں اُستاد
سُنکے ایس خطاب نوں ڈٹے فرشتے سکل
رکھیں پھر دل آپنے ساڈوں وچ امان
ویندے ناہیں لب دے اگے کرن دعا
نازل ہوون قہر نہیں ڈٹے فرشتے سب
زیر عرش دے جاکے کرن ناہیں دعا
آیا اوپر زمین دے حضرت جبرائیل
جاں کھڑی زمین تے آیا مٹی لین
نالے جبرائیل نوں کہیا اوس پکار
بک خلیفہ میتوں پیدا کرگ خدا
ہوواں لائق قہر دے میں ماہ مسکین
ایہ گل سُنکے زمیں تھیں مڑیا جبرائیل
پہلاں وانگوں زمین نے دتی قسم خدا
ایہ بھی مڑیا پچھانتوں آیا اسرافیل
مڑیا اسرافیل جاں عزرائیل شتاب
تینوں دیواں قسم میں جو ہے پاک خدا
لیکے وچ درگاہ دے مٹی اوہ کیب
عزرائیلا اوس نوں مٹی نہیں [illegible]
کہیا عزرائیل نے تیری قسم [illegible]
حکم ہو [illegible] اوس کیتی [illegible]

مفسد ظالم ہوسی بے فرمان بے دین
پیدا کریں اوسنوں ہرگز توں سبحان
ہر دم تیری یاد دے اندر ہاں دلشاد
علم نہیں ایہہ تساں نوں کہیا رب وہاب
کیوں کر شے برعکس ہو جاوے پرے تمام
ہوسنا گرد ایہناں دے چھپیگا بیداد
کہندا ایہہ گل آکھکے اسیں گئے ہاں بھل
ہوگیا ہے بھل کے ساتھوں ایہہ بیان
بخشیں ساتھوں ہوگئی ربا ایہہ خطا
پیچھے کوئی عذاب نہ ساڈے اوپر ربا
بخشیں ساتھوں ہوگئی ربا ایہہ خطا
مٹی لین زمین تیں بھیجیا رب جلیل
ڈٹھا جدوں زمین نے رُخ کرکے دین
مٹی لیندیں مول توں تینوں قسم غفار
اوپر میرے آپکے کرسی اوہ خطا
جھلن اوس عذاب نا ہیں وچ زور نہیں
دوجیواری حکم نہیں آیا میکائیل
میکائیل ہلا مول توں مٹی نہ اوٹھا
ویکھ زمین نے اوسنوں دتی قسم جلیل
آیا پاس زمین دے کیتا زمین خطاب
مول نہ عزرائیل توں مٹی ذرا اوٹھا
حضرت عزرائیل نوں کیتا حکم خدا
کیتی آہی زمین نے حالت دا اظہار
دتی آہی نہیں سنیا اوہ اوٹھا
وس عاجز مسکین ترس نہ آیا مول

عرض کیتا ایہ رب نے حضرت عزرائیل
بہت مقدم جانیاں ہیں قسمول فرمان
حکم ہویا تیں ایہ جو آیا احکم بجا
پیدا جاں اوس مٹیوں کرساں ہیں انسان
اوسے وقت عزرائیل نوں قبض و وال کہار
مٹی پھیر زمین تے جیہڑا جھل لیا
اوہ مٹی ہر قسم دی سرخ سفید سیاہ
چالی برساں اوتے بارش ہوئی سی
اہو حصہ خوشی دا ہے آدم نوں تیز
پھیر خمیر بنایا اندر چالی سال
ہک ملک دی خاک تھیں ہڈیاں اک اعضا
سر کعبے دی خاک تھیں اوسدا آہا جان
ہتھ بنائے جس تھیں سی مشرق دی خاک
طائف دی سن مٹیوں اسدی بنی زبان
ہند ملک دی خاک توں دند بنائے جان
رلمل سب فرشتیاں اوہ قلبوت بنا
چالی سال زمین تے رہیا اوہ پیا
اوس نوں تائیں ویکھ کے ہوندے سی حیران
اندر بحر امواج دے لکھیا ایہ مذکور
دس حصے سب حسن دے کرکے آپ خدا
ہک حصے دے پھیر دس کیتے آپ خدا
ہک حصے نوں پھیر دس کیتے رب غفور
آدم دی اولاد نوں دتیا ہمیشہ پاس
آدم دے قلبوت نے ہاہدن آ شیطان
تیز نظر کر ہر دو سی [illegible] ہو وچ کان

حکم تیرا سو گند تھیں سنیوں رب جلیل
قصوں پیچھے سو گند تھیں حکم تیرا رحمان
طرف عرش زمیں دی ترس نہ تینوں آ
تا لیکن ہو چالی بندیاں ہوویں وچ جہان
کیتا ایہ سب تو تے سنتوں میرے یار
ملک طائف وچ دی آن وہری بک جا
[illegible] یمن دے آیا حکم خدا
سالیا [illegible] تھی دے جو سالی خوشی
سختے [illegible] وچہ جیاں ہوئے خاک آمیز
تیتا ہک بنایا امر الہی نال
ملکاں آپ بنایا جیں سی حکم خدا
[illegible] خاک تھیں گردن کر پیہان
مٹی تھیں فردوس دی دل اسدا سی پاک
[illegible] ہڈیاں مغرب پچھان
پیٹ بابل دی خاک تھیں پشت عراق سیان
شہر کراں تھا اوسدا ہیاں خوب صفا
[illegible] آوندے ویکھن سبھی اوس جا
[illegible] ڈٹھا قالب اوہناں جان
آدم نوں ایہ حسن سی دتا رب غفور
تو آدم نوں اوس تھیں حصے ہوئے عطا
[illegible] آدھا آہے یلے پھرا
[illegible] حضرت یوسف خوب
[illegible] لوں بخ گنتایاں سکھ
[illegible] ابڈا ہکھرا اجڑ ان
اندر قالب جا [illegible] جسم تمام

Marfat.com

کھبے طرفے آدم دے دل آ کے بے ور
بینوں ناں معلوم ہے اندر اس کی ہے
شائد اسدی پر کتوں ایہ خلیفہ ہو
پھیر کہا شیطان نے کر کے بہت غرور
ہرگز اسدا حکم میں مناں ناہیں کو
وچہ حضور خدا دے ایسا ماراں جنگ
میں لائق ہاں کم دی وچہ زمین زمان
نالے ایہو ول تھکیا ایہہ کل آکھ شیطان
چار نالب دے پیٹ دے اوپر تھک پیا
جلدی جبرائیل نے تھک کیتا اوہ دور
تھک تھا شیطان نہیں جاں ہویا پیدا
گھوٹ اتوں ابلیس نے ونا جا سکیاں
ہوئی ایہ تساندے پالگام سوار
ایہ گل سن شیطان نہیں کیتے چھوہ تمام
اگوں کتا بہو نکدا کھولے جاون تن
نالے گرد فرشتیاں چوکی ہوئی مقرر
آدم دے ارواح نوں کیتا رب خطاب
نہوڑے داخل ہو کے ڈٹھا وچہ اندھیر
اسوچہ داخل ہون نہیں کیتا روح انکار
دوے برساں اوسدے گردے روح رہے
دوچہواری روحنوں کیتا رب خطاب
آخر ستے منہ دے داخل ہوئی جان
داخل ہوئے روح جاں سینہ تا بیں جا
اوسے ویلے آیا اللہ دا فرمان
کمر تا بیں وچہ جسم دے روح جو پہنچی جاء

کہندا اسنوں دیکھ کے خوب اندر لیشہ کر
ایہہ پطیفہ حق دی شائد جا گہہ ہے
ہور تے اسوچہ بزرگی نظر نہ آوے کو
بینوں اسدی تابع کرے جے رب غفور
جیکر خفگی حق دی ایہ میرے ہو
خود درگاہ خدا ئیدی میرے ہووے تنگ
میرے جیہا قریب نہ ہور کیتوں جہان
اوہ آدم دے پیٹ دے اوپر پوندا جان
اسے سبب ابلیس توں لعنت کرے خدا
پیدا کیتا اوس نہیں کتا رب غفور
آدم دے قلبوت دی راکھی بہندا جاء
ایہہ خلیفہ تساندا کرسی مندا حال
چھڑ ہن اوپر تساندے سارے بے نکار
نالے ایہہ ہن واسطے خاص اتے ہور عام
ڈاہن نہیں قلبوت دے ہو گئے بوس
ناکوئی ڈونائے مول ناہ رکھن وچہ نظر
توں اندر قلبوت دے داخل ہو شتاب
مڑے اندھیرا دیکھ کے گئے نہ دوجی وہر
میں روح پاک لطیف ہاں ایہ ہو خاک پلید
اندر اس قلبوت دے ہرگز نہ وڑے
اس قالب دے وچہ توں داخل ہو شتاب
اندر قالب خاک دے جیونکر سی فرمان
جیونکر آئی اس جسم نوں کیتا شکر خدا
رحمت ہووے رہدی تیرے اوپر جان
حضرت آدم اٹھ کے لگا ہون کھڑا

Marfat.com

مرن کے ڈگے زمیں تے اندر جسم نہ زور
ڈگا جد ون زمین تے آیا ایہہ فرمان
داخل ہوتے روح جداں اندر جسم تمام
کہیا علیک فرشتیاں اوہ تیری جان
آخر آیا جبرائیل سی تے نال خدا
وڈے ہے ادب کالیجے شکم کیتا پھر بند
وچ بہشتاں کالیجے اوس دیا تے جاء
اس تھیں آ آ جمیاں اکھ کیتا حال
رہے جد اوہے کالیجے اندر شکم پھر
روح آدم دے جسم تھیں رکھے قصد مدام
سی ایہہ خواہش روح دی توجہاں نمول
ملک آہے پرچاوندے تا ایہہ کرے مکان
ملے کویں اس جسم نہیں چھڈ نہ جاوے جا
کدی لیجاندے مشرقوں اسنوں مغرب ول
وچ دریا سمندراں کدی لیجاون اٹھا
کرے تسلی روح دی ہر ہر طور خدا

آیا اجے نمول سی کھڑا ہو کے کس نوں
وڈا عالیں ہائے ایہہ خاکی انسان
کہے فرشتے ویکھ کے آدم علیہ السلام
ہتھ تیری اولاد تے کرم کرے سبحان
شکم آدم دا چیر پا زمین اوہ اس پلا
وچ بہشتاں دے گیا اسنوں قدر بلند
تخم ہویا ایہہ کنک دا اتھوں ہویاں
جیندوں آدم کھا بیٹھے ہویا نا فرمان
انہیں نفس شریر نوں کیتا پاک خدا
ہیں اس اندر جسم دے پکڑاں ناہ مقام
جاکے اصل مکان دے اندر کراں نمول
رہن ہمیش ڈراوندے جیوں ابلکے
کدی عجائب جسم نوں دین لباس پہنا
کدی جنوب شمال نوں جاوکھاون چل
کدی لیجاون چک کے ملک بہشتاں دا
جسم مبارک نال ایہہ روح کویں مل جاء

سجدہ کردن ملائکہ نزد آدم علیہ السلام و احوال شیطان

آدم نوں پیدا کیتا تے سبھ سکھائے نام
بعضے کہن جو رکھی سی ایہو تیں تمام
پاس فرشتیاں قدسیاں آدم جدوں گیا
آدم نوں ہے تساں تھیں علم زیادہ جان
حکم ہویا جے تساں نوں علم زیادہ ہی
کہیا فرشتیاں اوہناں دا اسیں نہ جاناں نام
آدم نوں فرمایا دس اوہناں شے دے نام
جاں آدم نے اوہناں شیئے دے ناں سنا

نام فرشتیاں قدسیاں وسطے سب تمام
یاد کرائے انہاں نے آدم نوں سب نام
کیتا سب فرشتیاں اس دم حکم خدا
کہیا فرشتیاں اساں نوں نا ایہہ علم پچھان
نام درختاں زمیں تے سد ہیگا کی
نہیں خبر نہیں سکھایا اساں نوں سب کلام
حضرت آدم انہاں نوں دسے نام تمام
کیتی عرض فرشتیاں سجدہ پیش خدا

Marfat.com

تنوں عالم ہیں غیب دا بھرا علم ہمارا
اوہ پچھ فرشتیاں کہیا رب غفار
کیتا حکم فرشتیاں تائیں رب غفار
جڑدے جواہر ستی چار ول طرف عجیب
خلعت ہک بہشت دی آدم دے گل پا
ہک لباس پہنا ونے سوہنے لعلاں سی خوب
آدم تائیں تخت تے بٹھا ونے [illegible]
آدم گیا جاں عرش تے آیا حکم خدا
پہلاں جبرائیل نے پچھوں میکائیل
پچھوں ہور فرشتیاں کیتا ہو خوشحال
حکم ہویا جاں رب دا سجدہ [illegible]
لبیا جبرائیل نوں چاون نبیاں پاس
رزق پچاون نبیاں ہور میکائیل
حضرت عزرائیل نوں قبض دیہانداکار
منکر اسدم ہویا سجدے تھیں ابلیس
کیتا جس سجود ناں ہویا اوہ مردود
سجدہ سی ایہ آدم دا کیتا حکم خدا
ایہں رہا تے اوس دا سجدہ نہیں روا
سر ملکاں جاں چکیا ڈٹھا اول شیطان
ہویا اسکے بدن دا سارا رنگ تغیر
ملکاں سجدہ شکر دا کیتا ہور ادا
[illegible] وچ [illegible] فرمان
حکم ہویا ابلیس نوں کیتا نافرمان
[illegible] سجود
[illegible] غرور

تیں فرمایا سچ ہے ساڈا کہن خطا
ہیں عالم تاں غیب دا جو ہے وچ سینہار
حضرت آدم واسطے کریو تخت تیار
ملکاں اوہ بنا کے اندر اوس قریب
ہور انگوٹھی قیمتی آدم دی ہتھ پہنا
وچ بہشت لباس جو سی سب ایہ مرغوب
اوپر عرش عظیم دے بیٹھے جا تے سب
سجدہ کرو فرشتیو آدم نوں جاء
کیتا اسرافیل نے نالے عزرائیل
سجدے اندر اوہناں نوں گذریا ہک سال
ہر ہم تائیں مرشنے اسدم [illegible]
ہوئے حکم جو رب دا [illegible]
سو چپے [illegible] کرنا دا حضرت اسرافیل
سب فرشتیاں تے بخشے رب غفار
ساتھ تکبر رب تھیں ہویا اوہ خبیث
قدسیاں وچوں اوسنوں رب کیتا مطرود
ناں عبادت اوسنوں دوچہ جان بھرا
وچ شریعت مصطفےٰ کیتا حکم خدا
ایہ منکر ہے سجدیوں ہویا نافرمان
صورت سیرت دوہاں توں ہو گیا بے پیر
پہلا سی فرمان دا دوجا شکر خدا
ہر ہر وچ [illegible] دستور عیان
کیتا [illegible] سجدہ نوں آدم اگے جان
[illegible] درگاہ تھیں ہو گیا مردود
[illegible] غفور

سورہ اعراف

ایہ بنایا خاک تھیں تیں سنے رب غفار | مینوں پیدا آپ تیں کیتا پاسوں نار
میرا نار دی جسم ہے ایہ خاکی انسان | رتبہ میرا خاک تھیں ہویا عالی شان
حکم ہویا تیں حکم تھیں کیوں کیتا انکار | تھلے ہیٹھ اسمان تھیں نکل جاویں خوار
توں ہویا ملعون ہمیشہ روز قیامت تیک | بدلے پاپ تیرے تسے تینوں لگی لیک
اُس تھیں جامہ بندگی ہویا ترت جدا | لعنت داگل پا کے جاہ ہو رخصت ہا
نیکی تیری رب نے نفع نہیں کیتا چا خرم | تاں غرور بنت قریب تھیں دور ہویا معلوم
ونا کرہ بہشت تھیں آیا طرف زمین | وچ سمندر جا پیا تا پھر ایہ لعین
وچ سمندر اوسنوں مدت گئی وہا | اخر اوہ سمندروں باہر آ نکلا
اکھیں ہویاں نیلیاں صورت ہیبت بد | خارج ہو ہو حوا توں ہو گیا مرتد
عرض کیتی ابلیس نے ہتھ غریب نواز | دنیا اتے کریں توں میری عمر دراز
ہوئی عرض قبول اوہ عمر ہوئی اس طول | [illegible]
قسم کھادی اس نے خدا دی کہاں لایں گمراہ | آدم دی اولاد نوں پاواں آتے راہ
نبیوں جیسے واسطے کیتا تاں گمراہ | نبیں آدم دی اولاد نوں پاواں اُسے راہ
اسکے پچھے اوہناں سچا کیتا [illegible] | پیغمبراں سنے شیاں [illegible] نزدیک
حکم ہویا درگاہ تھیں جھوٹوں شیک کراں | [illegible] پاواں دان
دنیا اندر کوئی تاریخ تیرے ہو | حشر دیہاڑے ہووسی دوزخ اندر سو
توں تے تیری تاریخ [illegible] | ساتھ تیرے [illegible] حشر دے [illegible] اندر نار

بیان وڑن بہشت اندر آدم علیہ الصلوٰۃ والسلام

جس دم فرشتے سنے اوہ بہشت ہزار | آدم وچ بہشت دے آیا حکم خدا
داخل وچ بہشت دے کیتا اوہ فی الحال | ملک مقرر پاس دی کرن تعظیم کمال
[illegible] رنگا رنگ دے آدم نوں ہتھیار | تاج سجا رکھیا ملکاں سر [illegible]
اوہ بہشت چوایا ملکاں ساتھ آداب | [illegible] تعظیم دی [illegible]
جس دم آدم [illegible] ملک پکار | [illegible]
[illegible] آدم آیا [illegible] تعظیم | [illegible]
آدم وچ بہشت دے [illegible] | [illegible]

Marfat.com

جان دل بہائے اوس دا ویکھے باغ بہار
ویکھے کدی بہشت دے رنگ محل مکان
ہو فانوس چراغ بھی شمع لٹے قندیل
ڈٹھیں بولن بلبلاں نالے مور چکور
نہراں وگن بہشت وچ شہد الیے ہور شیر
ہور ہزاراں خدمتی حوراں تے غلمان
کوئی سنہری رنگ دے وچ بہشت مکان
کوئی چونہ محل ہی وچ بہشتاں کم
نیند آئی سو گیا آدم ہو خاموش
حضرت جبرائیل لے امر الٰہی نال
بھیجیاں وچ روا حیاں لکھیا کرن یاد
اس پہلے سی نہ ہی اوس قالب نیں خاک
حضرت آدم اٹھ کے ڈٹھا حوا نوں
حضرت آدم وانگ سی سچے دی جان
نازک چہرا آدموں اس دا جان نیاد
تک آیا اس لئے چہرہ بہت سیاہ زلفیں
آدم کہندا کون ہے بیٹھی ایس مکان
آدم تئیں ایہ سخن سن حوا کیہا تاں
ہیں ہاں تیرے واسطے کر کے ویکھ قیاس
حکم ہویا درگاہ تئیں حضرت آدم نوں
آدم تیرا نام ہے حوا اس دا نام
شاہد ہوئے ملک تاں پڑھیا اس نکاح
آدم تائیں حکم ایہ کیتا پاک الٰہی
دو لمیں ہو بہشت وچ [illegible] مکان
حضرت آدم آکھیا [illegible] پچھان

ہر ہر جا بہشت وچ فرش لتے گلزار
سبھ چہراں دو نیاں آہے عالی شان
ہر جا روشن ویکھیا قدرت رب جلیل
ہو ہزاراں قمریاں ہر جا پاون شور
سی اک نہر شراب دی چلدی آہی شیر
فرش فروش تیار سی ہر ہر وچ مکان
کوئی سبز زمرد دی صحن لیا اس چھان
ہاں ہیں اکلا جنس ہیں آیا اک پیر غم
ستا اندر خواب دے جان ہویا بیہوش
کھبی وکھی چیر کے ہتا لئی نکال
آدم دے قالب تئیں مٹی کجھ زیاد
حوا اس خاک تئیں جسم بنایا پاک
راضی ہویا ویکھ کے جنس میری ہوں
فرق آہا اک انہاں وچ کتاب بیان
خوش آواز بہت سی اکھیں شرم نہاد
چھوٹا آہا قد بھی ہو وقفے دو نین
کیوں بیٹھی ہیں وس کہاں ہوں بیان
ہیں اس تیرے جسم دے وچوں کڈھا تاں
ساری عمر گزار سان ہن میں تیرے پاس
تہدی مہر دیا ہے میرا توں
عقد ہویا پھر او تہا انداز اوس مقام
حوا آدم ہویا ہویا دیاہ
[illegible]

آدم نوں ایہہ ہویا اللہ دا فرمان
ہرگز اسدا آکھیا مئیں ناہیں توں
رکھ جو ہے اک کنک دا وچ بہشت پچھان
ہرگز اوس درخت دے جاویں نہ نزدیک
خرما سیب انجیر بھی کھا کھجور انگور
جو دل بھاوے کھاؤ توں میوہ ہور تمام
آدم سنے ایہہ گلیاں ظاہر کر اقرار
بعضے کہن انگور دا اسا اوہ رکھ پچھان
تنگا ہک کہا اس دے وچ ہوویں پھول
سرخی گرمی اوس جا لگے نہ ذرا
حکم ہویا درگاہ تھیں بہشتاں دے وچ
جو دل بھاوے ایس تھیں کھاؤ سب طعام
شاہد ایس کلام دے ہو گئے فرشتے کل
دونویں رہن بہشت وچ کیتا حکم خدا
لگے رہن بہشت وچ دونویں باہم ہو
طرف اوس درخت دی کراں سوں خیال
اوہ تھے دا روز سی اٹھے پنج سو سال

تینوں کدی جو آ نکے آکھے کدی شیطان
دشمن تیری جان دا ہے شیطان نادان
مت ہو اوس نہ کھاہ توں جو آکھے شیطان
ایہہ میرا عہد ہے کیہا لا شریک
ایہہ اوس درخت تھیں بہن تا پیشہ دور
یا ہچھوں اوس درخت دے کیہا رب علام
شاہد کرے فرشتیاں ناہیں ہے پچھتاں
منع کیتا جو کھان تھیں آدم نائیں جان
ایہہ قصہ دے رہن نوں ہویا بہت حصول
نہ تھیا یا ہوویں توں اندر اس جا
اندر ایس مکان دے کدی نہ ہو سو ترنج
یا ہچھوں اس درخت دے کیہا رب علام
آکھیو پھر نہ کھا نکے توں لگے اوہ بھل
جیسا حکم رب دا تسوں بھول کوئی نہ جیار
خوشی انہاں وچ جنت دی فکر نہ ہرگز کوئی
اتو روز گذاریا سو وچ خوشیاں نال
پیتا اندر جنت دے آتا قدر سہال

در بیان پھرن آدمی حضرت آدم از بہشت نکلن دا سبب اتے شیطان

پھر دل بہشتوں لکھیا سی شیطان مکار
خواہش دل وچ اوسدے رکھیا اوہ کشیر
آدم نوں میں جا کے بہشتوں باہر کڈھاں
کسے کوئی تدبیر دے نال باہر کڈھیا
اتھوں بہشت دا ہے بیا ہو فرمان
بہاؤں [illegible] کیتا منع خدا
شیطان فرشتے رضوان [illegible]

کجھ پھر وچ بہشت دے نہیں ہنا اک وار
جاواں کویں بہشت وچ کردا سوچ بہت
جاواں جو بہشت وچ سنے بہانے نال
اندر ایس خیال دے سی شیطان سدا
[illegible] کھان بہشت دا حکم کیتا [illegible]
[illegible] بہشت دے آدم سنے [illegible]
باہر اوہ بہشت تھیں جا [illegible]

والے اندر آکھیا جو کوئی آ بیٹھے آء
پاس دیوار بہشت دے بیٹھا جا مکار
اوہ دیوار بہشت دے ڈٹھا ہکدن مور
کہندا بیٹھا کون ہیں پچھیں نام تا حوس
مور کہیا توں کون ہے کیوں آیا اس جا
ہک فرشتہ رب دا قدسیاں نہیں ہاں
دل وچ میر شوق ہے ویکھاں جنت میں
نعمت ویکھاں بہشت دی شوق زیادہ ہو
ہیکھاں کوئی بہشت نوں کر کوئی تدبیر
ہک کہیا ہے پچھ دی کھاویں قسم خدا
اوہ تیری بات دے تاں ہوسی آکھیا
کھادی قسم شیطان نے ہے ایہہ پچھیاں
یاری ساتھ ہک سپ دے رکھدا آ تا مور
سپ اگے جا مور نے کیتا سب بیان
باہر اوہ بہشت تھیں ہیں اوہ دیکھو اس
کہندا اوہ ہکوار توں جنت دیہہ دکھا
سن کے اس تھیں اژدہا خاطر شیطان
سپ لئے شیطان نوں مل کے پاس ہم
سن کے باتاں اژدہا راضی ہو گیا
کھولیں توں منہ آپنا کہیا ایہہ شیطان
ٹریا اوتھوں اژدہا منہ اندر شیطان
نکل منہ تیں اوس دے ہویا شیطان اندر ہون
ڈٹھاں آتاں [illegible] آ شیطان
ایہہ فرمایا اوہنوں توں کیہاں توں کیہا ہاں
جنت اندر ہون تسیں کرسو عیش مدام

تینوں کوئی بہشت وچ داخل کرے لیجا
کوئی نہ آوسے جنتوں ہرگز باہر وار
جاندا اوس دی طرف تا ور کرے جلدی زور
تے کہیا مور نے جنت دا طاؤس
ساتھ پیار شیطان نے آکھ سنایا جا
ہک ساعت ہیں ذکر تھیں غافل ہوندا ناں
مدت دی ہے آرزو آکھ سنایاں تیں
کراں عبادت رب دی تا دن رات کھلو
ایہہ کریں احسان توں کہندا بات شریر
اندر ایس کلام دے ناہیں شک ذرا
کر کوئی تدبیر ایں داخل کرساں یار
تے قسم خدا پیندی ہو یا [illegible]
جنت وچ اوہ سب سی ہندا حاضر ور
پاس فرشتہ اج ہیں ڈٹھا باہر جان
دیکھ میر دل آگیا اوہ فرشتہ یار
ہوسی ذکر خدا پیندا شوق زیادہ ہوتا
پاس گیا شیطان دے ہمت کوشی دیاں
دوڑ پیا تاں نیتیاں تدوں شیطان کھلو
کیہا نکر وچ بہشت دے اوتھوں دیاں پہچا
کھولیا منہ اژدہا نے اس وچ بیٹھا آن
وچ بہشتاں لے گیا جا کے ہک مکان
آدم جیں مکان سی آیا اوس مکان
آدم تا ڈٹھا پیاں ہے ایہہ نافرمان
ان کہیا شیطان نے تینوں دساں ایں
ہکدن اوہنوں نکل کے ہو گئے وا آرام

Marfat.com

اکھن ایس مکان تھیں چھیوں تُسیاں نکال ؎
چھڈن ایس مکان تھیں چھیوں تُساں نکال
ایہے سخن سنا گیا شیطان لعین ؎
ھڑ کیہا شیطان نے کرتوں سُن اعتقاد
ہک درخت جو کوئی کھاوے ہیگا ایس مکان
تاں توں وچ بہشت دے رہیں ہمیشہ شاد
وانگ فرشتیاں ہو گئے اندر جل وجلال
اوس میوے اثر کہ ہے جیہڑے وچ مکان
جاں وکھلایا مو سنے آدم لیا زود
سُن کے سخن شیطان دے آکھ سنایا تاں
اسدے اندر بہشت دے سیاں کر اظہار
تا ہر توں انسان نہیں ہوویں فرشتہ خاص
بیٹھے جیہڑے پاس ایہ کھاویں دہر کے چیتاں
اندر بیج امواج دے کچی رو ابنت ہی
ہوئے دل ہوئیا مائل اُس دل جان
رغبت اُسدی پہنچ گئے ستے تخت
اونہاں نوں شیطان نے پاؤ تاں وسواس
مائل کیتا اونہاں نوں کر کے مکر و فریب
جدکوئی بھلاں کھاوسی اُسدا قدر بلند
لے حوا ہتھ کھا لیا ہک لیا ہک پاس ؎
کیہوں میں کھاواں الیتوں کیتا اُس انکار
میں ہک سنا کھا لیا اوس میوہ ماں تو ک
حضرت آدم آکھیا منع کیتا ہے سب
بلین فرمان خدا کھاویں اینا تد پیسر
آپے جاسے کھاندا او پر کر واسول ؎

طرف توسا ؤ پچھ کے آوسے رحم کمال
پچھیر خدا تھیں ہووسوا تسیں کیسے حال
سُن کے آدم ہویا دل اندر غمگین ؎
دساں ہک تدبیر میں جس تھیں ہوویں شاد
ہک واری جے او سدا میوہ کھاویں جان ؎
ہو وسیں تہانوں آدمی ایہہ بھی رکھیں یاد
ایہہ گل کہہ کے بعد توں کہندا اوسے حال
آدم توں ہے ساتھ توں سدا ہی ایہہ نشان
منع اساں نوں ایس تھیں کیتا ربّ ودود
ایہہ بھی میں معلوم ہے تینوں وی سدا ہاں
جے میوہ اس رُکھ تھیں کھاویں جیں اکوا
ہوندا ہے معلوم نہیں تانوں یا اخلاص
تانوں وچ بہشت دے رہیں سلامت تخت
حوا بھی اس وقت سی آدم پاس کھڑی
کساں ہک کھاؤندا او تے کھڑ شیطان
حوا پاس لیا تکے کہن لگا ہے پیر ؎
دل وچ کہندا اینے ہانت کہی ناں سر اس
کہندا کھا کو الینوں ایہہ تساں نوں زیب
پچھلے پاسوں ہو نوں سی ایہہ گل جانو پند ؎
ہیچ آدم تے بیٹھے آدم کہندا راس
سُن کے حوا دس نہیں کرن لگا اظہار
توں بھی ایسے کھاں نہیں ضد سر گز موڑ
ہو سکے نافرمان تیں لسنوں کہاوا انجھیپ
منع کیتا رب کھاں نہیں تے کیتیں نیں پر
تینوں کہیا ہے میں کھاون کرنی قبول

Marfat.com

حوا کہیا رب دا ہیگا لطف زیادہ
آدم کہیا اوسدے کیوں جاواں نزدیک
لیایا جام شراب دا بھرے ہک شیطان
آدم لے شیطان نہیں پیتا جام شراب
میجو اوس دے رخت دا وہاں کھا لیا
آدم وچہ ہتھ دیوندا ہے ہل شیطان
اجے نہ ہرگز پیٹ وچہ میدے کیتی جار
ناخوناں دے رنگ دا آہا تندوں لباس
وچہ تفسیر مدارک لکھیا ایہ بیان
جانوراں نے اوس دی پوندی جا نظر
سر اوپر جو اوسدے تاج آہا ممتاز
کمر بند جبرائیل نے کروں آ لیا
جدہم نگاہ کیہا آدم اپنا آپ
ستر نو کاون واسطے پاس درختاں جا
کہن درخت نواسانے آویں نہ نزدیک
یار نہ کوئی اوسدا نہ رہیا غم خوار
کوئی وات نہ پچھدا جاں ہوئے تقدیر
حضرت آدم رب نہیں کرن لگا فریاد
کہندے ہین توں آوہاں آیا ایہ خطاب
حکم ہویا ہر کار دا ہوندا ایدا انجام
آدم نوں لے جنتوں ہویا اوہ روان
سپ اتے اوہ مور بھی کڈھ ہویا سد بہتاں
آدم حوا کہڑے سی تنگے اوس مکان
برگ دہو جے اساں نوں لیاں ستر چھپا
جیں نہیں جا کے منگدا کردا وہ انکار

بخشش ہوئی نہ گسٹ ہویا ایہ گل کرنوں یاد
جیں نہیں کیتا منع ہے پیئوں لا شریک
آدم دے ہتھ اوس نے جلدی دتا آن
حضرت آدم نہ نہیں جان ہویا بیتاب
پہلی ہوئی اوتھانے پاسوں ایہ خطاء
بہشتی وچہ کھا لیا میوہ آدم جان
سب لباس بہشت دا تن نہیں ہویا جدا
ایہ نشانی رہ گئی اوسدم آدم پاس
خوش دل کری جو ہوندا حضرت آدم جان
اوہ خوشحالی چھڈ کے پوندا وچہ فکر
سر نہیں دا نگوں مرغ دے کیتا اوس پرواز
فکر انے وچہ رہ گئے آدم جا پیا
طرف درختاں جاوندا کر کے بہت شتاب
برگ انہاں نہیں منگدا ویہونا ہم خدا
نافرمانی ندھ نہیں ہوئی لا شریک
دشمن سارے ہو گئے جو آہو سب یار
آدم وچہ بہشت دے ہویا بہت زہیر
بینوں دیہ ایہ ان نوں حضرت رب عباد
کہندا وچہ بہشت ہاں حیران حال خراب
آیا جبرائیل بھی اوہر اوس مقام
دروازہ نے جاں گیا پھیر ہویا فرمان
رہیں نہ وچہ بہشت دے ایہ ہو کے خوشحال
پاس درختاں جا سکے ہر جا کرن بیان
ہاں نہ سکے رخت نے کیتا برگ عطار
جتنے کرم تہ ربوا اوسدا کوئی نہ یار

Marfat.com

آخر انہاں انجیر نے کیتے برگ عطاء
تن نوں دوہاں لوکایا انہاں پھر اتمال
جس دم برگ انجیر نے کیتے انہاں عطار
عاصی لائق غضب دے آیا ایہ انسان
عرض کیتی انجیر نے ایہ عاصی مشہور
اپر بھول ایسے دے وڈے شان
لطف تیرا تے بزرگی رہی اس دے نال
حکم ہویا انجیر نوں بدلے ایس عطاء
بعضے آکھن عود اسی اوہ رکھ پچھان
ایہ خوشبوئی عود نوں کیتی رب عطاء

بعضے آکھن چار سی لیتے انہاں اتار
گرد لپیٹے جسم دے دوہاں اوسے حال
اوسے وقت انجیر نوں آیا حکم خدا
پچھیں کیوں نہ انہاں نوں دتی کر رسوا
نافرمانی ایس تھیں ہوئی انہاں ضرور
عزت حرمت بزرگی اسدی اوچہ جہان
ضائع ہوئی ایسنوں کہیا جل جلال
اوسے حال دے کر رحمت ہو گئی خدا
انجیر دیوں اوس برگ تھیں ہویا ایہ بیان
[illegible]

در بیان جھڑ جانا لباس حضرت آدم علیہ السلام را و طاوس و شیطان دا اڈ جانا

نافرمانی آدم نوں ہوئی رب غفار
پہلا اوس درخت دے جاتے نافریب
تیجا لاہ لباس نوں جا کھلوت پاس
چوتھا کڈھ بہشت تھیں وسنوں کیتا دور
پنجواں دشمن اسدا کیتا ہے شیطان
چھیواں تابع اس دے ہو گیا شیطان
وسواس اندر حرص دے کیتا ہے پا جند
ستواں کس مکان ہے رب کیتا فرمان
حکم ہویا ایں جا اٹھے آدم نوں حیران
تے کیتا سی تساں نوں اس دے کتنیں [illegible]
ظاہر باطن تساں نوں دشمن ہے شیطان
جو آکھیا تسیں نہ بھولی آ ہی جان
جھوٹھیاں قسماں کھا دیاں باہر [illegible] شیطان
ہویا حکم خدا تسیں نوں ہی باہر جاؤ

دس چیزاں تھیں اوسنوں ڈٹھو رب ستار
دوجا لباس بہشت دا ہونا نصیب
جاتے ننگا ہو بیٹھے کرکے جدا لباس
پنجواں شہوت ایس تھیں آدم ہو ضرور
ستواں عاصی نام اوس ہویا وچ جہان
ناداں ہو کے رنج غم دے اندر ہویا حیران
دل وچ ہوئی ہو کے [illegible]
غرض کیتی ہیں ایس جہاں [illegible] حیران
کیتا ہے کس واسطے جاری کریں بیان
سوال کیتا ہے ایس نوں ایہو کی کیتا ہیں
سانوں تساں [illegible] کر گیا ایہ فریب عیان
[illegible] ہویا نافرمان
میوہ ایہ کھلا کے کیتا ہے فرمان
جتھے فرمان خدا دا [illegible]

[illegible]

ہی پلید ایس خطا دے روز قیامت تاؤ
اول حیض نفاس دا جاری رہسی خون
تنجاہوسی درجہ اندر حکم کمال
پنجواں کہیا حضم دی عورت نوں محکوم
ستواں کہن طلاق دا ہویا عورت نام
نانواں عورت سجدہ توں عورت ہنیں گواہ
گیاراں ترک جہاد دی باراں سختی دین
چودواں جمعہ نماز ہی عیداں واجب ناہ
پندرواں شیطان نوں کیتا حکم غفار
سولہواں سجدہ شیطان نوں کہہ سناوے یار
سترہواں ایہ لاہنتاں ہویا روضہ وار
اٹھارواں صورت ایس دی ہوئی دیو بلار
اونیہواں مرشد پدان دا ایہ شقی
ویہواں ایہ ہنیں ستواں ہویا دور
اکیہواں توبہ ایس دی ہوندی ہنیں قبول
بائیواں زنجیاں دا ہویا دسواں ایہ خطیب
تیئواں قول ایس دا ہویا ستر خدا
چوبیواں ایس دی ہوئی دیو بلار
پنجیواں مرشد پدان دا ایہ شقی
چھبیواں ایہ ہنیں ستواں ہویا دور
ستاویواں توبہ ایس دی ہوندی ہنیں قبول
اٹھاویواں زنجیاں دا ہویا دسواں ایہ خطیب
انتیواں قول ایس دا ہویا ستر خدا
تیہویواں ایہ ہنیں ستواں ہویا دور
اکتیہواں توبہ ایس دی ہوندی ہنیں قبول
بتیہواں زنجیاں دا ہویا دسواں ایہ خطیب
تینتیواں قول ایس دا ہویا ستر خدا
چونتیہواں ایہ ہنیں ستواں ہویا دور
پینتیہواں توبہ ایس دی ہوندی ہنیں قبول
چھتیہواں زنجیاں دا ہویا دسواں ایہ خطیب
سینتیواں قول ایس دا ہویا ستر خدا
اڑتیہواں ایہ ہنیں ستواں ہویا دور
انتیہواں توبہ ایس دی ہوندی ہنیں قبول
چالیہواں زنجیاں دا ہویا دسواں ایہ خطیب
اکتالیہواں قول ایس دا ہویا ستر خدا
بیالیہواں ایہ ہنیں ستواں ہویا دور
تیالیہواں توبہ ایس دی ہوندی ہنیں قبول
چوالیہواں زنجیاں دا ہویا دسواں ایہ خطیب
پینتالیہواں قول ایس دا ہویا ستر خدا
چھیالیہواں ایہ ہنیں ستواں ہویا دور
ستالیہواں توبہ ایس دی ہوندی ہنیں قبول
اڑتالیہواں زنجیاں دا ہویا دسواں ایہ خطیب
انچاسواں قول ایس دا ہویا ستر خدا
پنجاہواں ایہ ہنیں ستواں ہویا دور
اکاونجواں توبہ ایس دی ہوندی ہنیں قبول
باونجواں زنجیاں دا ہویا دسواں ایہ خطیب
ترپنجواں قول ایس دا ہویا ستر خدا
چونجواں ایہ ہنیں ستواں ہویا دور
پنجاونجواں توبہ ایس دی ہوندی ہنیں قبول
چھپنجواں زنجیاں دا ہویا دسواں ایہ خطیب
ستاونجواں قول ایس دا ہویا ستر خدا
اٹھاونجواں ایہ ہنیں ستواں ہویا دور
انسٹھواں توبہ ایس دی ہوندی ہنیں قبول
ساٹھواں زنجیاں دا ہویا دسواں ایہ خطیب
اکسٹھواں قول ایس دا ہویا ستر خدا
باسٹھواں ایہ ہنیں ستواں ہویا دور
تریسٹھواں توبہ ایس دی ہوندی ہنیں قبول
چوسٹھواں زنجیاں دا ہویا دسواں ایہ خطیب
پینسٹھواں قول ایس دا ہویا ستر خدا
چھیسٹھواں ایہ ہنیں ستواں ہویا دور
ستسٹھواں توبہ ایس دی ہوندی ہنیں قبول
اڑسٹھواں زنجیاں دا ہویا دسواں ایہ خطیب
انہترواں قول ایس دا ہویا ستر خدا
ستریواں ایہ ہنیں ستواں ہویا دور
اکہترواں توبہ ایس دی ہوندی ہنیں قبول
بہترواں زنجیاں دا ہویا دسواں ایہ خطیب
تہترواں قول ایس دا ہویا ستر خدا
چوہترواں ایہ ہنیں ستواں ہویا دور
پنہترواں توبہ ایس دی ہوندی ہنیں قبول
چھہترواں زنجیاں دا ہویا دسواں ایہ خطیب
ستہترواں قول ایس دا ہویا ستر خدا
اٹھہترواں ایہ ہنیں ستواں ہویا دور
انہاسیواں توبہ ایس دی ہوندی ہنیں قبول
اسیواں زنجیاں دا ہویا دسواں ایہ خطیب
اکاسیواں قول ایس دا ہویا ستر خدا
باسیواں ایہ ہنیں ستواں ہویا دور
تراسیواں توبہ ایس دی ہوندی ہنیں قبول
چوراسیواں زنجیاں دا ہویا دسواں ایہ خطیب
پنجاسیواں قول ایس دا ہویا ستر خدا
چھیاسیواں ایہ ہنیں ستواں ہویا دور
ستاسیواں توبہ ایس دی ہوندی ہنیں قبول
اٹھاسیواں زنجیاں دا ہویا دسواں ایہ خطیب
انیواں قول ایس دا ہویا ستر خدا
نویواں ایہ ہنیں ستواں ہویا دور
اکانویواں توبہ ایس دی ہوندی ہنیں قبول
بانویواں زنجیاں دا ہویا دسواں ایہ خطیب
ترانویواں قول ایس دا ہویا ستر خدا
چورانویواں ایہ ہنیں ستواں ہویا دور
پنانویواں توبہ ایس دی ہوندی ہنیں قبول
چھیانویواں زنجیاں دا ہویا دسواں ایہ خطیب
ستانویواں قول ایس دا ہویا ستر خدا
اٹھانویواں ایہ ہنیں ستواں ہویا دور
ننانویواں توبہ ایس دی ہوندی ہنیں قبول
سویواں زنجیاں دا ہویا دسواں ایہ خطیب

نیز سے اوپر نیہ راں آوت رہسن بقار
دوجا حدیث حل دی ہے نو ماہ ربون
چوتھا حدیث حور ناں کیتی جل جلال
چھیواں ورثہ گھٹ ہے دل اکر معلوم
ستواں اللہ استوں اٹھواں کہیا تہیں سلام
عقل برابر مرد دی دسواں دتی ناہ
نیراں قول اقرار تے قائم رہن ہنیں
حور بہشتی سیمواں دتی ہنیں اللہ
ساتھ تکبر ہویا بہت ذلیل خوار
بتیہواں تصویر دے ہویا ایہ خوار
دو ہویا ایہ بہشت ہنیں کیتا اللہ دور
نامیہ اس رحمتوں جو تھاکے خدا
چھیواں لعنت ایہنوں کیتی آپ ربی
ذلتے بے حرمتی دتی رب غفور
ناواں ایہ سبھ تیکیوں دور ہویا مجہول
اسنوں رحمت باری کدے نہ ہوگ نصیب
اوسیہویں کہے حور تے آئی ایہ بلاء
آہے سارا نور نہیں روشن رنگ عیان
رہندی ہالت سیہ دی اوہ ہی خیال سنا
سنجر ورگا ایہ رنگ سی وانگوں اشتر دے بچار
ہیہہ ورگا رنگ سی آہے وڈ سیہہ
ہویا بانگوں مکھ کالا ہی سیہ زبان
زہر ہلاہل اوس تہیں کیتی ایہ عیان
عرش بہشتوں آدہا دور ہویا سبھ نور
آدم حوا نوں سبھ اسے شیطان

Marfat.com

اتھوں کڈھی تے ٹکاں آدم کیہا پکار
جس تھوں محل بہشت تھیں اوہ رہیا ہین
حضرت آدم رب تھیں کیتی پھیر دعا
توبہ کہیں حجر تیں لگے کرے قبول خدا
حکم ہویا درگاہ تھیں تو ہو کراں قبول
اوہ پڑھیں نہ ہووسی کوئی پیغمبر کے پاس
حکم ہویا ہر کد کنا سدا آدم تیرے پاس
فرصت تھوڑی ہے تُوں لاں فرشتیاں نوں
کی جاناں کد آسماں ہووسی پیغمبر ملاپ
آکھ سناواں ہیں جائیکے پھوں کہن نہیں
عاصی ناسی جے کہن تاں ہے ٹھیک سچا
پاس فرشتیاں جائیکے ملیا وار و وار
آکھیا اوتھوں ٹریا خالی ہتھ پچھان
ہویا اس سواک دا عاصا ہوسنے وا
حوا جدی جا پئی آدم جدی مکان
حوا جدے وچ سی اوہ در پاکنار
ٹیا وچ اصفہان تے اودا اتر و پچھان
دیکھ تھیں پنجش تے اندر ہو گیا
آدم سراندیپ وچ جبرائیل لیا
زاروزاری روندا آدم کی اسجاد
آنسواں کولوں اوتی ہو گئی کھرا دریا
آدم آیا زمین تے چندوں پشتاں تھیں
ہدا آدم آیا زمین تے اگی کدم ہو گیا
ہوئی منزل دی اوداں تھیں ہو خوشبو
پہیا آہو ہوندا اندر لنکا مکان

آدم تائیں حکم ایہ کیتا رب غفار
اسنوں کراں آباد میں جائی نال یقین
مول نہ جاواں ایہہ تھیں تیری باہجھ رضا
ایہ کریں اقرار جے اتھوں جاواں تار
عرض دوئی پھر او ستے کیتی اگے سول
اکلا اس زمین تے ہوواں رہنا اوداس
آدم کنداوی نزول کر کے پھیر قیاس
آکھاں ہیں ملاں چلیا اوہ پڑھیں زبون
تل آداں ہیں جائیکے ہے دلوچ وچ جا پیا
آدم عاصی ہویا آ نال یقین
نسیان تھیں ایہہ ہوئی نہیں سبھ خطا
نالے پاہر دولتاں کردا سا انکار
پاک سواک لیا سنتوں کراں بیان
باجھوں پاک سواک دی ہوتہ جان بھرا
سراندیپ پہاڑ تے آدم آیا جان
جا پیا وچ بستاں دی اوہ قیدیاں ملکا
کابل اندر شیاک تے ہو جیران
سبھاں ایہ وچ ہنسی روز قیامت تار
پاک مکان پیا جیکے غائب ہو گیا
خاک سر تے پاوندا صبر کرے نہ کدا
رونا بہتا شمار دے جدوں نہ پہیا کار
گرشتے برکا چھیر تے آکھے کرین یقین
پچھے ساتے شکا ہو چکے ہین بھاجاد
نالے آ ہووسی بہی اوتھوں ظاہر ہو
شہد آکھے وچ تہیں تے تیتی باہر پچھان

کتنا کیسے سوال جے اگے نبی کریم
نبی کہیا حیوان جے رہندا وچ دریا
کہاں دا اوہ انجیر دا پت سی اُس نے کھا
آدم ہر دم روندا آنسوں ہنجواں
ہو رہنا وچ جنگلاں آدم اگے جار
حضرت آدم انہاں نوں دیندا نا جواب
آدم پاسوں مُڑ گئے جنگل دے حیوان
کہندا میں الیس ہا سرگئے پہاڑاں اندر
کدی جوا پیا اسے کر سی تھر تھر دل
اس ویلے کجھ سیکھ ہے بہت خطار
آدم نے جاں آسمان تک نہیں جانیاں پیان
منہ کرکے آسمان ول زاری اگے رب
ایہہ کرکے دکھیں ملکاں وچ آسمان
حرمت عزت ایہی حرمت سب اسرار

پیدا عنبر کس نہیں کیتا رب علیم
جنگل اوہ دریا ہیں چگدا یا ہر آر
تا خوشبوئی اوسنوں کیتی رب عطار
سُنی آواز پہندیاں جوسن اوس کلان
کہندے حالت اپنی ساڈوں آکھ شمار
صبر نہ کردار وولوں رہندا سی جناب
آخر سا تھ پہاڑ گئے جاندا وہ میدان
آدم پر تقصیر ہے رب جبار تہار
ہر سال اتھے آئیں ہیں آخر سنہ سوال
رکاں آئیں جے کہن لگی بہت سزا
لگا ہا جو شمار تے آنسوں کرن روان
کرشمے ہیں ملا تاں اوہ پتے سب
شیدل اس شرمندگی کجھ ہا جو حیران
عجت نبی کہہ دی ریا بخش غفار

ہنجواں دے مگے تمام تے سول کرن خوار
دور کرن شرمندگی میری رب غفار

نماز پیشگا شہ

ایہہ روایت ویکھ قرآن وچ کشف الاسرار
آدم جدوں زمین تے آیا سی وقت نہ
سورج ہویا غروب جاں اُدوں آئی رات
کیتی نوں وچ جنگلے آئی رات سیاہ
پاس آیا نہ کوئی ملک انسان
جنگل جاں کیہوی ہو دی چھپدی پچھان
ڈرگیا جنگل وچ پیا ... تنہا
زاری کرکے نیں ... دی ہو دیوا
شکر اس دی کیتا اس ویلے ہوئی جان

ہوئی شروع نماز جیوں آکھ سناواں
وقت آیا اوہ شام دا آیا آخر روز
اگے آدم نے کدی تکی نہ دیکھی بات
سی شرمندگی جیہیں غم وچ چہ تباہ
واقعہ انہیری ویکھ کے ہو گیا حیران
اوہ سروری نفس دے اندر اوس عیان
چوپائے پیا منہ دا جنگل تے صحرا
پہاڑاں دی نا جڑی اُتھے پیش عدا
شب بیدار سی اُتے پہاڑاں کیتی آن

تنبیں پہلاں وسنوں بزرگی ہوئی عطا
ایہ سبب حضرت آدم نوں پہلاں ہو رہا ہی
گیا اندھیرا رات دا ہویا جسدم نور
اٹھ آدم ہن روشنی کیتی پاک خدا
کرکے سجدہ شکر دا دو رکعت نماز
سی ایہ فجر نماز دا آکھ سنایا حال
حضرت ابراہیم نوں جاں ہویا فرمان
اوہ قربانی کرن نوں ہویا ترت تیار
بدلے اسمٰعیل دے کر دنبہ قربان
تدوں ظہر دا وقت سی لوچہ کریں خیال
چار رکعتاں شکر دے کیتی نفل ادا
سنتوں عصر نماز دا آکھ سناواں حال
جاں مچھی دے شکم وچہ یونس آیا جان
ظلم کیتا میں نفس تے توں میرا معبود
سن یونس دی عاجزی کیتا حکم خدا
جاں مچھی دے شکم تھیں باہر آیا جان
کرکے شکر خدا دا پڑھیے رکعتاں چار
مغرب ہوئی تد توں حضرت عیسیٰ تھیں
نیلے یا جہوں باپ تے پیدا ہویا سی
ایہ بیٹا ہے رب دا آکھے خلق تمام
زاری کرکے رب دے اگے کرکے دعا
تینوں بیٹا رب دا آکھن ہر کن بھول
کیہا اللہ پاک دا بیٹا نہیں نہ باپ
اللہ ہیں لطیف جے توں ہیں اوس نبی
جاں ایہ حکم سنایا حضرت جبرائیل

پہلاں آدم نوں نہیں ہویا سجدہ کیا
عیسیٰ کیتا پاک نے پہلاں کیہا ایہ صحیح
حضرت عیسیٰ نے جدوں کیتا تدوں اثر دل
حضرت تے سر چک کے آیا شکر بجا
اگے رب رحیم دے کیتی عجز نیاز
ظہر ابراہیم نہیں ہوئی کرن خیال
کرنوں اسمٰعیل نوں ساڈا میں ہر گز قربان
دنبہ تدوں بہشت تھیں بھیجیا رب غفار
ہویا تدوں خلیل نوں اللہ دا فرمان
ہویا ابراہیم نبی نوں ایہہ خوشی کمال
مسلماناں تے ایہو کیتا فرض خدا
اول یونس عصر نوں پڑھیا سی خوشحال
وچہ دریا اندھیر دے کیہا یا سبحان
توں قادر ہیں میرا نہیں کوئی ہور
ناہی دے اوہ شکم تھیں آیا رب دا
وقت آیا اوہ عصر دا اسی ایہ کیتا بیان
ایہ حقیقت عصر دی آکھ سنائی یار
ویکھ کتابیں اندر ہے کرسان اہل یقین
مچھی چھوڑیا ہی اوس باندی نکلے باہر نشتی
حضرت عیسیٰ قدم تہاں نے ایہ کلام
نا پیو اسدے تہاں نے نیں ایہ رب خدا
اللہ جبرائیل نوں کیتا تدوں ایہ فرمان دل
تینوں کر سٹے تہاں ہے ایہ ماں یا باپ
تینوں تھیں ہوئے اوہ نبی
نکلے سجدہ شکر دا ادا جبرائیل

شکرانے دی اوس نے کیتے نفل دا
سنتوں ایہی بیٹھ کے حال نماز عشا
موسیٰ جدوں شعیب تھیں ٹریا ہو روان
ٹریا لیے شام سے چالی اوہ مصر ول
پہل آیا کج سمے وچ اندھیری زور
بی بی آہی حاملہ شکم ہوئی اس پیڑ
ڈھونڈن لگا اگ نوں حضرت موسیٰ جیب
حضرت موسیٰ رب تھیں کیتی تاں فریاد
دلدے وچ حیران سی ڈٹھا دل کوہ طور
بدل رہیا سنوں ہوئی اندھیری دور
حضرت موسیٰ غیب تھیں سنی آوازندا
حضرت موسیٰ غیب تھیں جاں پہنچی آواز
اوپر امت مصطفیٰ ہویا فرض تمام
صلو ایہہ نماز دا ہویا حال تمام

تن رکعتاں شام دی ہویا فرض خدا
موسیٰ تھیں ہویا پہلاں جان ادا
آیا مدین شہر تھیں منزل پنج پچھان
اچھر انتقال زچے تھیں پئی اہنیری جھل
برسن لگا مینہ ہی بجلی کیتا شور
اپہی نہ سے درد تھیں ہوئی بہت جیر
ہرگز اگ نہ نکلے پتھر بھنے سب
سن میری فریاد نوں حضرت رب عباد
نظری آیا اوسنوں اوتھے شعلہ نور
نبی بیٹا جمیا کیتا فضل غفور
حافظ تیرا رب ہے موسیٰ نہ غم کہا
چار رکعتاں عشا دی پڑھیا نفل نماز
ہر مسلمان تے جو ہے وچ اسلام
حضرت آدم رہ گیا اسنوں کراں رقم

بیان بیقراری آدمؑ

آدم اوپر زمین دے ہویا بے آرام
بھیجیا جبرائیل نے آدم اگے جا
آدم کیہا ایس بھانتاں نال حیران
ٹر گئے جبرائیل تے جو ڈٹھا سی حال
حکم ہویا جبرائیل نوں وچ بہشتاں جا
کہو آدم جو انہاں نہیں بچہ پیدا ہو
دتی آدم نوں دتیاں دو بکریاں پھر آن
ذبح کیتا پھر اوہناں نوں گوشت کر کباب
سوتیا پاس بھیجیا تدا اوہدے پشم اوہنا
کپڑا آدم اوس دا سیاں جلد سنبھال

کہاوں بیوں چھڈیا مول نہ کر کلام
بچہ دا کی کچھ خبر ہے مینوں آکھ سُنا
جو کچھ میرا حال ہے ہوندا پیا عیان
وچ درگاہ خدا تھیں کیتا عرض سوال
دو بکریاں توں اوسنوں جلدی دیہہ لیا
گوشت کہا دیں ایسدا ہوسی اوہ نیکو
بچے دتے اوہناں نے ہوئے اوہ جوان
پشم اوہناں دی لے گیا جبرائیل شتاب
کیتا سوت تیار جاں مڑیا آدم دا
اُس تھیں ستر چھپیا آدم جلدی نال

ہک روایت وچ لکھیا ہے ایہہ حال اسنت
اسرن جیہنی علتوں آندی ہور زبور
لوہا ہی کجھ آن سکے دتا آدم نوں
آدم تائیں اگ اوہ وتی جسدا ہم جبار
پکڑی جبرائیل سنے جا وچوں دریار
پھر اندر دریا دے جاپہنچی اوہ نار
جبرائیل لیایا آتش تائیں پھیر
جبرائیل لیاؤندا کر دی اوہ انکار
پادتی جبریل نے پتھر لوہے دے وچ
ہے اس دی اولاد نوں آتش لقمہ کثیر
آدم تمدوں بنایا لوہے دا اوزار
آخر آدم کجھ نہیں ہویا بہشت نوں جیر
ہل پنجالی جوڑکے نالے بلد پچھان
جوڑن جاگاں دسیا آدم تائیں سب
ہل کہنا چال اوس نے اوپر زمین روان
کہیا اوس نوں بلد نے عاصی ہو گیا یار
حضرت آدم آکھیا جو ہے نافرمان
کہیا اس نے بلد نے پچھی ایہہ کلام
آدم سن کے بلد تحسین کیتا شکر رفعان
الحمد جبرائیل نوں کیتا ایہہ فرمان
ہویا جبرائیل نوں جیوں نکر حکم خدا
حضرت آدم زمین نوں کیتا واہ تیار
دانے منگ نال آکے جبرائیل لیاوے
ہک ہکے دا کنک دا آکھ ستا واں نوں
دانے جو جبرائیل سنے وستے آہے آن

جبرائیل لیایا آدم پاس آلاستا
ہک تھوڑا اوس دی آندا نال ضرور
آتش آندی دوزخوں حالت لکھدا ہوں
آتش لاؤ کے نہیں ہوں جاپہچی دریا
آدم نے ہتھ اوسنوں دتا آپکڑا
پاس آدم دے رہن نہیں کردیسی انکار
پھیر سمندر جاپہچی مول نہ لگی دیر
پاس آدم ہن ناراں کردی ایہہ گفتار
پھیر فرشتہ کلن ہو یار ہی آ تھا ہمن درج
لوہے نوں وچ پتھراں آتش ہوئی اسیر
گرتا لوٹی آہنی کیتی اوس تیار
جبرائیل زمین نے کیتی ایہہ تدبیر
آدم پاس لیایا گیا اندر اوس میدان
لے کے آدم ہل واہ سکے زمین جاتیں ہے
سوٹا ماریا بلداں نوں آدم اوس مکان
کیوں سوٹا تئیں ماریا بیٹوں یا چہ خطا
بلد لے آکھے حضرت آدم سے پچھے حیران
تیں ہی نافرمانی ہو کیتا سی ایہہ کام
بار سینوں دی پیندا خطہ ایہہ حیران
تاج حیواناں ساریاں کردوں ہے ناداں
کیتا شہدر یاں نوں اندر جیہر ہجاء
کہندا جبرائیل نوں ایہہ کی کسیں کار
گنتی اندر تیں کی ولیاں زمیں وسناہ
نوں لے دو ستے شہدی دیکھ کیتا پال آکھ ول
عقد ہوا ایسا کی روز آدم نوں جان

Marfat.com

اوڑک وین ورتھ خلق نوں ہوندے تقسیم
حضرت آدم وچ نوں کہندا ایہ کلام
کیہا جبرائیل نے آدم سے بیان
بیج دتا جاں اوں نے لیا اوہ تمام
وڈی کنک زمین تھیں کھیتی پکی تمام
چکی آندی وچ نے پیہی آدم چار
ہک تنور بنایا بال جمع کرار
آیا چھڑوں طوفان سی نوح نبی دا جان
من پکا یا سمجھ ہویا چھڑوں طیار
آدم کیہا اتنی محنت کوئی اٹھا
کیہا جبرائیل نے اجر محنت کر کہا
جو کوئی نافل ہو پکے ڈوہ وقت نگہا
سیو جو لائے وچ سے پیت ایمان بنا
تا ہوندا اس کیہتا توں اٹھوں نفع کثیر
سورج ہویا غروب جاں کیہا محبوب
آدم کیہا روز یوں لیسی کیہا چھڑا
وچ کیہا اس وچ سے فائدہ یا بچہ شمار
دوجا جنت ایس تھیں کرسی رب انعام
آدم کیہا ہووسی تینوں ایہ ثواب
تینوں تے اولاد نوں جو کوئی کرے ادا
آدم بعد غروب دے لگا کھان طعام
اوّل ہتھ واسطے روٹی دے پیش آب
روٹی جبرائیل لے آیا وچ ہتھ دا
آدم روٹی کھان تھیں لگی بہت پیاس
چشمہ نکلیا زمین تھیں تاں اوہ ہویا سیر

جیونکر وچ قرآن دے کیہا رب علیم
کھاوال دانے کنک دے جنت کیہیں تمام
بیج دیویں اس کنک نوں تدا ایس میدان
وچ کیہا کر صبر توں دیسی رب طعام
دھریا جبرائیل نے گندم اسد انام
آٹے تائیں گنھ کے کیتے خمیر اٹھیا
گرم ہویا جاں اگ تھیں کیہا من پکا
پہلاں اوس تنور تھیں ہویا بچہ عیان
آدم ہو کیہا بہت ہی کردا تاہ قرار
ایہہ تم کھاون واسطے لقمہ منہ وچ پا
جنت لیسی اوس تھیں ہو نصیب لقا
نجیران تائیں ویکھ کے ہک دن پچھوں تا
شرک کفر دا بہت تھیں لوٹا دے گواہ
نافل ہو گئے جو ایہی روزے ہکے نیر
روزے نوں افطار کر روٹی کھاویں خوب
کی روزے دا فائدہ مینوں آکھ شمار
پہلاں تینوں بخشسی حضرت رب غفار
پھیر اوتھوں نکلیں ہوسی خوشی مدام
پا پھیری اولاد نوں دتا جی جواب
پہنچاں تائیں ویسی اس دا اجر خدا
کیہا جبرائیل نے تھوڑا کر آرام
دیواں چاڑھ وچ جا ٹکے کیتا ایہ خطاب
تسا تائیں ڈیوندا جدوں اندر جا
چٹی کجھ زمین تاں اسنے نال قیاس
حوا ادا ختم ادسنوں مول نہ گذرے خیر

Marfat.com

پانی روٹی کھانے کے آدم کرے دعا | شکر بجے لعاندا ہوندا نا ۵ ۱۰ ۱

دعا قبول شدن آدم علیہ السلام

ہکدن جبرائیل نے کیتا ایہ بیان
اُس جا جا کے دیکھ توں جو ہو کوہ عرفات
آدم ہویا حج نوں کعبہ طرف روان
اگوں اُ فرشتیاں کیتا استقبال
دو ہزاراں برس تئیں کرے ایہیں طواف
آدم نوں جبریل نے دسے رب احکام
آدم تائیں آکھدے ہور فرشتے آر
آدم لندا مغفرت ہے بینوں درکار
جے تو بخشیں رحم تھیں ہو ویں وان مہکار
جو کوئی اندر جوڑے دمن کرے دعا
وچہ معاج لکھیا آدم تریہو سال
اوپر کوہ عرفات دے آدم جدوں گیا
آئی جبریوں ڈھونڈدی آدم تائیں جا
نام جو پیا اُس کوہ دا اُسدن تئیں عرفات
کعبہ باہجوں دوسرا اوپر رکھے زمین
ہک روایت وچہ ہے لکھیا ایہ بیان
اندر ہر ہر سال شے ادا کریندا حج
چالی حج جو اوسدے پورے ہوئے ادا
آدم شے ہک قدم دی منزل تئیں پچھان
وچہ مبارک لکھیا نائدے ہے عیان
جس کعبہ دا حج سی آدم کردا جا
او کعبہ پر سئے کیتے ملک اوپر آسمان
تن جو تھے آسمان تے او بیت المعمور

شکر بجے لعاندا ہوندا نا ۵ ۱۰ ۱
اول مونوں آپکے کرتوں حج عیان
ملسی حوا اوس جا تیہوں نیک صفات
کہسا پیغمبراں منزلاں سرانہیوں جان
آدم تائیں آکھدے او خوشی دینال
تاہم بیت المعمور ہے اس کعبہ دا صاف
لازم جو وچہ حج ہے آہے کم تمام
جو خواہش دلوچہ ہے اپنے کریں دعا
ربا کیتا ظلم میں اوپر جان خوار
دنویں اوپر اوس دے فضل کیتا غفار
کردا او وہ قبول ہے او سے وقت خدا
رونا سرانہیں پیہ تھے اندر ہو بے حال
او تھے حوا آملی آدم تائیں جا
ملے اچانک دسنوں وچہ عرفات مکان
آدم حوا مل پئے او تھے نیکی صفات
تدوں نہور مکان دی جانی نال یقین
آدم کرکے حج سی ہو جدوں روان
آئے سرانہیں پیہ نہیں کیتے دو پیہ حج
ملی اوپر عرفات دے نال حوا اوس جا
اندر ہر ہر سال دے کردا حج بیان
پچھے پنج سو سال دے حوا ملی جا ان
بیت المعمور او منتوں حال ہر ہر
او پئے حضرت نوح دے آیا جدوں طوفان
کعبہ او وہ فرشتیاں کیتا رب غفور

Marfat.com

دایم ستر ہزار ہے کردا ملک طواف
دوجی واری آونے پیر نہیں اوس جا
کعبہ قبلہ اوسجا کہیا پیر نیار
پہلاں سیئے بین نہیں دو ہزاراں سال
آیا بندوں بہشت نہیں سی احمر یا قوت
یا پ دو آہے اوس دے مشرق مغرب جان
دوجہ بحر الامواج دے ہو معارج جان
ہونڑا آہا جہاں کھڑا سر رنگ دا آسمان
قد ہویا پھر اوسدا سٹھ گز اندر طول
بی بی حوا جان ملی آدم تائیں جاء
آدم پیر نوازیا کرکے کرم خدار
باقی جو کجھ عمر سی گذری نال آرام
دوجہ معالم التنزیل دے کہیا ہے تحریر
سی بی بی دے شکم نہیں سب چالی فرزند
اندر قصص الانبیاء یک سو اسی یار
حضرت ابن عباس دی کریں روایت یاد
دوجہ پشتاں ایس دا حمل ہویا سی جان
سو برساں جاں زیس تے آئے پھیر رہی
دختر ساتھ تاہیل دے یک پیدا ہوئی جان
حوا تائیں حمل جاں ہویا دوجی وار
دختر اسدے نال سی نام لبیدہ جان
اندر بحر امواج دے لکھیا ہے احوال
ہر واری سی ہوندا دختر نال فرزند
دختر یا جوں ہویا حضرت شیث پیدا جہان
آدم داد منور ایہ آہا دوجہ نکاح

ہکواریں جو آیکے اتھے کرن طواف
ستر ہزار طواف نوں رہندا ملک کھڑا
ابراہیم خلیل نے سنتوں میرے یار
کہنا اوس زمین نوں آہا جل جلال
کعبہ دی چار کہیا آہا لا یموت
غرق آہا دوجہ نور دے اوہ یاقوت پچھان
قد آدم دا طول سی سن توں ایہ بیان
سخن فرشتیاں قدسیاں سنا اوس مکان
ناں اوہ سخن فرشتیاں ہرگز سنے نہ مول
درد جدائی اوس نہیں کہنا دوزخدار
ساتھ ارادے حق نے دتا رستے پار
آدم حوا دو ہاتھ دے اوپر یک مقام
آدم نہیں اولاد جو ہوئی کرند بیر
ساتھ آہی ہر پت دے دختر بھی دلبند
چھے وہاں بھی بعضیاں لکھیا کر اظہار
پیدا ہوئی تاہیل دا کرواہے ارشاد
بی بی حوا بچہ نوں یک سو برس پچھان
بی بی نوں تاہیل ناں پیدا ہویا سی
نام آہا اقلیمیاں دیکھ کتاب بیان
پیدا ہویا تاہیل ناں آکھ سنا واں یار
ناں آہی دوسال دی ملت حمل پچھان
حوا ہوئی حاملہ آہی پنج سو سال
پنج سو دوجہ شمار دے ہویا سی دلبند
پدلہ ایہ تاہیل دا کیتا فرمان
لڑکے پہلے سال نہیں کردے آپ ویاہ

دختر پچھلے سال دی اوس لڑکے دے نال
لڑکا پہلے سال دا لڑکی پچھلے سال
دونویں بالغ ہو گئے جدوں قابیل ہابیل
کیتا عقد قابیل دا ساتھ لبیدہ جان
آہی بہین قابیل دی صاحب حسن جمال
جو عورت سی سوہنی وتی اوہ ہابیل
آپسے پھر اقلیمیاں رہی سی میرے کول
دتی اوہ ہابیل نوں جو سی بہت حسین
حق میرا ہے تینوں اوپر زمین ہابیل
آدم نے سن آکھیا ایہ تا حکم خدا
کیہا سن قابیل نے حضرت آدم نوں
عورت دتی اوسنوں جو سی بہتا حسین
بکریاں جنگل چاروا اک دن سی ہابیل
عورت صاحب حسن کر ہویا توں مغرور
کیتا ہے تیں عقد جو اقلیمیاں دے نال
وچ معالم تنزیل دے ہو بحر الامواج
نیڑے آ قابیل دے تھوڑیں ہیں شیطان
ہکے جناور مارتاں تینوں دیاں سکھا
سر دے اوپر اوس دے جلدی پتھر مار
اوہ جناور مر گیا ثابت ہویا نے دم
ہکدن جنگل وچ ساستا ہویا ہابیل
سر دے ہیٹھ ہابیل دے پتھر رکھے پچاء
پاٹا مغز ہابیل دا ہوئی جان ہوا
آہی عمر ہابیل دی اسی بیہہ سال
مردہ ویکھ ہابیل نوں ہویا قابیل حیران

آدم دی ایہ شرع سی ویکھ کتاب نکال
کردا ایسے طور نہیں ہک دوجے دے نال
آدم اندروں ویاہ دی کیتی بیٹھ دلیل
اقلیمیاں ہابیل نہیں ہوئی پیو تدعیان
ایہ قابیل شریر نے کیتا اندروں خیال
ماراں کیوں ہابیل نوں کیتا قصد قابیل
پھیر نہ مول لبیدہ تینوں بات کراں کجھ مول
لائق میرے شان دے شان ہابیل نہیں
رتبہ میرا وڈا ہے کیہا ایہ قابیل
اس وچ میرا اوس کی جو ہے بے رفتار
کردا ساتھ ہابیل ہیں بہت محبت نوں
کیوں لبیدہ ہابیل نوں دتی مول نہیں
غصہ تینوں ہابیل نوں کہندا ایہ قابیل
ہکدن تینوں مارساں ایہ گل جان ضرور
ہکدن اسدے واسطے تینوں کراں حلال
لکھی روایت ویکھ توں تاکے تیں منہاج
ہک جناور پکڑیا اگے اسدے آن
سیس جناور رکھیا اوپر پتھر چاء
کہندا ایہ تدبیر ہیں تینوں دسی یار
اندر عقل قابیل دے آگیا ایہ مکر
اسنوں ستا ویکھ کے مارن گیا قابیل
دوہتھا پتھر ماریا اوپر سیس اٹھا
لکھو پیرا نیں یعنی ... جوڑا کیتا چا
وچ بہشتاں آن گیا آہا نیک خصال
کہندا اسدی لاش ہیں رکھاں کس مکان

لہ قد بعث لے القصہ قتل اخیہ پھر اعنی کیا اسکو اسکے نفس نے قتل کرنا بھائی اپنے کا ۱۲ منہ فقتلہ پس قتل کیا اسکو

چالیہ وچہ لپیٹ کے چالی روزاں تائیں
دوجی روایت لکھیا گذریا پورا سال
ہکسا دن آئے کاں دو اوپر اوس مکان
زندے نے کیتی زمین تھیں مٹی دور ہٹا
کہندا ایسی نہیں ایہہ بھی ہول نہ ہویا کم
اوتھیں دیکھ قابیل نے دیتی اوہ لاش
لکھیا اندر راہ دی حضرت آدم جان
مدت نہیں ہابیل ہیں ڈھامول نہیں
ڈٹھا بت درخت دے ہیٹھ دبایا ہے
لعنت کیتی بیٹ نول نوں چوراں وا بار
ہور دل ایہہ کم دیکھ کے کرے قابیل قیاس
اقلیمیاں نوں نال لے ٹریا جلد شتاب
جاں قابیل سا آدم پاسوں جائے
بھین سکی لے نٹھا جاں قابیل شیطان
جاں اوہ اندر غار دے ٹریا طرف پہاڑ
ملیا آ قابیل نوں راہ اندر شیطان
ملیا پھیر کے اُس ساتھ نوں ہوویں نا ملول
آدم دا مڑ پھیر توں ہرگز لئیں نہ نام
جو بھی آدم نے کیتا توں آہا تاوان
آدم دے نے جاندی بات نہ بھلیں یاد
ہُن تھی ہرگز اوسنوں دل وچہ یاد کریں
شاں تیرا حکم ہیں لیہا سن قابیل
ہویا اندر راہ دے ایہہ جواب سوال
اقلیمیاں قابیل نوں لے ٹریا شیطان
جاں ابلیس لیہایا اندر ہک پہاڑ

لاش لکاون واسطے پھریا باہر ہر جائے
کیونکر دیاں لاش نوں آوے نا خیال
اک انہاں تھیں مرگیا کرے قلیل بیان
مردہ اوتھے رکھ کے خاک دتی پھر پا
جیونکر کیتا کاں نے اندر اوسے دم
آخر آدم اوسنوں لگا کرن تلاش
ہکدن سد قابیل نوں کیتا ایہہ بیان
نہیں ہوسی اوہ ماریا تینوں ہویا یقین
آدم لگا رووے تے ایہہ کی ہویا ہے
اکھاں ایہہ درخت ہے آدم دی پھٹکار
ہی امید نہ رہن دی ہُن آدم دے پاس
جاواں پچھ ابلیس نوں دل وچ کرے وچھاپ
پھیر نہ ہرگز رو برو اندر غصر گیا
حکم خدا نہ منیاں ہویا نافرمان
جاں کچھ کر کے منزلاں آیا وچ اوجاڑ
کہندا تیرا یار ہاں میں وچہ ایس جہان
حکم تیرا دل جان تھیں توں سب کریں قبول
شیو جیہو تیرا باپ ہے پار نبی ہے یاں
سا پوترا جہاں دے بود اندر اصل نجہان
پالیا جو سا اوس نے توں ہی آہا شاد
تینوں کرساں حکم جو سرتے اوہ دھرن
تابع تیرے ہیں رہاں وچ ایہہ ذلیل
شیطان ہو قابیل دا ساتھ پیا رکھان
جنگل تمام پہاڑ دے ویکھے ہے ویران
مدت دے ویران جو لبھے پٹے اجاڑ

Marfat.com

وِلیتیاں دے بنے سی اوتھے وڈے مکان
نالے لچھمن رام دے پکے محل مکان
نالے چوکی پاس سی اوہ وڈا استکھ پیا
جلدی کر شیطان پھر پاس قابیل گیا
وھوتی جلدی پا کے مورت جنیوں پا
اندر پوجا ٹھاکراں کردا نا مشغول
رام لچھمن وچ اوس نال کرسی دے ملا
ہوئی اولاد قابیل تھیں خالی شہر آباد
اوہ شاگرد ابلیس دا ہو گیا گمراہ
مسلم اسیں کلام نوں ہرگز نہ ودھا
وچ معالج لکھیا آکھ سناں حال

اندر اوس آ چاڑھے آہے عالی شان
ہو چوکی سی ٹھاکراں اوتھے بنی بچھان
اوہ لے لے ابلیس نے ڈنا مورت وچا
متھے اوپر اوس دے ٹکا دے اگا
چوکی نوں قابیل تھیں سجدہ دے کرا
جو کہندا شیطان سی کردا اوہ مجہول
آدم دی اولاد تھیں کینا چاہیدا
آدم وی وچ زندگی مسئلہ کر توں یاد
شامت نال زناہ دے دور ہو یا بدخواہ
قصہ روز میثاق دا جلدی آکھ سنا
آدم جو اک دن بیٹھے سی خوش حال

احوال روز میثاق و تابوت سکینہ

دکھی اچانک غیب تھیں اوتھے پہنچا ہودا
ساتھ بہشتی میویاں بھر آندا اک خوان
میوہ سب بہشت دے گھلے رب عطا
میوہ آدم کھا کے دل وچ ہویا شاد
کھا سب فرشتیاں میوے کھاہ تمام
بی بی حوا حاملہ ہوئی اوس مکان
بالغ ہویا شیث جاں آیا ایہہ فرمان
لیکے آدم شیث جاں باہر جدوں گیا
تابوت سکینہ وچ لے آندا اوسے جا
سی اوہ پاک صندوق چہ کٹھ نہیں تختا د
چوڑا دو گز اوہ سی اوچا دو گز جان
بعضیاں وچ روایتاں لکھیا ایہہ بیان
صورت نبیاں دا اوس وچ آدم آنگول جان

ساتھ فرشتے بہشت لے جبرائیل اوس جا
آدم خاطر اوہناں دی عرض کیتی سی جان
آیا خوان بہشت تھیں ہوئی قبول دعا
رخصت جبرائیل جاں ہویا کر توں یاد
تینوں اللہ پاک نے دتا ایہہ انعام
ہے پیدائش شیث دی اوس جملی جان
لے آدم نوں شیث نوں جا ونجول میدان
لیکے فوج فرشتیاں وچ آیا اوس جا
آندا اوہ بہشت تھیں آدم نوں پکڑا
لعلاں پوشے تن گر ستنوں نیک نہاد
وچ کشف الاسرار دے لکھیا ایہہ بیان
آ وچ تابوت دے رکھا جناور جان
آدم یار و تتا اوس دے سب باقی جہان

Marfat.com

وانگوں شیر آواز سی نلے اسدا رنگ
لیجاندے تابوت نوں وچہ میدان اٹھا
جاں اوہ تابوت دے پوندی نظر کفار
بعضے راوی معنے کرن سکینہ آ ؑ
نکل کے تابوت نہیں وگدی ویلے جنگ
ہولا چار کفار سب پھڈ جاندے میدان
ہک سکینہ روح سی ہوندا جدوں فساد
بعضے کہن ہک طشت سی آیا جنت نہیں
بعضیاں وچہ روایتاں لکھیا ایہ بیان
سن نوں روز میثاق دا ہن ہیں کرن بیان
اس ویلے میثاق دا ہویا عہد ضرور
بعضیاں دا اس قول دے اوپر ہی اتفاق
ہویا ایہ بہشت دے دروازے تے جان ؑ
وچہ مواہب لکھیا ہور معالم تنزیل
ہویا عہد میثاق دا اندر سی نعمان ؑ
آدم سر اندیپ نہیں اندر ہر ہر سال
جاں اوہ کوہ عرفات تے آیا سی اک وار
پشت آدم تے رب نے قدرت دا ہتھ پھیر
روحاں نکل آئیاں جو سی اوہ اولاد
ہک پلک وچہ نکلی اوس اولاد کثیر ؑ
ہو کے صفاں کھلو گئے سامنے چہ میدان
پہلاں نبی کریم نوں آیا حکم خدا
کہیا پاک رسول نے توں ہیں میرا رب
سجدہ کیتا نبی نے اندر اوس میدان
سجدہ ایہ رسول نے کیتا سی منظور

مومن سانھ کفار دے جاں کردے سی جنگ
اوہ سکینہ اوس نہیں باہر اوسدم آ ؑ
اکھیں کرن نہ سامنے جاندے ہو فرار
نام سکینہ جدا اوہ سی ہک ہوا ؑ
اس نہیں فوج کفار دی وچہ ہوئے تنگ
ہک جا گہہ میں دیکھیا لکھیا ایہ بیان
وچہ لڑائی فیصلہ کرکے دیندے داد
نقشہ سی پیغمبراں اوس نے جان یقین ؑ
اوہ تابوت بنایا حضرت موسےٰ جان
آیا جدوں بہشت نہیں حضرت آدم جان
وچہ تفسیر مدارک کیتا ایہ مسطور ؑ
اول سب پیدائشوں ہویا عہد میثاق ؑ
باہر سی دروازیوں ہک وڈا میدان
ہے ایہ قول رسول دا صدق ایہ دلیل
ہے اوہ کوہ عرفات دے ویڑھے ہک میدان
جج کرن توں آوندا کعبہ ول خوشحال
بندر آئی سول گیا آدم وچہ او جاڑ
کیڑیاں وانگوں پشت نہیں مول نہ لگی دیر
جیو تکر وچہ جاندے ہوئی ایہ ایجاد
لڑکے لڑکیاں عورتاں جوان آئی ہتھ پیر
الست بربکم آیا الدوا فرمان
آکھ محمد کون ہے نیرا پاک خدا
حکم ہویا جے رب ہاں سجدہ کرنوں جہب
اول ہویا عہد سی پاک اللہ نہیں جان
بھتا حکم فرشتیاں تاہیں رب غفور

Marfat.com

اسود سنگ بہشت نہیں لیاؤ چک شتاب
سنگ اسود حال ہے اینجے لکھن ضرور
سانھ گناہاں خلق دے ہویا اوہ سیاہ
ہوندا اوسدا ورسی ٹکرائے ہور تھم
اسود سنگ بہشت نہیں آندا اوس مکان
جے ہیں نیڑا رب ناں رکھ اسود تے ہاتھ
پہلاں ساری خلق نہیں پاک محمد تھیں"
پھیر ہویا اُس عہد دا آدم نوں فرمان
کیہڑا عالم وچہ ہے نیڑا اوس خدا
حکم ہویا جے رب ناں سجدہ کریں شتاب
پیکھوں ہر ہر نبی نہیں ہویا جُدا جُدا
نوح خلیل اسحاق نہیں نالے اسمٰعیل
آدم نوں پیغمبری ہوئی تدوں عطار
آدم دی اولاد نوں رب کیتا فرمان
روحاں نے تاں آکھیا قالُوا بلیٰ پکار
توں ساڈا معبود ہیں لاشریک سہی
جسد ہم روحاں سارپاں کیتی ایہ صدا
ہوئے گواہ پہاڑ بھی زمیناں تے اسمان
روز قیامت نا نہیں پھیر کریں فریاد
ہیں پیغمبر نہج ساں یاد کراواں آ کر
تاں پھیر محبت نساں دی اندر حشر نہ ہووے
سجدہ دا فرماں بھی کیتا الصمد تاں
سجدہ روحاں بجھیاں کیتا نربت ادا
سجدہ کر کے پکا جاں کھڑیاں ہیاں پھیر
دونویں کیتے جہاں نبے وہ کامل ایمان

آندا جبک فرشتیاں آکھا جویں خطاب
سی یا ثوبت بہشت دا اوہدے تے پُر نور
ہتھ جو اسنوں لاؤندا جا کے حال تباہ
ہوندی شفا ہمارناں اکیا ہے نہ کم
ہویا پاک اصل نوں الصمد دا فرمان
پھیر یا ہتھ رسول نے حکم الٰہی سانھ
ہتھ یا جھٹ چھاتی دا ولوچہ رکھ یقین"
اندر اوس چھاتی دے سنتوں ایہ بیان
تو ہیں میرا رب ہیں آدم کیہا سنا
سجدہ کیتا اوس نے آیا جبروں خطاب
شیطان ملعون اوس نہیں ہوندا جو سی انبیاء
موسےٰ عیسےٰ نبی نہیں کیتا رب جلیل"
پچھاہ ذلت نال نوں کیتا مرض خدا
جو کی ہتھ رسول دا اندر اوس میدان
الصمد پاک لطیف ہے سب دا سر جنہار
شہر بہشت کریاں سانھ نہیں فرد اخفی علی
شاہد کر کے فرشتیاں تا ہیں پاک خدا
تاں پھیر کیتا روحاں نوں الصمد نے فرمان
ایہ کیتا اقرار سی رہیا نہ سانوں یاد
ایہ تساں اقرار ہے کیتا پیش خدا
ہوئیں گواہ موجود جاں دعویٰ ہے نکو
سجدہ ہیتوں سب کریں ہے ہیں اللہ ناں
بجھیاں کیتا قبول نہ ہو گئے سبھیں نوا
سجدہ شکر دا کراں نہ لاداں دے پر
جنہاں کیتا قبول نہ ہو گئے نافرمان،

۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸ ۱۹ ۲۰ ۲۱ ۲۲ ۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹ ۳۰ ۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴ ۳۵ ۳۶ ۳۷ ۳۸ ۳۹ ۴۰ ۴۱ ۴۲ ۴۳ ۴۴ ۴۵ ۴۶ ۴۷ ۴۸ ۴۹ ۵۰ ۵۱ ۵۲ ۵۳ ۵۴ ۵۵ ۵۶ ۵۷ ۵۸ ۵۹ ۶۰ ۶۱ ۶۲ ۶۳ ۶۴ ۶۵ ۶۶ ۶۷ ۶۸ ۶۹ ۷۰ ۷۱ ۷۲ ۷۳ ۷۴ ۷۵ ۷۶ ۷۷ ۷۸ ۷۹ ۸۰ ۸۱ ۸۲ ۸۳ ۸۴ ۸۵ ۸۶ ۸۷ ۸۸ ۸۹ ۹۰ ۹۱ ۹۲ ۹۳ ۹۴ ۹۵ ۹۶ ۹۷ ۹۸ ۹۹ ۱۰۰ ۱۰۱ ۱۰۲ ۱۰۳ ۱۰۴ ۱۰۵ ۱۰۶ ۱۰۷ ۱۰۸ ۱۰۹ ۱۱۰ ۱۱۱ ۱۱۲ ۱۱۳ ۱۱۴ ۱۱۵ ۱۱۶ ۱۱۷ ۱۱۸ ۱۱۹ ۱۲۰ ۱۲۱ ۱۲۲ ۱۲۳ ۱۲۴ ۱۲۵ ۱۲۶ ۱۲۷ ۱۲۸ ۱۲۹ ۱۳۰ ۱۳۱ ۱۳۲ ۱۳۳ ۱۳۴ ۱۳۵ ۱۳۶ ۱۳۷ ۱۳۸ ۱۳۹ ۱۴۰ ۱۴۱ ۱۴۲ ۱۴۳ ۱۴۴ ۱۴۵ ۱۴۶ ۱۴۷ ۱۴۸ ۱۴۹ ۱۵۰ ۱۵۱ ۱۵۲ ۱۵۳ ۱۵۴ ۱۵۵ ۱۵۶ ۱۵۷ ۱۵۸ ۱۵۹ ۱۶۰ ۱۶۱ ۱۶۲ ۱۶۳ ۱۶۴ ۱۶۵ ۱۶۶ ۱۶۷ ۱۶۸ ۱۶۹ ۱۷۰ ۱۷۱ ۱۷۲ ۱۷۳ ۱۷۴ ۱۷۵ ۱۷۶ ۱۷۷ ۱۷۸ ۱۷۹ ۱۸۰ ۱۸۱ ۱۸۲ ۱۸۳ ۱۸۴ ۱۸۵ ۱۸۶ ۱۸۷ ۱۸۸ ۱۸۹ ۱۹۰ ۱۹۱ ۱۹۲ ۱۹۳ ۱۹۴ ۱۹۵ ۱۹۶ ۱۹۷ ۱۹۸ ۱۹۹ ۲۰۰ ۲۰۱ ۲۰۲ ۲۰۳ ۲۰۴ ۲۰۵ ۲۰۶ ۲۰۷ ۲۰۸ ۲۰۹ ۲۱۰ ۲۱۱ ۲۱۲ ۲۱۳ ۲۱۴ ۲۱۵ ۲۱۶ ۲۱۷ ۲۱۸ ۲۱۹ ۲۲۰ ۲۲۱ ۲۲۲ ۲۲۳ ۲۲۴ ۲۲۵ ۲۲۶ ۲۲۷ ۲۲۸ ۲۲۹ ۲۳۰ ۲۳۱ ۲۳۲ ۲۳۳ ۲۳۴ ۲۳۵ ۲۳۶ ۲۳۷ ۲۳۸ ۲۳۹ ۲۴۰ ۲۴۱ ۲۴۲ ۲۴۳ ۲۴۴ ۲۴۵ ۲۴۶ ۲۴۷ ۲۴۸ ۲۴۹ ۲۵۰ ۲۵۱ ۲۵۲ ۲۵۳ ۲۵۴ ۲۵۵ ۲۵۶ ۲۵۷ ۲۵۸ ۲۵۹ ۲۶۰ ۲۶۱ ۲۶۲ ۲۶۳ ۲۶۴ ۲۶۵ ۲۶۶ ۲۶۷ ۲۶۸ ۲۶۹ ۲۷۰ ۲۷۱ ۲۷۲ ۲۷۳ ۲۷۴ ۲۷۵ ۲۷۶ ۲۷۷ ۲۷۸ ۲۷۹ ۲۸۰ ۲۸۱ ۲۸۲ ۲۸۳ ۲۸۴ ۲۸۵ ۲۸۶ ۲۸۷ ۲۸۸ ۲۸۹ ۲۹۰ ۲۹۱ ۲۹۲ ۲۹۳ ۲۹۴ ۲۹۵ ۲۹۶ ۲۹۷ ۲۹۸ ۲۹۹ ۳۰۰ ۳۰۱ ۳۰۲ ۳۰۳ ۳۰۴ ۳۰۵ ۳۰۶ ۳۰۷ ۳۰۸ ۳۰۹ ۳۱۰ ۳۱۱ ۳۱۲ ۳۱۳ ۳۱۴ ۳۱۵ ۳۱۶ ۳۱۷ ۳۱۸ ۳۱۹ ۳۲۰ ۳۲۱ ۳۲۲ ۳۲۳ ۳۲۴ ۳۲۵ ۳۲۶ ۳۲۷ ۳۲۸ ۳۲۹ ۳۳۰ ۳۳۱ ۳۳۲ ۳۳۳ ۳۳۴ ۳۳۵ ۳۳۶ ۳۳۷ ۳۳۸ ۳۳۹ ۳۴۰ ۳۴۱ ۳۴۲ ۳۴۳ ۳۴۴ ۳۴۵ ۳۴۶ ۳۴۷ ۳۴۸ ۳۴۹ ۳۵۰ ۳۵۱ ۳۵۲ ۳۵۳ ۳۵۴ ۳۵۵ ۳۵۶ ۳۵۷ ۳۵۸ ۳۵۹ ۳۶۰ ۳۶۱ ۳۶۲ ۳۶۳ ۳۶۴ ۳۶۵ ۳۶۶ ۳۶۷ ۳۶۸ ۳۶۹ ۳۷۰ ۳۷۱ ۳۷۲ ۳۷۳ ۳۷۴ ۳۷۵ ۳۷۶ ۳۷۷ ۳۷۸ ۳۷۹ ۳۸۰ ۳۸۱ ۳۸۲ ۳۸۳ ۳۸۴ ۳۸۵ ۳۸۶ ۳۸۷ ۳۸۸ ۳۸۹ ۳۹۰ ۳۹۱ ۳۹۲ ۳۹۳ ۳۹۴ ۳۹۵ ۳۹۶ ۳۹۷ ۳۹۸ ۳۹۹ ۴۰۰ ۴۰۱ ۴۰۲ ۴۰۳ ۴۰۴ ۴۰۵ ۴۰۶ ۴۰۷ ۴۰۸ ۴۰۹ ۴۱۰ ۴۱۱ ۴۱۲ ۴۱۳ ۴۱۴ ۴۱۵ ۴۱۶ ۴۱۷ ۴۱۸ ۴۱۹ ۴۲۰ ۴۲۱ ۴۲۲ ۴۲۳ ۴۲۴ ۴۲۵ ۴۲۶ ۴۲۷ ۴۲۸ ۴۲۹ ۴۳۰ ۴۳۱ ۴۳۲ ۴۳۳ ۴۳۴ ۴۳۵ ۴۳۶ ۴۳۷ ۴۳۸ ۴۳۹ ۴۴۰ ۴۴۱ ۴۴۲ ۴۴۳ ۴۴۴ ۴۴۵ ۴۴۶ ۴۴۷ ۴۴۸ ۴۴۹ ۴۵۰ ۴۵۱ ۴۵۲ ۴۵۳ ۴۵۴ ۴۵۵ ۴۵۶ ۴۵۷ ۴۵۸ ۴۵۹ ۴۶۰ ۴۶۱ ۴۶۲ ۴۶۳ ۴۶۴ ۴۶۵ ۴۶۶ ۴۶۷ ۴۶۸ ۴۶۹ ۴۷۰ ۴۷۱ ۴۷۲ ۴۷۳ ۴۷۴ ۴۷۵ ۴۷۶ ۴۷۷ ۴۷۸ ۴۷۹ ۴۸۰ ۴۸۱ ۴۸۲ ۴۸۳ ۴۸۴ ۴۸۵ ۴۸۶ ۴۸۷ ۴۸۸ ۴۸۹ ۴۹۰ ۴۹۱ ۴۹۲ ۴۹۳ ۴۹۴ ۴۹۵ ۴۹۶ ۴۹۷ ۴۹۸ ۴۹۹ ۵۰۰ ۵۰۱ ۵۰۲ ۵۰۳ ۵۰۴ ۵۰۵ ۵۰۶ ۵۰۷ ۵۰۸ ۵۰۹ ۵۱۰ ۵۱۱ ۵۱۲ ۵۱۳ ۵۱۴ ۵۱۵ ۵۱۶ ۵۱۷ ۵۱۸ ۵۱۹ ۵۲۰ ۵۲۱ ۵۲۲ ۵۲۳ ۵۲۴ ۵۲۵ ۵۲۶ ۵۲۷ ۵۲۸ ۵۲۹ ۵۳۰ ۵۳۱ ۵۳۲ ۵۳۳ ۵۳۴ ۵۳۵ ۵۳۶ ۵۳۷ ۵۳۸ ۵۳۹ ۵۴۰ ۵۴۱ ۵۴۲ ۵۴۳ ۵۴۴ ۵۴۵ ۵۴۶ ۵۴۷ ۵۴۸ ۵۴۹ ۵۵۰ ۵۵۱ ۵۵۲ ۵۵۳ ۵۵۴ ۵۵۵ ۵۵۶ ۵۵۷ ۵۵۸ ۵۵۹ ۵۶۰ ۵۶۱ ۵۶۲ ۵۶۳ ۵۶۴ ۵۶۵ ۵۶۶ ۵۶۷ ۵۶۸ ۵۶۹ ۵۷۰ ۵۷۱ ۵۷۲ ۵۷۳ ۵۷۴ ۵۷۵ ۵۷۶ ۵۷۷ ۵۷۸ ۵۷۹ ۵۸۰ ۵۸۱ ۵۸۲ ۵۸۳ ۵۸۴ ۵۸۵ ۵۸۶ ۵۸۷ ۵۸۸ ۵۸۹ ۵۹۰ ۵۹۱ ۵۹۲ ۵۹۳ ۵۹۴ ۵۹۵ ۵۹۶ ۵۹۷ ۵۹۸ ۵۹۹ ۶۰۰ ۶۰۱ ۶۰۲ ۶۰۳ ۶۰۴ ۶۰۵ ۶۰۶ ۶۰۷ ۶۰۸ ۶۰۹ ۶۱۰ ۶۱۱ ۶۱۲ ۶۱۳ ۶۱۴ ۶۱۵ ۶۱۶ ۶۱۷ ۶۱۸ ۶۱۹ ۶۲۰ ۶۲۱ ۶۲۲ ۶۲۳ ۶۲۴ ۶۲۵ ۶۲۶ ۶۲۷ ۶۲۸ ۶۲۹ ۶۳۰ ۶۳۱ ۶۳۲ ۶۳۳ ۶۳۴ ۶۳۵ ۶۳۶ ۶۳۷ ۶۳۸ ۶۳۹ ۶۴۰ ۶۴۱ ۶۴۲ ۶۴۳ ۶۴۴ ۶۴۵ ۶۴۶ ۶۴۷ ۶۴۸ ۶۴۹ ۶۵۰ ۶۵۱ ۶۵۲ ۶۵۳ ۶۵۴ ۶۵۵ ۶۵۶ ۶۵۷ ۶۵۸ ۶۵۹ ۶۶۰ ۶۶۱ ۶۶۲ ۶۶۳ ۶۶۴ ۶۶۵ ۶۶۶ ۶۶۷ ۶۶۸ ۶۶۹ ۶۷۰ ۶۷۱ ۶۷۲ ۶۷۳ ۶۷۴ ۶۷۵ ۶۷۶ ۶۷۷ ۶۷۸ ۶۷۹ ۶۸۰ ۶۸۱ ۶۸۲ ۶۸۳ ۶۸۴ ۶۸۵ ۶۸۶ ۶۸۷ ۶۸۸ ۶۸۹ ۶۹۰ ۶۹۱ ۶۹۲ ۶۹۳ ۶۹۴ ۶۹۵ ۶۹۶ ۶۹۷ ۶۹۸ ۶۹۹ ۷۰۰ ۷۰۱ ۷۰۲ ۷۰۳ ۷۰۴ ۷۰۵ ۷۰۶ ۷۰۷ ۷۰۸ ۷۰۹ ۷۱۰ ۷۱۱ ۷۱۲ ۷۱۳ ۷۱۴ ۷۱۵ ۷۱۶ ۷۱۷ ۷۱۸ ۷۱۹ ۷۲۰ ۷۲۱ ۷۲۲ ۷۲۳ ۷۲۴ ۷۲۵ ۷۲۶ ۷۲۷ ۷۲۸ ۷۲۹ ۷۳۰ ۷۳۱ ۷۳۲ ۷۳۳ ۷۳۴ ۷۳۵ ۷۳۶ ۷۳۷ ۷۳۸ ۷۳۹ ۷۴۰ ۷۴۱ ۷۴۲ ۷۴۳ ۷۴۴ ۷۴۵ ۷۴۶ ۷۴۷ ۷۴۸ ۷۴۹ ۷۵۰ ۷۵۱ ۷۵۲ ۷۵۳ ۷۵۴ ۷۵۵ ۷۵۶ ۷۵۷ ۷۵۸ ۷۵۹ ۷۶۰ ۷۶۱ ۷۶۲ ۷۶۳ ۷۶۴ ۷۶۵ ۷۶۶ ۷۶۷ ۷۶۸ ۷۶۹ ۷۷۰ ۷۷۱ ۷۷۲ ۷۷۳ ۷۷۴ ۷۷۵ ۷۷۶ ۷۷۷ ۷۷۸ ۷۷۹ ۷۸۰ ۷۸۱ ۷۸۲ ۷۸۳ ۷۸۴ ۷۸۵ ۷۸۶ ۷۸۷ ۷۸۸ ۷۸۹ ۷۹۰ ۷۹۱ ۷۹۲ ۷۹۳ ۷۹۴ ۷۹۵ ۷۹۶ ۷۹۷ ۷۹۸ ۷۹۹ ۸۰۰ ۸۰۱ ۸۰۲ ۸۰۳ ۸۰۴ ۸۰۵ ۸۰۶ ۸۰۷ ۸۰۸ ۸۰۹ ۸۱۰ ۸۱۱ ۸۱۲ ۸۱۳ ۸۱۴ ۸۱۵ ۸۱۶ ۸۱۷ ۸۱۸ ۸۱۹ ۸۲۰ ۸۲۱ ۸۲۲ ۸۲۳ ۸۲۴ ۸۲۵ ۸۲۶ ۸۲۷ ۸۲۸ ۸۲۹ ۸۳۰ ۸۳۱ ۸۳۲ ۸۳۳ ۸۳۴ ۸۳۵ ۸۳۶ ۸۳۷ ۸۳۸ ۸۳۹ ۸۴۰ ۸۴۱ ۸۴۲ ۸۴۳ ۸۴۴ ۸۴۵ ۸۴۶ ۸۴۷ ۸۴۸ ۸۴۹ ۸۵۰ ۸۵۱ ۸۵۲ ۸۵۳ ۸۵۴ ۸۵۵ ۸۵۶ ۸۵۷ ۸۵۸ ۸۵۹ ۸۶۰ ۸۶۱ ۸۶۲ ۸۶۳ ۸۶۴ ۸۶۵ ۸۶۶ ۸۶۷ ۸۶۸ ۸۶۹ ۸۷۰ ۸۷۱ ۸۷۲ ۸۷۳ ۸۷۴ ۸۷۵ ۸۷۶ ۸۷۷ ۸۷۸ ۸۷۹ ۸۸۰ ۸۸۱ ۸۸۲ ۸۸۳ ۸۸۴ ۸۸۵ ۸۸۶ ۸۸۷ ۸۸۸ ۸۸۹ ۸۹۰ ۸۹۱ ۸۹۲ ۸۹۳ ۸۹۴ ۸۹۵ ۸۹۶ ۸۹۷ ۸۹۸ ۸۹۹ ۹۰۰ ۹۰۱ ۹۰۲ ۹۰۳ ۹۰۴ ۹۰۵ ۹۰۶ ۹۰۷ ۹۰۸ ۹۰۹ ۹۱۰ ۹۱۱ ۹۱۲ ۹۱۳ ۹۱۴ ۹۱۵ ۹۱۶ ۹۱۷ ۹۱۸ ۹۱۹ ۹۲۰ ۹۲۱ ۹۲۲ ۹۲۳ ۹۲۴ ۹۲۵ ۹۲۶ ۹۲۷ ۹۲۸ ۹۲۹ ۹۳۰ ۹۳۱ ۹۳۲ ۹۳۳ ۹۳۴ ۹۳۵ ۹۳۶ ۹۳۷ ۹۳۸ ۹۳۹ ۹۴۰ ۹۴۱ ۹۴۲ ۹۴۳ ۹۴۴ ۹۴۵ ۹۴۶ ۹۴۷ ۹۴۸ ۹۴۹ ۹۵۰ ۹۵۱ ۹۵۲ ۹۵۳ ۹۵۴ ۹۵۵ ۹۵۶ ۹۵۷ ۹۵۸ ۹۵۹ ۹۶۰ ۹۶۱ ۹۶۲ ۹۶۳ ۹۶۴ ۹۶۵ ۹۶۶ ۹۶۷ ۹۶۸ ۹۶۹ ۹۷۰ ۹۷۱ ۹۷۲ ۹۷۳ ۹۷۴ ۹۷۵ ۹۷۶ ۹۷۷ ۹۷۸ ۹۷۹ ۹۸۰ ۹۸۱ ۹۸۲ ۹۸۳ ۹۸۴ ۹۸۵ ۹۸۶ ۹۸۷ ۹۸۸ ۹۸۹ ۹۹۰ ۹۹۱ ۹۹۲ ۹۹۳ ۹۹۴ ۹۹۵ ۹۹۶ ۹۹۷ ۹۹۸ ۹۹۹ ۱۰۰۰ ۱۰۰۱ ۱۰۰۲ ۱۰۰۳ ۱۰۰۴ ۱۰۰۵ ۱۰۰۶ ۱۰۰۷ ۱۰۰۸ ۱۰۰۹ ۱۰۱۰ ۱۰۱۱ ۱۰۱۲ ۱۰۱۳ ۱۰۱۴ ۱۰۱۵ ۱۰۱۶ ۱۰۱۷ ۱۰۱۸ ۱۰۱۹ ۱۰۲۰ ۱۰۲۱ ۱۰۲۲ ۱۰۲۳ ۱۰۲۴ ۱۰۲۵ ۱۰۲۶ ۱۰۲۷ ۱۰۲۸ ۱۰۲۹ ۱۰۳۰ ۱۰۳۱ ۱۰۳۲ ۱۰۳۳ ۱۰۳۴ ۱۰۳۵ ۱۰۳۶ ۱۰۳۷ ۱۰۳۸ ۱۰۳۹ ۱۰۴۰ ۱۰۴۱ ۱۰۴۲ ۱۰۴۳ ۱۰۴۴ ۱۰۴۵ ۱۰۴۶ ۱۰۴۷ ۱۰۴۸ ۱۰۴۹ ۱۰۵۰ ۱۰۵۱ ۱۰۵۲ ۱۰۵۳ ۱۰۵۴ ۱۰۵۵ ۱۰۵۶ ۱۰۵۷ ۱۰۵۸ ۱۰۵۹ ۱۰۶۰ ۱۰۶۱ ۱۰۶۲ ۱۰۶۳ ۱۰۶۴ ۱۰۶۵ ۱۰۶۶ ۱۰۶۷ ۱۰۶۸ ۱۰۶۹ ۱۰۷۰ ۱۰۷۱ ۱۰۷۲ ۱۰۷۳ ۱۰۷۴ ۱۰۷۵ ۱۰۷۶ ۱۰۷۷ ۱۰۷۸ ۱۰۷۹ ۱۰۸۰ ۱۰۸۱ ۱۰۸۲ ۱۰۸۳ ۱۰۸۴ ۱۰۸۵ ۱۰۸۶ ۱۰۸۷ ۱۰۸۸ ۱۰۸۹ ۱۰۹۰ ۱۰۹۱ ۱۰۹۲ ۱۰۹۳ ۱۰۹۴ ۱۰۹۵ ۱۰۹۶ ۱۰۹۷ ۱۰۹۸ ۱۰۹۹ ۱۱۰۰ ۱۱۰۱ ۱۱۰۲ ۱۱۰۳ ۱۱۰۴ ۱۱۰۵ ۱۱۰۶ ۱۱۰۷ ۱۱۰۸ ۱۱۰۹ ۱۱۱۰ ۱۱۱۱ ۱۱۱۲ ۱۱۱۳ ۱۱۱۴ ۱۱۱۵ ۱۱۱۶ ۱۱۱۷ ۱۱۱۸ ۱۱۱۹ ۱۱۲۰ ۱۱۲۱ ۱۱۲۲ ۱۱۲۳ ۱۱۲۴ ۱۱۲۵ ۱۱۲۶ ۱۱۲۷ ۱۱۲۸ ۱۱۲۹ ۱۱۳۰ ۱۱۳۱ ۱۱۳۲ ۱۱۳۳ ۱۱۳۴ ۱۱۳۵ ۱۱۳۶ ۱۱۳۷ ۱۱۳۸ ۱۱۳۹ ۱۱۴۰ ۱۱۴۱ ۱۱۴۲ ۱۱۴۳ ۱۱۴۴ ۱۱۴۵ ۱۱۴۶ ۱۱۴۷ ۱۱۴۸ ۱۱۴۹ ۱۱۵۰ ۱۱۵۱ ۱۱۵۲ ۱۱۵۳ ۱۱۵۴ ۱۱۵۵ ۱۱۵۶ ۱۱۵۷ ۱۱۵۸ ۱۱۵۹ ۱۱۶۰ ۱۱۶۱ ۱۱۶۲ ۱۱۶۳ ۱۱۶۴ ۱۱۶۵ ۱۱۶۶ ۱۱۶۷ ۱۱۶۸ ۱۱۶۹ ۱۱۷۰ ۱۱۷۱ ۱۱۷۲ ۱۱۷۳ ۱۱۷۴ ۱۱۷۵ ۱۱۷۶ ۱۱۷۷ ۱۱۷۸ ۱۱۷۹ ۱۱۸۰ ۱۱۸۱ ۱۱۸۲ ۱۱۸۳ ۱۱۸۴ ۱۱۸۵ ۱۱۸۶ ۱۱۸۷ ۱۱۸۸ ۱۱۸۹ ۱۱۹۰ ۱۱۹۱ ۱۱۹۲ ۱۱۹۳ ۱۱۹۴ ۱۱۹۵ ۱۱۹۶ ۱۱۹۷ ۱۱۹۸ ۱۱۹۹ ۱۲۰۰ ۱۲۰۱ ۱۲۰۲ ۱۲۰۳ ۱۲۰۴ ۱۲۰۵ ۱۲۰۶ ۱۲۰۷ ۱۲۰۸ ۱۲۰۹ ۱۲۱۰ ۱۲۱۱ ۱۲۱۲ ۱۲۱۳ ۱۲۱۴ ۱۲۱۵ ۱۲۱۶ ۱۲۱۷ ۱۲۱۸ ۱۲۱۹ ۱۲۲۰ ۱۲۲۱ ۱۲۲۲ ۱۲۲۳ ۱۲۲۴ ۱۲۲۵ ۱۲۲۶ ۱۲۲۷ ۱۲۲۸ ۱۲۲۹ ۱۲۳۰ ۱۲۳۱ ۱۲۳۲ ۱۲۳۳ ۱۲۳۴ ۱۲۳۵ ۱۲۳۶ ۱۲۳۷ ۱۲۳۸ ۱۲۳۹ ۱۲۴۰ ۱۲۴۱ ۱۲۴۲ ۱۲۴۳ ۱۲۴۴ ۱۲۴۵ ۱۲۴۶ ۱۲۴۷ ۱۲۴۸ ۱۲۴۹ ۱۲۵۰ ۱۲۵۱ ۱۲۵۲ ۱۲۵۳ ۱۲۵۴ ۱۲۵۵ ۱۲۵۶ ۱۲۵۷ ۱۲۵۸ ۱۲۵۹ ۱۲۶۰ ۱۲۶۱ ۱۲۶۲ ۱۲۶۳ ۱۲۶۴ ۱۲۶۵ ۱۲۶۶ ۱۲۶۷ ۱۲۶۸ ۱۲۶۹ ۱۲۷۰ ۱۲۷۱ ۱۲۷۲ ۱۲۷۳ ۱۲۷۴ ۱۲۷۵ ۱۲۷۶ ۱۲۷۷ ۱۲۷۸ ۱۲۷۹ ۱۲۸۰ ۱۲۸۱ ۱۲۸۲ ۱۲۸۳ ۱۲۸۴ ۱۲۸۵ ۱۲۸۶ ۱۲۸۷ ۱۲۸۸ ۱۲۸۹ ۱۲۹۰ ۱۲۹۱ ۱۲۹۲ ۱۲۹۳ ۱۲۹۴ ۱۲۹۵ ۱۲۹۶ ۱۲۹۷ ۱۲۹۸ ۱۲۹۹ ۱۳۰۰ ۱۳۰۱ ۱۳۰۲ ۱۳۰۳ ۱۳۰۴ ۱۳۰۵ ۱۳۰۶ ۱۳۰۷ ۱۳۰۸ ۱۳۰۹ ۱۳۱۰ ۱۳۱۱ ۱۳۱۲ ۱۳۱۳ ۱۳۱۴ ۱۳۱۵ ۱۳۱۶ ۱۳۱۷ ۱۳۱۸ ۱۳۱۹ ۱۳۲۰ ۱۳۲۱ ۱۳۲۲ ۱۳۲۳ ۱۳۲۴ ۱۳۲۵ ۱۳۲۶ ۱۳۲۷ ۱۳۲۸ ۱۳۲۹ ۱۳۳۰ ۱۳۳۱ ۱۳۳۲ ۱۳۳۳ ۱۳۳۴ ۱۳۳۵ ۱۳۳۶ ۱۳۳۷ ۱۳۳۸ ۱۳۳۹ ۱۳۴۰ ۱۳۴۱ ۱۳۴۲ ۱۳۴۳ ۱۳۴۴ ۱۳۴۵ ۱۳۴۶ ۱۳۴۷ ۱۳۴۸ ۱۳۴۹ ۱۳۵۰ ۱۳۵۱ ۱۳۵۲ ۱۳۵۳ ۱۳۵۴ ۱۳۵۵ ۱۳۵۶ ۱۳۵۷ ۱۳۵۸ ۱۳۵۹ ۱۳۶۰ ۱۳۶۱ ۱۳۶۲ ۱۳۶۳ ۱۳۶۴ ۱۳۶۵ ۱۳۶۶ ۱۳۶۷ ۱۳۶۸ ۱۳۶۹ ۱۳۷۰ ۱۳۷۱ ۱۳۷۲ ۱۳۷۳ ۱۳۷۴ ۱۳۷۵ ۱۳۷۶ ۱۳۷۷ ۱۳۷۸ ۱۳۷۹ ۱۳۸۰ ۱۳۸۱ ۱۳۸۲ ۱۳۸۳ ۱۳۸۴ ۱۳۸۵ ۱۳۸۶ ۱۳۸۷ ۱۳۸۸ ۱۳۸۹ ۱۳۹۰ ۱۳۹۱ ۱۳۹۲ ۱۳۹۳ ۱۳۹۴ ۱۳۹۵ ۱۳۹۶ ۱۳۹۷ ۱۳۹۸ ۱۳۹۹ ۱۴۰۰ ۱۴۰۱ ۱۴۰۲ ۱۴۰۳ ۱۴۰۴ ۱۴۰۵ ۱۴۰۶ ۱۴۰۷ ۱۴۰۸ ۱۴۰۹ ۱۴۱۰ ۱۴۱۱ ۱۴۱۲ ۱۴۱۳ ۱۴۱۴ ۱۴۱۵ ۱۴۱۶ ۱۴۱۷ ۱۴۱۸ ۱۴۱۹ ۱۴۲۰ ۱۴۲۱ ۱۴۲۲ ۱۴۲۳ ۱۴۲۴ ۱۴۲۵ ۱۴۲۶ ۱۴۲۷ ۱۴۲۸ ۱۴۲۹ ۱۴۳۰ ۱۴۳۱ ۱۴۳۲ ۱۴۳۳ ۱۴۳۴ ۱۴۳۵ ۱۴۳۶ ۱۴۳۷ ۱۴۳۸ ۱۴۳۹ ۱۴۴۰ ۱۴۴۱ ۱۴۴۲ ۱۴۴۳ ۱۴۴۴ ۱۴۴۵ ۱۴۴۶ ۱۴۴۷ ۱۴۴۸ ۱۴۴۹ ۱۴۵۰ ۱۴۵۱ ۱۴۵۲ ۱۴۵۳ ۱۴۵۴ ۱۴۵۵ ۱۴۵۶ ۱۴۵۷ ۱۴۵۸ ۱۴۵۹ ۱۴۶۰ ۱۴۶۱ ۱۴۶۲ ۱۴۶۳ ۱۴۶۴ ۱۴۶۵ ۱۴۶۶ ۱۴۶۷ ۱۴۶۸ ۱۴۶۹ ۱۴۷۰ ۱۴۷۱ ۱۴۷۲ ۱۴۷۳ ۱۴۷۴ ۱۴۷۵ ۱۴۷۶ ۱۴۷۷ ۱۴۷۸ ۱۴۷۹ ۱۴۸۰ ۱۴۸۱ ۱۴۸۲ ۱۴۸۳ ۱۴۸۴ ۱۴۸۵ ۱۴۸۶ ۱۴۸۷ ۱۴۸۸ ۱۴۸۹ ۱۴۹۰ ۱۴۹۱ ۱۴۹۲ ۱۴۹۳ ۱۴۹۴ ۱۴۹۵ ۱۴۹۶ ۱۴۹۷ ۱۴۹۸ ۱۴۹۹ ۱۵۰۰ ۱۵۰۱ ۱۵۰۲ ۱۵۰۳ ۱۵۰۴ ۱۵۰۵ ۱۵۰۶ ۱۵۰۷ ۱۵۰۸ ۱۵۰۹ ۱۵۱۰ ۱۵۱۱ ۱۵۱۲ ۱۵۱۳ ۱۵۱۴ ۱۵۱۵ ۱۵۱۶ ۱۵۱۷ ۱۵۱۸ ۱۵۱۹ ۱۵۲۰ ۱۵۲۱ ۱۵۲۲ ۱۵۲۳ ۱۵۲۴ ۱۵۲۵ ۱۵۲۶ ۱۵۲۷ ۱۵۲۸ ۱۵۲۹ ۱۵۳۰ ۱۵۳۱ ۱۵۳۲ ۱۵۳۳ ۱۵۳۴ ۱۵۳۵ ۱۵۳۶ ۱۵۳۷ ۱۵۳۸ ۱۵۳۹ ۱۵۴۰ ۱۵۴۱ ۱۵۴۲ ۱۵۴۳ ۱۵۴۴ ۱۵۴۵ ۱۵۴۶ ۱۵۴۷ ۱۵۴۸ ۱۵۴۹ ۱۵۵۰ ۱۵۵۱ ۱۵۵۲ ۱۵۵۳ ۱۵۵۴ ۱۵۵۵ ۱۵۵۶ ۱۵۵۷ ۱۵۵۸ ۱۵۵۹ ۱۵۶۰ ۱۵۶۱ ۱۵۶۲ ۱۵۶۳ ۱۵۶۴ ۱۵۶۵ ۱۵۶۶ ۱۵۶۷ ۱۵۶۸ ۱۵۶۹ ۱۵۷۰ ۱۵۷۱ ۱۵۷۲ ۱۵۷۳ ۱۵۷۴ ۱۵۷۵ ۱۵۷۶ ۱۵۷۷ ۱۵۷۸ ۱۵۷۹ ۱۵۸۰ ۱۵۸۱ ۱۵۸۲ ۱۵۸۳ ۱۵۸۴ ۱۵۸۵ ۱۵۸۶ ۱۵۸۷ ۱۵۸۸ ۱۵۸۹ ۱۵۹۰ ۱۵۹۱ ۱۵۹۲ ۱۵۹۳ ۱۵۹۴ ۱۵۹۵ ۱۵۹۶ ۱۵۹۷ ۱۵۹۸ ۱۵۹۹ ۱۶۰۰ ۱۶۰۱ ۱۶۰۲ ۱۶۰۳ ۱۶۰۴ ۱۶۰۵ ۱۶۰۶ ۱۶۰۷ ۱۶۰۸ ۱۶۰۹ ۱۶۱۰ ۱۶۱۱ ۱۶۱۲ ۱۶۱۳ ۱۶۱۴ ۱۶۱۵ ۱۶۱۶ ۱۶۱۷ ۱۶۱۸ ۱۶۱۹ ۱۶۲۰ ۱۶۲۱ ۱۶۲۲ ۱۶۲۳ ۱۶۲۴ ۱۶۲۵ ۱۶۲۶ ۱۶۲۷ ۱۶۲۸ ۱۶۲۹ ۱۶۳۰ ۱۶۳۱ ۱۶۳۲ ۱۶۳۳ ۱۶۳۴ ۱۶۳۵ ۱۶۳۶ ۱۶۳۷ ۱۶۳۸ ۱۶۳۹ ۱۶۴۰ ۱۶۴۱ ۱۶۴۲ ۱۶۴۳ ۱۶۴۴ ۱۶۴۵ ۱۶۴۶ ۱۶۴۷ ۱۶۴۸ ۱۶۴۹ ۱۶۵۰ ۱۶۵۱ ۱۶۵۲ ۱۶۵۳ ۱۶۵۴ ۱۶۵۵ ۱۶۵۶ ۱۶۵۷ ۱۶۵۸ ۱۶۵۹ ۱۶۶۰ ۱۶۶۱ ۱۶۶۲ ۱۶۶۳ ۱۶۶۴ ۱۶۶۵ ۱۶۶۶ ۱۶۶۷ ۱۶۶۸ ۱۶۶۹ ۱۶۷۰ ۱۶۷۱ ۱۶۷۲ ۱۶۷۳ ۱۶۷۴ ۱۶۷۵ ۱۶۷۶ ۱۶۷۷ ۱۶۷۸ ۱۶۷۹ ۱۶۸۰ ۱۶۸۱ ۱۶۸۲ ۱۶۸۳ ۱

پہلاں کیتا جنہاں نے جمعے مسلمان
اوہ مرے سب کفر دے اندر ہو حیران

پچھوں کیتا جنہاں نے جمعے وچہ کفار
مرنے ویلے اونہاں نے کیتا فعل کرتار

غسل جنابت اوس جا ہویا فرض بچھان
لہو مردہ سور بھی ہوئے حرام عیان

روزہ بھی وس فرض سی ماہ محرم جان
حضرت مدت تیکر ایہا حکم عیان

کئی بچھنے آدم نوں کیتے رب عطار
وس بعضے ہن آکھدے ویکھ کتابیں جا

اوہ نیں روز میثاق دا آکھ سنایا حال
فرزندان کیتا ہکدن آدم پاس سوال

ہاڈی خاطر رب دے اگے کریں دعا و
مال خزانہ اسانوں تاکجھ کرے عطار

کر کے ایسیں سودا گری رل کر ساں گذران
حضرت آدم ہویا دل اندر حیران

سونے دی اک اوہ جی نے آندی اٹا اٹھا
ہک روپے دی دیناں دونویں آدم چار

فرزندان نے ویکھ کے کیتا ایہ بیان
نہ ہوڑی زر نہیں اساندی ہوسے نہ گذران

تھوڑا بیکے کی کراں ہے ایہ بہت قلیل
ساتوں بہنا چاہیے کوئی وس دلیل

تاں اسے پلے غیب نہیں آدم سنی ندا
ایہ زر وچہ پہاڑ نے سٹ دیویں اک جا

آدم نے اوہ سٹیا وچہ پہاڑاں جان
اوہو کیتا رب نے سونے روپے کان

جاں آدم دی عمر سی ہوئی سال ہزار
آہا وچہ نقدیر دے آدم ہویا بیمار

کہندا حضرت شیث نوں ماں بہنا بیمار
کھڑا ہو کے کر عرض نوں اگے رب غفار

ہے کجھ بہشت نہیں انعد کرے عطار
جاں کہاواں میں اونہانوں دیسی اے شفا

ایہ سن حضرت شیث جاں لگا کرن دعا
میوے دیوے طبق بہر جبرائیل لیا

میوے رنگا رنگ دے اندر طبقاں جان
سیب انار انجیر سی ہور انگور بچھان

لیموں ہور نرنجیاں آصی ہور کھجور
خرپوزے ہر قسم دے میوے جان ضرور

سی اک حور بہشت دی لیائی طبق اٹھا
اگے حضرت آدم رکھے طبق لے جا

کہیا حضرت آدمے ایہ جو آئی حور
بھیجی رب بہشت نہیں نیڑے پوچھ حضور

ناظر حضرت شیث دی کھلے جل جلال
اس تھیں حضرت شیث دا عقد کریں فی الحال

شیث اکلارہ کیا آہا بیاہ
اسے اتوں اس حور نیں جلدی کریں نکاح

حضرت آدم حور دا عقد کیتا اوس نال
گھر وچہ حضرت شیث دے حور ہی خوشحال

حور سی اوہ بولدی عربی سب زبان
میوے کہا دے طبق نہیں حضرت آدم بان

کجھ دتے اولاد نوں وچوں مطلق اٹھا
حضرت آدم شیث نوں لیندا پاس بہا

کیتے خلیفہ آپنا او صاحب ایمان
جو سی حکم خدائیدا کیتا سب عیان

حضرت آدم اوس جا پائی پھیر وفات
وچ بہشتاں جا پیا آدم عالی ذات

پڑھ جنازہ اوسدا کر دے جلد تیار
دفن کیتا رل ساریاں رووَن زارو زار

عمر آدم دی وچ ہے اختلاف اقرار
نو سو تے سٹھ سال دے کہندا اک اچار

اک روایت لکھیا آہے سال ہزار
دفن ہویا سراندیپ دا اندر بزرگوار

ساڈھے نو سو برس دے بعضے کرن بیان
ہویا حضرت شیث سا پھیر خلیفہ جہان

در بیان حضرت شیث علیہ السلام وغیرہ اولاد آدم علیہ السلام

تابع حضرت شیث دے بھائی ہو تمام
کردے او تعلیم تلقین اسدی نال کلام

سو چہ فضیلت بزرگی ہویا شیث زیاد
کار زراعت جمع سی کر دے سب دل شاد

اپر حضرت شیث نوں کدی نہ لادن کم
تابع واری شیث دی کر دے سن ہردم

اندر او سے سال دے ہویا شیث نبی
اندر ساریاں بھائیاں کیتا فضل ربی

نالے حضرت شیث تے نازل ہوئی کتاب
پڑھدا جا کتاب نوں اندر خلق شتاب

بھائی سارے شیث تھے لے آئے ایمان
ساتھ شراکت بھائیاں نہیں رکھدا جان

نل جو کجھ آہا اس تھیں کر گزران
اندر ساری خلق دے پڑھدا علم بیان

گھر وچ حضرت شیث دے ہویا اک فرزند
اوسدا نام انوش سی آہا قدر بلند

ہویا جوان انوش جاں حضرت شیث نبی
رب بلالے اوسنوں جو سی حکم ربی

چلاں سب حکم خدائیدے دتے اہنوں دس
دنیا چھڈ بہشت نوں ٹریا ہو بے بس

پچھوں حضرت شیث دے رہیا انوش پچھان
اسدا پت کنعان سا ہویا چھڈلی جہان

وسیا سب کنعان نوں جو سی حکم خدا
آخر ایہ بھی ٹر گیا فانی چھڈ جہان

وچ خلیفہ خلق دے سی حضرت قینان
ملی نبوت اوسنوں اللہ دا فرمان

ہویا گھر قینان دے پیدا مہلائیل
کامل اہل ایمان جاں کیتا رب جلیل

تاں پھر مہلائیل نوں کر دے خلیفہ باپ
دنیا فانی چھڈ گئے ہو باندوانہ آپ

پچھوں مہلائیل بھی اندر خلق تمام
ہر ہر جاگہ جا پہنچے کر دا وعظ کلام

۱

Marfat.com

اوس زمانے اوسنار لائق ناسی ہور
نذراں خلق لیاوندی ہویا غیرت زور

حضرت مہلائیل دی ہوئی اولاد کثیر
یارد مہلائیل داسی فرزند کبیر

پیچھے مہلائیل دے یارد واسدی جا
خلقت اندر آکھدا جو سی حکم خدا

نذراں مہلائیل نوں خلق جو آوے لے
سندے مہلائیل ہن ہوں نہ زندہ ایہے

زیارت مہلائیل تھیں مڑدے ہو محروم
موت جو مہلائیل دی کردے سی معلوم

نذراں تحفے خلق دے ہوئے بند تمام
مہلائیل رسول ہے آکھن خاص عام

ہکدن آ ابلیس نے صورت ہو انسان
یارد واگے آ ایہے کیتا ایہ بیان

زیارت مہلائیل دی خلقت پا چہر شمار
ہوگئے ناامید ہن آون تھیں بیزار

سیتیاں اوہناں نوں گئے ہو یا مہلائیل
ترک کیتا ہے آوناں کر کے ایہ دلیل

تحفہ نذر نیاز تھیں کر بیٹھے انکار
دیندا ساتوں جنہاں نوں اوہ چھوڑ دنیا

جاں سب اپنڑے حق تھیں ہو گئے محروم
اوہ نہ راضی ہوں ہن جاتے معلوم

حیلہ کر کجھ اوہناں دا راضی ہوون پھیر
اسدی اک تدبیر ہیں تینوں دیاں دس

صورت مہلائیل دی توں اک خوب شمار
کرسی زیارت اسدی آپنے خلقت آ

اس تھیں عزت ہو وسی تیری بہت زیاد
خلق جو آہی آوندی اوہ بھی ہوسی شاد

دوجا نذر نیاز تھیں ہوسیں نا محروم
لے لے خلقت آوسی ایہ گل کر معلوم

کریں نہ ایہ تدبیر جے مدت وچ قلیل
عزت حرمت جاوسی ہوسیں پھیر ذلیل

یارد سن شیطان تھیں بہایاں پاس گیا
جو کجھ کہیا شیطان نے آکھ سنایا جاد

سن کے اوہناں ساریاں دی ایہ رضا
یارد مہلائیل دی صورت لئی بنا

برقعہ اوپر پا کے رکھے ہک مکان
سن سن خلقت آوندی کرن زیارت آن

صورت مہلائیل دی پوجن لگے کل
کافر مشرک ہو گئے رستے بیٹھے بھل

اس شیطان لعین نے خلق کیتی گمراہ
بیہدہ راہ چھڈا ایکے پایا الٹے راہ

اندر جا ہر قوم دے خبر کیتی شیطان
صورت مہلائیل دی کروز یارت جان

دربیان حضرت ادریس علیہ السلام

یارد دے گھر ہویا پیدا پیغمبر نبی
ایہ حضرت ادریسؑ سی بھیجیا آپ ربی

جاں حضرت ادریس نوں کیتا رب جوان
دتی تدوں پیغمبری اسنوں وچ جہان

جو سی حکم خدائے دا اندر خلقت جار
ہر ہر جا گہہ جائیکے رب دا حکم سُنا ر

اوس مورت دے پوجنوں کر دا منع مدام
آکہہ سُنائے خلق نوں ایہ گل صبح و شام

خلقت مورت پوجنوں کیتا نا انکار
آکھ رہیا خیالق سچے اندر کر اظہار

ہاتھ پیر اہن سیونا اسی اوریس مدام
دیندا نام خدائیدا سے سول نہ لیندا دام

روز طعام بہشت تہیں کر دا رب عطار
کھاندا روزہ کہول کے او ہور زقوں سدا

کران زیارت آیا ہک دن عزرائیل
پاس گیا اوریس دے لیکے حکم جلیل

جاتا ایہ اوریس نے ہی کوئی انسان
طعام جو آیا شام نوں آسمانوں تہیں جان

دہر یا عزرائیل دے اگے اس نے آر
سول نہ کہا دا او سنے رکہہ تا او س جا

دونویں یاد خدائیدی کر دے وچہ مکان
پھیر ہوئی اوریس نے کیتا ایہ فرمان

کہا دا ہرگز تین نہیں راتیں کچہ طعام
مینوں تیرے فکر نہیں آیا نا آرام

جنگل اندر سیر نوں چل توں میرے نال
دل تیرا خوش ہو وسی اُسجا گہہ فی الحال

جنگل ول ٹر گئے جاں اوہ اواشہ دولہ
کھیت پکا ہک کنک دا نظری آیا دور

کہیا عزرائیل نے چل اس طرف بھرا
سٹے کہتوں توڑ کے تھوڑے لیسان کہا

سُن کہیا اوریس نے کل حلال طعام
کھا دا سول نہ اوس تہیں جاتا او ہ حرام

قصد کریں ہن او سدا جو ہے رزق حرام
جیہڑا پاک حلال سی کہا دا تاں طعام

تھوڑا اگے جاں گئے باغ آیا اک جار
دیکہہ کھجوراں پکیاں عزرائیل کہیا

آویں ہے دیہہ باغ دے کہا واں کچہ کھجور
ایہ بھی بانا اوریس نے کیتی نامنظور

کہیا پا جہوں اذن دے تا ہیں کہان روا
ایہ نہیں منظور میں ہرگز سے دا

اوہ دن پہر دیاں گزریا آیا دو جا روز
دوجے دن بھی اوس نے کہا دا نا ہنوز

تیجے دن اوریس نے کیتا ایہ بیان
ایہ نہیں ہے آدمی بنوں لہا ہو یا جان

کہنا ہک الموت نوں سچی بات سُنا
کیوں آیا توں کون ہر سنا کیہڑی جار

اوس اگے اوریس دے کیتا ایہ بیان
میں تاں ہک الموت ہاں قابض روح جہان

اگوں سُن اوریس نے کیتا ایہ خطاب
آیا ہیں کسوا سطے مینوں دیہ جواب

تیری زیارت واسطے دتا اوس جواب
سُن حضرت اوریس نے کیہا سو ڑ شتاب

روح میری کر قبض توں معلم حالت ہو
تا دل یاد خدا تہیں غافل کدی نہ ہو

Marfat.com

کیہا ملک الموت نے یا جہوں حکم خدا
تلخی کندن جان دی جاں ہیں چکھاں سب
اونویں ملک الموت نوں آیا ایہ فرمان
قبض کیتا اس روح نوں آئی اہنوں صحت
اونویں ملک الموت نے کیتی پھیر دعا
بھائی سن کے ایہد آکہن ہر ہر جاء
کیتا رب ادریس نوں زندہ قدرت نال
دوزخ چل دکھاؤں ایہے میںنوں شوق
اوہ حضرت ادریس نوں لیندا چلدا اوٹھا
کہیا دوزخ ویکھ کے دہشت پئی زیاد
کیہا ملک الموت نے اول کر تکرار
قول کیتا ادریس نے اندر جیسے حال
طرف بہشتاں لے گیا عزرائیل اوٹھار
ڈٹھا سب بہشت دا باغ اتے گلزار
کیہا ملک الموت نے ڈٹھے سب مکان
آون باہر ادریس نے کیتا جاں انکار
گیا چھڈ بہشت دے اندر اوہ نعلین
وچ بہشتاں رہ گئی جتی ہک مکان
جتی لین بہشت وچ جاندا دوجی وار
کیہا ملک الموت نے باہر آؤ شتاب
ہٹ ہن کدی نہ آوساں سول تد کر تکرار
میں دوزخ دی طرف تہیں ٹریا طرف بہشت
کہیا عزرائیل نوں اللہ دا فرمان
ایہہ وچہ لکھیا سی اسدی تقدیر
جو سی قسمت سی ہویا اوہ عیان

موں نکردا قبض ہاں روح کیدی جا
ہر دم ذکر خدا ایہدے کرساں ایت سبب
توں حضرت ادریس دی قبض کریں ہن جان
ہو گیا ادریس جاں اندر جنگل فوت
کر زندہ ادریس نوں قدرت نال خدا
کوئی مسافر یار کے کدہر سٹ گیا
کہندا ملک الموت نوں حضرت اوسے حال
زائد ذکر خدا ایہدا ہووے دل وچہ ذوق
سارے دوزخ اوسنوں دتے جا ویکھا
چل بہشت وکھاؤں جے ہووے دلشاد
مڑ جنت تہیں آؤنوں کریں نہیں انکار
پھیر آواں گا ویکھ کے اوتھوں تیرے نال
کیتا سیر بہشت دا اوس نے اندر جاء
باہر آون جنتوں کیتا اوس انکار
باہر جلدی آ توں ہن اے عالی شان
کیہا عزرائیل نے یاد کریں تکرار
تھوڑا باہر آئیکے کہندا نور العین
لے آواں ہیں اوسنوں ہوساں پھیراں
اندر جا کے آونوں پھیر کیتا انکار
سن حضرت ادریس نے دتا صاف جواب
مزا چکھیا موت نے میں نوں ہے ہکوار
باہر مول نہ آوساں ہن ایہ نیک بہشت
رہن دیویں ادریس نوں اندر ایس مکان
ایہ نا باہر آوسی نال کسے تدبیر
سن فرمان خدا دا ہویا ملک روان

Marfat.com

بیٹا پاک ادریس دا شیخ آکھا اس نام
اوہ حضرت ادریس نوں ڈھونڈن لگے کل
اوہ پاجہوں ادریس دے ہوئے بے آرام
ہکدن آ ابلیس نے کیہا اونہاں پاس
ہک صورت ادریس دی دیواں تساں نیار
پوجو سارے اوسنوں لدی خواہش نال
وتابوت بنائیکے اونہاں نوں شیطان
لوک جو اہل ایمان سی ہو گئے گمراہ
پیغمبر کوئی سول نہ کیہڑا منع کرے
بہتی مدت اونہاں دار ہیا ایہو حال

ہور جو اسدی قوم سی اوپر زمین تمام
ملے نشان نہ اوسدا ور و پاون نخل
آکھن ہی ہے ہو گیا اوہ ساتھیں گمنام
پاجہ نبی ادریس دے ہوئے ناہ آدام
اس صورتاں نوں پیکھ کے کر وکسلی چاد
دو جار وچ ادریس دی ہو جاسی خوشحال
پوجن لگے اوسنوں جو سی بے فرمان
مشرق مغرب چہ سی ہوئی خلق تباہ
ہرگز خوف خدا ہین کوئی نہ ڈرے
پورا برساں چار سو اندر رہے زوال

شروع باب سوم در بیان حضرت نوح علیہ السلام وغیرہ

اللہ باب اسان کر قصہ نوح نبی
وچہ انہاندے نوح نوں پیدا کرے خدا
بیٹا سی ہاکل وسدا لاکھ اسد انام
پہلاں حضرت نوح دا آکھا نام سشکر
نوح نبی وچہ قوم دے ساڈھے نو سو سال
پاہجوں چالی مرد دے چالی عورت جان
ہو کے کٹھا پہاڑ دے اپر نوح مدام
مشرق مغرب تیک سی چاندی اوس آواز
بعضے سن آواز نوں جانے نس نہیں
بعضے بعضے ہو یکے آون اندر جوش
ہوش آہی جد آوندی کہندا پیر پکار
بھیجیا مینوں اوسنے کر کے آپ رسول
اکدان حضرت نوح سی کردا وعظ کلام
ایہا اوسنوں مار پا وگ ٹریا سی خود ان

قوم جو سی ادریس دی ہوئی سبھ لشی
بیٹا جو ادریس دا شیخ آکھا تو چہ سا
گھر اسدے وچہ جمیاں نوح علیہ السلام
نوح ہویا اسوا سطے غور دلیوں سوچ کر
وعظ نصیحت خلق وچہ کردا رہیا کمال
ہرگز مول نہ کسے نے آندا سی ایمان
ساتھ بلند آواز دے کردا وعظ تمام
کناں اندر انگلیاں دیندے سی نا سازا
منہ سیں مول نہ بولدے ہرگز اوہ بیدین
اتاں پتھر مار کے کردے سی بے ہوش
منتاں دا حد ربانوں جس کیتا سنبھ
منتاں حکم خدا دیاں ہوئے ناں مجہول
اوس دے یاراں واسطے آئے دوڑ حرام
تر ہوئے سبھ کپڑے ڈگیا حال زبون

Marfat.com

صورت حضرت نوح دی کافر آہی جان
مول نہ مار دے سانوں ایہہ دلوا نہ ہی
پی پی تہیں جاں نوح نے سنیاں ایہہ بیان
روزوا اگے رب دے لگا کران دہار
کر کے نوح نصیحتاں ساڈھے نوسو سال
آشنا یا دی سے اللہ دا فرمان
مول ایمان نہ لیایا اوہ پیغمبر کو
شاخ دتی بہشت آن کے حضرت جبرائیل
حضرت نے اس شاخ نوں وچہ زمین لگا
ہویا درخت جان چھہ سو گز اس طول
فرزنداں نوں سد کے کہندے سب کفار
کٹنا کر چہ ہرا سال ڈاہی بہت شمار
اوہ سدکے کہن وسے کرنا نہیں یقین
کیتی حضرت نوح نے ایہہ دعا پکار
اوہ سیلے نوح نوں آیا حکم خدا
اوس لکڑی توں وڈھ کے تختے خوب بنا
تختے کیتے وڈھ کے اوس نوں بہت تیار
ہر تختے تے لکھیا ہر پیغمبر نام
اوپر تختے آخری نام محمد جان
اک لکھ چوی ہزار جو ہوئے کل نبی
کشتی تائیں نوح نے تختے وتے لا
نوح نبی نوں ویکھ کے کہندے سب کفار
کہندا حضرت نوح سا ہیں ناں دکھاو
تختے سارے نوح نوں تے جڑن لگا
کہیا تد جبرائیل نے اوہ تختہ دیا

اندر جا کفار دے لگی کرن بیان
وچہ بہشتی آکھدا بات کلام سبھی
منہ مبارک اپنا کیتا ول آسمان
ہن توں قوم کفار نوں بدلہ دیہہ خدا
آخر کیتی عرض سی اگے جل جلال
تیری ساری قوم ہے ہوئی بے ایمان
ہک درخت لگا توں جو رب کریم سو ہو
آندی اوہ بہشت تھیں ہیجی رب جلیل
چالی برس سال پر درشن کر دا رہیا سدا
موٹا سی گز چار سو اسے وچہ فرق نہ مول
اسے ہکر فریب تہیں سو ہو ہوشیار
تسیں اُنہاں تے پوجنوں کرنا ہیں نثار
ساتوں نوں سے برس ہیں نہیں کردا ہے یدین
رکھ نہ اوپر زمیں دے رہا قوم کفار
وڈھیں ایس درخت نوں کشتی خوب بناء
کرساں غرق کفار نوں آیا حکم خدا
ہک لکھ پیدا ہویا نے چودہ ہزار
شروع کیتے سب آدموں احمد ہویا تما
سی آخر ختم الانبیاء ہویا وچہ جہان
ہک تختے تے ہک دا لکھیا نام اجی
عرض آہا گز چار سو طول ہزار سنا
کی ہے اس تہیں فائدہ جو ایہہ کردا کار
اسے بیٹے اک دن گھر گھر بہکے رد
اس کشتی دی مول نہ پوری ہوئی بنا
جا کناں رے اوس دے پٹ درخت لیار

اوتھے شمشاد دا اک درخت عظیم
فرزنداں نوں آکھیا ہو کرو نہ دیر
بیٹیاں حضرت نوح نوں دتا صاف جواب
عوج جو ہیت عنق دا آکھ توں اسنوں جا
لیہہ جاوے عوج نوں حضرت نوح نبی
توں جا کے آکھ نوح نے بٹھ لیا
عوج کہیا تو [illegible] تینوں اجرت کی
ہکوا [illegible] دیاں کہیا
عوج کتا سے [illegible] بیٹ لیا [illegible]
روٹیاں تن لیایا حضرت نوح شتاب
روٹی یار [illegible] کھا [illegible]
ساتھ انہاں تین روٹیاں تینوں ہوسی کی
اندر ساری عمر نہ سوال نہ کہیا [illegible]
کیہا حضرت نوح نے کر بسم اللہ کہیا
کر بسم اللہ اوس نے کیتا شروع طعام
اس لکڑی دے نوح نے تختے چار بنا
وچوں اسے عمر دا تر گئے تے عثمان
تختے لگے اوہ جاں کشتی ہوئی تیار
ہن بیت المعمور دی کریں زیارت جا
کر کے نوح زیارتاں مڑ آیا جاں پھیر
کشتی وچ ست طبق ہی کیتا نوح تیار
تابوت سکینہ رکھیا پہلے طبق اٹھا
اندر طبقے تیسرے سب پرندے جان
پنجویں چڑی چڑھ ڈنگر سی ہور جہیں نادار
ستویں وچ قسم دی میوہ دہر کے پہان

کشتی پوری بار سو تھاں کرسی [illegible]
لیکے اوس درخت نوں جلدی آ نوح پھیر
اندر اسیں سمندراں ہو سال جا [illegible]
رسنہ دا اوہ جاں ادیسی جلد لیا
اک درخت شمشاد دا نیل کنارے ہی
تینوں [illegible] سال اسد [illegible]
سنکے کہنے عوج نوں حضرت نوح نبی
[illegible]
اگے [illegible]
اگوں حضرت نوح نوں [illegible]
[illegible] سالاں [illegible]
[illegible] روٹیاں [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
چوتھے اوپر لکھیا [illegible]
حضرت [illegible]
[illegible]
[illegible] آسمان [illegible]
خاطر [illegible]
دوجے حضرت نوح [illegible]
چوتھے وچ درندیاں دتا جا مکان
چھیویں وچ ہر جنس دے [illegible] سوار
[illegible] حضرت نوح نے [illegible]

آون سجھ طوفان دا آنا ایہہ نشان
سی اک روز پکاوندی روٹی وچ تنور
جا کے حضرت نوح نوں کر دے خبر شتاب
جوڑا ہر قسم دا کشتی وچ بہا
بیٹے حضرت نوح دے آہے چار پچھان
عورت حضرت نوح دی آہی نافرمان
سام اتے ہک نام جو یافث سی فرزند
اوس کہیا چڑھ جاوساں اوپر کسے پہاڑ
تینوں کوئی بچاونے والا ناہیں اج
اسماناں تھیں برسان ہویا شروع پچھان
کہیں پانی اسمان تھیں زمیوں سر پچھان
ہر دم پانی ہوندا اوپر زمین بسیار
بیٹا حضرت نوح دا آہا جو کنعان
اوپر اوس پہاڑ دے پانی چڑھ گیا
منہ کر کے اسمان ول لگا کرن دعا
اہل تیرے طوفان وچ غرق نہ کرساں بول
عورت کہہ گئی بیٹوں نہیں معلوم
حکم ہویا توں اہل تھیں جانی نہ کنعان
پھر توں ایسی بات دا مول نہ کریں خیال
اندر موج طوفان دے غرق ہوسی کنعان
پانی اوپر موج دے کشتی ہوئی روان
کشتی نوں اٹھ بول تھیں ہوئی بہت پلید
ہاتھی دی توں سنڈ تھیں پھیریا ہتھ شتاب
سنڈ توں قدرت رب تھیں پیدا ہویا سور
ہتھ اوپر سور دے پھیریا ہتھ شیطان

پہلاں وچ تنور دے پانی ہوگ روان
پانی نظری آئیا وچ تنور ضرور
اللہ حضرت نوح نوں کیتا تد دل خطاب
سب بہائے اوس نے جیونکر حکم خدا
سام اتے ہک نام سی یافث لے کنعان
باغی آہا نوح تھیں بیٹا ہک کنعان
اندر کشتی ہو گئے داخل قدر بلند
نوح نبی نے سدیا بہت پکار پکار
تا ناہ ہوسیں غرق توں کشتی نوں وچ بہہ
چشمے زمین دے وچوں ہوئے روان
اوپر زمین دے پانی ہویا روان
اوپر پانی تر پئی کشتی ہو چوند
بیٹھا اک پہاڑ دی چوٹی ایہہ جان
ڈٹھا حضرت نوح نے دل نوں شفقت آ
آہا تیرا وعدہ ہیں تھیں پاک خدا
پت میرا رڑھ چلیا ہے ہن منہ سول
غرق ہوسی کنعان ہی ہو گیا مغموم
جیہڑا تیرے حکم تھیں ہویا نافرمان
جیندا تینوں ہے نہیں ہرگز معلم حال
جیہڑا تیرے حکم تھیں ہویا نافرمان
کعبہ گرد طواف سی کردی اوہ پچھان
غیبوں ہک آواز نوں سنیا قدر مزید
اوویں کیتا نوح نے آہا جویں خطاب
کمائی پلیدی سور نے کیتی ساری دور
چھڈ دو اس سور تھیں پیدا ہوئے آن

وحال بینہما الموج فکان من المغرقین ... درمیان ان دونوں کے موج پس ہو گیا ... نوح ...

Marfat.com

کران لگے سوراخ اوہ اندر کشتی چار
کیتی حضرت نوح نے اللہ تئیں فریاد
حکم ہویا توں شیر دے سینے تے ہتھ پھیر
بلی پیدا ہو گئی قدرت نال خدا
چالی دن تے رات سی بارش ہوئی کثیر
جان اوپر اوس زمین دے زندہ رہیا کو
چھ مہینے اٹھ دن کشتی ہوئی روان
کوئی نہ رہیا جیوندا اوپر اوس زمین
اس تھیں بعد زمین نوں کیتا حکم خدا
سکے حکم زمین دے خشک کیتا کل آب
جودی نام پہاڑ نوں کشتی لگی جا
اس تھیں پچھے نوح نوں کیتا حکم خدا
تخم جیہڑے سب پوٹیاں پاس جہاز دے سی
حکم ہویا پھر نوح نوں مسجد پاک بنا
جلدی حضرت نوح نے جودی اتے پہاڑ
بیٹے ترے جو نوح دے ساتھ آئے خوش حال
مگر چھ سب سام دی نسلوں ہویا آباد
اندر ترکستان دے یافث دے فرزند
سب پیغمبر زمین دے اوپر جو آباد
عمر ہوئی جاں نوح دی سب چودہ سے سال
پاک ہویا ایتھے وچ سے آئی ویہڑے ہار
نوح نبی دی نسل تھیں ہویا ملک آباد
ہویا کوئی مدت تے سو سال نبی
آدم دی اولاد دا دشمن ہے شیطان
اوپر پاس مکان دے آگے رہیا شیطان

ڈنگیا حضرت نوح نے جنبش دتنوں آ
کریں ایہ سوراخ جاں اسیں ہو دواں برباد
پھیریا حضرت نوح نے مول نہ لگی دیر
چوہے دونویں پکڑ کے بلی کرے فنا
ہو ہو زمینوں نکلے جو اندر نیر
چھ کشتی وچ سی زندہ رہیا سو
نظر نہ کسے پہاڑ دا آیا نام نشان
وچ جہنم جا پئے مر سب بیدین
پانی نکل زمین توں ہرگز دیہہ نہ لا
لگے نظری آون سب پہاڑ شتاب
کشتیوں ساری خلق نوں نوح اتار لیا
تخم جو تیرے پاس ہے اوپر زمین لگا
اوپر زمین لگاوندا حضرت نوح نبی
کشتی دیوں تختوں توڑ کے اس تھاں در لگا
مسجد نے اک پنڈ بھی کیتا جلد تیار
کثرت ہوئی خلق دی اوتھاں تھیں فی الحال
ہند حبش وچ سام دی ہوئی جاں اولاد
آہے حضرت نوح دے ترے ایہ دلبند
سام اتے ہو حام دوجے چوں پائی اولاد
اس دنیا تھیں اٹھ گیا امر الٰہی نال
ٹریا جد بہشت نوں چھوڑ تاج سنسار
خلقت ہوئی بہت جاں قصہ کر توں یاد
چھڈ دتا پھر خلق نے جو سی حکم ربی
داؤ جو لگے اوس دا کردا اثر زبان
صورت ہو کے صوفیاں مکر جگا یا آن

Marfat.com

گذرے دو تن روز جاں اوہ اوس مکان
بزرگ اُسنوں جانے ہوون لوک رجوع
لکھیا لوح محفوظ دا اُسنوں سبھ معلوم
لکھ وتی اک پتری شیطان پہلے شتان
لکھیا اسدا ویکھ کے خلق اپنا ازما
پہنچ گئے اوتھے جو سی لوک تمام
پھر شیطان فریب تھیں لیکے قلم دوات
چالے بید بناوندا جو ورتن کفار
تہا بھارت نے کتنا بھی جھوٹھ بنایا کل
ہو تمامی پوتھیاں کوئی نہ جاپے جھوٹھ
ہو تمامی پوتھیاں پچھے اداوں بنار
کروا پنج ست آدمی شاگرد سبھ
پتریاں لکھیاں جتھاں سبھیاں جالی
پتری اک تھیباں دی کرد اتی ہو وقت
ڈھول ورتی پتری لکھی جو پہلے سال
چالا پہلے سال دا اسچ دو چار
پکڑو پہلے سال نوں چال بنائی سال
عربی وچ شیطان جے ہندی نارد نام
لوکاں کیتا پکڑنا نارد پاس سوال
نارد کہیا چال پہلی اول نہار
لوکاں کہیا کہن تھیں کیوں کر جے معلوم
آسماناں دی خبر نہ آدمیاں نوں مول
نارد آکھیا تھیوں خبر تمام
لوکاں کہیا گر سچ پوتھیاں ہو
پھیر نہ خبر سے حکم تھیں باہر قدم دھراں

چرچا ہوئی خلق وچ ہویا رجوع جہان
تاں کیتا شیطان نے مکر فریب شروع
جو سا حکم خدائیہا ہو نہ تمام علوم
سعد نحس تے تاریاں سنگ او اندا حال
دل تھیں اُسنے مقتصر سارے ہو گئے آ
پچھن آئے شیطان نوں چالا خاص و عام
لگا اوہ دوگار لے خلقت دن تے رات
خلقت تاہیں اوسدی ذرہ نہ آئی سار
تا پھر خلقت اوسدے اُتے پر کرے عمل
جیہا آیا او نہری اوس بنایا اوٹھ
رات دہیں پرچار کرے کر دعا
کتنا سارے جھوٹھیاں ات ہیں
شاگرداں نوں دیا سارا پتہ نشان
شاگرداں نوں آکھیا پھر نال وقوف
سناں ہو لیا تاکہتے شہر ہی سب حال
سٹھیں فریبیں آونا او ہووے چھپان
ایہہ اسدا ہیبت ہے ہوور نہ کوئی چال
ہو گیا مشہور چال کرن تعظیم تمام
لچ اسائے شہر وچ چال اساڈی بنال
سوچ تاہیں لگسی پرسوں گر آن جو آ
شہر تھیں پہ کسے نوں نہ ایہہ کسے علوم
آن تاہیں ایہہ کسے نے دسے نہ کسے مول
اگلی پچھلی ہن کہاں حالت خاص عوام
مشہور ہویا اساندا فکس نہ کریاں کوہ
جھجھک کہیں نہ یاں تھیں تا عدول کریں

Marfat.com

دو گھڑیاں اوہ تیسرا جاں دن گیا دھا
اس تھیں نارد خلق وچ بہت ہویا مشہور
نارد وچ اپنے کرد اخوشی تمام
ہک سوداگر آدمی اوس پر آسرا تام
اُسدے وڈے پُت دا آہا نام بیاس
اوہ نال دلوں تو کیہا ایتھوں کر عمل پاس
نارد نے ایہہ نیاں کرنے خلیفہ چاء
نال برہمن قوم سی اس تھیں آگے بھول
نارد کہندا او سنوں سنتوں میری بات
سب تیری اولاد دے پیر ہوون لوک
لگا پھیر بیاس نوں علم دسن ابلیس
بولی لوہ بنائی پھر سنسکرت دھریا نام
مہابھارت تے بھاگوت اوس بنایا بان
نکھر سکھائے خلق نوں ہر قوم جھوٹھ بنا
ناکوئی اسدے بیت تھیں واقف آیا بھول
باپ بیاس سر بیاس دا وطنی ہندوستان
بھائی اک بیاس دا جھوٹا آہا جان
اس تھیں جھوٹا اک سا کسب سوداگر جان
اوہو اپنے کسب وچ آہے چالے شاد
باہمن ہیں بیاس دے وڈا کہتر جان
نارد ایہہ بنایاں چالے ذاتاں کل
پیا سکھا دے بیاس نوں سمجھ کے شیطان
نارد نال بیاس جو کیتا قول اقرار
نارد نے ایہہ بنایا وڈا جال فتور
ایہہ قوم کنارہ دا اول سمجھ استاد

گرہن جو لگا سوچے لوکاں ویکھ لیا
سجدہ کر دے لوک سی اُسدے آ حضور
خلقت ہوندی جمع سی خاص اتے ہو عام
اوہ وڈا مشہور سا اندر خلق تمام
پہلا ایہہ شاگرد سا آیا نارد پاس
علم جو تینوں یاد ہے سبھ ساتھ قیاس
علم جو اُسنوں یاد سیا ویتا سب پڑھا
لوہیں بنائی قوم سی نارد نے ہر سول
ہندی وچ جہان تے اُچی تیری ذات
رجوع تیری اولاد تے ساری خلقت ہوگ
حرف بنائے ناگری پہلاں دوہیں خبیث
اگے ایہہ بھول سی وچ جہان تمام
کہیا ناگری جھوٹھیاں گیتاں اوس بیان
جنہے تاں سی ایہہ تیری اوتھے بنایا چار
آکھیا اوہ بیاس جیہے ہور نہ کہے سول
پٹیا لنا ایہہ سام دا قسم سوداگر جان
راج کریں پیچ خلق تے ناظم سدا نسان
چھوٹا ہو تیلی سا وچ کرسانی بان
چالے نوں وال بنا ندی جدی جدی اولاد
شودر ہر دے نوں تینوں جو تھیں ران اوکھان
خوشی ہویا گمراہ کر ہر جا پایا فساد
رشتہ سارا کفر دا جو ہے وچ جہان
ہوگ تیری اولاد سب بیگانے جو عرفان دار
آدم دی اولاد نوں راہ نہیں کیتا دور
گمراہ کر کے خلق نوں ہوگیا دل شاد

Marfat.com

[illegible]

کوئی مجوسی گبر ہے نصرانی مردود
آدم دی اولاد نوں کیتا چا خراب
دیوتاؤں دے حال تھیں غرض نہ ساڈی مول
جاں ڈٹھی شیطان نے خلقت سب گمراہ
خلقت نوں پھر دیہ ہدایت ہے شیطان
ایہ سب بت بنا کے دتے اونہاں چار
کہندا پوجن اونہاں نوں چھوڑو ناہیں مول

نیسع تے ہود خارجی کیتے بت ہو
راہ چھڈایا حق دا پاسے راہ عذاب
لکھے وچ کتاب دے کریئے اسنوں طول
راضی ہو کے مکر ایہ کردا اودسیاہ
ود سواع یغوث سی نسر یعوق پچھان
پوجن لگی اونہاں نوں خلقت ہر ہر چار
اپنے ساڈے واسطے ٹھاکر ہیں معقول

قصہ حضرت ہود علیہ السلام واحوال شداد

اندر اونہاں دے بھیجیا حضرت ہود
سنیوں حضرت ہود دا آکھ ساواں حال
منوں تساندا جو ہے سر جھار
یاد کر دسیا دے دل اندر احسان
واحد ہے خداوند ہی آکھے حضرت ہود
کہندے اپنی زبان کیہل اسیں چھڈاں ناہ
کرکے ٹک من در کہتے سی لوہ جان
کدی آہا چار سو دو سو گز کوئی طول
پتھر جو دس مرد تھیں نا چک سکے مول
پھیر چک لے تے پتھر اوپر چاء
آہا اندن طوفان نوں گزریا سٹھ سال
کہندے کوئی اسانتے نہیں برابر جان
تفسیر عزیزی وچ ہے لکھیا ایہ اظہار
اسے پوتا نوح دا عاد آہا سردار
عاد آہا پت عوص دا عوص ارم دا جان
دو پت آہے عاد دے پہلا نام شدید
ملک سارا سی زمین دا قبضے اندر عاد

ناں او سواسے خلق نوں دسے راہ معبود
کہندا ساری خلق نوں چھڈ دیہو ایہ حال
جنے کیتا تسانوں دنیا وچ سردار
ہک قطرے تھیں تسانوں کیتا ہے انسان
سنکے کہنے نہ منیاں ہوئے سے مردود
توڑا او چھڈا بکے کرداہیں گمراہ
رکھو قوت زور سی بڈے اتے جوان
گھٹ نہ ستر گزاں تھیں کوئی آہا دل
اسنوں انگلی کیندے چپکی ہتھول
دہندا وچ زمین ساگوڈیاں تائیں جا
پھر نہ کوئی اوس دے ہویا ہنی کمال
اندر قوت زور دے ہو نہ ساڈی نشان
عاد آہا اوس قوم دے وچ وڈا سردار
گرسی نیتوں تیس دی آکھ ساواں یار
ارم آہا پت سام دا اوہ پت نوح پچھان
دو جا پت سا عاد دا جان شداد پلید
جو کوئی لڑدا اوس تھیں کرداسی برباد

[illegible] ۱۳ قالوا من اشد منا قوة کہنے لگے ہم سے زیادہ کون ہے قوت میں (ایتو حم)

سیا جوڑں جہان نہیں عاد آہا پلید
بیٹھا اوپر تخت دے جاں شداد مکار
مشرق مغرب ملک دا قابض ہویا جاں
کوئی برابر اوس دی ناسا صاحب تاج
ہویا شداد جہان نہیں بیٹھا تخت شداد
دولت گھر شداد دے آہی بے شمار
عورت گھر شداد دے آہی ہک ہزار
نہوٹے عرصہ ہو گیا جاں اوہ عالی شان
ناہیں وچ جہان دے میرے جیہا کو
قبضہ میرے وچ ہے ایہ تمام جہان
حضرت ہود شداد نوں ایہ گل آکھی چار
تاں ہی ایہ گل کہن نہیں اوہ نہ آیا بار
غفلت نال آکھدا ملک میرا ہے راج
جاں کراں کس واسطے سجدہ پیش خدا
میرے اگے خلق ہے کردی آ نیاز
سب کجھ میرے پاس ہے باقی رہیا کی
کیہا حضرت ہود نے تخت تیرا تے راج
جد تک ہیں توں جیوندا ہے ایہ تیرے ساتھ
جے توں اوپر رب دے لے آویں ایمان
ایہ جنت دی نعمتوں پاسیں گا بے مول
ایہ فانی اوہ ہووسی قائم بے حد ساب
سن کے کیہا شداد نے جنت ہے کدام
جو سی حال بہشت دا کیتا ہود بیان
سن کے حال بہشت دا کہن لگا شداد
میں وی ایہ بناؤں نال ہرگز نہیں محال

اوپر جگہ اوس دی بیٹھا تدوں شداد
آہا وچ تقدیر دے ہو گیا سردار
اندر سارے ملک دے اوسدا حکم رواں
آہے مشرق مغرب دا دسنوں پیا خراج
مالک اوسے ملک دا ہویا بے بنیاد
گنج خزانے اوسدے آہے کئی ہزار
گھر اندر موجود سا جو ہوندے درکار
تاں اوہ اگے خلق دے لگا کرن بیان
میں مالک تاں ملک دا جو میں کراں سو ہو
میرے باجھوں غیر دی ایہ نہ ہووے شان
مالک سارے ملک دا حکم حق نثار
لدی نہ اگے رب دے سجدہ کردا اوہ نیاز
تخت نشست گنج ہے لشکر دولت تاج
اوہ نعمتوں فیودی جو ہیں پاس نہ آر
کسدے اگے میں کراں نہ دلوں ہیں عجز و راز
منگاں ہتھ اٹھا کے لی پیش کس لئی
ہوسی اکھوں غیر دا جس نے کریں خراج
مرنے پچھے مول نہ تیرے آوگ ہاتھ
روز قیامت دیوسی انہاں باغ جنان
سمجھیں توں غور نہیں سن آ نادان
لیسیں ہوندی مول نہ دوزخ تھیں ترنا بے
میں اگے اس دی خوبی کہیں تمام
جیوندا نگر وچ چھپاں سی رب دا فرمان
اس نے ناداں ہو چکے ہونے ہو دولت باد
ہک مکان بناؤساں میں ہی اوس مثال

Marfat.com

پھر سو اوس نے اپنا جلدی سلامیر
دیکے اوہناں بھیجیا بہت دینار درم
پروانے لکھ بھیجیا بہتیرے انّے بعید
بھیجو سبھ اسباب نوں صرفہ کرو نہ مال
ہر ہر قسم جواہراں جتنے ہوون وصول
لکھیا ہے بادشاہ دا جاندا ہر ہر جا
تحفہ ہر ہر قسم دے عنبر مشک کافور
ہر ہر طرفوں بھیجدے شاہاں اُنہیں سرحال
پاس جو سی شداد دے بہت خزانے مال
باہر سے شہر پہاڑ دے جنگل سی اک خوب
خوب جگہ شداد نے معماراں نے جا
چالی کوہ چھ فیر طول کیتا اوسدا طول
گھیرا پایا اوس دی ڈونگی کر بنیاد
پیچھے کنگراں دیواروں کیتا اوہناں بلند
چالی وچ چاریں طرف تقسیم کیتا بہت تقسیم
وس سو اندر اوس دے قصر بنیے تعمیر
اندر ہر ہر قصر دے خوب ستون اسار
ہوئے قصر تیار جاں کمرے تیں خوب
اندر ہر ہر محل دے زینت دار بہشت
نہراں گرد سنا وندے چاروں طرف درخت
رکھیں شاخاں ڈالیاں وس عالی شان
سنے شگوفے چمکدے درّ یاقوت لگا
کہی نقد ہیرے پنّے داراں شاخاں اوپر عجیب
شاخیں بہت سوار دے میٹھے مور چکور
جا گہ جیجھر کنگراں اندر نہراں جوسے

کہندا اک مکان دی کرساں ہیں تدبیر
لے آؤ اسباب جا سبھ تعمیر ارم
نال ایہ ہر ہر ملک نوں بھیجے مال مزید
آٹاں سونے چاندیوں قالب اندر ڈھال
دریاواں دی کان ہیں جا کے کرو حصول
پڑھ کے لگے کہلنے ہر ہر طرف امرا
خوشبوئی ہر قسم دی جو سی بہت ضرور
موتی لعل یاقوت بھی جو سی قیمت دار
اوس خرچ دے واسطے کڈھ دتی فی الحال
زمیں برابر منزلاں بہت آہا مرغوب
خط برابر شہر دے اوکھوں دُہری بنار
دس دس کوہ اک طرف تھیں ہے کیتا منقول
زمیں تاہیں سنگ مرمروں ہے کی جڑوں ایجاد
سونے چاندی لا دئے آٹاں بہت پسند
خاطر خواہ تیار اوہ ہویا جڑوں ہر پیچ
وضع قطع سبھ دیکھ کے کرکے سو تدبیر
جڑسے زمرد لعل سن تے الماس ہزار
عالی شان بنایا بہت ہو یا مرغوب
نہراں جاری کیتیاں سبھ نال بہشت
منڈھ سنہری اوہناں سنتیں نیک سرشت
چھوٹی شاخ زبرجدوں نالے برگ پچھان
میوے ہر ہر قسم دے لائے جا بجا
سونے اتے زمردوں میٹھے ورق عجیب
کوئل نالے بلبلاں ہر جا کر دیاں شور
لعل جواہر چمکدے جیں دا انت ہوئے

لعل جواہر لا ٹِکے کرن تیار بازار
ہر دکان سوہاوی آہی زینت وار
گرد بنایا شہر دے لکھ ہزار مینار
اوپر سب مناریاں بیٹھے چوکیدار
اطلس تے کمخواب دی ہر جا فرش فروش
پردے سب دروازیاں اوپر پئے تمام
باراں برس مہچال رہیا شہر تیار
صاحب حسن جوان بھی جو آہے زردار
گھر دے اندر آپنے کردے سارے کار
ہویا شہر آباد جہاں ویکھن گیا شداد
نوں سا لیسے شہر دی گرد اصفت شمار
نہیں کرکے دکھلایا جو لچھ کیہا نہیں
چھوٹیاں لافاں مارکے ٹُریا اوہ باشاہ
سُن کے خبر شداد دی سب صغیر کبیر
نذراں لیکے مل پئے آگے جا شداد
وچ دروازے شہر دے سا ہکس مرد کھڑا
کہندا ملک الموت ہاں لیساں تیری جان
ذرا تحمل توں کریں بیٹھاں جا مکان
کیتا ملک الموت نے ہک آوازہ چا
ساتھ جو سی شداد دے ہو رہے گئے سردار
اوسے ویلے شہر بھی غائب ہو گیا
اوتھے کوئی شداد دا رہیا نہ نشان
بعضیاں وچ روائیتاں آیا ایہہ مذکور
کیسے شخص دی نہیں سی تحقیق نشانی
تاکے حضرت نبی توں کہندا سن شداد

اوہ بھی بہت سوہاوے عالی چوبدار
ہیرے اتے زمرداں سب جڑاؤ کار
اوہ بھی لعل زمرداں سب جڑاؤ کار
جا گو شیر بہادر و کہندے لعل وہار
سب دوکاناں وچ سی زینت دا [illegible]
زر دو زریاں اوہناں دے اوپر ہر ہر کام
ساکن اندر اوسدے کیتے بہتے دار
اوس وسائے شہر وچ نائی وچ بازار
بعضے کرن سوداگری بیٹھے وچ بازار
ساتھ وزیر امیر بھی ٹریا ہو دلشاد
جنہوں ہویا آکھدا سر رکھے [illegible] خدا
تا کہ وچ جہان دے شکل نہیں کوئی [illegible]
آیا نیڑے شہر دے جاں اوہ ویلے شداد
کرکے زیب آرائشاں ہر ہر جا شہر
دروازے وچ آیا جس ویلے شداد
اسنوں کیہا شداد نے کہوں آدم زاد
سُن کے ایہہ شداد نے کیہا ہو حیران
آیا اس امید تے ذرہ [illegible] زمان
سن آواز شداد دی ہوئی جان جدا
نالے شہر [illegible] ماریا سب دار
غرق ہویا وچ [illegible]
رہیا بہشت شداد دا [illegible]
ہک دن ملک الموت نوں کیتا حکم غفور
رحم کدی نہیں آیا جنہوں [illegible] جان
[illegible] نام بہشت دا [illegible] شداد

کیہا ملک الموت نے دوجا گہہ کر یاد
پہلاں اک جہاز سی پاٹا وچ دریا
گودی سا اک اوسدے لڑکا بہت نادان
قبض کیتی روح وسدی اُس تختے تے جان
اُس لڑکے تھیں ترس ہیں آیا ربّ قدیر
دوجا اک شداد نے کر تعمیر ارم
ہویا جدوں تیار سارا سیا اوہ مکان
رحم کیتے بہتیرو لے آیا قبض کرنیا جان
ربا تیرے حکم تھیں ہیں آہا مضطر
حکم ہویا درگاہ تھیں ایہو سا اوہ شاہ
تختے تے اوہ طفل جو وچ دریا دے سا
ہیں کروایا پرورش انہوں نعمتاں نال
لکھ لکھے ہو وال کی کیتا اوس عطا
اوہ احسان بھلا بیٹھے منکر ہویا دق
ہک پل اندر اوسدی جو سی فوج سپاہ
سنیوں حال شداد آکھیو تکر ہویا جان
قبض کیتی روح وسدی جھٹ فرشتے جا
رہ گیا سر تختہ اوہ جان لیا اکسے جان
ڈٹھا جیہا اوسے عورت مردہ سی
دہویں جھوٹ جپک کے دفن کرن ہک جا
دہویاں وسے شرارتی ہول نسی اولاد
ست پیساں اوس لئے چال کیتا ہتھیار
اوس شہر دا سیر جو ہون گیا جو شاہ
لشکر اوس ول شاہ دی کرد آیا شور
آیا وچ شداد بھی لہیا ایہہ کہڑا

قبض کرنیدیاں شرح نوں آیا نہیں یاد
اک تختے تے رہ گئی اک عورت اُس جا
عورت دی روح کشند انہیں کیتا فرمان
بیکس لڑکا رہ گیا اوہ اکلا نادان
کس نے دتا ہوسی اوس لڑکے نوں شیر
لائے اوتے اوس دے بہت دینار درم
جان اوہ ویکھن آیا قبض کیتی ہیں جان
ہکوار ہی نہ ویکھیا اوس نے اوہ مکان
ول نہیں بنیوں اوہ باہر گیا منظور
وچ دروازے عدن دے کیتا مار تباہ
اوہو اوہ شداد سی نہیاں ہو یا خدا
باجھوں مائی باپ دے کیتا ست وکمال
تاں میرے احسان دا ہر دم شکر بجا
اوس نے شامت نفس نہیں ساری لاف منی
دروازہ وچ عدن دے کیتے مار تباہ
عورت ستی رہ ٹھر گئی ہک تختے تے جان
لڑکا زندہ رہ گیا جو سا وچ دریا
دہویاں اسنوں پکڑ لیا آ اوس مکان
شیر عورت دے تہاں تھیں لڑکا پیدا سی
لڑکے تائیں لیگئے گھر نوں اوہ اٹھا
دہویاں دتا اوس نوں ناں ہووو نشاد
لڑکیاں اندر کھیڈ دا جاکے باہر وار
لڑکے سی ہی کھیڈ دے اندر اوسے راہ
لڑکے تنے ویکھ کے سیدھا ہوں فی الفور
جس رستے تھیں شاہ دا لشکر جاندا سا

ڈریا ایہ نہ کسے تھیں بہت آیا ہوشیار
سر سر وچوں راہ دسے اوہا اک سوار
یاراں تائیں آکھدا سنیوں بات عزیز
دکھیں تھیں ہر میریاں تھوڑی ہوئی نگاہ
کہندی اسدے ساتھ دتوں توہیں نادان
لازم ایہ نہ مول ہے مت کیہ پوے فساد
اوہ سن ایس کلام نوں لگا کرن دھیان
آویں میاں لڑکیا کہندا اوہ اسوار
کیہا آ شداد نے ہتھ میرے پکڑا
سر پایا اوس نے جاں ڈٹھا اسوار
زیر خزانے زمین دے جو سی جا بجا
ویکھ شداد فریب تھیں حیرت ہویا شوار
اوہ آکھیں نہ درد تھیں کرن لگا فریاد
جاں ڈٹھا اسوار نے ہویا شور شمار
ڈٹھا جدوں شداد نے کوئی ناہیں مول
دھیاں نے سر دا تھیں کیہا حال تمام
سر باب میں پایا اندر آکھیں چار
دیہی اگے اوس جاں حالت کہی تمام
گدے چھپا سانے کمر وچ ہیں تیار
راتیں نوکر ساتھ لے جا کہ یک سرنگ
سرنگے ایہ شداد نے کیتی ایہو بات
نظری پوندا جے کتے پیہر خزانہ گنج
جمع خزانے اوس نوں کیتے باجھ حساب
لالچ دے کے خلق نوں کیتا اپنے ساتھ
حاکم ہویا شہر دا جو کوئی آیا ہور

لنگ گیا جاں بادشاہ آئے کجھ اسوار
چک پڑی اسوار نے کیہا تدوں پکار
جیندی قسمت نیک ہے ہتھوں لبھدی چیز
سر سبھا راہ تھیں کیتا فضل خدا
جاں اڑیا سے پاؤں نال سر ہا آکھیں جان
جیہڑی باقی نظر ہے ہووسے تاں برباد
ڈٹھا گھر اشداد نوں اسنے اس مکان
آکھیں تیری پاسے سر سرا ایہ یک واد
آپے اندر آکھیاں سر ایساں پار
نظری آئے اوسنوں خفیہ سب اسرار
نظری آئے اوسنوں اوپر اوسدے چار
سر پایا اس نے پیری زور و زور
حاکم تھیں ہیں آپنے جا کے لیساں داد
گھوڑا اہیں دوڑایا ہتھوں واگاں باد
لے سرنگ کر اپنے جاندا سی سول
ہیں دیکھے وچہ زمین دے گنج خزانے نام
اس تھیں حال زمین دا معلم ہوگیا
دیہی کیہا کسے نے ایہ شکریں کلام
نوکر ساتھ اسانڈے ہیں امانت دار
کڈھے جس جا ویکھیا آ خزانہ سے
یک خزانہ کڈھ لیا جاکے اوہی رات
راتیں کڈھ لیاوندا کر دا ست وہ پنج
تابع کیتے شاہ نے جو آہے اجاب
حاکم اوپر شہر دے پھر پایا اس ناتھ
وچہ لڑائی ماریا کر سے وڈا زور

Marfat.com

کر کے جنگ شداد نے مار بہشت مکان
جنگاں دا اسباب بھی کیتا بہت تیار
ہر پاسوں دی فتح ہی جتے کر دا جنگ
جنگل چڑہیا جا بیٹھے ہوندی فتح سی جیب
گذرے تھوڑے روز جاں جا سا شاہ جہان
وچہ تیاری جنگ دی آئی شاہ نوں موت
ملک خزانہ اوسدا جا کے روک لیا
عرصہ تھوڑے وچہ اوہ ہویا بادشاہ
جنوں چاہے دیوندا عزت تے ہور جاہ
باغی سب ہین تے مول نہ رہیا کو

لشکر نوکر کیتا اس نے بابہہ بیان
چڑہیا سی جیں ملک تے کردا مار خوار
قسمت اسدے اقبال سا آیا چہڑ رنگ
طالع قسمت اوسدی جاری کیتے رب
کیتا اس نے جنگ دا ساتہ شداد سامان
تنبیاں جدوں شداد نے ہوگیا اوہ فوت
لٹنے والا اوس نہیں کوئی رہیا سا
ہوئی بابہہ شمار دی اس دی فوج سپاہ
جنوں چاہے پکڑ کے کردا مار تباہ
چوکیدا شداد سی اوہو جا عدا ہو

مقولہ مصنف

حسن مالک تقدیر سے قدرت دا احوال
رہیا بہشت نہ اوس دا نہ خود رہیا شداد
ظاہر اوس لعین دا زور آیا ہر طور
جان اس نال زبان تے باری الافتی
مفلس بہت غریب نوں ماجرے نا تاں
کیہا اس نے ہاں تہیں میں تاں آپ خدا
چہیتا ہاں میں زندگی اوپر کریں غرور
کیہوہ مکان حویلیاں جو ہیں حور قصور
مالک تیرے باپ دا جہے ایہ جہان
دلوچہ باطل ہم نے پیدا آن یقین
ہوسی جتنی عمر ہے تیری اسی سال
احمق ہوا اس زندگی اوپر کرین غرور
ہن تیرے موجود ہین یار برادر جو
تیری جاگہہ دوسرے رکھن آ قدم

ایڈا سا اوہ شاہ دا مار گیا بیحال
اٹھا ہے بہشت دی دور کیتی بنیاد
مالک سارے ملک دا کر دل اندر غور
بیکس جیہا دوسرا ہرگز نہ غنی
رات دہیں شداد دی عقل کریں سامان
تہیں دل اندر لپٹے لیا یقین لگا
جاتا ایہ یقین تہیں ہو توں ہساں دور
دشمن سارے ہو گئے ہکدن ہوں نفور
تیرے وانگوں ہو گئے لکھاں ایس مکان
گویا ایس جہان تہیں مرنا مول نہیں
ہک سو ہوون عمر دا ہیگا بہت محال
آخر مرسے رب تہیں جاندا ہوگ ضرور
سو برساں وچہ انہاں تہیں نظر پوسی کو
اوہ بھی تھوڑے روز وچہ لیس راہ عدم

Marfat.com

عمر تیری سب گھٹ گئی ساری باجھ حساب
آدم تھیں اج تیک جو ہوئی بہت بے شمار
دیکھ سکندر طرف توں ہور قیصر دارا جم
ایس مکان فنا تھیں اوڑک ٹگ تھیا
نعمت تھیں کوئی گھول توں لوکاں حال ہستا
اس ہستی تھے اج وچھا آکھی ہویا قبول
رہ جاسی سب ایس جا منصب تے اقبال
جاسے اندر گور جان نہیں گوشت پوست
چھڈیاں جاں ہڈیاں ہو گئیاں اندر گور
ریزے ہو گئے ہڈیاں بہیاں رہن تمام
سچے کیہ تھیوں عقل ہے ولو چھ رکھیں یاد

چیہڑی باقی رہ گئی اُسنوں جان حباب
جتنیاں لاقاں مار کے ہو سکدا نہیں فنا
کیتا سادکا قوس باقی ہو سکے سب تنخم
ایہو کہندا دل تا تیرا تیرا ہو گیا تیرا
تا جز لئے اسبا ہے ہو جوسیں یا سدا دل چیا
تہا امید تکبر دا تھیوں دسدا ہوند یا
پھر تا و انسدو صبح لاہیں توں بیحال
کیا اوڑک ایمپر گھڑیاں عمر لوچہ جانی دوست
[illegible]
چھٹیں نے تھیو چانیں ہول نہ لیں تا ہم
گوہڑی امر گزر گیا اے رہا گناہیں شاد

مقولہ مصنف

آدم ابراہیم جیہاں و انشوں بیٹھیا سوز
سُنیاں پھول راتوں ابراہیم اوہم
معراسنوں ہویا جان اوہد نہ یا بیدار
تھیوں پُہر و انسان ہے کوئی سکہ آگاہ
جاتا اوہر عقل و سے ہے گا کوئی جہڑ
کو کڈ ہے اوہدا دکھیا بجوا ہے انسان
[illegible]
کیہا اکلوں اوس سختا انسان یا د
تیہا ابراہیم تے لچی سختے [illegible]
اندر شہر گھیا اوسٹے [illegible]
[illegible]
انگلوں عمر [illegible]
اوت تھے جو اوہر عقل تھے [illegible]

والتجیر الہٰ جا دسدی توں ہیں بھیدیا چاہیا
آتا اندر خوابے کو شی اسے لیے تم
ہونی اوہنیں تھے آدم وی رکھتا
کے اس وقتاں توں او ہویا شاد
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] غفار

Marfat.com

جاں ایہ سر دخدائیدے آکھ سنائی ہات
کیہا ابراہیم تے نعمت سبھی پہنچات

چیکر اوپر تخت تے تینوں ملکے خدا
اونٹ محل تے بہناں مشکل ناہیں کا

تخت حکومت چھڈ کے ہویا مثل فقیر
توں ہی دنیا چھڈ کے ہوویں ناہ دلگیر

دنیا جہاں پلید ہے اسو چہ ملے نہ رب
اسنوں دیں طلاق جو ملسی ایت سبب

فانی تے پلید ہے اسو چہ نہیں بقا
ہرگز اسدی طرف توں دلنوں ناہ لگا

جے توں مسلم آپ نوں کہیں سو من خاص
تاں اس دنیاں نال توں کریں نہیں اخلاص

صورت اسدی ویکھ کے ہوویں ناہ مجہول
توشہ لے کجھ فیر دا منزل ہے اوہ طول

رجوع بقصہ قوم شداد

مرکے بعد شداد دے جو سی قوم رہی
مطلب گمراہ تھریسی سب تھیں اوہ بنی

حضرت ہود نصیحتاں کردا رہے مدام
سول نہ اوہناں منیاں جو سارا ہسلام

دشمن حضرت ہود دے ہوئی قوم پلید
قتل کران آل ہود توں کرن صلاح پلید

ستر شخص اس قوم تھیں ہوئے مسلمان
پا ہجوں اوہناں شراں آہے فرمان

سبھنی حضرت ہود نے زاری پیش الم
جے کر مارن ہتھیار نے قصد کرن گمراہ

طاقت سول نہ اوہناں اوہنا نال
نازل کرتوں اوہناں تے اوپر کوئی وبال

حکم سجا ہویا ہودوں پیکے سو من نال
جا کے رہو پہاڑ تے اوتھے اوپر سب خوشحال

ٹر جاؤ تھہر دی منکراں اوپر کراں نزول
مرجا سن اوہ واؤ تھیں لوک جو ہیں نہ مجہول

حضرت ہود پہاڑ تے سن کے حکم تیار
کہندا قوم شداد نوں حضرت ہود پکار

ہلدن اوتھے جتھے اوہ ہو ویندیں ہلاک
مرسو سب حیران ہو خوف اتے وچہ خاک

ہلدنا ساہی تھہر دی اوہ تاں ہوا
اس تھیں سارے مر وگئے ہے ایہ حکم خدا

سکے کہندا ایس ناں صاحب زور زیاد
ساڈا اوہ کی کہو سی جو توں دسدا یاد

نظر نہ کوئی آوندا کرے جو اساں ہلاک
خاطر تلے نہ لیاوندے شکی اوہ ناپاک

کیوں جو دل وچہ آوسی کیہڑا سکے روک
دیکھیاں حضرت ہود نوں مینڈھا اوہ خم ٹوک

کیہا حضرت ہود نے سنیوں آکے بدکیش
معلم سارا ہودی جو کہیہ آوے پیش

ایتکل کہہ کے چار پیا وچہ پہاڑے ہود
پیماں اوپر اوہناں دے بھیجیا قحط ودود

بارش پیا ست سال تھیں بند ہوئی مکلحت
ہلی واری پے گیا قحط زمیں تے سخت

Marfat.com

چھ برساں وچہ ہو گئی خلقت سب ویران
کر کے اونہاں مشورہ ایہہ بنایا طور
تا بارش آسمانوں تھیں کرسی جلد خدا
رل کے ستر آدمی ٹردے کعبہ ول
مرشد نام ہک شخص وا کہندا اُسے حال
مرشد نے محسن انہاں تھیں دتا ایہہ جواب
قحط نہیں ہے مول ایہہ ہے ایہہ قہر خدا
باہجھ دعائے ہود دے جاسی ایہہ نہ مول
جا کے حضرت ہود اس نوں فرمان ر
ایتھے کرن دعا تہیں مول نہ ہوسی سود
تسیں باغی ہو الیس تہیں ہے ایہہ سب وبال
انہاں کہیا سچ ہے جنہیں کہی کلام
قوم کیتے تب اساں نوں ہتھ گئے سن ایں
مرشد نوں سب آکھدے توں کجھ کر کے یاد
کہیا اُٹھے جا ٹکے اوپر کوہ صفا ر
اوتھوں نظری آون کعبہ سب موجود
جتھے اوہ تیر انہی ہے اوپر سنگہ راہ
ٹھکے اوہ رل ٹر پئے آ کے کوہ صفا
بدل آئے تن ہی ٹھا انہاں شناخت
سنگھیاں اونہاں تے ہیں اوپر چوٹی پہاڑ
جو بدل ہیا سے اوہناں پاک کرو منظور
اوتھاں رب نے آکھیا جو ہے ابر سیاہ
ایک گل کہہ کے ٹر پئے دل اندر ہو شاد
ویکھے جاں اوہ وطن نوں آئے ترت گام
آکھو دل آپنا ہو رہے سب چپ چست

کرن صلاحاں بیٹھ کے رل مل نافرمان
کعبہ اندر جا ٹکے عرض کراں فی الفور
کعبہ جا کے رب تھیں منگاں ایہہ دعا ر
اندر ملک عرب دے جاں اوہ پہنچے چل
دس کوئی تدبیر نوں ہوئے دور جنجال
ہیں کہنا معلوم ہے ہوئے تسیں خراب
حق تساڈے ہود نے کیتی ہو گئی دعا
حکم کرو جا ہود دا اساں تسیں قبول
اوپر اوس دے حکم دے لے آؤ ایمان
آکھو ساڈے حال ایہہ آگے حضرت ہود
باہجھ رضائے ہود دی رہسی ایہو حال
خالی ٹر کے جاؤ نال ایہہ نہیں خوب نہ کام
خالی ساڈا ویکھ کے ہو جاسی بے چین
دس کوئی تدبیر نوں حاصل ہوئی مراد
بس نہیں ٹنگے ہو ٹکے رب نہیں کرو دعا
گھر ٹر کے ہو گئی سب آکھیو جنہوں ہر یہ ہود
جلدی باراں نہیں توں اوپر اساں اللہ
ٹنگے سر ہو بیٹھ گئے لگے کرن دعا ر
ہک سفید سیاہ ہک تیجا سرخی رنگ
اوپر اونہاں بدلاں تسیں ہوئے مختار
ساڈے تساڈے جا دیہی بدل باد ضرور
ایہہ اساں منظور ہے کیتا ہوا وہ خواہ
بدل برستے چلیا لگے ٹہرتا زیاد
گھر ٹرل آ کے ویکھدے آدم نہ سب یام
بل پنجابی اپنے کرسا ٹان درست

Marfat.com

سن خوشخبری ہود دی شاد ہوئے بہول
تالے حضرت ہود نوں طعنہ دیون جا
بدل آیا ویکھ توں ہن ہوسی گلزار
کہیا حضرت ہود نے ایہ نہیں قوم ضلال
اجے تساڈا وقت ہے توبہ کرو شتاب
انہاں کہیا اسیں توں ہے بدل ایہ مینہ کی
قوم تساڈی اور تیری ہوسی سب ہلاک
محل حویلی گھر سب وسسی ایہ آکھ شتاب
گئے ایسے سخن وچہ بدل آگہا
شرع انھیری بدلوں ہوئی ڈاڈی سخت
اتے وٹے غیب تھیں معدن بادِ عقیم
اس وچ اُس ورا توں کیتا حکم خدا
اسدے سیرکس واسطے ملک ہوا اوس جا
پاسوں انہاں فرشتیاں کری اوہ مخول
لگے اوڑن زمین تھیں جیوں تکا اڈے پھر تک
لگے جان نکالنے چیکر دے سپاہ
کرنے کرنے جا لگے [illegible] ہوا
اندر گلاں زنجیراں لپیٹے کوئی پاء
اوہناں اوپر چھوتال کر دیوں اسوار
چکے انہاں زمین تھیں کرکے زور ہوا
بکھری جیوں مکان تیں اوتھوں سٹے دور
وانگ پتنگاں اڈ گئے لیہا سے افلاک
پر واسٹے لکھ آدمی دوزخ گیا پیا
وچوں قوم شداد دے باقی رہیا نہ کو
نا نشاں اوپر زمین دے پیاں ہو گیا جار

آکھدے سو ایسا نا آکھیا ہو یا حصول
آفت آوے گی تساں تے توں ایہ کہندا سا
بارش ہوسی ملک تے بے حساب شمار
اپر تساں عذاب ہے بھیجیا جل جلال
آخر پہنچا تاں سوا آوے گی جدوں عذاب
حضرت کہیا قہر دی آکھیا [illegible] ہی
سوراں لشکے تساں تے مرن ندر ناک
چالا اوہ مسر تے جا سی ناں کی کر سو پیپر
پیا اچانک شہر نغل [illegible] قہر خدا
دل پھسکے اندر ڈر گئے ساری اوہ کمبخت
چوتھی ہفتے دن نے آکھی قید مقیم
نکل توڑ زمین نوں مار کفاراں جا
صرصر نے پھسکے انہاں جو ہی ایہا بے خطا
چک چک ہاتے زمین دے اوپر سب پھول
اس حالت نوں ویکھ کے ہو گئے سب تنگ
نوں بچاوے انہاں نوں جاں پہنچے قہر اللہ
کوئی بہر جاں محل چوڑی دی اساس
یک دوجے نوں پکڑ کے ہوئی حیران [illegible]
لوہے [illegible] زنجیراں [illegible] خوب [illegible]
نے جا سٹے اسمان نوں واسطے زمین اوتہا
سر تے نیراں [illegible] ہوندا اک چادر
مارے سب زمین تے ہو گئے سب ہلاک
قوت زور [illegible] داہر [illegible] کیتا
جیوں [illegible] درخت دا تخم نہ ہر گز ہو
جیو نگر [illegible] آکھے زمیں تے آ

[illegible] (۱۲ [illegible])

پچھوں پرساں چار سو زندہ رہیا ہو در
پلدی پھیر وفات ہی دنیا نہیں خوشنود

دفن کیتا نال جنہاں حضرت ہاتھ جان
جنہاں حضرت ہود تے آندا سی ایمان

مقولہ مصنف

دلوں سیں چہ نہ بھلو قدرت اللہ پاک
ایہی سرکش قوم لوکاں کیتا چا ہلاک

وچ دنیا انہاں انہاندے آہا بہت غرور
آئی دا قہر دی ہو گئے سب دور

نہیں نہ دا انگوں انہاں تھے لبھد ہو شیار
ہوئے ہد چہ سرکشی اونہاں دے استاد (؟)

کتوں لوساں سے کیا باطل ہم خیال
پٹھے چہ بیحوقت باہوا احمق ہو گئے کملی

جس رکھے تلواراں کھا گیا زنگار
صیقل مالش ودسنوں دیتی تاہ سوار

جے دولت ایمان دا ذرہ ہو سی نور
تھوڑا اہتا وسیا ہوسی اثر ضرور

دنیا نہیں چہ زندگی اول ہو بیزار
اس بیوفا پلیت تھیں کریں کنارہ یار

ہے دنیا دی زندگی محل جو اوپر ہوا
اس جہی کوئی بنیاد ہے دل تھیں جان بہا

مال نعمت گنج بھی تخت الٹے ایہہ تاج
لشکر گھوڑا فیل بھی فوج نیزی لے راج

ہرگز ٹلے موت تے ذرہ کم نہ آ
دنیا دا اسباب سب رہسی جا بجا

کم قہر تے آوسی سب نہیں پہنچی دار (؟)
دنیا اندر دیکھکے جھلوں کریں غرور

ایہہ دم ہے بے قیمتی جس دا مل نہ کو
تاہ گوادیں اسنوں پچھتاسی آخر رو

بہلا تیوں کس چیز تے کس بہکایا ای
خطر دا سچ بہت ہے ہو ہشیار اگی

کی ہو یا اوہ پادشاہ صاحب تخت کلاہ (؟)
جنہاں باہجھ حساب تے آہی فوج سپاہ

نام نہ رہیا اونہاں دا نال کجھ ہور نشان
ہور ہزاراں ہو گئے کوئی نہ کرے بیان

مالک حاکم حکم تے بہت ہوئے مشہور
آخر انہوں ٹر گئے تنہاں ہتھ ضرور

شاہ فقیراں وچ ہے فرق جیانی ٹھیک
موتوں بعد نہ فرق ہے ایہہ گل جانی ٹھیک

صاحب تخت فقیر دن گوریں اندر خاک
حال نہ کوئی جاندا باہجوں اللہ پاک

تیرے باغ بستان جو بیٹھکے مثل ارم
خرچے اوپر اونہاں تے بہت دینار درم

عمر تباہ گزار کے آیا نہ دتو وقت
لبھ نہیں ول تا کیے کیتا ہے موقوفت (؟)

کس دنیا تے واسطے کردا ہیں سامان
ساری عمر گوا کے لبھ رہیا تاوان

ہوس مدت ثنا ایہہ ناسے سوچ ماں (؟)
روشن لئے تاباں کیہی تربت ہوسیں ماہ

قبر دل سر تیں جھکدا ہو سی بہت محال
آون اوپر زمیں تے نیری ماہور شال

[illegible]

اکہیں ہوون بند جاں تینوں پوسی سنوج
طامع تے بوالہوس دا جیکر ویکھیں رنگ
گنج جویں قارون دا بھریے تہ پیٹ پلید
عبرت دیجا ویکھ توں اندر قبرستان
جنہاں مغز غرور نہیں اوپر سا افلاک
حکم نعمت تے خشمناں کیتے عیش سرور
تخت کتھے اوہ اٹھ گیا جان دلیوچہ توں
محل جویلی مقبرے جو ہن وڈے بلند
سبھناں نی اس موت دی کہادی سر تے چوٹ
آخر ایہی جیوندے ہوسن دنیا نو چہ
ہسدے ہوسن بیٹھ کے دلداراں دے ساتھ
ہن کتھے اوہ یار ہیں محرم تے ہمراز
ہن عاجز ہو پئے ہیں وچہ انہیری گور
ہن کتھے اوہ بیس ہی جنہے رکھدے تاج
تنہ کن تلیں اکھیاں نالے گوشت پوست
جڈیاں مجدیاں ہڈیاں پیاں جا بجا۔
نالے سر دی کھوپری پئی ہے کس جا
ہوندی کتے خراب ہے مٹھی اندر پشت
دند جولڑیاں موتیاں آہے وچہ دہان
تن سارے یاں ہڈیاں ٹکڑے ہویاں چور
پاک تن توں ہی خاک وچہ اینویں ملیں جا
دنیا اوپر شاہ توں یا ہویوں درویش
غیراں تے غم اج کیوں کردا ہیں ایدوست
ایہ تیری بنیاد ہے غافل ایہہ بساط
کر صاحب دی بندگی حرص دلیری چھوڑ

اکہیں ہوسن کہلیاں سول نہ آوے ہوش
وچہ نظر ہے اوسدی زمیں تمامی تنگ
دوزخ وانگوں رات دن اگ ہمیں کہی مزید
نازک بدن گلاب نہیں سنے وچہ میدان
عاجز ہوئے لاچار اوہ بیٹھہ پئے وچہ خاک
شوکت شان حکومتاں کتھے گیا غرور
وچہ انہیری قبرے ہیں جیلن زبون
رہندے سی وچہ انہاں وے وڈی قدر بلند
فانی ایس سرائے نہیں ہوئے لوٹ پاوٹ
قبضہ کیتا موت نے کر کے سبھناں زیج
ہوسن اگے ہی بیٹھدی پکڑ انہاندا ہتھ
ستھے نازک بدن ہی کیا کتنے ول ناز
سڑ گل کے سب ہو گئے لقمہ مار و مور
اوہ مزے قدر نازنین سول نہ رہیا راج
ہن کجھ باقی ہی نہیں سن اوہ سیکے دوست
جوڑن ہون درست ہن ہین جدا جدا
پیراں ہتھاں ہڈیاں دا ہیں کجھہ پتا۔
پئے خراب ویران ہیں بند و بند انگلت
غیرت دین معشوق نوں ہن سب ہے ویران
کجھ ملیاں ہیں وچہ خاک دے کجھ پیاں ہیں دور
حیرت تے افسوس ہے غم ذرہ کم نہ آوے
کل ایہو میشاک دن تینوں ہے درپیش
مثل اوہناندی ہووسی ہکدن گوشت پوست
جتنے نازاں ہو یکے کردا عیش نشاط
اس دنیا بے وفا نہیں واگ دلیدی موڑ
قصہ حضرت صالح دا ہن توں آکھ سنا

بیان حضرت صالح علیہ الصلوٰۃ والسلام

پیدا سا اِک جہاں دا اوس دا نام ثمود
اسدی بہت اولاد سی آئے ناں شمار
وچوں سی اس قوم دے حضرت صالح جہان
مول نہ منندی قوم سی صالح دا فرمان
حضرت صالح نوح دی آہا جان اولاد
حضرت صالح جان توں اٹھواں فرزند
ناسخ پت عبید دا اوہ جاور دا جان
اوہ عاشر دا پت سی اوہ ارم پت سام
کیہا حضرت صالح سینوں قوم ثمود
سنکے کیہا قوم نے جے پیغمبر ہیں
کیہا حضرت صالح جو دل کہو تمام
کیہا انہاں اوٹھنی پیدا کرے خدا
قوم تمامی آکھدے بیچو سے اسدا شیر
صالح نے جبریل لے آیا حکم خدا
پیدا کیتی اوٹھنی اوس وقت خدا
بہا ہزاراں سال نیلیا اسدے اندر ہی
اوتھوں حضرت صالح لیستی ایہہ دعا
بچہ وقت اوس ستے ارسے دے نیچے آن
صالح کیہا اوٹھنی ہے ایہہ پاک اللہ
جیہڑا جبرائیل نازل کرکے لیایا
چرن لگی جاں اوٹھنی اندر اوس میدان
ست قبیلے اوسدے اندر شہر پچھان
کھوہ شہر وچ اِک سا او جاتا کھوہ
پانی اسو جیہا تھا سادوں نہ ہوندا کم

ایہہ شہر اوس شہر دا پانی سامسر دو دو
انہاں نوں بھی رب نے کیتا مار خوار
اسنوں بھی پیغمبری دتی سی سبحان
وچ پرستش بتاں دے رہندے سی شیطان
کرسی بیچے نیں شوق سے کریا انہاں دی یاد
اوہ ناسخ دا پت سی عمر لمے قدر بلند
جاوے پت ثمود دا ذلوچ کریں دہ بیان
اوہ فرزند پچھان توں نوح علیہ السلام
ایسوں حکم خدا پیدا ہوئی تاں ہر دو دو
کوئی دکھاویں معجزہ تا لیں ہو سانوں یقیں
اوہ ثنا ہر معجزہ کرسی رب علام
اس پہاڑ تھیں نکلے بچہ اوہدے آہ
تاں پیغمبر جاں ساں نبھیں ہے تقدیر
توں پکاریں اس معجزے صالح کریں دعا
ہے اوہ پہاڑ دے باہر جا سی آ
خاطر تیری معجزہ کرکے فضل دلی
نکل آئی اوٹھنی اوس پہاڑ توں تا
سب تکدے نے اٹھیاں صالح دا فرمان
چھڈ دا ایہہ بچی تھے اوں کیا اے گناہ
اوہ پہاڑ اتہاں تھے نااں کرے عذاب
سنوں قوم ثمود دا اوہدا آکھی جہان
سارا اندر شہر دے ست ہزار جو آن
پیندے سادے اوس نہ پیندا کھوہ آپے تو
پانی پیون اوٹھنی آئے نہیں بکدم

Marfat.com

سارا اوس نے پی لیا مول نہ رہیا آپ
اگے حضرت صالح کر دے جا بیان
کیہا حضرت صالح پیو سبھ تمام
پانی جتنا پیو سی اوتنا ویسی سبھ
اسمان ہیو دودھ سب کوئی نہ ہیو آب
اکدن پیوے اوٹنی اکدن قوم تمام
پھر اس ساری قوم دا ہو یا ایہ دستور
خلقت نوں بھی اوس نہیں ہویا نفع کثیر
جس جنگل وچ اوٹنی چردی سی اوہ جا
نہ بگھیاڑ نہ شیر کو رہندا کوئی جیوان
خلقت سارے شہر دی سی فرمانبردار
وچھ اوہناں دے اوٹنی مت رہی طویل
وچھ دودھی ناں سی جنکے چرن جیوان
کہندے پیارو اوٹنی نوں ملیاں مار
سبھ کو حضرت صالح کیہتا ایہ بیان
ہے اوہ چیز خدا ئیدی ہوئی نساں عطا
دلنہیں قوم تسیں دی ہوگئی گمراہ
پانی پیون اوٹنی اکدن جاندوں گئی
قیدار اوناں دا نام ہک دا اوہناں وچ شریر
وچھ اوہناں ہک ہو سا منصوبے ملعون
پہلے دونویں اوسے کر دا پیر تسیرا
پس اندر آکھے گوشت اپنے لیے جا
پچھے پاں ماں دا ڈٹھا حال تمام
لنس گیا اوس شہر نوں پچھ دل میدان
پچھے پکڑن دا سلے لئی قوم جنا

تنکے ہوئے سب تنہیں آئے دوڑ شتاب
پانی پیتا اوس نے اسیں ہوئے حیران
جا کے چودا اوسنوں لگے خاص وعوام
وچھ اکدن کہوڑا اوسنوں سارا تیرو
اگلے دن جا کہوڑ تنہیں پانی پیو شتاب
عمل کرو سب اسیں تے خلقت خاص وعولم
اکدن پیوے اوٹنی اکدن قوم ضرور
روغن کڑھ کڈھ وچھدے نالے پیون شیر
کوئی جیوان نہ قوم دا جاندا سا اوسدا
جوہ نہ آسی ہوکو ہاکوں اوس میدان
جو فرماوے صالح منن بے تکرار
پرساں گذرے چار سو ویکھ کتاب دلیل
اس تنہیں ساری قوم دے لوگ ہوئے حیران
چھنوں ساڈے جانور ہو گئے لاچار
مارو تسیں جو اوٹنی پھیر ہو سو حیران
قتل کرو جے اوسنوں ملسی بہت سزا
ہر دم ایہو فکر سی رل کر دے بدخواہ
پانی لگی پین اوہ گھاتوں اٹھ شقی
گردن اوسدی ماریا کچھ کمانوں تیر
اٹھ اندر تلوار لے آیا دوڑ زبون
سارے اوتھے ہو گئے اکٹھی قوم جفا
ورت لئو گھر اپنے اندر جا بچار
لنس گیا دل چنگلے کیہتا تاہ آرام
نکلی جتھوں اوٹنی آیا اوس مکان
اندر اوس پہاڑ دے بچہ وڑ یا جار

Marfat.com

اُس وچہ غائب ہو گیا قدرت نال خدا
ہتھ نہ آیا کسے دے ڈھونڈے قوم جفا
خبر سنی جاں صالح ہو گیا حیران
غصے ہو کے قوم نوں کہندا ایہ فرمان
عمر تساڈی رہ گئی ہے ہن بہت قلیل
ترے روزاں وچ مر جگے سارے ہو ذلیل
ترے روزاں نوں تساں تے نازل ہوگ غضب
مرسو قہر خدائے نہیں سارے ہو خراب
اوہناں کہیا عذاب دی دس علامت نوں
کہیا حضرت صالح سنیوں سدا ہو دل
رنگ تساڈا اکل نوں کرسی سُرخ الہ
زرد ہوسی دن دوسرے تیجے ہوگ سیاہ
جو فرمایا صالح ہویا اوہ تمام
کہندے چلو صالح نوں جا کریئے قتلام
موذی حضرت صالح نبی ولّ آئے دوڑ
غضب الٰہی آہندا جو گا کیتا چوڑ
صالح دے اوہ قتل نوں جدوں گئے جھول
ڈر دے گھر وچہ بنی دے وڑن نہ ہرگز مول
حضرت جبرائیل نوں بھیجیا حضرت خدا
کرن عمارت اونہاں دی بیخوں جا فنا
ڈگیاں جدوں عمارتاں تھلے پھیر شریر
کہڑے ہو گئے افسوس نہیں سارے ہوئے ظہیر
ہک چیخ جبرائیل نے ماری ہوئے کٹھے
ہکی چیخوں وچی دے جا بچا مرے
سنت قبیلے اوہ سب سٹے فی النار
بالکل نہ بچیا کجھ ودھوں قوم کفار
اوپر زمیں نہ اونہاں دا رہیا نام نشان
ہرگز نظر نہ آیا کوئی محل مکان
صالح دے جو ساتھ سن اونہاں لئی نجات
باجھوں اونہاں خلق تے آئی موت آفات
اوکھوں حضرت صالح جاندا اٹھ شام
اندر شہراں عروج دے کیتا جا مقام
مدت بہت گزار کے پائی پھیر وفات
دفن کیتا رل مومناں جو سی نیک صفات
اندر قصص الانبیاء جو لکھیا سا حال "
مجمل آکھ سنایا بہت سنبھال سنبھال

مقولہ ایہا متفرقہ

اس دنیا نوں جانیوں سبھے ایہ بے بنیاد
چاروناں دی زندگی اوہ ہو یا مشاد
مکان باغ حویلیاں دنیا وچہ بہشاد
اس نہیں نفع فضول ہے ایہ یقین پکا
چھوٹھیاں ہیں ایہ لذتاں دنیا دے آرام
روز قیامت یاد کر جیں نہیں آسی کام
زن فرزند برادری جو ہے وچہ جہان
وچہ محبت انہاں دے پھسدے ہیں حیران
ہرگز کوئی انہاں نہیں ساتھ ترے جانا
جس دم عزرائیل آ حاضر ہوگ کھڑا
مول نہ تینوں دس نہیں لیسی کوئی چھڑا
مہلت سخن نہ کرن دی ذرہ دیوگ بنا

اندر دنیا مول نہ لائیں دل — حاصل عقبے نوں کریں جے سب کچھ عقل
عقبے بدلے ایہہ دنیا نہ خرید — حاصل عقبے جے کریں ہوسی نفع مزید
دنیا ہرگز سول نہ آوے تیرے کام — جو اس اندر پھس گیا ہووے گا بدنام
ویکھیں طرف شداد دی تا لگے نمرود — پایا کی فرعون نے اس دنیا تھیں سود
حضرت عیسے جانیا فانی ایہہ سرائے — مول نہ دنیا واسطے اوس بنائی جائے
جنگل اندر آپ جی کردا سا گذران — سوندا پھردا بیٹھدا اندر کسی میدان
گذر عیسے دا اک دن ہویا اک میدان — جل آیا رج کے رہن ہویا روان
اندر جنگل ویکھیا ہر طرف تھے دربار — حضرت عیسے اوتھیں پانی بہت اپار
ریشہ اندر جسم دے پیدا ہو گیا — عیسے شکر زبان تھیں کردا رہیا کھڑا
او نویں اک مکان دی نگاہ کرن خیال — بنھی ڈٹھی نوہڑی اک جگہ خوش حال
عیسے کیتی عرض ایہہ سن میرے معبود — جیہا ایہہ جو کہیں ہوندا ہے موجود
یارب ویکھو ایہہ میری تائیں نہیں آرام — عیسے نوں حیران جی کیتا ایس مقام
وحی گھلیا اس نوں اوتھوں حکم خدا — تینوں وچ بہشت دے دیواں عالی جا
دنیا وچ جو کچھ تکلیف اٹھا — وچ بہار بہشت دے دیسی اجر خدا
تینوں بدلے رنج دے دیسی رب انعام — تو کھسی بہشت دے ہر انواع طعام
عیسے خوشدل ہو گیا سن کے ایہہ الہام — دور ہویا غم رنج بھی دل وچ پیا آرام
عیسے شاہ بنایا دنیا وچ مکان — نا کچھ مکان اوس تے عمر گذاری جان

بیان قصہ شاہ جمجمہ

عیسے اوس میدان تھیں ہویا جدوں روان — جمجمہ دا احوال ہن میں چا کراں بیان
حضرت عیسے جدوں پھردا سا اک جا — ڈٹھا سر انسان دا اندر راہ پیا
حضرت عیسے سر نوں کیتی ایہہ دعا — اسے سال حال تیں واقف کریں خدا
منکر سا ایہہ سر جیہیں ناسی مرد خدا — یا ایہہ آیا بادشاہ یا سی کوئی گدا
یارب توں اس کھوپری تائیں گویا کر — سب حقیقت آپنی گذری کرے بیان
اوس زبان خدا نے تائیں آئی حقیقت بول — عیسے خوش دل ہو گئے اٹھ پیا اس کول
کہندا اس نوں سر توں حال حقیقت جیہا — سانوں تیرے کی ہویا آکھ سناویں جیہا

Marfat.com

وس تیری کی ذات ہے کل جہاں تمام
آکھ سنایا کھوہ نوں نال لیوے سمجھ
اینھے قدرت ذات دا کوئی نہ پچھیا ذات
حضرت تیری ذات کی ذات آکھی [illegible] خاک
[illegible] تاج تے دستار
گردن سکتے خوار سے [illegible]
ہتھاں بازو [illegible] تیری [illegible]
[illegible] تیری پشت [illegible]
نازک بدن [illegible] گلزار
بادشاہوں سے آوندا دنیا دا آرام
[illegible] خزانہ مال اور [illegible] دولت [illegible]
[illegible] صاحب تاج
[illegible] اندر [illegible] شام
دولت حشمت فوج دا کی میں کراں شمار
[illegible] تخت [illegible]
[illegible] لعل تے الماس
[illegible]
[illegible]
[illegible] سرور
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ناپاک
[illegible] ہوندا پیا خوار
[illegible]
[illegible] سپاہ چار
[illegible] کراں بیان
[illegible]
ساقی [illegible] شراب دا کوئی نہ لبھدا نام
فوج [illegible] تاہ نظر
[illegible] شاہ خراج
[illegible] تمام
[illegible] آکھی [illegible]
[illegible]
[illegible] آکھے میرے پاس
[illegible] آرام
[illegible] کیتا سا انکار
[illegible] میرے پاسوں دور
[illegible] تمام
[illegible]
[illegible] خدا
[illegible] خوشحال
[illegible] خروش
[illegible] میرے تے آیا

کوئی جا حکیم نوں لیایا میرے پاس
کوئی صدقہ دیوندا دیوے کوئی خیرات
جاں بلبل نے باغ نہیں ڈیرا لیا اٹھا
کرے آپو آپنی آ پہنچے سب تدبیر
کی کجھ آکھاں ماں دا آہا میری حال
گھر وچ بیگم روندی مول نہ کردی چین
آیا عزرائیل جاں مینوں پیا نگاہ
رہیا نظری آوندوں سنتوں کن لہے
اک آواز دراڈی پچھوں سُنی بلا
قد درازی اوہناں دا سر ستویں آسمان
وچھا اُنہاں میں ویکھیا اک فرشتہ ہور
کوئی آکھے اس دے سر نوں لیو اُتار
غصہ ہو وکھاوندے برچھیاں نیزے آر
کوئی دیندا جھڑکیاں کوئی کرے بےحال
میں پیر ہتھ لاوندا نالے کہاں غریب
آخر میرے بدن نہیں کڈھی اوہناں جان
آخر گھر نہیں سکے ٹُرے لاش میری کفنا
وچ لحد دے رکھ گئے جاں اوہ کیتی بند
منکر اتے نکیر جاں آئے میرے پاس
میں ڈر گیا اوہناں نوں میرے تئیں خدا
ماری سر تے گرز اک کہند غصہ ہو
کہندے مدد واسطے ہُن توں کوئی بُلا
میں رو کے آکھیا میرا کوئی نہ یار
تنگ کیتا پھر لحد نوں اوہناں لاہے حساب
دنیا اندر کم جو کیتے نیک خراب

آخر میرے بخت دی نظر نہ آئی آس
ہرگز مول نہ سوددی جاں کوئی بگڑے بات
ضرر نہیں کجھ کانوں نہیں نفع نہ کری ہما
ہرگز راس نہ آوندی جاں اُلٹی تقدیر
ساتھ تماچیاں منہ نوں کیتا اوس نے لال
خاک سر تے پاوندی جاہی دونویں نین
رہی زبان کلام نہیں کیتی بند الہ
طاقت بات کلام ناں کوئی ہزار کہے
اُتھے ملک عذاب دے رحمت نظر نہ آ
ستویں بیٹھے زمین دے آہے پیر جہان
قد ہکو سر چار سی جاں ڈٹھا کر غور
کوئی آکھے اوس نوں دیہو گرز میں مار
کوئی مارن واسطے سر تے ہویا کھڑا
کوئی ساتھ تماچیاں کردا سا منہ لال
ساتھ ہزاراں خواریاں پھیر آئے قریب
مینوں ہویا ویکھ کے روندے پیر جوان
اندر پھرا تاریاں اونہاں قدرت دے نال
ہو گیا بےحال میں پہلاں نہیں وچ چند
کیہڑا تیرا رب ہے کہندے او خناس
یا ہچھ تسانوں دسرا ہن کوئی نظر نہ آ
باہر آیا مغز جاں ہوش نہ رہیا کوء
جنہاں نوں میں پوجیا عمر تمامی سا
دونویں میرے رب ہو رحم کرو یک وار
غصہ ہو پھر آکھدے ہن توں لکھیں شتاب
لکھ وکھاویں جلد توں سارے عیب ثواب

عرض کیتی میں اوہنا نے لگے ہو پیدم
کہندے کاغذ کفن دا منہ وی کریں دوات
جیہ لکیرا اوہناں آکھیا لکھیا ہو لاچار
مہر کرا کے اوس نے گل وچہ وتا پاء
اسدے اوپر فیصلہ ہوسی روز نشور
جاں اوہ غائب ہو گئے لحد ہوئی پیہ تنگ
پھر آئے کوئی شخص دو دوئے غصہ دار
کہندے نئیں کجھ ریب نہیں کیتاہ نہ حیار
جس دولت نوں ویکھ کے ہوندا سا مغرور
گل دا لوچہ زنجیر جاں پایا میرے سخت
پکڑ منہوں پھیر لے گئے پاس رسول خدا
دشمن سی سب جہاں دے تھتھ کہے نہ کو
اوسے ویلے غیب تھیں آئی ہک ندار
سٹکے منہوں لیگئے دوزخ ٹھے نزدیک
ٹھٹھے ہلک عذاب دے ہر ہر تھاں ہول
گرز کھنے ہتھ سی پاس کیے تلوار
کیے تائیں اوہ پکڑ کے سولی دیون چڑھا
سب اٹھوہیں کیے ٹوٹیون سٹ عتاب
رلکے ساتھ دوزخی ہاون شور کہار
میرے مارن واسطے جاں اوہ ہویا تیار
جاں میں بھکیا ہتھ ندا دتے رکھ نہ ظلوم
ایسا شخص نہ ظلوم ہے کہادا مول نہ چاء
منہوں یاد کراوندے دنیا دے سامان
یاد کراون شیر تے ہور ہر رنج پلاء
حالت گذری حال دی سبھ کراون یاد

ہول سیاہی ہے نہیں کاغذ اتے قلم
انگل دی کر قلم نوں چلدی ہو پیدوات
جو لکھوایا لکھیا تا دم سکاں مار
کہندے ایہ اعمال ہے جو تیں کیتا سا
حق نہ جانا رب دا آہا ماہ شعور
اوس صدمے نے کھویا انگا پچھلا رنگ
طوق گلے زنجیر پا کیتا بہت خوار
احمق مطلق ہو گئے جانا ناہ خدا
خشمت ہستی ہو گئی ہن اوہ سارے دور
بھل گیا ایکبار گی دولت حشمت تخت
آیا جیہ عذاب میں نہ کوئی یار نہ سہراء
پاس تھیر جا بیٹھے کہندے ذرا کھلو
دوزخ اندر اسنوں جا کے دیہو سزا
حال کہاں کی اوسدا آہا بہت ہی ریک
میرے تائیں آکھدے کیوں ای نامعقول
ہتھ پیالے خون دے بھتے نہیں انگیار
آرا سر تے کیہدے دیون پکڑ چلاء
کیے اوہدے ہی پٹھ تے لوہو راند پیشاب
منت مول نہ من دے رحم نہ اوہناں آر
منت ہتھی کر رہیا بھتہ نہ کوئی پیکار
کہندے اسنوں کیا تو ذرا ہلہ نہ کیتا ظلوم
جیہے کیا سے تا لکھیا تیں سب کجھ پایا آء
ہور تھاوی لڑناں نالے کرن بیان
یاد کراون عیش جو اندر دنیا سا
نالے یاد کراوندے جیوں آہا دل شاد

Marfat.com

پانی دا سچا اوس چا لیندا کوئی نام
چاں اوہ ہوندا یاد کر دنیا دی اوہ بات
اوٹھوں بیٹوں لیکھے پھیرا اوہ پکھ کرے
آہے اوس مکان نوں کہندے سب سکراں
انکھاں برساں دے ٹرن ہوون ناں تمام
اوٹھوں بیٹوں لیکھے پھیرا اوہ پکھ چا
اوہ ناسی دریا کو آیا نوح طوفان ۔

پھیر جو اسو پچھ رکھیا چلیا سب بدن
مالک کیہا اینوں غوطے کوہ کثیر
جسدم اندر اوسدے غوطہ زناں چار
اوٹھوں بیٹوں لے گئے پک ہوا اوہ پھیر
اوس کھوہ ناں بکھ دے کوئی رہیا نہیں
کی کی آکھاں ہور میں آیا کوئی نہ ایں

ناں اوہ دیوان ریحم دا اُسنوں پھر کے چام
ناں اوہ اوہ لوسے پاون ہور آفات
ظلمت قید دی اوس چا آہی پکا آہنو
طول فراز دی اوسدی کی میں آکھاں بات
ناپدا سختی اوسدی حاصل اوس کلام
چاہیں اوسنوں لکھیا سچے کہہ نہیں کیا
اُس دیاں نوں آکھدے آہے اوہ غضبان
ہوئی سارے بدن نوں جوش اتے جلن
جلکے ایس کلام نوں بھل گئی تدبیر
جلکے دانگوں گئے جسم ہو گیا زبیر
سب اٹھوہیں اوسدے اندر آہے ڈاہیر
ڈانگاں لگے آپکے جسم اوہ پھیر چار
کہاں مفصل اوہ چے ہووے لاوی نہیں کیا

مقولہ مصنف

مصنف دیندا نفس نوں سکھیا چنگیاں
جو ایہ دوہ نویں آکھدے اولیں کردا ہیں
دوہا نمرے بد عکس نوں کہیں جو سارے کام
دس نہیں امول ہے کیا نفس خوار
چے عزت درکار ہے تاں لگ اوس دے پیار
چیدل نیرے عشق دی کیا نفس دا کم
چے دل نیرے عشق دا آکھے کر میں ایمان
چے بینوں کجھ پاک دا شوق دلیچہ ہو
جیکر خوش الحان اینوں ہووے ذوق
سنتوں چا کہ اوس چا حکم رسول خدا
کہ حضرت شاہ نہیں کی ہو لوک ولی

ناں تیرا شک ہے آخر شک انجام
ہر گز رستے ہتھ نہ آوے کر ویں ایہہ کار
ناپاک نفس نہ ہتھ آوے ہو نہ سکے پاک
نوں عشق دا شوق نہیں کہا ویں ہو انجام
ناں ناں لویں اوسنوں چنگے دی چاں
پڑھ ہو خوش قرآن نوں اگے نہیں کی ڈاہو
اندر دس محمدی نوں چاویں یا شوق
اوپر شرع رسول دے تا کم ہیں سدا
ہا حاصل اس نہیں ہوئی نہیں کیا

Marfat.com

لالچ دنیا وچہ تیں کھوئے سب اوقات
ایہ بوڑھا پا آگیا گئی جوانی سب
وچہ جوانی سوں رہیا توں وچہ غفلت آر
اوہ ویلا ہن گذر یا باقی ہے کوئی روز
پنج دھاڑے عمر ہے رہندی گئی وہار
وچہ پیدائش فعل دے توں نا ہیں مختار
سخن میرا یہ نیاں ہے توں دل اندر جان
دل تہیں اللہ پاک دا ہووین شکر گذار
باہجوں مرضی ربدی جو دل بیٹھا لاو

رہندی ناہ گواتوں باقی دن تے رات
جان غنیمت زندگی جو دتی ہے رب
وچہ بوڑھا پے رب دی یاد آتے دل لا
فکر دلیو چہ آ یا تینوں نہیں ہنوز
ڈر کے تینوں خالقوں آیا نہیں حیا
سبب ہے اوسدی طرف تہیں جو ہے رب غفار
ایہ نفیحت نفس دی خاطر ہوئی بیان
جو نینوں سا آکھنا آکھ سنا یا یار
آخر وانگوں جھجھر توں بھی پچھوں تاد

مقولہ مصنف

حضرت عیسٰے اوس تہیں سن کر ایہ بیان
حضرت عیسٰے اوس نال کیتی ایہ کلام
تیری کارن رب تیں کرساں جلد دعا
عرض کیتی پھر تجھہ حضرت عیسٰے پاس
مان نہ جندی مول جے ہوندا بہت بھلا
مول حیران جے ہوندا تاں میں وچہ عذاب
عیسٰی اگے تجھہ عرض کرے ایہ مہیب
میری بخشش واسطے حضرت کرین دعا
تاں میں زندہ ہو یکے ہو واں مسلمان
حضرت عیسٰے اوسدی سنکے ایہ گفتار
کریں عطا دعوں تجھہ تاہیں رہا جان
حضرت عیسٰے دعا تہیں منگی چاروں دعا
جوڑ تمامی بدن دا سے اچانک آ
کلمہ آکھن جان تہیں ہویا مسلمان
کلمہ پڑھ کے شر ہیا اوہ جنگل دی راہ

روندا پھر پھرا کھیال بہشت ہویا حیران
جو کجھہ تیری غرض ہے نینوں آکھ تمام
کرسے اجابت اوسدی اوسیوقت خدا
جو میرے سر گذر یا آکھ سنا یا را
جے خیال تاں پاوندی نینوں راہ خدا
تاں ایہ ہوندا مول نا میرا حال خدا
راضی ہووے جے کوئیں میری پاسوں رب
نینوں زندہ جے کرے قدرت نال خدا
کلمہ کہاں زباں تہیں لے آوا ایمان
زولیں تجھہ اوٹھاوندا سکے رب غفار
فال ایہ راضی ہو یکے لے آیا ایمان
کر ہی اجابت اوسدی جابدی پاک خدا
چھک آئی اوٹھ بیٹھ دا کرکے شکر خدا
اللہ لا شریک لے آیا ایمان
دنیا دی کجھہ اوسنے مول نہ کیتی چاہ

توشک تکیہ نہ لیا ناہ کوئی تھاں ساتھ
ستر برساں جیوندا رہیا خالی ہاتھ

ترک کیتی سب اوس نے دنیا والی کار
بندہ ہو یا رب دا جو ہے سرچھار

گذرے ستر برس چال پانی پھیر و نبات
شافعی جینے ہویا وتی رب نجات

یارب جیہا جیہڑا کیتا تدھ انجام
جیسکر بھی آسان کریں تیں بندیاں کار

شافعی ہویا جیہڑا سچ عیسے سی
پاک محمد مصطفے میرا شافعی ہی

برکت جیہی کریم دی کر توں سب آسان
آکھ سنایا جیہڑا ایہہ سب حال بیان

قصہ ابراہیم دا ہن ہیں دیاں سنا
لیکھوں وچہ کتاب دے جو نکر نظر پیا

در بیان حضرت ابراہیم علیہ السلام و نمرود

اللہ باب آسان کر ابراہیم خلیل
سا ایہہ جد پیغمبراں کیتا رب جلیل

لکھیا ظاہر قصص نبے اندر ایہہ بیان
ہوسعارج لکھیا پڑھ سکے ویکھ عیان

آہا حضرت ہود دی ابراہیم اولاد
جے تیں ایہا اسدا شوق ہے کریں رکھیں یاد

حضرت ابراہیم سی آذر دا پُت جان
اوہ سا پُت ناحور دا اوہ سا سروغ پچھان

اوہ تارخ دا پُت سا اوہ فالغ دا من
اوہ ناحور دا پُت سا کھول دسیے سن

تام حضرت ہود دا بیٹا کریں دھیان
بابل ابراہیم دا آہا وطن پچھان

بیٹا حضرت نوح دا نام آہا جیں سام
آہا اسدی نسل تھیں ایہہ نمرود حرام

چونہہ شخصاں نے زمیں دا کیتا راج تمام
دوا ہے اسلام وچہ دو کافر بدنام

ہک سکندر دوسرا حضرت سلیمان
ایہہ زمین تے بادشاہ ہوئے مسلمان

بخت نصر ہک بادشاہ دوجا سا نمرود
دونویں روئے زمین دے شاہ ہوئے مردود

لعنتی آکھن انہاں وچہ ہک آہا شداد
حال لکھاں نمرود دا جو آہا بے داد

اندر بحر مواج دسے کیہنا ہے ارقام
پہلاں وچہ جہان دے ظالم آہے بدنام

شہر دے لئے شہر بھی ہویا سا نمرود
نال ابراہیم تھیں باغی اوہ نمرود

وقت ساری تاریخ اوسدی آہی جان
اوپر سب زمین دے کردا حکم رواں

قوت لشکر شہاں لشکر یا آہے شمار
فکر تسے جیہڑا آہا اوس مکار

مشرق مغرب تیک سا اسدا حکم رواں
ملک علاقہ شام دا نالے ترکستان

قبضہ ہندوستان بھی نالے ساری روم
اندر بابل شہر دے تخت آہا اس شوم

Marfat.com

حکم کیا اوس نے وساں کرا اظہار
ساتھ تکبر صول ناہ کرداوہ دعا
کہدا دو جانگون ہے میرے یا ہجہ خدا
میرے جیہا ہے نہیں دنیا اندر ہور
میں ہاں ساری خلق دا اک آپ خدا
اس نے صورت آپنی کر کے بت شمار
نال بتاں دے پیچدا نا لکایا فرمان
اسے نے اندر بیت نوں رکھو ساتوں آداب
جو اس میرے حکم نا تابعی ہوسی نافرمان
دوزخ دی خلقت اوس نا تیلی ہوسی گھرا
خلقت سب نمرودنوں لگی ہن خدا
گھر نمرود شریر دے طلسم دی اظہار

سنکھ سوسالاں پوریاں نا لے یک ہزار
نمرود ساری نمرودا ر بیہا ایہو ادا
جدوں اوسے اکھ کے شکاں کیہہ دعا
آسمانا ں دا رہ بھی آوے کیہا دے زور
میں ہاں ساری خلق نوں کر دا رزق عطا
کھلی ہر ملک نوں عزت نال سکار
یکے یکے خوب بنا یئے زینت دار مکان
کر دیئے شکر دی ہوسی ہمت ثواب
قتل کراں میں اوہ نوں دیواں ناہ امان
زور ا نا نمرود دا ہوسے گیا پورا
دل دے اندر شک نا کرتے سول ذرا
اوس شہر نوں بیچ کے خلق دا کرے صفایا

بیان طلسمات

پہلا طلسم اوسدی برجے سی یک جان
ہر ویلے جا اوس کو یاد کرے آوے چور
اوہ خلاف دیکھ کے خلقت نوں کہے شتاب
جو دل اوسدے آوے نا دیوے اوہ سزا
وہ جا کر نمرود دے یک طبل ما جان
اوہ جا کے اوس طبل نے چوٹ دیوے اک ہا
چیر چیر ی اوہ دھرتی ہے دیوے فلانی جا
جاں اوہ جا کے دیکھدا اوسدی اکھوں چیر
نہ رہے جا شیشہ اوسدا آتا اک صفا
شیشہ جاں اوہ دیکھدا معلوم ہوسی حال
جا کے اندر شہر دے یا سے وچہ ہزار
چوتھا سا یک ساتھ نوں سنکھ کرداوہ تدبیر

انجمن شہر بازار نوں سے کرے کشتا بیچارا
برجے اوسنوں دیکھ کے کردی آپی شور
لکھ چاہندے نمرود دے کریئے حال خراب
قتل کرے یا قید اوہ جو دل اندر آوے
چوراں ہاں نہیں ہے کیہا دا کچھ نقصان
تد ملن لگا اوس دا حال کرے ہا ظلما ر
جا دی جا کے اوسنوں فیر خبر دیوے
خلقت نوں نمرود دا اس نا کرے ہا
خلقت سب نمرود دا اس نا کرے ہا
پکڑ لیاوے حکم دیوے یا بیچا خوشی لی
حال خلقت دا اوس نا معلوم ہووے سارا
سال شہر دے جاں ہووے خلقت دا تد پتہ

Marfat.com

خلقت اوسجا آوندی جوسی خاص عوام
حوض اندر سی پاوندی شربت آتمام

پاوے کوئی شراب جاں کوئی عرق انگور
جا اس اندر حوض وے جو ہوندا سقدور

پچھوں ساقی آپ ہیکے بھر بھر دیندا جام
آپا وے خلق نوں عرق شراب تمام

جو جس نے سا پایا اندر آسدے جام
شربت اوہ ہوآوندا عرق انگور تمام

پائی جس شراب سی ول دی اس شراب
جسد اشربت ہوندا شربت ملے ثواب

باجھوں پائے اوسدے ملے نہ دوجی چیز
سی ایہ طلسم اوسدی سنی کلام عزیز

پنجویں طلسم اوسدی ساہک جان تلاب
شیریں صاف زلال سی اندا سدے آب

جھگڑا ہوندا کسے دا جیکو باجھ گواہ
ثابت ہو ضرور نہیں فیصل ہوندا ناہ

دونویں اوس تالاب نی حاضر ہوندے جا
داخل پانی وچہ جاں ہوندی آہی آ

جھوٹھا سچا نوطے کراوندا سچے ملے امان
جھوٹا وچہ تالاب دے جاں ہوندا حیران

جاں اوہ اپنے جھوٹھ دا کردا سا اقرار
ملدی اوس امان تاں سی ایہ طلسم یار

چھیواں طلسم اوسدی دساں کرا اظہار
پاک نمرود لعین دا حاضر سا دربار

اگے اس دربار دے ساک رکھ بچہان
خلقت سی اس رکھدی چہاویں ہندے آن

جیوں جیوں خلقت اوسدے سایہ ہیٹھ دی آ
چیوں چیوں سایہ اوہ ساکردا جان وڈا

لوگ تھوڑے جی ہوندے سایہ تھوڑا ہو
اول پہنے لوک جان دہو پچھے نکو

لکھ تائیں اس رکھ دا رہندا ایہ دستور
ہوندے لکھوں پہنے جاں ایہ ہوندا دور

ایہ طلسماں دیکھ کے کردے لوک یقین
چھڈ چھڈ راہ پیغمبراں ہو گئے بیدین

اندر پایل شہر سا اوس دا تخت بچہان
رنگ برنگے اوس دے آہی بہت مکان

کہندا اوہ سا خلق نوں ہیں ناں نسان خدا
خلقت لئے سبھی نیماں اندر ہر ہر جا

بلدت راتیں جا ملکے سنتا دیں خراب
سنے ہوئے لعین نوں راتیں آیا خواب

فجری سد بچھو سیاں کیہ سنایا ایہ فرمان
خواب ڈٹھا اک رات میں کرو تعبیر بیان

سورج تے ہے چند دا زائل ہویا نور
چار و نطرف تاریکے کی نیڑے کی دور

اک ستارہ سفر لوں پیر ہویا اظہار
اوسدی ہر جا رو تسنی ہوئی وچ ستار

ایہ سفنہ میں دیکھ کے ہویا ناں بیدار
کہو تعبیر اس خواب دی دلنوں پوے قرار

دیکھ کتاب نجوم نوں ہوے ہے دلگیر
کہیا پھر نمرود نے کیوں کیتی تاخیر

Marfat.com

کہو حقیقت کہو لکھے جو ہے نظر پیا
وچ کتاب نجوم دے ایہہ ڈٹھا ہے حال
ہوسی صاحب زور اوہ عالی قدر بلند
پادشاہت تیری مٹسی جو ہے تیرا راہ
ولد دے اندر تیاں سن کے ایہہ مردود
قتل کرو سب لڑکیاں جو کوئی پیدا ہو
جس ویلے نمرود نے کیتا ایہہ فرمان
اندر سارے سال دے لڑکا مقرر خرار

سن کے اوہناں نجومیاں آکھ سنایا تا
لڑکا پیدا ہووسی ہک اندر اس سال
اوہ تیرے اس حکم نوں چا کریسی بند
تینوں تیرے حکم نوں کرسی مار تباہ
سب امیراں سد کے کہن لگا نمرود
چھڈو ہک نہ جیوندا سب قتلام کرو
سن لیا فرمان نوں مول نہ آیا تمان
اوس ظالم دے ظلم تھیں قتل ہویا لاچار

بیان پیدائش حضرت ابراہیم علیہ السلام

سنتوں ابراہیم دا ہویا جدوں ظہور
حضرت ابراہیم دی مائی ہوئی دلگیر
اندر اپنے فکر دے رہندی سی غمگین
گذری مدت حمل جاں بی بی آذر پاس
بیٹھ کہیاں ہے عورتاں پاس اوہ مذکور
دیکھے لڑکا جنن دے خوف ہوندا ہے موت
توں بت خانہ وچ جا چلہ ہک گذار
تیری اس دعا نوں حق بت کرے قبول
آذر سن اس بات نوں بت خانہ وچ جا
وچ چلے دے بیٹھدا آذر جاں مردار
آذر نوں وچ چلے دے جاں گذرے کجھ روز
جلدی گھر تھیں آپنے بی بی ہو روان
بستی بابل شہر دے بہت اوہ نزدیک
وچ بستی راہ تھیں اوہ وڈی سی غار
پیدا ہویا اوس جا حضرت ابراہیم
صورت ابراہیم دی ویکھ ہوئی دلشاد

اندر آیا شکم دے جاں ایہہ رب دا نور
جس دم پیدا ہووسی کرسن قتل ضرور
خاوند پاس نہ آکھدی آہا اوہ بیدین
آکھن لگی ہک دن اسنوں نیت رکھ راس
اندر ساریاں عورتاں ایہہ گل ہے مشہور
اندر زہ دے درد دے اکثر ہوون فوت
اگے وڈے بت دے آکھیں کر اظہار
مشکل کرے آسان جو میری کسے سول
اگے وڈے بت دے لگا کرن دعا
بی بی دا احوال ہن دساں کر اظہار
بی بی دے وچ شکم دے درد ہویا کر زور
اندر غار پہاڑ دے ڈٹھا ہک مکان
جاں ڈٹھا اس غار نوں آہی بہت تاریک
بی بی ڈھارس تھم کے وڑدی اندر غار
اندر غار ہنیر سی قدرت رب علیم
قتل کرینا نمرود دا نا کردی یار

Marfat.com

نالے دل وچ آپنے سنگدی ایہہ دعار
خوف آنا اُس آپنا دل وچ بہت ڈری
کپڑا اک چھاؤندی کرکے صاف زمین
وچ انہیرے پایکے اندر غار تاریک
مڑ آئی پھر شہر نوں دل وچ ہی حیران
ہک تاریکی غاردی کہوہ اتے صحرار
حافظ نا کوئی اوس دا نا کوئی غمخوار
حضرت جبرائیل نوں کیتا حکم خدا
شیدھم جبرائیل نے ایہہ کیتی تدبیر
ہک انگل وچ شیر سادوجی شہد پیا
بیٹے تائیں دیکھ کے بہتا ہوئی خورسند
مڑ آئی پھر دیکھ کے بیٹا قدر بلند
جیو بیلے سی آوندی اوہ بی بی خوشحال
چلہ چڑدا گذار کے آزر گھر ہیں گیا
بی بی کیہا مر گیا لڑکا پیدا ہو
بُت وڈے نے بنیاں تیرا ہی اقبال
آزر راضی ہوگیا سُن کے ایہہ کلام
گھر تہیں آزر جے تے باہر جاوے کم
بی بی جاہوں شیر نوں خبر نہ اسدی ل
ست برس دی عمر جاں ہویا اندر غار
وچ روایت دوسری لکھے ستاراں سال
غار فلانی وچ ہے تیرا بیٹا جوان
کیتا آ جہو ٹھ ہیں تیرے پاس بیان
ساتھ تیرے سن چل کے دیکھ آؤں یا فرزند
بی بی آزر آوندے دوہاں پیچھے شام

ایہہ کوئی نمرود نوں حالت کیسے نہ جا
اندر اوسے غار دے ایہہ تدبیر کری
اوتھے ابراہیم نوں پاوے نال یقین
اوپر دیندی کپڑا اوسدا چار باریک
اس میرے فرزند نوں رب رکھے امان
ہوروندے جنگلی پھر دے سبھی ہر جا
اللہم احفظنا اس دا سب سنار
منہ اندر اس طفل دی انگل اسدی پا
رہی نہ اسنوں پھیر ہی خواہش قدر طعام
ہفتہ پچھوں غار تے آئے ماں سدا
ہوون لگا پرورش جاں اوسدا فرزند
پچھوں اسدی غار نوں کرن نور تے بند
کُھل جاندا منہ غار دا امر الٰہی نال
بی بی پاسوں پچھدا حالت اکھ شمار
جان سلامت رہ گئی ہور کلام نہ کر
کرم تیرے تے اوس نے کیتا او سو نال
سنتوں ابراہیم دی حالت کہاں تمام
بی بی گھر تہیں غار نوں جاندی او سو دم
ہوون لگا پرورش ابراہیم رسول
وچ ہوا سب لکھیا تیراں برساں یار
آزر اگے آکہیا اک دن بی بی حال
ہوئی تیراں برس دی اسدی عمر پچھان
پیدا ہوندا مر گیا لڑکا اوہ تاوان
صورت بہت لطیف ہے روشن جیون چند
جاندے اوپر غار تے دل وچ خوشی تمام

Marfat.com

ڈٹھا جا سکے تارے سے اندر اوس ظہور
آذر کہیا بیٹے سے چل بیٹا نال
ستے جیاں اوہ غار تھیں باہر آ گئے
آکھن لگا ماں نوں بیٹوں آکھ سنا
کہندی ماں خلیل نوں تیرا اوہ خدا
پتر آکھیا رب ہے کہندا پھیر خلیل
میرا اوہو رب ہے خرچ جو دیوے تت
کہندا اوسدا کون ہے دسیں سر جھار
فرمایا نمرود دا دسیں کیہڑا رب
کہیا ابراہیم نے اوہنا اندر پیہ کون
سول جواب نہ آیا ہو گئی لاچار
عمر وڈھی الیس دی ہے ایہا جو ناداں
لکھیا قصص الانبیا دا اندر ایہہ بیان
ویکھ خلیل ستاریاں تائیں کیتے بیان
تارے ہوتی چمک دیاں فاسد کرن یقین
جیندیں ایہو تائیں سی اوہ خشا
روشن ہویا چند جاں ویکھ ہویا خوشحال
ہویا چند غروب جاں اوہ ہیا تلافدا
ایہہ تائیں اوسدی جیہڑی چمکے نال
سورج لاٹاں جاں کہیا پوچھ کہیا خلیل
اوہ بھی ہٹا غروب جاں کہندا ابراہیم
پچھن چتر کی ہو گئے جیہڑے اس دا راہ
پھر لگے خلیل آدن ناچک ہے توں سلف
پکڑن کہندا ماں الا ابراہیم خلیل
آکھ سنایا ماں سے تو لیا بہن یہ شک ہیں

وچہ انہیرے کے چن چنیوں آیا اوسدا نور
گھر دے اندر آپ سے ویرو کرنے الحال
تلے سے چندا سماں نے نظر خلیل پیتے
پھیر او چہ جہان دے ہیگا کون خدا
جیں نے اس جہا پایا شک نہ سوال لیا
آکھوں آسدی ماں نے دسی ایہہ دلیل
پھڑ الے طعام ہے سنتوں ہر کے چپت
اوسدا شاہ نمرود ہے کیتا مالوں اظہار
کہندی جو اسماں تے ہیں ستارے سب
ماں کہیا سن چپ کر بول نہ آوا گون
آذر تائیں آکھدی لڑکا ہے ہوشیار
سخن کرے نمرود جیہ لوچہ نقصان
بھل تے تھاں تھیں جاں اوہ ہو گئی روان
کہندا شاید ہو وسن ایہو رب غفران
صفت اوتھاں وچہ ویکھی ہرگز سول ہین
ٹر دے جیہڑے چلم تھیں سول قرار نہ آر
اس جاں کمال ہے ہو سی جل جلال
ولوچیا خلیل نے چہکے ایہہ وہم خلاف
ظاہر غائب ہوندی ہے اوہ جل جلال
ایہہ ستاریاں تھیں وڈا ہے ہوسی رب خلیل
اوہناں تھیں پیار نال جو ایہہ لوک لئیم
سورج سے چن تاریاں پوجت اچھرت گمراہ
آذر اوتھی ہوندا جاں ویکھے فرزند
میرا ایتھا سن ہے پالیا بہت شکیل
تیرا مشہد لطیف ہے سخن فرزندا ئین

Marfat.com

[illegible]

جے توں میرا رب ہیں کہندا صاحب دین
کیہا پیر خلیل نے تینوں سمجھاں ہیں
اس کیوں تینوں آپ تھیں کیتا بہت شکیل
میرا باپ حسین ہے بابے شاہ نمرود
صورت ہے نمرود دی کالی سنے پدر و
کیہا ابراہیم نے جان ہے او خدا
کیتا اپنیاں بندیاں بہتا حسن عطاء
جیکر میرا رب نہ تینوں پاوے راہ
مول جواب آئیا ماں ہوئی حیرات
معلوم تینوں ہوندا نیرا ایہہ فرزند
آذر سن احوال نوں ہویا پراند وہ
رستہ ہی ابراہیم دی ایہہ سدا گفتار
ہکدن کیہا خلیل نے آذر اگے جا
لیہے پھر آکھدے ساڈا ایہہ خدا
مانپے اسنوں آکھدے سن بیٹیا خوشنذات
بیٹے ریوچہ نمرود ا ہووے کجھ نقصان
ہائی ابراہیم نوں لیکے یک دن نال
ڈٹھا ابراہیم نے تخت اوپر نمرود
گرد ے صاحب حسن ہی اسدے خدمتگار
ہتھیں بدھے سامنے اوسدے رہن کھڑی
حضرت کیہا ماں نوں تینوں پچھاں ہیں
کہندی ماں اسواسطے تینوں لیاندی نال
کہند اگرشتہ ایس دے کون کھڑے ہیں ایہہ
آکھ سنایا ماں نے اسدے سب غلام
حضرت کیہا ہس کے ہے ایہہ عجیب خدا

کیوں توں تینوں آپ تھیں کیتا بہت حسین
باپ میرے دے منہ تیں ہے منہ فضل تیں
کہندا الٹی حال نوں ابراہیم خلیل
اگے ابراہیم دسے حال سنا دے زود
باپ تیرے تھیں اوسدی مول نسبت ہے
تاں کیوں اوہ بدشکل ہے تینوں آکھ سنا
خود بدصورت آپ ہو کیونکر ہوگ خدا
تاں ہیں سنتے جبل دے ہوچاوال گمراہ
اگے آذر بیٹھ کے کیتا ایہہ بیان
رستہ سب نمرود دا چاکر سی بند
کہندا ناحق پالیا چوری اندر کھوہ
بتاں نوں رب کہن تھیں کرداسا انکار
صورت اپنے ہتھ تھیں پہلاں آپ بنار
توں تے تیری قوم ہے اوپر راہ خطاء
رب نہ تینوں مول ہے کرنی ایسی بات
ہرگز مول نہ آکھنا ایسا کوئی بیان
نمرود دے دربار وچہ لے آئی خوشحال
رنگ سیاہ بدشکل بھی آہی اوس مردود
صاحب حسن کنیزکاں جیوں گل وچہ ہار
ہورا بیرزر پہی صاحب حسن جڑے
تینوں ہے کسواسطے ایتھے آندا ایں
ویکھ دیدار خدا اپنے دا اٹھی ہو ویں تاں
کی ددچہ ایہہ رکھدے سب حقیقت وچ ایہہ
رازق ہے ایہہ انسان اودیوی رزق مدام
کیتا اپنیاں بندیاں ایسا حسن عطاء

[illegible]

بے مورتوں کو خدا بناتو تو تم اور تیری قوم ظاہر گمراہی میں ہے ۱۲ سورۃ انعام

ہووے لازم ایہہ سا سیدہاں تہیں خوشی رو — اس تہیں ہویا خلاف تھا ایہہ بار چاوے ریت دیار تھو
سُننگا ایہہ چھل شہر سارے جلدی نال — ابراہیم خلیل ہی رہن لگا خوش حال
کری کدی اُٹھ جاؤ تدانُٹھانا نے دل لول — گھر اندر ہر روز تما بت خانے نہیں چل
کرن پرستش بت دی تاہ وی اوہ مقبول — در شہر ہو ویکھیدا آہا اوہ شہر دور
ڈردا مائی باپ تہیں کردا انکار — ظاہر کجھ نہ بولدا باطن تہیں بیزار

حکایت شکستن بت خانہ نمرودی

خلقت بابل شہر دی اندر ہر ہر سال — کردی سی نوروز نوں سارے لوک جمال
آیا دن نوروز جاں خلقت ہوئی تیار — چلے باہر شہر تھیں کر کے بار سنگار
حضرت ابراہیم نوں آکھیا اس دا باپ — چل ر تماشا ویکھ توں شہر وچہ نہ آ
کہیا ابراہیم نے میں نال نہ جیہا — دل [illegible] سر [illegible] رنجار
حضرت ابراہیم دی دل نوں سمجھے بات — پچھوں ماں [illegible] گیا دل کوئی آواز
جدوں شہر تہیں اُٹھ گئے سارے دل صحرا — پچھوں ابراہیم نے کر کے [illegible]
ہک کوہاڑا ہتھ لے بت خانے ول جاو — کہندا تانہیں بولدے [illegible]
کی ہویا ہے تساں نوں کھاندے نہیں طعام — [illegible]
مار کوہاڑا [illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
حضرت ابراہیم نے کیتا دل وچہ ایمان — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
اوہ پرستش اوہناں دی کردا [illegible] — [illegible]

[illegible]

لوگاں بچا تھروڑ لوں آکھ سنا یا حال
کہندا ابراہیم لوں حاضر کر ولیسا
دوڑ اوسدے اُتے دی طرف لوں سدلیا کہ ذرہ
سبھی اسدے دربار دا سگے اپنے دستور
پھٹاں پا تھروڑ لوں سجدہ کرو اوہ
اوہناں ابراہیم نوں کہیا اپنے روبرو
تیں کیوں پوجیں اوہناں آکھیا چھ لچھاں
کیہا ابراہیم نے اکھیا اوس ہروڑ
جیہڑا تہاڈا رب نہ اوسے دا حال
جس کے ابراہیم نے کیہا سچن اگھڑیہ
میرا اوہ معبود سچے جو ہے سبھ دا گھڑیہ
میرا اوہ معبود سچے جیں نے مینوں پیدا کیتا
میرا اوہ معبود جو ہے لا شریکا
میرا اوہ سجدہ سچے جیہڑا قدر بلیندہ
میرا اوہ معبود سچے جیہڑا نہ مرنہار
میرا اوہ معبود جیہڑا نہ کدے ٹلے
جیہڑا ہووے ہر شے اُتے قادر بلیندہ
کیہا ابراہیم نے جیہڑا ہووے ہر شے اُتے قادر
کیوں نہ اوہ ہووے سچا اوہ ہے سبھ دا گھڑیہ

حضرت کہیا میں نہیں کیتا کجھ نقصان
آپس اندر اوہناں نے کیتا ہوسی جنگ
آپس اندر ہوون سارے ٹٹ لڑکے
وڈے بُت نے چھوٹیاں دا کیتا نقصان
ٹُٹے ہوئے او پھاڑے جو ہتھ تبر پیا
ہن پیر ایہ لتاں نے پھٹے اتھول
کہن حقیقت کہو لے چھوٹیاں جا
جینہے مار یا انہاں نوں آپے دیس سِرا
ہوشمند بولیا سن نمرود حرام
تاں اوہ نمرود بولے تاں اوہ سُن بیان
جس جا اوہناں رکھے اوتھے رہن چھٹے
حضرت کہیا کوئی نہ شے بولے سول
آپے اوہ بنائے گئے آپے کہو خدا
سُن نمرود خاموش ساہیوں گردن پا
سکے ابراہیم نوں دیتا ایہ جواب
کہیا ابراہیم نے اول ہتھ بنا
اندر قصص الانبیا لکھیا ایہہ مذکور
گئے اوہ نمرود وچ ہو یا آدمی شفا
اوہ فصیح شہر نے کر آتش تپیں لال
گوری تھوڑی دیہاں وچ ہن پاک
کر سولی نمرود لوں لیتا ہے سمان
دل اندر نمرود سا رکھیا سچ ہے تا
پکڑ کہیا نمرود نے ہور کرو تقسیر
پکڑ لیے نمرود سارے پیغمبران

پیچانوی طرف میں کیتا نہیں دہیان
ایہہ وڈے بُت نے ہتھ وچ جنگ
ہتھوں وڈے بُت دی ہوسن سبھ ری
اوہ سبھناں دے وچ ہی ودا اوہ پشیمان
معلوم نہیں ہوندا اوتھوں ہویا خطا
پچھو جا کے انہاں نوں ہوئے مقتول
کہن چوڑ تھی ہو گئے ہاں گئے اجیہہ قلعدار
ظالم نے مظلوم دی ظاہر ہوسی بس
توں ایہ دل وچ جانا کر سکے ایہ کلام
ہر گز اندر آتشاں ہوسن اوہ ہیجان
ہوئے جس مرہان تاں اوہ دی حال ہے
رہا نہیں ایہ اوہ مدن کہنا ہے سول
نفع نہ نقصان اوہ کرن گزر ادا
اسکدا ابراہیم سوال جواب آ او
پیشے تیہاں اگر دتاں سانے حال خراب
آپے ہتھ سے ہی پیچھے آ سکے تاں دیا
گھر اندر نمرود دے آ کہا تند ور
کر سکے گرم تنور اوہ اُس نوں دیتا پا
دتا ابراہیم نوں وچ تنور بہال
بیٹھا ابراہیم وچ اندر او مسرور
حضرت ابراہیم کے ہتھ اس ماتا
دیوچ تنور تا اوہ سا کیہ پا نقصان
مانظر او سنگی نظر آئی گل ایسر بہر
حضرت ابراہیم نوں کیتا بیٹھا ان

در آتش اندر اگھن حضرت ابراہیم علیہ الصلوٰۃ والسلام

Marfat.com

لکھیا وچہ رسالہ ہند دی نامے چ حسب
ہک روایت وچہ ہے قید پیاسٹ سال
تا نمرود شہر نوں کہندے سب امرا
سچے پائیں وچہ اگ دے ہوسی اوہ نابود
اکراں دل وچہ سوچ کے کردا حکم شریر
حاطہ اک میدان وچہ چار طرف دیوار
رل مل سب بناؤندے حاطہ اوہ وسنگ
سو گز اوس دیوار نوں کردے بلند چیان
حاطہ چار و طرف تھیں ہویا جدوں تیار
کیہا ہیراں ہو دی دوست ولتہیں سو
جیہا جیہدا قدرت ہے اوس وچہ پاوے چار
ناخی ہوکے آدمی کردا سی اہ کم
اوس زمانے وچہ سا ہوندا جو بیمار
یا ان حاطہ پار سال ہوسی ہیروں شفا
اس زمانے وچہ جیہڑے جاہل عام
جاں اینہوں بیماریاں کرسی پیر شفاء
مشکل ویلے آکہندے ہن لیکھے بہن
جاوس ہیگی کم نوں کرسی پیر آسان
پاہی تیری جا وساں اندر اگلے سال
ایہی کل مراد سوال ہے اللہ دا اور چھوڑ
اونہاں کیتا ہی شدی رعیت سب نمرود
بالن گھیوندن واسطے چھجر ہنسی تیار
کیتی ابراہیم نے اسے حق دعا ر
جاں اوہ حاطہ ہوگیا بالن تھیں معمور
تعین ملک متعلقے رہندے وچہ آسمان

پالی روز خلیل نوں کیتا کنہاں ان زچہ
حضرت ابراہیم دا سنتوں رہندا حال
قتل کرا خلیل نوں پا وچہ اگ جلا
فتح ہوسی پہر اساں کراں خود ہوسن خوشنود
ساڑاں اندر اگ دے سنتوں کر تدبیر
پختہ ہنسے واسطے کردا حکم مکار
گردا چار و طرف دا آتا اچہ فرسنگ
حاطہ ہویا تیار جاں خوشی ہویا شیطان
حکم کرے سب ملک دے اندر اوہ مکار
اندر حاطے آسے کے بالن پاوے جو
خلقت لگی آون اسو چہ دیون پا ء
حاطہ لگا بھرن تاں اندر ہر ہر دم
منت منن لے اوہ سی دل وچہ ہن قرار
جاری ہوئی رسم کی اندر ہر ہر جاہ
ہوسے کوئی بیمار جے منن نظر مدام
اوپر اسدی تیر دے دیاں چراغ جلا
نکلے کدی جو بیتاں سی کمن لعین
طرف لگا ہے جاوساں اگلے سال روان
کرم کریسی پیر جاں تاں ہواں خوشحال
حکم خدا رسول دا نہیں بیٹھا ہے موتہ موڑ
اوہ درگاہ خدا دے تہیں ہو گئے مردود
ساریاں ہور جناوراں کیتا سا انکار
نسل نہ تیری ہیٹ تہیں کرسی کدی خدا
اگ لائی پہر اوس نوں ہویا گرم تنور
اس آتش نوں ویکھ کے متھکدے سب انسان

اگے جا نمرود دے کرے عرض شریر
حکم کیتا نمرود نے اُسنوں جلدے جا
ہوئے سب نمرود دے دل اندر حیران
آتش دے نزدیک نہ کوئی سکے جا
حکمت نال اُسانوں ہوئے حیران
گوپیاں تد دل شیطان نے کیتا تیار
اسو چہ ابراہیم نوں دیون ترت بہا
اللہ جبرائیل نوں کیتا تد ول خطاب
نال آکہ پکار کے ساتھ بلند آواز
ویکھیں لئیں آسمان دے رہنے والے
سکے وچہ آسمان دے ملک ہوئے حیران
کیتا عرض فرشتیاں اوپر روے زمین
حکم ہووے درگاہ تھیں مدد ایس کرو
کیتا تد ول وزیر نے اگے جا نمرود
آتش اندر اوسدے بچیا رہسی جان
پیراہن دے اثر تھیں جلیا ایہ نہیں
پا پیراہن اوسدا نکر آ رہی پہنچ
لگے چکن گوپیاں ول ہلیا تد ور لگا
چکن لگے آدمی رل کے چہل ہزار
کہندا آ نمرود نوں تاں شیطان شریر
جالی عورت مرد رل ایتھے زنا کرو
تاں اوہ اوپر زنا دے قائم ہوئے پلید
تاں پھر اوہناں اوٹھایا ابراہیم خلیل
ستر ہزار فرشتیاں لیکے آیا نال
سنگلے ابراہیم نے کیتا شکر خدا

چلوا ابراہیم نوں سانال کر تاں پھیر
آتش اندر سٹ کے ویکھ فرشتہ جال
کیونکہ اسانوں بیٹھے آتش اندر جال
تاں نمرود شریر نوں شیطان کہندا آ
پاؤن اندر اگ دے ایہ ستہ بہشت آسمان
کہندا اسو پیہا تیلے سٹو اندر تار
سکن لگے اوسنوں اندر اگ دے اوٹھا
جلدی جا کے گھل نوں آکھدا نال آ کو یاب
تاں سانوں پا سیاں انہاں کھیم ہو کے دانہ
دے پیسے اپنیاں دشمن دے ہتھ آن
وہم مارن والا ہے تھیں ایتھے دریا مکان
تیرا شبہ دا پیر کامل البشیر
بچکیا اندر دالاں دے حیا نسا تسے ہو
پا پیراہن آپناں اسدے گل چیر دو
تاں پھر سادے کپڑے لاہ لئے الکان
نہالقت نال سکے تھن ایہ لوکے نال ایہن
تاں اسدا پیراہن چھوڑ کیتا اسنوں ننگا
گوپیاں سول نہ ہلیا آ تا تکھر تھدا
تاں پھر سول نہ ہلیا جو سکے لا چار
اسدے چکن واسطے ہن اوسمال اہیر
تاں ایہ جاسی چپکیا تیلہ ہو رہ کو
لگے فرشتہ اوس تھیں جو کوئی اللہ عزیز
اوسدے ویلے آ گیا حضرت جبرائیل
کہندا ابراہیم نوں کی ہے تیرا حال
ہیں نال راضی اوس دے لیے ہو رب دا

تلگے ابراہیم سے کہنہ اور خلیل
جن نے بتوں اس کو بھی چلتی لیا آگ کا
کہا جبرائیل نے تجھ سے ابھی حکم خدا
کہا جبرائیل نے حکم نہیں ہے مجال
کہا ابراہیم نے تجھ کو خدا
کہا ابراہیم نے حکم خدا
تلگے ابراہیم جلنے ہی آیا بیکا جلال
حکم ہوا آگ کو ہو جا تو سبھی گلزار
پھر کہا جبرائیل نے بتوں کا حکم تمام
کہا ابراہیم نے سب کچھ چاہئے رب کا
پایا ابراہیم نے حکم خدا کا مشتہر
آگ نے ابراہیم کا جسم عنبر افشاں ہوا
جان نے حکم خدا آیا اوپر نار
آگ نے بتوں کی آگ اور سالوں کا اشتعال
جو لکڑی تھی جل گئی ہو گئی خاکستر
آگ وہی سبزہ زار ہو گئی گلزار
سرد ہوا زمہریر ہی ہو گئی سرد ہوا
بند ہوئے سب قہر کے چار طرف سے پھل
بک جا آگ دیکھا دور کوئی نمرود
دیکھا پھر دل شریر نے سول نہیں کچھ بگاڑ
دیکھ لگا تو رہے نہیں اسول پھول کھلے
بیٹھا اوپر تخت کے ابراہیم خوشی
لازم ہے کہ رحمان ابراہیم خلیل
چاہی ابراہیم نے آگ رہے چار
پھر نہ سبزہ بتوں کا ویران ہے سارا گلزار
بتوں کا جو کچھ بندگی تھی اوس تمام

بن بتوں سے تو کہیں ابراہیم خلیل
پایا یہ آتش جہاں سے کہ زیاں سمندر پار
پھر سے دل دیکھ کے رحم تیرے دل آ
رحم سے دل آیا دیکھ تیرا یہ سول
پھول تا دور کار ہے مدد تیرے جاہ
اوتھوں کہا اوتھا تو ں ابراہیم خلیل
جو کچھ اسدا حکم ہے کوئی نہ روسی سوئے
پھر رگاہ خدا پھر دیاں اوہ پیغام
جو میرے کہ دو جو ہے اوتھوں معلم سب
پھر اس نمرود جل بل ہو یا خراب
یا تا کر کوئی تا اسنوں ہو یا حکم خدا
اوپر ابراہیم دے ہو گئی گلزار
اوپر ابراہیم جہاں ہو گئی گل لال
ہو ں شاہاں شاہاں سبزی ہا طوطے چہچہاب
ہا طوطے چہ ہر قسم دے سبز ہو کے اشجار
سرد ہوا ہو ہار ہی تا ہے سب صحرا
بلبل سو رہے کرد ہی تبدیل کردی گل
آتش ہا طوطے چہ ہیں ہو گئی جدول نبود
اوپر ابراہیم دے ہو گئی گلزار
دیکھا پھر گلزار دے اسنے حالی تخت
ہو شہنشاہ آگے اوس نہ جاندی ہی
تا لے ابراہیم وا اللہ رب جلیل
تاں ہیں صدقے بلیں ہا میں قربان پاک خدا
دل سے اندر آپ میں ہو کے خوشحال
بیتوں دا نگوں اوسدے بخش کرے انعام

حضرت کہیا ربّ سچّا سنگے پچھے واہ
تیر سیّتے اوسدے پیٹ گئے غضب شتاب
ھامان نام وزیر سیا پاس کھلا نمرود
پچھن لگا تھیں ایہہ واریچ ہویا وجود
دسیا جواب آکھ تھیں وسال کر اظہار
دختر سی نمرود دی زوجہ وسدا نام
اور پرستارہ دے پھرتی سی دختر نمرود
طرف خدا ابراہیم دی ہوئی اودر دوان
ولوں زباناں اوس نے کلمہ کہتا یاد
پھر نمرود شہر پہنچے دتی اوہ نیاں سزا
وحی نی ابراہیم نوں آیا ایہہ نمرود رہے
اوں جگہ تھیں اسمعیل لے تیوں چاہ اوتھا
پھر ابراہیم نے ساری عمر ستی
دوں چاہ اوس اللہ دا امر دسیا خلیل
چاہ ہویا ایہہ معجزہ طاقت وچہ شہر
اسکیا ابراہیم وسدے جہدوں سلطان
آنرا اوسے وقت سی حضرت لوط ایمان
سی ابراہیم وسدے چاچے دا پتر جوان
اسکے ابراہیم وسدے اوس نال جلال
حضرت اوں نمرود سٹ پکڑ ہی پاس بلا
چھ مہینے قید الٰہی کیتے نال نال
نکل ہور ناں تھیں اسدے پیا تاون
جلدی چھڑ نال سٹ دختر اوہ اٹھا
حضرت نے سی نیاں پہنچیا نمرود
دختر بی نمرود دی پیچھے ٹر پا نال

لوں کہے خدا دے ایہہ اسدا کیہ نکاہ
اوہ پیالیں چاہاں وسدے کیتے پا پچھے ہار
سنگی اوہ نمرود نہیں کہی لگتا مرود
انہیں دلوں پھر دتی کیا ملک آ چہیا
اگ پہتی اوس تکے کھیتی پا پیچھے شمار
حسن جمال کمال سی اسدا خوش اندام
حالت ابراہیم دی ویکھہ ہوئی خوشنود
جاسکے پاس خلیل وسدے آندا اوس ایمان
مسلمان ہوکے فرشتے چاہاں تھیں دلی شاد
آسی پیچھے وحی اوں کیتا حکم خدا
رنج اسدے تکیا تیتے ہیرا اودے پھیر
جلدی ابراہیم نے اسماں پاس پہنچیا
سولی پہنچی رو دوا اسکے پا پا بخشی
اوس سلامت کیا اللہ نے جو خلیل
نہیں تھیں ابراہیم وسدے آواز آکے حضور
نکلے چہرے خلیل دا عرض سب فرمان
اسکے ابراہیم وسدے ہو پا سلطان
اسکے کیتا اوس سا سا حال بیان
دلی کیا شہر دی ہوا سی کمال
آکھو لگتا اوس ملوں اسدا شہر
پیسے پہنچا ونا لکھ پا نکال
پچھا کلاں شعلوں ہر تہدا لیکن لے
ابراہیم نے پیچھا پاس پہنچا
شہر پا ثمر اں شہر اوں ملک پہنچ نمرود
آیا جیرال شہروں ابراہیم کمال

Marfat.com

منزل دو تن جاں گیا کیتا حکم خدا
اوسنے نال خلیل سنے کیتا ترت نکاح
بعضے آکھن سائرہ آہا اوسد ا نام
تاں دختر نمرود دتوں دیہہ نکاح لیا
جیوں اتہاں فرمان سا ہویا ترت وہاہ
تیں دختر نمرود دے آندا ہی اسلام

در بیان فرمانی سارہ رضی اللہ تعالے عنہا

بعضیاں دیہہ رواتیاں آہی سارا ادا حال
حسن یوسف دا انیں تہیں دسواں حصہ سی
ابراہیم خلیل سنے کیہو جیہا پیو خبر یار
اندر قصص الانبیا لکھیا اوہ مذکور
آہا شہر اوہ اندر ملک شاہ ظالم
شہر اں سنے نمرود ملک جاں اوسد ا ہیچ گیا
اتہاں طرف خلیل سنے کیتا تاں اقامت
حشمت بہت سی ہتھ دی اندر اوس میدان
کیہا اوس خلیل توں تسیں اچھو شاہ
ہوئی سارہ اں ہر کسی دختر زیبا چنداں
خاوند اپنا تس نوں کر سارا مثل ماہ
اوہ طلعت اسدا سنے آئی الیں مکان
جیہے ویلے تیں اوتھوں آوندی ہے خلعت عجا
ہتھ تاں کوئی اوسنے آپنا نہیں پہنچد
اچیتے اوسنے آپا کوئی سول
تس سنے ابراہیم ہوئی آپا اوس مکان
منہ تے پیر نہ اوسنے لوئیاں کی ہر راہ
طرفے ابراہیم دی کیتا چول دیہان
ہتھ نہ کسی دا لگدا سنے اوہ پیہہ سنے یا
پچھوں ابراہیم توں سنے کیہو جیہا آداب

تاں دختر نمرود دتوں دیہہ نکاح لیا
جیوں اتہاں فرمان سا ہویا ترت وہاہ
تیں دختر نمرود دے آندا ہی اسلام

در بیان فرمانی سارہ رضی اللہ تعالے عنہا

حسن مجاب اوسدا آہا یا ہیچ مثال
صورت حور بہشت دی آہی شک نہیں
آیا شہراں شہر توں جاں اوہ قدر مزید
جتاں اندر بادشاہ آہا ہک مسرور
دختر اوسدی سارہ اں آہی ہیک مقام
خلقت باہروں شہر دے جمع آہی ہیچا
تاں نگاہ سنگے انہاں دے آئے گرد لباس
جمع ہوئی کیوں خلق ہے کرنوں حال بیان
دختر ہیگر اوسنے صورت نیر ماہ
اوس دختر نے شہر دے کیتا ہے فرمان
میہری ہوگی پتہ جو اس تہیں کراں نکاح
اچیتے اوسنے آپا کوئی جاں
شہزادی دی وچ اتہاں دے پہر جاندی ہی آر
شہر جاندی ہے ویکھ کے گہر توں خبر بلند
جو دل بہا سنے اوسدا کری اوہ قبول
جاں اوہ دختر شام توں آئی وچہ میدان
ہر ہر طرفے ویکھدی کر کے خوب نگاہ
آیا نور محمدی اوپر منور عیان
اوسیلے اوس دا دل ہویا دو نیم
پہر نہ بٹھا اوس سنے گہر توں کئی سدا
اگر اسدے باپ نوں لے گئے شتاب

ایہ پردیسی شخص ہے نالے بہت غریب
چلدی سب نیہار کر شادی دا سامان
دیندا اُسے رہن نوں عالی شان مکان
تفسیر عزیزی دی وچ ہے لکھیا ایہ بیان
اندر حوالی شہر دے رہندا اوہ قدیم
ہازن ابراہیم نفیس الفت کریے مدام
نالے بی بی سائرہ دی ایہ سچ سچ
سائرہ تائیں دسیا جو رستہ سادھن

ورہیاں پر دل حضرت سائرہ دا پے ظالم بادشاہ نال حضرت ابراہیم خلیل اللہ دے

مسلم ہوئی سائرہ سہیلی ہازن حال
سائرہ ابراہیم نے آکے سنایا حال
موافق میرے کہن دے جیتوں کم کریں
جو کجھ کہاں زبان نہ پھیریں ہیں نوں
راضی ہو خلیل نے کیتا ایہ منظور
جو گھر دا اسباب سا ہازن کھوہ لیا
باجھوں حضرت لوڑ دے کوئی نہ آلا نال
مصر شہر دے طرف چلا اوہ لے روان
ظالم فاسق بہت سا نالے بہت جبار
عورت صاحب حسن جے ہوندی کسے مکان
چکیا جاوندا اوسدا دھوکے کر دا حیلا
ہوندا بھائی یا پیو اُسوں کچھ نہ چال
آیا اوس مکان جاں ولوچہ کیتا خلیل
صوفی بی بی سائرہ دی جے جا وچ جان
بی بی تائیں خلیل نے دتا ایہ سنیہا
تیرا ایہ جہان کی دسیں لکھ ہی

ایہو آ لکھیا تیرے وچہ تفسیر
شہر پیا وسدا ہر قسم چیزاں آہی اوس زمان
حضرت بی بی سائرہ دے شہر دا سامان
ظالم ابراہیم دا چا چا سا بک جان
جاں خزاں وچہ آئیا حضرت ابراہیم
ہازن دی عرض سی چھڈو ایہ سے اسلام
اینس پہانے ایہ جے پچھڑے رستہ دا
ابراہیم خلیل نے آنا ایس یقین

لہندا ایہ ہیرن ہاں دوہاں دے نال
سانجھ میرے کر نوں نہ ہوساں ہیں نال
جاچھوں میرے کہن دے نہ ہوساں ہیں نال
شہر طرف ایہ نظر ہے نالے ہاں سامی ہوں
منع کرے جس چیز تھیں اس تھیں کراں نہ
کڈھے باہر شہر تھیں شہر دے صورت دا
بھائی بی بی سائرہ دا سا ایہ صورت حال
آیا اندر راہ دے بک ظالم سلطان
بخت وڈا بی رحم کچھ ذرا نہ ہیسی خوار
کھوہ لیندا سا خصم نوں پاسوں نافرمان
اُسنوں قتل کرا دتا ظالم بے ایمان
راضی کر دا اختیار نالے ہے کی ہاں
رشک ہو شہر دیاں ہور نی کران بیبیاں
دیکھ تکدیاں اچنچا آیا ظالم سلطان
چنگاں چنگاں ہو شہر دے کوئی نہ جھاڑ
ایہ سارا دیکھن دا کھوچ ہیسی نہ

Marfat.com

ایس پہانے فضل نہیں آسان وچہ امان
سائرہ اتنے خلیل بھی وڈے شہر وچہ آ
اگے اُسدے جا بیٹھے نوکر کرن بیان
اُسدی جنہی زمین تے ہوندی ہووے نمول
عورت پکڑ لیاوندے جے اُس خاوند ہو
بی بی تاں ویکھدے نوکر اُسنے جا
کہیا بی بی سائرہ دیئی پہانی ہی
بی بی نوں لے جاؤ تسے اگے اوس لعین
نظر پیا مکان دے غلوت وچہ لئے جاؤ
اُسنوں اگوں آکھدی بی بی نال پیار
سُن کے اوس لعین نے رخصت نی جان
بی بی وچہ نماز تسے جان ہوئی مشغول
جا کر اوپر سائرہ کر دا حجرہ وراز
خشک ہویا ہتھ اُسدا جو کیتا اوس دل
کہیا مندول لعین نے ہوئی ایہ خطا
بی بی وچہ نماز دے کیتی ایہ دعا
اندر اچھ نماز تسے بی بی ہی مشغول
دوجی واری سائرہ کیتی ایہ دعا
کہیا پھر شر ہو ستے ہویا ایہ گناہ
دوجی واری پھر تسے بی بی کرے دعا
بی بی نوں فیر آیا تریجی وار لعین
مرگیا سوکھ اُسنوں ہو گیا ہو بیکار
بی بی دے دل وچہ ایہ آیا مندا خیال
اس عورت نے مار یا آکھن وہ تمام
عرش تک پہنچیں آہی اُسنوں ہو نمن

ایہ گل کہہ کے شہر دی ہوئے طرف روان
نوکر اُس شہر پہنچے ویکھن جا بجا
وچہ شہر دے اج اک عورت آئی جان
سن کے پاسوں نوکراں کہن لگا مجھول
مار وا اُس نوں جان نہیں ڈھل نکر یو کو
نال نہ رکھے ایہ کون ہے سانوں آکھنا
سن کے ایس کلام نوں ہوسی لوک نفق
راضی ہویا ویکھ اوہ کافر بے دین
بی بی دیوں آیا اوہ کافر دیجار
ذرہ نخل جے کریں نا پڑھے لوان نماز
نیت کرے نماز دی بی بی اوس مکان
ویہہ چوکی بہت سی تھک گیا مجھول
بی بی وچہ نماز دے رب نہیں کرے نیا
اُٹھے دونوں ہیر بھی آیا جیں نہیں حیل
پھر بے اوہی نوکراں ہر گئے مول ورا
پہلاں ٹانگوں اوسدا کیتا جسم جدا
دوجی واری آیا پھر اوتاہ مقتول
خشک ہوئے پھر اُسدے ہتھ اٹھے ہویا
پھیر نوکراں مول میں نیڑے طرف نگاہ
اوہ ہو جیہا ہو گیا خشک جو ہویا سا
آکھی وچہ نماز دے بی بی صاحبین
مرئے دا نگوں زمین تے جا پیا مردار
لوگ جو ویکھن اسنوں سب اندر اسحال
پاپ گناہ جہان وچہ نیں ہووان بدنام
نوبت نہیں تے اُٹھ کے ہویا کھڑا خاص

بی بی دیول ویکھ کے کہن لگا ہیچال
ایہ جادو دے وچہ ہے جو ہے ڈوہی کمال

بی بی نوں تعظیم کر کہندا اگھر نوں جا
میرا بخشش گناہ توں جو کچھ ہوئی خطار

رخصت کر کے ٹور دا بی بی نوں مجھول
خدمتیں تائیں دیوندا لونڈی ہک معقول

آیا بی بی ہاجرہ اُس لونڈی دا نام
آئیاں ابراہیم سا بیٹھا جس مقام

اگے ابراہیم دے بی بی کرے بیان
بیٹوں انجھوں لیکھئے ظالم ہک ہامان

ہور جو آہا گذریا اُکھ سُنایا جائی
خدمتیں توں ایہ ہاجرہ کھلی میرے نال

کہیا ابراہیم نے جو گذریا تیں حال
رہیا میں اوہ وچہ دلدی اکھیں نال

منقول مصنف

ایہ اکھیں ہن ظاہری دلدیاں اکھیں ہوئے
اوہ اکھیں باطنی جان توں اوہ بصیرت ہوئے

اکو جیہا انہاں توں سبھ تقریب بعید
مشرق تھیں تا مغرباں رکھن اوہ نجر

ظاہر خفی اُنہاں نے سبھ ہویا جہاں
اوہ اکھیں باطنی انہاں دیاں خدا

پہلاں ہوون فتح تھیں دتی ایہ خبر
اتھے اندر اس شخص دی ہوسی ہک سوا

اچرا تھوں سی آگیا شاہ علی مرتضیٰ
فرمایا جا لوڑ توں ایہ دروازہ جا

جاتا دلدیاں اکھیاں تھیں سا عمر خطاب
نہاوند تھیں اسلام دا لشکر ہویا دور

سن کافر وچہ غالب لابنی سی کھات
خطبہ پڑھدا عمر سا وچہ مدینے جان

خطبہ اندر عمر نے کیہا تردن پکار
لشکر سبھ کفار دا بیٹھا ہے لا گھات

اوہ آواز عمر دا سنیاں فوج اسلام

ایہ جادو دے وچہ ہے جو ہے ڈوہی کمال
میرا بخشش گناہ توں جو کچھ ہوئی خطار

خدمتیں تائیں دیوندا لونڈی ہک معقول
آئیاں ابراہیم سا بیٹھا جس مقام

بیٹوں انجھوں لیکھئے ظالم ہک ہامان
خدمتیں توں ایہ ہاجرہ کھلی میرے نال

رہیا میں اوہ وچہ دلدی اکھیں نال

منقول مصنف

ایہ اکھیں ہن ظاہری دلدیاں اکھیں ہوئے
اوہ اکھیں باطنی جان توں اوہ بصیرت ہوئے

اکو جیہا انہاں توں سبھ تقریب بعید
مشرق تھیں تا مغرباں رکھن اوہ نجر

ظاہر خفی اُنہاں نے سبھ ہویا جہاں
اوہ اکھیں باطنی انہاں دیاں خدا

پہلاں ہوون فتح تھیں دتی ایہ خبر
اتھے اندر اس شخص دی ہوسی ہک سوا

اچرا تھوں سی آگیا شاہ علی مرتضیٰ
فرمایا جا لوڑ توں ایہ دروازہ جا

جاتا دلدیاں اکھیاں تھیں سا عمر خطاب
نہاوند تھیں اسلام دا لشکر ہویا دور

سن کافر وچہ غالب لابنی سی کھات
خطبہ پڑھدا عمر سا وچہ مدینے جان

خطبہ اندر عمر نے کیہا تردن پکار
لشکر سبھ کفار دا بیٹھا ہے لا گھات

اوہ آواز عمر دا سنیاں فوج اسلام

وچہ اندھیرے ہوندیاں ایہ اکھیں ہن کور
ہیگا انہاں اکھیاں دا اجائب طور

انہاں توں معلوم ہے فاسق اتے سعید
جو ہے وچہ چھپائے ہے سب وچہ نظر

دلدی حالت اُنہاں دی ہوندی سب عیان
سا جبروتی فتح تھیں واقف ہو گیا

فتح ہوئی گل توں ایہ کلمہ دا ور
اوہ دروازہ توڑ سی ایہ کلمہ دا چار

نیزہ دا سے ہتھ وچہ زنا شاہ جہان
تردن حضرت علی تھیں خیبر فتح ہویا

نہاوند دیول سارا کھلیا سا اصحاب
سارے اندر انہاں نے سی سردار خور

معلوم ہوندا عمر توں اکھیں دلدیاں تا تھیں
ساتھ وچہ دیہہ بال اکھیاں ہویا انہاں عیان

آہا چالی منزلاں تھیں اوہ دور پہاڑ
وچہ ملائی نظر نے سنیوں میری بات

ہو گئے ہو سشدر سبھی غازی مرد تمام

Marfat.com

نباوند شہر میں آ بہتی دو ور
اوہ بھیر تھا رہیا سچ مچ ٹل کرے ہوا
کھلیں کی نوں اکھیاں اکھیں اوہ نہیں
جنہاں نوں نوں اکھیاں اکھیں صاحب دیاں
مسلم لگا ہن نوں کہن لوط دا ہتھ عرفان

لفظ حکم لفظ ساتھ مقرر ہونا

جدوں آئی سائرہ اسکے ابراہیم
بیت المقدس شہر دی ہوئی طرف روان
سارا وہ بیت المقدس تھا شہر کوہ پچھان
بیٹھے کہن مقدس وستی ایہ ہی
ایہ پنڈ پہلاں ایس لئی نہ سا معمور
سارکن سب پنڈ دے حاضر ہوئے آن
نوں کہ نہیں بھی لگا رہن رسول
حضرت نوں اس کھیڈن ہویا نفع کثیر
ہویاں بہت کنیز کاں نالے خدمت گار
رکھم ضیافت اوس جا جاری کیتے خلیل
واسطے حضرت لوط نوں نی بہت جان
نوں شہر سدوم دے جو ہے خلق اللہ
خفا شہر سدوم دی حالت کر معلوم
لوط دا نوں چھڈ کے کاران حکم خدا
ایہ قصہ وچ لوط دے کرساں بیان مگر
او تھے ابراہیم نے جاری کیتا نوں
جبرائیل نے آیا پیغمبر پاک اتھ
کیہا ابراہیم نوں کیسر تیرا ہی
حضرت ابراہیم دی نوں نسل پچھان

دلیاں اکھیں ساتھ ساجا انہاں ضرور
ساتھ کرم دے اکھیاں دلیاں کردے وا
جگ اوہ جاں ہوئیاں سول نہیں دور بین
وچ حقیقت اونہاں دا ور اصل نہیں
کرنوں ایس کلام نہیں جلدی بند زبان

حضرت بی بی ہاجرہ نالے با تکرمہم
شہر فلسطین آئیا۔ اندر راہ پچھان
اسد پوچھ بتایا ابراہیم مکان
ڈیرہ ابراہیم نے جتھے کیتا ہی
ہویا ابراہیم تھے رہنے نہیں شہور
اوس جگہ وچھے رہن نہیں دتے کہا مکان
اندر کاشت کار دی رہندا سا مشغول
تھوڑے عرصہ ہو گیا ابراہیم امیر
تھوڑے گائیں بکرے ہوئی باجھ شمار
لنگر ہک بناوندا اوپر پے سبیل
اسنوں ابراہیم نے کیتا ایہ فرمان
کریں لطیفت انسانوں ہن ہیٹھے گمراہ
کرن لواطت مرد تھیں اہی انہاں سوم
اندر شہر سدوم دے لگا رہن سدا
حالت شہر سدوم دی جو کچھ ہوگ ضرور
منہیں نہ خلیل دا خلقت نال یقین
آندا اوہ بہشت تھیں رکھدا اس چار
ہندی تیری اولاد ہا ہے ایہ حکم سبھی
تیری ہویا چاہل ہزار سمیان

Marfat.com

حالت نمرود نمرودی

مسلم کیوں نمرود دا قصہ آیا چھوڑ
پاکھنڈ ول ابراہیم نے آیا جھیڑا ئیل
ٹول بلا کے نمرودوں لشکر سبھے تمام
کر کے وچ میدان ربے دی طرف چلا
چھڈ کے ابراہیم نے بی بی تے اسباب
منزل منزل آئیا چلا اوہ چھڈ مکان
منیں حکم خدائیدا میرا دوست ہو۔
کیہا سن نمرود نے جتھے ہے سی خدا
میں مالک ہاں زمین دا اوہ مالک آسمان
کھوہ لیساں آسمان میں اتنیں کر کے زور
حکم کیتا نمرود نے سب امیر بلا لا،
طول دراڑی ہوسدی دس دنی نمرود
جا کے اوس میدان دی کیتی اوہ بنیاد
کیتا اس بنیاد اسی کوہ جتھ ہزار
تن برسے وچ اوہ ہویا خوب تیار
ہویا خوب تیار جاں کہیدا فرمان
حالت سب آسمان دی آکھے بینوں آ،
تاہیں جا بمبار تے رب نفیس کرساں جنگ
اوسے وقت عجیب نمیں ہوئی تیز ہوا
باقی اس میدار نمیں رہیا نہ کجھ ذرا
کئی ہزاراں آدمی اس نمیں ہوئے فنا
ولچ غصہ کھا کے حکم کیتا نمرود
جاؤ اوپر آسمان دے لیا مارو جنگ،
کر کس جا رہ گیا ذرا جیہدی اوہ مجال

رہندا اے کہ سنانوں ہنہ دی اندر جوڑ
کہندا تینوں حکم ہے کر دا ربہ جلیل"
سدیں طرف خدائیدی منن اوہ اسلام
واحد اینہا کہن دی منن دل نمیں لا
اکلا ہل نمرود دے ٹرپا اٹھ شتاب
اگے جا نمرود دے لگا کرن بیان،
ہے فرمان خدائیدا شک نہ آنے کو
مینوں تیر سے رہا نمیں مطلب نمیں ذرا
میں اسدے آسمان نوں کر دیساں ویران
جا کے میں آسمان تے ہر جا پاواں شور
پاک کتاسے نیل دے کر دیساں بناء
لوک جا وڑ واسطے ہو گئے موجود
لگے سبھ بنانے دل نمیں ہو کے شاد
بابل دی سر حد تے کیتا اوہ تیار
اوہ جا پنجھ ہزار کر نشیباں اوہ تیار
ویکھے کوئی نہ تیار دے اوپر جا وے جان
تاجاداں آسمان تے ڈھل نہ کرسان کا
پچھوں ابراہیم نوں آکران پھر تنگ
پہلے ہلے ہویا اوہ میدار نشاہ
ڈگا اوہ بمبار جاں ہتھ سر تے آ
باقی پچھڑی رہ گئے اوہ وٹے گر اہ
اوس جا کے آسمان تے چنگ سا کران میں ودھ
اللہ ابراہیم دا ماران کر کے "تنگ"
خوبی نال اکھا گئے کیتے خوبی تیار

رکھیا اوپر گرگان نیزے چار منگ
دودروازے اُسدے رکھے بالا زیر
کھاتا اوتھان گرگ اندا سا گوشت خون
جان اوہ گرگس بھکھے تھیں ہوئے بہت نچیر
پیٹھا وچ صندوق دے بک بیٹھا باہور
ہر گوشے صندوقہ دے بک بک نان
آخر گوشت ویکھ کے گرگس اُڈے زود
تھوے وینہ راتاں بھان اُڈے گرگس اسمان
ہن نزدیک آسمان ہی پانے ہے اوہ ضرور
آہا چوپی زمین تھیں اونویں نظر پیا
کنتی کو دور زمین تھیں بھی تھیں طرفے نہ پیر
مول نشان زمین دا ہیٹوں نظر نہ آوے
جان چوکھے دل ویکھیا اونویں نظر پیا
دل ہیٹھوں جان کھولیا اُس دروازہ جان
کیہا اُس وزیر نے کس دل ایں نیر
کہندا ہاں میں بار دا اُس توں حرمت خدا
کیہا اس وزیر نے اوہ سب دا معبود
قادر ہے ہر چیز تے جو اوہ کرے سو ہووے
غصے اوس وزیر نے ہویا سن مردود
غصے ہو زیر توں سٹے طرف زمین
اپنے پھوں طرف آسمانڈی مارا اُس نے تیر
پکڑیا جبرائیل نے زیر صندوقے آوے
پشت ماہی دے پونچھ توں دیوے تیر لگا
گریں آلودہ خون تھیں پھر سکیں اس دل
اوتھوں جبرائیل نے کیتا حکم او ا

نیزہ پاں اوپر رکھیا بک صندوق لیا
تا پھر اس شریر نے کیتی مول نہ دیر
بند کیتا اُس تن دین نہ کہاون نون
تا نمرود شریر نے کیتی ایہ تدبیر
تا لے نیر کمان بھی بک اٹھاوے چور
تان گوشت نون ویکھ کے اُڈن دل آسمان
لیکے اُس صندوق نوں آہا وچ نمرود
ٹٹا کھول صندوق نوں تا نمرود شیطان
جیونکر آہا زمین تھیں نظری پیا ضرور
لگا کہن زیر نوں ساتھ جو اُسدے سا
تا فی کھول صندوقڑی کہندا ہو ویر
تا فی نظری ہیچ جا بجا ع
کر کے بند صندوق نوں بیٹھا وچ حیف
نیر چلاون واسطے لیندا ہتھ کمان
کنھوں جا کے لگسی بینوں دس امیر
اللہ ابراہیم دا کرسان یار خدا
ہشتی ہے بک وسنوں ہیٹوں تاں نابود
دیوے ذلت او وچے عزت دے نہ کو
دروازہ صندوقڑا کھولیا اُس نے زود
گھلے جبرائیل نوں او تھے رب پیر بن
حکم کیتا جبرئیل نوں الہ رب قدیر
وچہ ہشتاں جیو ندا داخل کیتا چا
تا میری درگاہ نہیں تا امید نہ جا
مڑ جاوے نمرود نے خون آلودہ چل
ویکھ آلودہ نیزوں راضی ہو گیا

Marfat.com

جلدی اُٹھ مستدق نبیں کوشش نے آگا
کہیا ابراہیم دارب لیا اج مار
نظر اوندے جان گرگاں گوشت ہیا کھول
مڑ دی طرف نبیں دی تاں او ہو ملول
ڈگا او نبیں دے اُپر جان پیلیاں"
کہندا اسد خلیل نوں اسیں وقت لعین"
بیں تاں تیرے ربہ نوں کیتا مار فناہ
خوش اُلوہ تیرا ایہ دیکھیں نظر اُٹھا
بیں تیرے اج ربہ نبیں کھوہ لیا آسمان
تیرا ال نبیں نبیں دستوں مار یا کر حیران
کہیا ابراہیم نے سن منہ دے مردار
اللہ قادر پاک نوں کوئی نہ سکے مار
مرنیہ الا اوہ ناہے قادر کرتار
خالق رازق خلق دا اسدا ہے پنسار
کہندا ابراہیم نوں دسا نبر دی فوج
گنتی وچہ آسمان دے چمکے کرد امو ج
کیتا نبر ارب بیں وچہ آسمان فناہ
ہن بیں لشکر او سدا کرسان مار فناہ
کہیا ابراہیم نے اینہ نہ فوج خدا
گنتی کوئی نہ چا تدا یا چھوں ربہ نیار
جتنی اسدی فوج ہے کوئی نہ چا سکے ہو
یا چھوں اللہ پاک دے سن امی فاسق چور
سن کے ابراہیم نوں کہندا نافرمان
کہنوں اپنے ربہ نوں جنگدا کرے سامان
لشکر سارا اپنا جلدی کرے تیار
کھلے نبر دے سامنے دے نیزہ تلوار
سب سامان تیار کر بیڑوں نبر کرے
اندر آ میدان دے نبر نال لڑے
ویکھیاں اسدا اوہ سپاہ سب تیار
کہنوں اسنوں چا چکے دیر نہ کرے ذرا
آہا باہر شہر نبیں اک وڈا میدان
ست لکھ اسدی فوج سی ہو ذیر ہتھیار
شکے ابراہیم نے دونویں ہتھ اُٹھا
گھڑی کری سے فوج نوں او بہا اُس مکان
رہیا ایہ لطیف دے کیتی ایہ دعا
اکے پاک لطیف دے کیتی ایہ دعا
سارا کنبہ تیرے ایہ جنگ دا کردا ہے سامان
پچھوں اسنوں ہوئے دے کمزور چا لے جا
کہیا حکم فرشتیاں ڈھل نہ کرو ذرا
پچھر اس نبیں کڑھ کے کرد منقابل چار
اتنا پچھر کٹھوں دو دھ نہ کرد کمی
آنیا بادل وانگ جاں پچھر ول میدان
ہو سی تیرے باپ دا جیو تکر لکھیا لیکھ

Marfat.com

سن کے جلد لعین نے کیتی فوج تیار
اچرا تھوں آجا وتا پچھر وچ میدان
ڈھول بجاؤن زور نقیس ہوڈی کرے پکار
لشکر وے ول آیا پچھر سگے تیار
منز سران نمیں کھا پکے کیتی فوج تباہ
لشکر ویکھ کے نسے شرقا شر پر
لشکر پچھر کھا پکے کیتا سب فنا
پچھر ساجرا وسدا گیا ہویا اس نال
جان عورت دے پاس اوہ بیٹھا جا شہر پر
عورت لوں پچھیا کھلا وڈا پچھر اوہ شیطان
اتھے اک شیطان دے پچھر وڈیا چار
اتھے اوسے منز دے ہوون لکھا ول
کھڑا ہو وے پچھر پچھیا سو ڈاکدی پلید
کیہا امیراں اوسنوں سنتوں ملعون تاج
گذرے چالی روز جاں آیا حکم خدا
جا کے کہہ نمرود نوں اچے نہ ہو یا زیان
جا کے ابراہیم نے کیتا سب اظہار
کہندا تیرے رب دا ہیگا کون گواہ
گھر اندر نمرود دے جو آہے ہتھیار
کیہا سبھناں حق ہے قادر رب جلیل
سب گھر دے اسیا پیا سنے ظاہر کیتا جا
سن کیہا نمرود نے سب اسیا پیا لے جا
کہندا کیہڑا ہو دی شاہد مینوں دس
حضرت کیہا اوسنوں سن نمرود مکار
بولے حکم خدا نمیں سانے محل مکان

کھڑ ہو ہوئے میدان وچ کر کے صفاں قطار
ڈھاجدوں شروع نے ہو گیا حیران
سن آواز ڈھول دا پچھر ہو گیا خوار
سر اوپر ہر شخص دے پک پک بیٹھا آ
کوئی نہ رہیا جیونڈا ہو ندی فوج تباہ
گھر اندر جا آکھدا عورتاں نوں لے پیر
کھڑ ہی کھڑ ہی کھا لئی میری سب سپاہ
نس جدوں میدان نمیں گھر آیا پرچال
پچھر اسدی راں نے بیٹھا کر تدبیر
ایس جناور کھا لیا لشکر وچ میدان
کھاون لگا منز جاں ہوں آرام نہ آ
ہر سا خصتہ پچھ نس سا ہو جا نڈا پچھوں
نسنے نوں کتھے وا ہو ندا نہ رو سدھ بیر
اندر عقل نہ آوندی اس دا کچھ علاج
حضرت ابراہیم نوں وحی سنایا آ
وحدانیت پر دی اوپر لیا ایمان
کہہ کلمہ توحید دا کر بی فضل غفار
جیتوں نظر نہ آوندا جو چلے اس راہ
منز فرش لباس کھی نیناں لئے تلوار
ایہ پر حق رسول ہے ابراہیم خلیل
ابراہیم رسول ہے بھیجیا برحق رب سا
سٹ دیوا ایہ چک کے سارا وچہ دریا
پہلے شاہد جا پئے وچہ دریائے نیل
دین گواہی بھاردی ایہ سب محل دیوار
اللہ واحد رب سا ہے سچے قادر سبحان

جان اس محل مکان نہیں سینمان ایہ نکرا
ہوئے مکان تو جان کہندا ایہ نصیحتاں
شاہ رہبوئے توحید دی باغ اندر اسیجا
ہے برحق خدا ایہ ابراہیم رسول
دیہو سارے پانلدے وڈے درخت چلا
کہندا ابراہیم نوں ہیں توں شاید کون
ہیں پیغمبر او سدا جو ہے اللہ پاک
او سیو وقت او شاک نے کلمہ پیا پاک
او دا لباس آنا کے پاوے ہور لباس
آندا حکم خدا ایہ احضرت جبرائیل
آکھ قوم کفار نے جان چھڈ رہیاں
ایہ کافر ایہ ہے کفر دی ٹلنے نہ سول
طرف نصیحت او سلوں ذرہ نہیں خیال
لیکے او تھیں ٹر پیا ابراہیم خلیل
پچھوں اوسدے ملک نہیں پچھر پاہرا
دوزخ اندر چا پیا او سے وقت نمرود
ایک روایت وچہ ہے پچھر دہ پچھاں
رہیا پرسلن چار سو مقر اندر نمرود
اندر او سے درد دے دوزخ چا پیا
پچھوں اوس تھیں خلق ہے آندا ایمان
وچہ تھیں چا پیا جاں نمرود تھر پیہ
عرفان کرن خلیل تے سایہ ملک دیران
ہن تیرا ایہ ملک ہے کرتوں ایہ آپا تو

کہندا ایہ مکان ہے کوئی ہور سمجھدا
توں گواہی دیو فی تیرا ہے نہ ملک
اللہ قادر پاک ہے شک کرے مردار
نمٹے ہوئے آکھیا اس نو ہیں ہے مجہول
دور کیتا سب بال توں جو تم کیہا جتھاں
حضرت کیہا او سانوں سنتوں اے ہیوان
آپ گواہی دیو فی ایہ تیرا او شاک
کلمہ سن کے اوسنے لاہیا سبھ پوشاک
اندر اک چنا وند اوسنوں او وقت اس
آکھیا ابراہیم توں کہندا سچ جاہل
ہے مکہ تیرا پیا وسنے اللہ دتے ایاں
پتھر وانگوں سنتے ایہ کافر ہے سول
ایہ ایماں نہ لیاوے مرسی ایسے حال
اندر ورو شہ بارد سے ساتھ نمرود خلیل
اس تھاں اوس تھر تھری ہوئی جاں نمرا
کہنا آیا او سمار دا جو کہ رہی سو ہویا
موہا لہیا سر تے ہتھاں پچھتاوا ہتھ ملاں
حالوں ہویا بے حال سی ہویا مرد نمرود
حضرت ابراہیم نے کیتا شکر خدا
کلمہ آکھ خلیل دا ہویا مسلماں
مسلم ہوئے او سنے کہیا حضرت ابراہیم
اوس کہا تسیں ظالم تھیں ملک آؤ چیراں
حضرت ابراہیم نے سوڑ کیہا ارشاد

خواہش ہیوں ملک دی ہر کوئی نا ہیں سول
مالک سارے ملک دا اللہ ہے مقبول

مالک ہے اوہ ملک اجنوں نہیں زوال
ملک مصر تے شام ہے شاہاندی جا
ایہ گل کہ کے عجم نوں ہویا خلیل روان
مدت پچھوا حلب نوں لی جاندا شریف
پھیر گیا اس شہر نوں جس جا سا ملک شاہ
جس نے بی بی ہاجرہ دتی آہی جان
جان آیا اس شہر وچہ ابراہیم خلیل
واحد اینت اوس جا کرے خلیل بیان
نے رعیت آپنی آندا اس اسلام
بی بی ہاجرہ چھڈ کے آیا سی جس جا
سن کے بی بی سارہ بہت ہوئی خوشحال
حضرت بی بی سارہ بہت تقیر ہلاں
اوس جاگہ دی خلق کھی ہوئی بہت خوشی
ہویا ابراہیم کھی بہت آسودہ حال
جا اوتھے نوں اپنے رب لیا از خار
وچہ خزانے اوتھے ہے سب کھا فر چیز
حضرت ابراہیم جان ہویا صاحب مال
بعد اگہر وچہ سوال نہ میرے ہے اولاد
حضرت ابراہیم نے منگی ایہ دعا
کر پیغمبر بنوں میرا وارث ہو
نالے بی بی ہاجرہ کیتی ایہ دعا
حضرت بی بی ہاجرہ آہی تدوں جوان
اوہ بی بی ہاجرہ ہویا فضل خدا
گذری مدت حمل دی پیدا اسماعیل
حضرت ابراہیم جی بہت ہویا خوشحال

میں بندہ ہاں اوسدا جو ہے جل جلال
بنیاں دی بھی رہندا ہے اوہ ملک صدا
رقیہ نام گران نے اندر رہیا آن
اوتھوں بھی پھر میں نوں آیا مرد لطیف
کھوہ لینا اسماعیل آہا اوہ گمراہ
پچھے اسدا حال ہے ہویا سب عیان
ظالم سی اوہ بادشاہ نالے بہت بخیل
من لیا اوس شاہ نے لے اندا ایمان
پچھوں ابراہیم نے کیتا کوچ مقام
اوس طرف نوں آ گیا اوتھوں مرد خدا
ہوندا اوہ مکان دی اندر خوشیاں نال
وتا نام خدا پند دے دو سو درہم آکھا
رکھ کرن نصیحتاں ابراہیم بھی
اپنڈا سنون نے سبھا سب دیا وا ال
کرے عنایت اوس تے ان پھر پاک خدا
پھر کہن لگا اوسدی ویلو سے رب غیر
دلدلو پچھ خلیل سبھ لیا تدوں خیال
فضل ہووے جے رب دا تیں تاں گھر ہے آباد
اسکے رب علیم دے دوئیں ہتھ اٹھا
تیری وچہ درگاہ دے کمی نہیں ہے کو
اگے رب علیم دے دوئیں ہتھ اٹھا
نالے بہت حسین سی بی بی عالی شان
بی بی ہوئی حمل تاں اللہ دی دعا
گھر وچہ ابراہیم دے کیتا رب خلیل
حضرت اسماعیل تاں کرے پیار کمال

Marfat.com

ڈٹھا بی بی سائرہ حضرت ابراہیمؑ
جسدم بی بی سائرہ ڈٹھا بہت پیار
رشک آیا دل اوسدی جان ڈٹھا یہ حال
کہر میرے ہی دیوندا جے اللہ فرزند
حضرت بی بی ہاجرہ جان اپنا جانتا حال
اُنہا گھر نہیں چھڈ کے اندر رہے نہ مکان
سانھ محبت پیت دے حضرت ابراہیم

جا کے اسمٰعیل لون کرے پیار قدیم
ہاجرہ تے فرزند ہیں رہندا لشکر گذار
بی بی تے فرزند ہین رہندا ایہ خوشحال
تان مین وانگوں ہاجرہ بہت ہوندی غمگین
ساتھ میرے ہی سائرہ کردی رشک کمال
جا ہی پہر ہاجرہ لے بیٹا نادان
کہر وچہ بی بی ہاجرہ جاندا اوہ قدیم

احوال بنیاد ملنا آب زمزم

معلم ہویا سائرہ نون ایہ جسدم حال
تاں اسدے پیٹ نون اندر کیے اجاڑ
پانی دانہ نول نہ ہوے جس مکان
سن تذکر ہویا حضرت ابراہیمؑ
جو کہندی ہے سائرہ کرتوں او ہو کار
لے اُنہا منوں ٹر پیا حضرت جبرائیل
آئی اوہ اس طرف نون کہہ ہے جسجاء
مدون کے شہر وانا سا نام نشان
اندر اس میدان وسے جان آیا ابراہیمؑ
جسجاگہ دا پوچھے ہین زمزم دی آب
سایہ کیے درخت دا اوتھے نا سا سول
گرمی آہی نہ آپ دی سول نہ اوتے آب
خشک تامی زمین سی گرم آہی سبہ ریت
اسجاگہ کہ درخت دا نا سا نام نشان
کیتا اوتھون ٹر خدا ابراہیمؑ سامان
حضرت ابراہیم تون آنا بہت پیار

کہندی ابراہیم نون ہاجرہ لے تیوں نال
چھڈ آوین تیون جائیکے جس جاے دسار
ہووے نہ انسان دا جس جا نام نشان
کیتا حکم خلیل نون حضرت رب کریم
بی بی نون لیجاوے تیون اندر کیے اجاڑ
ہاجرہ فرزند نون تیجا سانھ خلیل
بیت المقدس شہر ہیں ٹر دی ملکہ دا
سول نہ اوہ آباد سا آہا صاف میدان
چھڈین اس جا ہاجرہ کیہا رب علیم
اوسے جاگہ ہاجرہ بیٹھی جا شتاب
اوس جاگہ وچہ رہن نون کوئی نہ کرے قبول
جو کوئی اوسنے جاوندا ہووندا نیچ جناب
بنجر وچ اپل درخت نا ہے جا آثار بہت
جاگہ سانی اوس جا تہرتے سا آسمان
ہاجرہ لے فرزند بھی بیٹھے وچہ میدان
بھون اسمٰعیل دے کرنا وہ قرار

Marfat.com

حضرت ابراہیم سا روندا ہو بیٹا جب
رخصت ہو کے گھر پہ آیا بیٹا متقدس حال
ثبوت نا ملیں تجھ پہ اندر اس میدان
طرف انکھ اندی دیکھ کے کہتی اپنے دھا
روندا او تہوں پچھیا دلو چھ سا دلگیر
اکلی بی بی ہاجرہ آہی جنگل وچہ
پانی دا اک اوس جا قطرہ سول نہ سا
بی بی دا جان تہ تیں مک گیا جان شیر
جان لبان لگے آکھن بچہ سا معصوم
آخر دلو چھ ہاجرہ کہتی ایہ تدبیر
لڑکا جا لے کہ بہن سے ہملی آپ طیار
مڑ مڑ نالے دیکھ دی آکھ لگے دیولی
جیر سے اس معصوم نوں اوہ بچاوے کہا
مروہ پہیر صفا نے جاندی چلدی چل
پچھے مڑ مڑ دیکھدی نالے دل فرزند
دوہاں پہاڑاں وچہ اوہ دوڑ پھر دی سو وار
دوڑ صفا نے تے دیکھدی پانی ہتھ نہ آر
ہر کوہ آنے ہاجرہ آئی ست ست وار
ستوار دی جان ہاجرہ پھر دی ہو کے مجبور
ٹھک گئی جان ہاجرہ پانی ہتھ نہ آر
اکے پنچھی دیکھدی کوئی نظر نہ آر
جلدی آئی دوڑ کے تے اسمعیل
ویر جا اسماعیل نے رگڑی نال زمین
مروہ ولوں جاوندی پیر شتابی نال
راکھی ہو سکھ ہاجرہ پانی پیندی جا

وچہ وچھوڑے پیٹ دی ہوندا جگر کباب
بدل جیون پرساد تا اور نوں پوے نہ مشکل
دوہا ہاجرہ اجگر دا سمار فرزند پچھان
ایہ جاگ آ جاوکر بیٹے پاک خدا
وچہ وچھوڑے پیٹ دی اکھیں چلے نیر
دل چڑھیا دھیے کہتی ہتی زچہ
تنگ کیتا جان تہ نے عقل نہ رہی بجا
حضرت اسمعیل تاں بھوکھا ہو پا زیر
روندی بی بی ہاجرہ دل اندر غموم
ایہ لڑکا مر جاوسی جے نہ ملسی شیر
جاندی صفا پہاڑ تے اوپر ہوئی لاچار
کوئی نہ آوے جانور جنگل وچ نا چل
پانی ہتھ نہ آیا ڈٹھا ہر ہر وار
پھر صفا تیں جاوندی مڑ کے مروہ ول
کہندی آوے موت اس نوں کوئی گزند
نالے غم فرزند دا نان کو جاوے مار
چار و نظر نے دیکھ کے مڑدی مروہ وا
پانی نظر نہ آیا مڑدی ہو لاچار
او ہو ہے من جا جیان رنج اندر دستور
کوہ صفا نے اوس نے پھر کہیا نی دھیار
دلو چہ اسماعیل دا ستون فکر پیار
ڈٹھی بی بی ہاجرہ قدرت رب جلیل
چشمہ جاری اوس جا کیتا رب مہین
پانی نظر نہ آیا رہی بکھیر اکبال
کر کے وضو نماز بھی کردی تر خدا

Marfat.com

شکتی پھران کا بھی ہے ہنومان کی ماتا کا خیال
فکر پانی دانہ کرین رہی ایہ تصویر تمام
حضرت بی بی ہاجرہ سن ہوئی خوشحال
دوجے دن کہ فرشتا آیا اوس جا جاتر
کرو جھاتے جا پہنچے کیتا اوس وہیان
جا کے اوس مکان تے اپر پیوان آپ
اوپر جا پہاڑ تے نظر کرن چوفیر
عورت اوپر اوسدے بیٹھی ہے خورسند
جلدی حضرت ہاجرہ دے ول آ گئے
کیہا بی بی ہاجرہ جنگل ایہ خدا
سانوں ایتھے رہن دا کیتا حکم سبحان
بیتا جانی اس فا فلے پانی اوہ مرغوب
رل سودا گرہا جرہ اگے کرن سوال
حکم کریں جے اسانوں ایتھے رہیے آ
عشرہ کنیون دیو سان اندر ہر ہر سال
کیہا بی بی ہاجرہ جیدی نوا مش ہو
تا جر منگے ہاجرہ پاسوں کیتا بین
اندر اوس میدان دے انہان ٹہائی جا
رہندی بی بی ہاجرہ دے سبھ تابعدار
تھوڑے عرصہ ہو گیا اوہ مکان آباد
حضرت بی بی ہاجرہ بھی رہندی خوشحال
جیوا ابراہیم تے اک دن جبرائیل
ہن سکینی بی ہاجرہ اکیلی خوشحال
ہیگا اسمٰعیل بھی اندر بہت آرام
سن سکے ابراہیم نوں ہویا شوق کمال

کیہا جبرائیل نے بی بی نوں الحال
ایہ تیرک خالق دو پہ کرسی رہیے علیحدہ
ہتھ زمزم ہو رہے کوئی جل جلال
رہنے والے بھی دے آ ہے ڈوہی تجار
پانی بیٹھے اسمان نوں اندر اوس اجاڑ
پانی جھوان پانی ہو گئے ساڈی جگر کباب
نظری چشمہ آنا منوں پیا پہاڑوں زیر
گودی اندر اوسدے ہیگا بھی فرزند
کہندی جا کے کون ہوا ایتھے آ رہے
ساڈے رہنے واسطے کیتا اوس عطا
ہور نہیں کچھ جنس ہیں آدم تان انسان
کیہا وچھ سودا گران ایہ جاگہ ہے خوب
سانوں نظری آوندی ایہ جاگہ خوشحال
اندر اس مکان دے لہان مکان بنا
تانا پانی ہندی اوپا سان حلال
کرے سکونت اوسجا عشرہ لہان نہ کو
اوتھوں لیکے نوہم نوان آپا چھوڑو وطن
کہ نام پکا دتا اوہ سودا گر چار
نالے اسمٰعیل نہیں کردی بہت پیار
اوسجاگہ دے رہن دے آہنے سیر لشکار
رہندا ابراہیم دا آ کھنا وانیا حال
والدہ بی بی ہاجرہ کیے کثیر تعلیل
جاگہ اوہ آباد رہے کیتا جل جلال
کدی ویران نہ ہووے ہر گز اوہ مقام
بی بی نالے فرزند دا جا کے دیکھ حال

Marfat.com

اگے بی بی ہاجرہ کیتی ایہ کلام
ویکھ آوان میں جائیکے جو تو زین رضا
جاویں توں جس اونٹ تے اوپر ہو اسوار
اوپر بیٹھا اونٹ دے ویکھ آوین فرزند
حضرت ابراہیم نے کیتا ایہ منظور
ڈٹھا اوس میدان نوں ہویا اوہ آباد
اگوں بی بی ہاجرہ ویکھ پچھان لیا
بعد سلام دماوے بی بی کرے کلام
لیہا ابراہیم تے بی بی سارہ نال
اتران زیر نہ اونٹ ہائیں اوپر کران کلام
حضرت اسمٰعیل واڈ ٹھا جدوں دیدار
کیہا بی بی ہاجرہ ذرہ اونٹ بہاؤ
دھوان سر دیوال میں سر توں ذرا لیکھا
حضرت ابراہیمؑ نے وتا اونٹ بہار
سیس مبارک اپنڑاں نیواں کرے خلیل
دھوئے ابراہیم دے اوہے سر دیوال
دو جیوں پھر رکھیا پتھر ہور اوٹھا
رہندے اوہے سیس دے دھوتو فی دیوال
پتھر ابراہیمؑ نے کر کے اونٹ کھڑا
دائم ایہ خلیل دا پھیرے بیا دستور
اندر ہر سال دے آوے اوس مکان
اتوں ہرگز اونٹ دکدے نہ یا زیر
جدوں اسمٰعیل دی عمر ہوئی تیرہ سال

میتوں اس فرزند دے باجھوں نہیں آرام
اس شرط تھیں سارہ رخصت دتی چا
اس تھیں زمین نہ اتریں کر توں ایہ تکرار
اوپر ہیں نہ اتریں کر توں ایہ سوگند
تریا رخصت ہو ویکھے دلوچہ ہو بسمرو
جاندا طرف ہاجرہ دل اندر ہو شاد
کھڑی ہوئی تعظیم توں بی بی اوسے جاء
اتر توں اس اونٹ تھیں پیا کھاہ طعام
کر آیا ایہ شرط ہاں آکھ سنایا حال
ویکھن اسمٰعیل توں آیا اوس مقام
وچہ جناب خداوندی ہویا شکر گذار
تیرے اوپر راہ دی گردی ہر یاد
دور کران سب گرد نوں ہوون زال صفا
حضرت بی بی ہاجرہ پانی جلد لیا
پتھر تے پیر کھبدی پلدی ہوئی نمودار
نالی کنگھی پھیر دی دلوچہ ہو خوشحال
اتے دھرکے پیر نوں جھلیا دو جہاں
واہی کنگھی نال بھی رہنت نال کمال
تریا گھر نوں اپنے بیت المقدس دا
رخصت لیکے سارہ پاسوں اوہ ضرور
بیٹھے تائیں ویکھ کے ہوندا پھیر دان
کر کے بہت تسلیاں تر جاندا سی پھیر
اس قربانی کرن نوں کیتا حکم جلال

در بیان قربانی حضرت اسمٰعیل علیہ الصلوٰۃ والسلام

وجہ مدار کہ ویکھ توں کیتا ہے تحریر
جس جاء الصافات دی لکھی ہے تفسیر

Marfat.com

عمر آہی تداوسدی تیران برسان جان
کھدن آزر خواب سی ایہ ابیہیم خلیل
نجری ایہ ابیہیم کھ سواوٹ منگا
دو جیدن پھر اوساوں آیا ایہو خواب
کھسواوٹ منگا سکے نجری ابراہیم
نتیجے روز خلیل نے پھر ڈٹھا یہ خواب
میں قربانی کی کران تا ہیں معلوم
کر کے میں قربان کی دیوان نام خدا
ہچیا حکم خدا ایہ اسن کون نال تیسر
او شے سر لوا سطے کر قربانی توان
سنر سنا ابراہیم سے اکھر ستا ہی نال
بیتوان اندر خواب دے چ کیتا سے قربان
کہیا اسمٰعیل ستے پہت پیارک سے
حضرت اسمٰعیل تیں حال ایہ سنیا حال
تیر کرد ہکسے لئی رسہ کہب لیا
کہیا اسمٰعیل ستے لیکے نام خدا
صابر بیتوان پاوسیں وچہ درگاہ خدا
تیز ہوی سولہ جے کہ نہ کٹے نوان
حضرت ابراہیم بھی ہویا جلد تیار
جان وہاں نے بیان اللہ دا فرمان
اسیلوفت پکار یا اللہ وچہ آسمان
اندر حق انسان دی کہ نفسی کچھ ہور
وکھو ویسے حکم تیں ذبح کرے فرزند
کیہا ابراہیم نے پا جھول اسمٰعیل
حکم ہویا چرا سنوں جلدی کر قربان

وچہ سعالم ستے سال لکھیاں کچھ نشان
دتے قربانی اوتھ کے کیہا رب جلیل
کر قربانی دنبہ پا کو شتے نام خدا
کر قربانی اوتھ کے ابراہیم ستے باب
کر قربانی اونہا ضون کیتا جان تسلیم
کیتی عرض خلیل نے سنتوں عرض وہاب
میں ول اندر اپنے اس تھیں مال معصوم
کر بیتوں قربان توں کیتی ایہ وچار
بیتوں میرے واسطے جو ہیگی چیز عزیز
اندر میرے راہ دے بیتوں کہنا ہوان
اسکے اسمٰعیل دے کیہا سارا حال
کر دل اسمٰعیل نوں راہیں قربان
ہویا اوتھ بیتوں پیارا نال درا ر دے
کیہے دیول چلیا بیتوں نوں لے نال
آیا اسمٰعیل نوں لے کیہے دتی چار
اوپر میرے حلق دے جلدی کرو چلا
تیز کریں توں کردوں پتھرا اوپر چلا
پھیہ چھری دے تڑ فیا چھد نہ یو ریتی ان
قربانی توں پیتا دی ہو کے شکر گزار
اللہا اسمٰعیل نوں پایا اوس سکان
دیکھ وزیر شتیو کر کے نوید دہیان
منصب نا قربان بھی نا لے ہوسی چور
ذبح کرن تیں پت دی ہوندا نا ہیں پید
ہور نہ سول عزیز ہے سن ای رب جلیل
از رہے راہ دے بیتوں کنا ہان

Marfat.com

جان قربانی واسطے ہو یا او ہ تیار
پچھوں ابراہیم نے کر کے تیز چھری
جب دم ابراہیم نے لیتی کر دروان
حال چہریدا ویکھ کے حیرت ہوئی گمان
جو کچھ تیرا حکم ہے او ہ تون کر دے تان
متاں تیرا حکم ہیں یارب دا فرمان
تیز سکاو پر جس نے اگ کیتی نکارہ
میری ہتھ دی اوس نے لیتی سار ہی بند
اسیو وقت خلیل تون آئی ایہ آواز
حکم میرا ایہ سچ ہے آندا نظر بجا
اسیو ویلے آیا حضرت جبرائیل
پاسے اسمٰعیل دے کیتا او ہ فرمان
ست ابراہیم خلیل دی ہتھ تاں جاری ہی
واجب ہے دان عید دے اوپر مسلمان

بیان وفات بی بی ہاجرہ و احوال اسمٰعیل

فارغ ہو فرمانیوں حضرت ابراہیم
آوے ہر ہر سال وچہ ناغہ کدی نہ ہو
قربانی دے مال نوں جان گذرے وچال
حضرت اسمٰعیل تاں لگا رہن اوہ دا ش
ویہو کون مسلمان جاتا ہووے تو گیر
اندر غم افسوس دے رہسی بے آرام
اس جا اسمٰعیل دے یار جو ہی احباب
دل دل اوتھاں سارے یاں کیتی ایہ تدبیر
دختر کوئی ڈھونڈ کے اس دا عقد کرو
دختر سبھی اک کسی دی وچہ اتھاں اسلوب

زمین اپر فرزند نوں پا یا خوب سوار
حضرت اسمٰعیل دے اوپر حلق دہری
بول نہ اسدے حق دا کہہ ہو یا نقصان
چھڈے ہوکے چھری نوں کہندا او سے حال
حکم خدا تہیں چھری نے آکھ سنایا تان
بیں اوہدی ماں تاپ جو ہیگا سبحان
جسدا اندر حکم دے ہو سارا سنسار
حلق ہرگز کٹناں جے پیمبر ہن او ہ چند
سبھی خلیلا میرا اوں اس تہیں باز
ایہ آزمایش واسطے کیتا حکم خدا
ذبح کیا بہشت دا آندا پاس خلیل
رکھیا اسمٰعیل نوں اللہ امن امان
امت اندر آپنے کیتا حکم نبی صلعم
بھیڈ دنبہ یا بکری اونٹ کرن قربان

ذبح چھوڑ کے پچھوں زاری کری قدیم
ویکھن اسمٰعیل نوں ہیرے مطلب کولے
حضرت بی بی ہاجرہ دا پر ہو یا وصال
بک پیاری ماں بھی سو بھی رہی نہ پاس
حاضر ماں نہ باپ سی اکیہن چلے پیر
دلدے انہ راہ سے رہسیا نا آرام
غم اسدے تہیں دیکھ کے ہوئے بن بیتاب
ایہ اکلا لیں جا رہیا اسے دیگ پسر
جد دل لگے او سدا حوال او داس ہو
حسب لئے وچ سبھ دے صورت اہی خوب

Marfat.com

اس وچہ تھیں اوسدا وپند ہے عقد کرا
آہا اسمٰعیل نوں کار شکار پسند
وچہ معالم لکھیا تے ہجرا الا مواج
رخصت پاسوں سائرہ لیکے ہر ہر سان
رخصت پاسوں سائرہ ہو گئے ابراہیم
رخصت ہوئی اچرا سیبال اوس مکان
عمر قلیل نادان ہے مائی ذا تم جیہنت
نالے سیبال ایہ بھی ابراہیم خلیل
جنگل جا شکار دی کرنا ہے اوہ کار
در تے ابراہیم نے کیتی جا آواز
کہندا اسمٰعیل نوں ملنا اساں ضرور
بی بی کیہا شکار نوں جنگل وچہ گیا
جنگل وچہ جنور ہی ہوسن ڈاہڈے شام
ہن کیونکر گذران ہے کرنا اسماعیل
گوشت اوہ شکار دا ہر دم وچہ پکا
اس تنگی گذران دی کیتی بہت بیان
سن کے حال خلیل نے کیتا تدوں بیان
شام نہ کریے بیل جا اوہ اے مکان
شرط جو کیتی سائرہ ہو گئے شکتہ دور
سو بی بی تھیں پچھیا اسدا سارا حال
بی بی تائیں آکھیا گھر نہ آوندا او
کسر دل نوں کڈ رتوں وردازہ دی جا
آکھین تیرا کہیا جھیڑا شایق ای
ہک سپاہو ہوئی میرا ایہ کہیا

بیان اوہدا اسمٰعیل از شکار و پرسیدن ازاں حال پدر خود ابراہیم ع

ایہ سنگل اس نال آکھ گئے جا نداطر نے شام

گھر وچہ اسمٰعیل دے داخل کیتے چاء
اندر ایسے شغل دے رہندا قدر بلند
حضرت ابراہیم دا آنا اسدا روز
ویکھن اسمٰعیل نوں جا نداسی ہر جان
آیا ویکھن واسطے گھر میرا ہے دور
شام وقت اوہ آوندا گھر دیوچہ سدا
اگوں نوں خلیل نے کیتی ایہ کلام
بی بی آکھ سنا پا سنداکھڑا خلیل
اس اوپر گمان ہا کرے ایس سدا
ایس زمانے وچہ ہاں تنگ اتے حیران
شام وقت مڑ آوسی اسماعیل مکان
بیٹھوں اسمٰعیل ناں موں ندیسی جان
ایہ کہیں حالت اوسدی بیٹوں او منظور
مڑ جاوال ایس شام نوں کیتا ایہ خیال
میرا اسماعیل نوں کہیں سلام و دعا
اسنوں بدل ہمزولتوں ہرگز دیرنہ لا
لایق تیرے ہو نہیں سر دل ایہ صحی
تیرا شایق کر گیا بیٹوں ایہ تلقین :

Marfat.com

ڈٹھے گھر وچہ اوس نے بنیاں دے آثار
پچھے میرے آئیا سی کوئی انسان
گھر وچہ ساڈے آیا سی ہک فتر سوار
دروازہ تے اوسنے مینوں لیا بُلاء
جاتا اسمعیل نے سی اوہ باپ خلیل
کہندی اوسنے پچھیا کیونکر ہے گذران
سُن کے کیہا اوس نے آکھیں لعید سلام
اسنوں ضروری بدل نوں لایق تیرے نا
کیہا اسماعیل نے باپ میرا اوہ سا
کیتا اسماعیل نے اس نوں تدوں جبداء
آیا اگلے سال جان ابراھیم خلیل
در تے ابراہیم نے کر کے اونٹ کھڑا
کتھے اسماعیل ہے حاضر کر اظہار
توں ایہ اونٹ بہا بیکے اوتر کھاہ طعام
دوجا سر دیوال میں جلدی دیوان دھو،
روشن اپنے قدم نہیں ساڈا کرو مکان
ویکھ رفاقت اوسدی کر مے خلیل بیان
چلدی بی بی دوڑ کے پتھر ہک لیاء
کہندی اونٹ بہا بیکے اسنے قدم دھیرں
دھووال سر دیوال میں خاکہ کراں سیٹ ور
اونٹ خلیل بہا بیکے دنیدا سیس نواء
نالے دھوتا پیر ہک پتھر پیر اُٹھاء
قدم مبارک رکھیا اُس تے ابراہیم
کنگھی نالے پیر دی بی بی طرفے دوء
پچھوں حضرت پوچھیا کیونکر ہے گذران

بی بی کولوں پچھدا جلدی بزرگوار
گھر وچہ ساڈے دس نوں بی بی کیہا ہان
صورت تیر لیوانگ سی اُسدی کر اعتباء
جو کجھ اوسنے پچھیا دتا حال سناء
کہندا ہی کجھ ہور بھی کیہا اسمعیل
میں تنگی تکلیف دا کیتا سب بیان
سر دل تینوں رکھنی مول نہیں ایہ کام
ایہ گل کہہ کے اوہ ناں ہو یا پیر کھڑا
تینوں کڈھن واسطے اوہ گیا فرما
دوجی جاگہ آپنان عقد کرایا چاء
گھر دا پچھ نہ مول سی ناں بھی اسمعیل
بی بی جو گھر وچہ سی پچھدا اوس بلاء
بی بی آکھ سنایا اوہ ہے گیا شکار
حضرت اسمعیل بھی آوگ ویلے شام
خاک پئی ہے سفر دی ذرا آسودہ ہو
ملسی اسمعیل بھی تینوں ایتھے آن،
بیٹھن اُتران اونٹ نہیں نہیں اجازت جان
پاس لیائی اونٹ دے رکھدی ناپاک جار
جھک نوں میر یطرف نوں حیلہ ناہ کریں
نالے ہو وال پیر بھی ایہ گل کر منظور
بی بی او ہے سیس دے ہوتے وال اُٹھا
دوجی طرفے اونٹ دے دتا آن ٹکاء
رہندے ہوتے وال بھی بی بی پاتکریم
اندر خدمت اوسدی ڈہل نہ کیتی کو
بی بی شکر خدایدا کیتا تدوں بیان

اوپر ساڈے رب دا ہے ہر حال کرم
حضرت اسماعیل بھی ہندا ہے دل شاد
جنگل تیں لے آوندا جہا کے روز شکار
سنکے حضرت ایس گلیں کیتی ایہ دعا
رخصت ہیلے آکھیا حضرت ابراہیم
آکھیں بعد سلام دے رکھیں کر محبوب
ایہ گل کہہ کے ٹر گیا ابراہیم خلیل
نور اوتار پیغمبری نظر ہی پئے عیان
ساڈے گھر اج کونسا آیا آکھیں حال
روشن رنگ سلیم دل آہا سینہ صاف
سر دھوتا ایس دا اگر پیراں تھیں نور
غرض تیر اگر ہی پیادہ رہیا نہ ٹول
آخر رخصت ہو گیا کر کے بہت دعا
آکھی اوس کلام دی مینوں کوئی ہور
کیہا اسماعیل جاں آ دسے وچ مکان
دروازے دی ایہ ہے سرل تیری خوب
سکے اسمٰعیل نے کیتی ایہ تفسیر
سرل والا اوس ذکر جو کیتا آپ بیان
ہکدن ابراہیم نے لی سائھ پاس
دل میرا ہے چاہندا ہونڑا سکے جاوا پچھل
گیا اگے دو مرتبہ آیا خالی مین!
رہ کے کتنے روز بس ویکھے آوان اوس جا
ہک اکلا رہ گیا ہے اوہ ماؤں بغیر
راضی ہو کے سائرہ رخصت دتی چاء
منزل منزل آیا چلدی سکے پچھل

سب کجھ گھر موجود ہے مول نہیں کجھ غم
دینہ نے رات گذار دا وچہ خدا دی یاد
زمزم وچہ پکا پکے کھانوا رزق غفار
ہو گم ہیٹھ نشان تے رحمت پاک خدا
ایہ گل اسمٰعیل نوں آکھیں بانگم
سر دل تیری ایہ ہے دروازہ دی خوب
آیا ویلے شام دے گھر ول اسماعیل
پی پی گون پچھیا مینوں دیو بیان
پی پی اگوں آکھیا سی ہک شخص کمال
سر تے پیراں نیک ساکہاں خزینہ صاف
خدمت کیتی اوس دی جو آہا مقدور
رہن قدم زمین تے کیتا نا قبول
کیہا اسمٰعیل نے مینوں آکھ سنا
پی پی آکھ سنایا سخن کیتا ہک زور
شائق تیرا کہیا گیا آکھیں ایہ بیان
لائق تیرے ایہ ہے رکھیں کر محبوب
اوہ ناں میرا باپ سی بزرگ نیک پیغمبر
اندر تیرے حق دے ایہ سفارش حق جان
آکھ سنایا بیٹھ کے اگے ہیٹ راس
ویکھن اسمٰعیل نوں جاوا اوں آسے دل
ڈٹھا ناں فرزند نوں آکھ سنایا مین
جا رہاں دینہ چند دس جیتوں دین رضا
مڑ آوانگا پھیر مین تے رب رکھی خیر
رخصت لیکے شہر پیا آیا سکے وار
آگیا نزدیک جاں ڈٹھا نہ مزمل دا

Marfat.com

کروا کھڑا درست سا اسماعیل کمان
چاکے اس فرزندوں لائیا سینہ نال
گھروں اسماعیل دے جاندا ابراہیم
کجھ دن ابراہیم نوں جاں گذرے اتجا
اتھے زیارت واسطے کہہ مکان بنا
کیہا ابراہیم نے کس جا گئے سمان
کیہا ابراہیم نوں اوپرا اوس مکان
وسان اوہ مکاں ہیں چل توں میرے پال
پیر پیادہ ہو گیا جبرائیل تیار
کعبہ گردے جا پکے بدل ہو گیا کھڑا
سایہ گردے وحی نے کیتا ایہ نشان
اگے ٹیلا ریت دا آہا اوس مکان
جاں رکھن بنیاد نوں کیتی صاف زمین
سی آدم شے وقت دی اوہ جانی بنیاد
اوہدا اس بنیاد دے کجھ ہو گیا نیار
سن توں اس بنیاد دا کیتا پاسوں حال
تدوں جبرائیل نے بازو اپنا مار
اوتھوں تدوں فرشتیاں رکھی جا بنیاد
پتھر لیا اس بنیاد نوں پتھر سنگ سیا
ستوں زمین تھیں شروع ہوئی بنیاد
اوپر اس بنیاد دے جبرا ابراہیم
ہویا پیدا امواج تھیں سکل ظاہر آء
کتھوں پتھر آن کے کعبہ کراں بنا
وہ لبنان قیس تھیں ہور تھیں جبار
اسماعیل خلیل دو کردے سی تعمیر

زمزم اوپرا وسنوں لیا خلیل پچھان
درد چوائی دوا تھوں آیا بہت کمال
بی بی اسمٰعیل دی پت کرے تعظیم
جبرائیل سنایا اس نوں حکم خدا
جس وی زیارت کرنوں آوے خلق خدا
جبرائیل دس کہاں کراں بنا مکان
جس جا اسمٰعیل نوں کیتا سی قربان
شکے اوپر اونٹ دے چڑھ گیا اوہ فی الحال
پک بدل نوں بھیجیا اوسے رب غفار
سایہ جو اوس اپردا پیا زمین تے آ
اس سایہ دی کرتوں حد بنا مکان
کیتا کرے اوسے جبرائیل نشان
بنیاد ہمرائی نکلی اوتھوں کریں یقین
ہن ایہ وقت خلیل دے مولا دی بنیاد
جو چھ عزیزی معالم لکھیا ہے اظہار
آدم حدوں بہشت تھیں دتا رب نکال
ستواں طبق زمین دا کیتا سی اظہار
اوہ بنیاد اساڈے کیتی چار کھاد
آندی شریعت اسمار کے آہا حکم خدا
ہن اوہ وقت خلیل دے ہو گئی ایجاد
ہتھیں آپ بنایا آہا گھر تعظیم
کیتی عرض خلیل نے آہی بہتر خدا
لے توں پنج پہاڑ تھیں ہویا حکم خدا
مروہ کے ہو صفا تھیں پتھر چک لیا
دیندا جبرائیل سی پتھر آن کثیر

Marfat.com

اکثر وچہ روایتاں کہیا ایہ بھرا
تاپ دیوار خلیل دا سن توں نال تعظیم
رکن شامی نے بنک بہتی گزادہ چاں
ایہ پانی گزہ ہوسی سن توں تاپ بھرا
ایہ اکی گزہ ہوسی سن توں پانکدم
تاپین رکن پایوں تاسنگ اسود ٹیکیہ
ایہ سنیہا گزاں دا چوتھواں ہوسی چوطرفی جاں
دوجا گرمرض دیوار دا چار گزاں ہے یا ب
ستویں اٹھ زمیں دے کعبہ دی بنیاد
مول نہ سکھنے اوسنوں لائے ابراہیم
شاہ حجر دی ہوئیا اوسنے پھیر لیا
چھ دوں برابر قد دے ہوئی اوہ تیار
ہتھ نہ میرا جاؤندا اچی ہوئی دیوار
کوہ قبیوں سنگ دو چیر ائیل لیا
حضرت آدم جنتوں آیا چوتھوں زمین "
دتی سی اوہ لیا لئے وچہ بیس دیاء
ہتی اوہ پتھر چھک کے آندے حضرت اسمٰعیل
پوسہ دیندے اوسنوں حاجی قوت طواف
کعبہ لئے دو چھ ہے دوجا پتھر جاں
اوس اوپر تعمیر دی کردا ہو کھڑا
زمزم ابراہیم دا پتھر اوہ پچھاں "
اوجا پتھر ہوندا سی قوم دیوانہ
ورتدا سکے ہتھ چا پیا پتھر اوہ پچھاں
کہندی اوہ تعمیر دی نوکر ابراہیم
سن کہندے سنے اگھاں نال تعظیم "

کردا پاپ تعمیر سا بیٹا سنگ لیا
تاپین اسود سنگ نہیں کعبہ پاتھ یم
رکن شامی نہیں تاپیاں نیا عراقی رکان
عراقی نہیں پھر تاپیاں رکن یمانی تار
ایہ کعبہ تعمیر دی کہندا ابراہیم
چھ توں تاپین اوسنوں گیا ہوسی ٹیکہ
ہتھ نہ میرا جاؤندا اچی ہوئی دیوار
کوہ قبیوں سنگ دو چیر ائیل لیا
حضرت آدم جنتوں آیا چوتھوں زمین "
دتی سی اوہ لیا لئے وچہ بیس دیاء
ہتی اوہ پتھر چھک کے آندے حضرت اسمٰعیل
پوسہ دیندے اوسنوں حاجی قوت طواف
کعبہ لئے دو چھ ہے دوجا پتھر جاں
اوس اوپر تعمیر دی کردا ہو کھڑا
زمزم ابراہیم دا پتھر اوہ پچھاں "
اوجا پتھر ہوندا سی قوم دیوانہ
ورتدا سکے ہتھ چا پیا پتھر اوہ پچھاں
کہندی اوہ تعمیر دی نوکر ابراہیم
سن کہندے سنے اگھاں نال تعظیم "

ہتھ کرنا تعمیر دا ہو گیا دشوار
دیئے ہوئے کڈھ کے اس نے دتے آ
ایہ پتھر اوس نال سی آکے کریں یقین
نال اوہ قوت طعام دے ورتے نادیجا
کہیا سچ دل رکھیا آ ہندوں خلیل "
سنگ اسود اوس نام ہر آکھے سنیا صاف
اوسے نوں سہا آکھدے ابراہیم مکان
حضرت ابراہیم جان جاندا اوس دل سا
جان خاطر تعمیر دی چڑھ ہرا اوس مکان
اوس پتھر تے کھڑا ہو کردا سی رب کار
قدم مبارک اوس دے ہن تک ہین نشان
کعبہ اس دا نام ہے کہیا رب کریم
پچھیا سی جبرئیل نوں حضرت ابراہیم

Marfat.com

گنتی اوس دیوار دی کراں بلندی چار
کعب برابر ایہ توں میرے کریں بناء
جاں اوہ ڈٹھا ناپ کے ہویا نو گز چار
چو ہے گٹا پیر دا دلوچہ کریں دھیان
پک خزانے واسطے سچے طرف خلیل"
ہر یہ لے سب ندر چولے آون انسان
سنگ اسود چور رکھیا کعبے طرف لے جاء
جس جا تائیں روشنی اسدی گئی پچھان
اندر پنجویں روز دے کعبہ ہویا تیار
پہلے ماہ ذیقعدہ دی آیا جبرائیل
کہن لگا سارے خلق نوں کر آواز پکار
عرض کرو سب آئیکے جو کچھ حاجت ہو
کہندی ابراہیم نے اگے رب نیاز
رہندی خلقت دور ہے کیونکر سنے ندا
جہدم کرپن آواز توں سن سی خلق تمام
اوپر کوہ قبیس دے ابراہیم گیا
الصدا پاک ایس جا بنیاں پک مکان
اتھے آخر لئے نبیں منگوسب مراد
نالے سارے تساندے بخشے رب خطا
جہدم ابراہیم نے کہندی ایہ آواز
جو کجھ آہے زمین دے اوپر سلمان"
شکے سار یال مومناں کہیا لبیک پکار
حاجی کوئی لبیک نہیں غفلت کرے فضول
ترک کرے لبیک نہیں جو کوئی حاجی جاء
جن پر ندے آدمی جو ہے وچہ جہان"

سن حضرت جبرائیل نے کیتا ایہ بیان
اس تھیں کریں بلند تاں ہیگا حکم خدا
سنتوں منے کعب دے ایہ بھی کراں بیان
کہندے اسنوں کعب ہیں عربی وچہ زبان
پک مکان بنایا کر کے ایہ دلیل"
اوہ مکین ساری رکھساں اندر ایس مکان
کیتے گرد سے روشنی ہوئی ہر ہر جاء
اوتھوں تائیں حرم دی ہوئی حد بیان
چھویں ماہ شوال دی شروع ہوئی ایہ کار
کہندا اے خلیل نوں گھلیا رب جلیل
حج کرو سب آئیکے کعبہ ہویا تیار
آ اس جاگہ زیارتوں غافل رہے نہ کو
ساری خلقت سنگی کیونکر اوہ آواز
حضرت ابراہیم نوں کیتا حکم خدا
ساتھ بلند آواز دے کرنوں ایہ کلام
اوپر اوسدے جا یئکے کیتی ایہ ندا
کرو زیارت ایس دی جو ہے وچہ جہان
عرض جو کرسی ایس جا اللہ ویسی داد
ہوسن بھی ہور نعمتاں اوہ پنڑسان عطا
مشرق مغرب بنک سی اسدی گئی آواز
مشرق مغرب بنک سی جو صاحب ایمان
ایہ بھی اوپر حاجیاں سنت ہویا قرار
بنک قیامت ہویا ایہ لبیک قبول
اوہ سنت دی ترک ہے اسر پوچہ خطار
کعبہ دی تعظیم ہیں کرنے کل عیان

مردان نے انس سے بھی کہا کہ بیکار دی لوگوں نے جو کہ بیت اللہ شریف کی طرف ۱۲ سو فرسخ سے آتے ہیں ابراہیم کی آواز کیونکر سنی ہوگی اس کا جواب یہ ہے کہ زمین کے تمام حصے اس آواز کو سنتے تھے

Marfat.com

کعبہ وی تعظیم تیں منکر نا ہیں کوہ
جد م ابراہیم تھیں کعبہ ہویا بنیا
میرے پاسوں ایہ جو قبلہ ہے ویا بنیا
اللہ دے ایہ فضل وی ہوئی سب تاثیر
آنا جبریل نے اللہ دا فرمان
بہت زیادہ اس نا ہیں ہے پاکار ثواب
روٹی کپڑا جو کوئی دیوے ہتھ محتاج
اسدا اجر عظیم ہے اللہ دے نزدیک
اوسے وقت خلیل نے منی نذر جہان
لنگر خانہ اوس جا کردا ہور تیار
جو کوئی آوے جوگوں کیہ دیوں جان
جگر کان جو آوندی خلقت یا جو شمار
ہور سخا ہمرہ تاں جو ہی وچہ خلیل

بھاویں کہ طریق دے اندر داخل ہو
راضی دلوچہ ہو ویکے کردا شکر خدا
کیتا بہت احسان سہے نالے فضل خدا
جو ایہ منہ تھیں ہو گیا تعمیر
میرے آکھیا وسدی سب تھیں وڈی شان
جو ہا جت محتاج دی پوری کرے شتاب
خدمت ہر غریب دی کرنی ہا محتاج
کعبہ وی تعظیم تیں کیہا لا شریک
روٹی مول نہ کہا وساں میں ہا ہجوں نہاں
خلقت وچہ خلیل نے کیتا ایہ اظہار
او لنگر نہیں کہا وسی میرا ہے مہمان
لنگر ابراہیم تھیں کھاندے بے تکرار
لکھاں جے وچہ کتاب دے ہوسی ایہ طویل

در بیان حضرت لوط علیہ السلام

لکھیا ظاہر قصص دے اندر ایہ بیان
حضرت بی بی سائرہ حرم خلیل رسول
اس کارن غمگین سی رہندی ہنکا نہاد
ہر دم اگے رب دے کردی ایہ دعاء
ہا کدن ابراہیم دے گھر آوے مہمان
حضرت ابراہیم دا جو آوے دستور
سن کے بچہ گا گوداؤ نے خلیل کرے
گوشت نال پکا چکے سد لیا یا جاوے
رسم آہی اس دی شت وچہ کوئی دشمن ہو
حضرت کر معلوم ایہ وچہ اندیشے آہو
کرے اندیشہ ایہ ہا ندا ہو یا ایمان معلوم

آنا ابراہیم دا اندر ستام مکان
اسدے گھر اولاد ناں ہرگز ہوئی مول
گھر میر وچہ رب نے دتی ناہ اولاد
آخر ہوئی قبول او وچہ درگاہ خدا
کیہا سلام سلام ہے آہے خوب چوان
روٹی پاسوں کیسے نوں کردی ایہ دور
اگے بی بی سائرہ گوشت آن دسے
کہندے اسیں کہا وساں اس نہیں حلال ہا
روٹی گھر وچہ اوسنے کہا ندا ناں کو
گھر میر وچہ ایتاں کیوں روٹی کہا دی نا
کہندے ابراہیم اولیں ناں ہووی مغموم

Marfat.com

اسیں فرشتے لوط دل گھلے پاک خدا دے
گھر پیر پچھ ڈیوسی اللہ ہک فرزند
ہوسی اُسدی نسل تھیں میرسل سنتر ہزار
نالے دلوچہ آکھدی بہت تعجب ہوء
ہوئی نوے برسدی میری عمر شریف
کیہا فرشتیاں سانوں کیتا حکم خدا
جہیڑے حضرت لوط دے ہاتھ شہر ستان
غارت کرساں خلق توں شہر انوچہ جو ہی
اوتھاں حکم خدا ئیدا کیتا ناہ قبول
جو کجھ حضرت لوط توں آیا حکم خدا
کرو لوا طت راتدن شرم نہ آوے مول
شرم کرو کجھ رب تھیں اندر ایس جہان
سن کے حضرت لوط تھیں کہندی خلق سدوم
جے رلنا منظور ہے تاں ایہ کریں نہ بات
جان او وہ منکر رہن تھیں ہوئے دین خراب
اوہ فرشتے ٹرپئے کر کے ایہ گفتار
کیہا ابراہیم نے جے وہو فرمان
کیہا فرشتیاں اساں نے جانا بہت عذاب
نالے ویکھ عذاب توں ہو جاسیں بیتاب
تینوں ساتھ لیجاؤ تاں اساں نہیں فرمان
جوسی حضرت لوط دے اندر شہر ستان
کرن لوا طت مرد تھیں نالے ساکھ زنان
حضرت ابراہیم نے کیتی نال دعاء
قحط کریں توں مومناں اوہ ریا دعاء قبول

آئے تیرے پاس ہاں سن خوشخبری آء
نام رکھیں اسحاق توں اُسدا ہو خورسند
شکے حضرت سائرہ ہوئی شکر گذار
ہن ہوون فرزند دا ویلا رہیا نہ کو
حضرت ابراہیم بھی نالے ہو یا ضعیف
سن خوشخبری ہور بھی تینوں دیاں سنا
خلق انہاندی لوط تھیں نہیں ہوئی نافرمان
کڈھاں باہر لوط نوں وچوں قوم شقی
پاز نہ آئے لعنتی ہوئے نامعقول
آکھ سنایا خلق دے اندر ہر ہر جاء
ایہ ناکیتا کسے نے اگے کدی قبول
مارو راہ مسافراں ہوئے نافرمان
ہر گز چھڈاں مول نہ جو ہے ساں رسوم
پانکل اس شہر تھیں کی ہے تیری ذات
تاں اج اللہ اوہناں لے بھیجیا قہر عذاب
طرف حضرت لوط دے ہوئے او تیار
ساکھ نساڑے جا بچے ویکھاں شہر ستان
شہراں نہیں جا لوط دی کراں ہلاک خراب
جیونکر قوم کفار توں کرساں ایس عذاب
ایہ گل ابراہیم نوں کہہ کے ہوئی رجھان
غفلت اُنہاں وچ سی ساری پے فرمان
مارن راہ مسافراں نالے بہت زیان
اندر شہر ستان دے جو ہے خلق خدا
مارے ہن نال عذاب دے جو ہین گے بدکار
اتے ہر ساریاں مومناں کیتا کرم نزول

۱ فاقبلت امرت فقالت عجوز ۲ تیسم میرا آسکے آئی اسکو رشتہ اور کہا میں بڑھیا ہوں بانجھ ہوں یا احمت کیطرح ہے اور اکثر لکھا ہے قال ربک وہو علی ہین ۳ تیرے سنے ۱۲

Marfat.com

تابع حضرت لوط دی شہر سی جان
رحمت ابراہیم نہیں اوہ فرشتے ہو
فرزندان نہیں لوط دے جاکے کران سلام
اسین مسافر اج ہی رہنا ایس مکان
فرزندان نے آکھیا تیتھے ہر گز کو
اوہ عبادت وچہ ہے تھوڑا کرو آرام
فارغ ہو کے لوط جان آیا طرف مکان
صورت سیرت خوب سی صاحب حسن جمال
دلوچہ حضرت لوط نے کیتا ایہ خیال
جاون اونہاں نوں ویکھیا ظالم قوم جفار
ویون انہاں مسافران جے کرسان انکار
طرف اونہاں دی ویکھ کے دلوچہ ہو یا خفار
اندر جالو کاؤندا اونہاں تا ئیں لوط
نبی نبی حضرت لوط دی آہی نلغر مان
آئے ہین اج لوط دے لڑکے کوئی شکیل
عورت تہیں ایہ سنکے لوطی قوم کفار
لڑکے تیرے پاس جو آئے ہیں مہمان
سنکے حضرت لوط نے کیہا اونہاں پاس
دو شخصاں دا ونڈ تہیں کرسان اپنے پاہ
کرو نہ سول بے عزتی جو آئے ہے مہمان
انہاں سول نہ فیال در وازے نکے جاہ
تیریاں بھریں دختران نہ خوش اونہاں نال
کیہا حضرت لوط نے بچے اج ہو نا زور
اسپر کیتا صبر ہین بدلہ دیگ خدا
انہاں فرشتیاں رسیدا آ تا یہ فرمان

اندر ہر ہر شہر تے لکھ لکھ سی انسان
گھر وچہ آئے لوط دے کچھ سب بازغو
ہالے جا سے اونہاں نہیں کیتی ایہ کلام
گھر کسی نا وچہ چار تاں دسو اسان نشان
باہجون حضرت لوط دے ایسا کوئی نہو
فارغ ہو عبادتون کرگ تساڈا کام
لوط کھے صاحب حسن دا باران اوہ جوان
ہیرو ہیرا نہاں نے پیا لباس بکمال
میر سے گھر مہمان ہیں صاحب حسن جمال
دیہ مسافر اسانوں آکھن ہون آر
ساتھ میرے سب جنگیو نون ہوسن جلد تیار
آج دا تاڑا سخت ہے کی کچھ کرسے نہ دا
اگلے انہار اڑ کے قفل لا یا مضبوط
جاکے قوم کفار نے کیتا ایہ بیان
انڈا اونہاں لوکا پاکر کے خوب دلیل
در تے حضرت لوط دے کہندے آ پکار
دیہ اسانوں اوہ تول کہندے نا فرمان
دیہ سانوں دختراں اپنیاں گھر وچہ کرو نہ پاس
لے جاؤ گھر اپنے کر سکے حرمت نکاح
نہ تر دوخ اسے تہیں کرو تساں ایہ گمان
کہندے ایہ در تو نکلدا ان نہ ڈرسان آر
تیتوں سب ہجوم ہے جو ہین آسان خیال
کرسکے جنگ مقابلہ دیدا اونہاں مہلت
مہمانان نوں میریاں دیہو ناہ ایذار
تیہواری ہے تساں تہیں کرو نہ لوط پریشان

Marfat.com

نہ تھا نہیں اس قوم وا کرتا نہیں زبان
رہا مل قوم کفار لئے پتھر وہ میہمان مار
پاس فرشتیاں لوط لئے کیتا بایان
کہ لوط میہمان رہا اکھین چلے تیر
تان بھی اوہ مہمان فرشتیاں آئی قوم عفا
آوہ رہے خاموش سب مڑ کے نہ پایا پیر
بہت اوہناں سمجھایا مڑے نہ قوم کفار
تڑکے ہی ماری لوط نے پاس فرشتیاں جا
میہماں دوں فرشتیاں سانوں بھیجیا رب
توں بیگے او نالوں چلدی چھڈ دے شہر
اچرا شنوں رہل کافراں در تا او قوٹر
مڑے او مہمان فرشتیاں آکے او قوم
ہور اہمیں تک سب وا میہماں دا نشان
سور تھا ہی صبح میہماں لگے کرن کفار
پاس فرشتیاں لوط دی آ کہن لگے جا
ساتھ تساڈے بدی ہے اس آ ہماں سپرد
وی اتھاں نے مہر دے اوپر مار دو مار
اوہ میہماں فرشتیاں آکے کچھ منتر
چلدی تو پیا او ہماں سنے گئی نہ وی وار
مڑ کے اوس مکان تے چادی اوہ کفار
پہنچ گئی گھر لوط دے اندر بنوں مہمان
وقت فجر دے لوط نوں کیہا او وی
او پیا او ہماں وقت دے او واج آگیا
لوط کیہا جبرئیل توں سکن آ قدر لیہہ
وتا جبرائیل سنے باز و پکڑ و چھا

سول نہ ہرگز آپناں دیناں گمان نشان
زخمی کیتا لوط نوں جان اوس قوم کفار
ساتھ اوہناں دے سنے نشان دا پیر پوچھ نہ تان
مڑ کے قوم کفار نہیں پھیر کرے تقریر
وچی واری آ کہدا پاس فرشتیاں جا
آکے قوم کفار دی سول کیتی دیر
گا لیاں حضرت لوط نوں اکو نے ہنکار
زور و حال دیکھیا جو کچھ کیتا سماء
غالب ایہ ہو وسن جے رل آوں سب
وقت فجر دے اوہناں تے نازل ہوگا قہر
اندر گھر دے آوڑے کوئی نہ سکے سوڑ
اکھین وچوں اوہناں نے ہو وے دور نگاہ
صاف ہو یا منہ سار یاں جیونکر تختہ چاق
چادو کر ہن لوط نے رکھے اندر وار
جتنے سانوں چوکڑ کر کے کوئی نہ وار
اکھے حضرت لوط نے سنے کرن بیٹا تو
کتنے او ہور ستی دی نشنی جو ہے یار
خشک او ہناں دے بدھنوں کیتا رب تیار
او وی پھیر درست سی کیتے بازو یار
وڑ دا نیسے اس شہر دے چند کرن بیکار
پالے کے آپناں مان پھر دیوان جان
تکل توں اس شہر ہیں ہے ایہ حکم ربی
وقت فجر دے واسطے ہو راکرے خدا
لیکو کہ اپنیوں نکلاں ہے ور خانہ وچہ
جو اسباب اولاد سی او پر لیا ہیا ہو

عورت حضرت لوط دی چیڈی وچہ کفار
خبر نواہ کفارلوں ہوئی جان ذرا
پھر وچہ ابراہیم دے لوط اتے اولاد
فجر ہوئی تاں آپناں بازو نرشتہ دی
ایہ بھی قوم کفارلوں خبر نہ ہوئی معمول
سوج جسدم نکلیا پکڑے تدوں کفار
بیٹھو زمین تلے تاں پیا قوم کفاراں چا۔
دوزخ اندر جاپئے سایہ نا منقول
سبھی اہو وچہ کتاب دے قصہ حضرت لوط

اوہ مخالف لوط دے آہی وڈی سکار
اوتھوں حضرت لوط نوں اللہ لیا بچا۔
آئے جبرائیل تے اوہ سامنے دلشاد
وہر کے پٹیا زمین دا دھرتی چک لئی۔
تختہ الٹ زمین دا غرق ہوئے بھول
ہلکل گئی اوہ کار دی ہوکر دے بیکار
نکل وچہ سبھ ہر شخص ہوئے لعنت ملوث پیا
نافرمان خدا دے ہر شخص ہوئے مردود بول
رہیا حال فیصل دا تھوں ہوئے معلوم

ربط سابق بقصہ حضرت ابراہیمؑ و پیدائش حضرت اسحاقؑ:

حضرت ابراہیم دا قصہ کرناں یاد
کیتے جنہے وچہ ہوئی پیدا اک فرزند
اوہ جو نبی اسحاق ہوئی وچہ درگاہ مقبول
جاں گذرے کجھ روز دی سارہ نا بیجان
ورث گذری جاں وفات ہوئی فرزند نال
جاں حضرت اسحاق دی ہوئی ہر جوان
سارہ مائے اسحاق دی حضرت ابراہیم
حضرت اسمٰعیلؑ نوں سوہ کیتے جدا
مالک کیتے شہر دا اسمٰعیل پہنچان
سارے ابراہیم دے چار اتے فرزند
ناجرہ دا سارہ کیتی تھیں حضرت اسمٰعیل
حضرت قیدار دا ہوئی سبھ نوں پہنچان
حضرت اسمٰعیل دا ہوئی کہ نبوت
سا حضرت قیدار دا قید چالی گز طول
مالک سارے عرب دا سا قیدار جوان

استوں وی شنا یار سب زار شاہ
سے کیتے ابراہیم دی دل اندر خور سند
ناہم رہیں اسحاق نوں ہوئی اوہ مقبول
حمل ہویا پھر اوسنوں فرزند تھیں جوان
اوہ حضرت اسحاق سا عالی قدر بلند
یا پچھے جہاد تھا بدے ہور نہ کرے بیان
جج کیتے کرا دتا تا یا تکمیم !!
دلو چہ راضی ہوئے کرے شکر خدا
خلیفہ اللہ ابراہیم دی کرو اوہ جوان
جو ماں سارہ پیار دی کرو اقدر بلند
اندر مکے شہر سا اوہ فرزند قلیل
اسحاق دا ثانی تو دوسرا ہور نہ جان
اوہ سبھ نا ہم قبیلہ دی اللہ دا کیتو بیا
سو تا تا سات گز اس دا چوڑا نہ ول
خلقت سارے عرب دی تا لیوے آ کے جان

Marfat.com

سی اک بھین قیدار دی دختر اسمٰعیل
سی حضرت اسحاق نے دو فرزند عجوب
بیٹا بکہ برائن دے آنا عالی شان
چوتھا جان بدین دا باہجہ اولاد پچھان
جو ہنوں معلوم سا کیتا اوہ بیان
دو غم روا ہتھ لکھیا پاک سوائے پنجاہ
سنت ابراہیم دی ہو ساری دیہہ جہان
تفسیر عزیزی دی وچہ ہے لکھیا کرتوں یاد
بتخانہ لتے بت بھی کر دیون سمار
ہور عقیقہ بچھ تون دعوت دی تعظیم
نصف گواہی عورتاں کیتی اس منظور
منہ قبلہ کر بیٹھنا عورت ستر چھپا
کرنا حج احکام بھی صدقہ فطر پچھان
چھن سا بچھ بیان کرنا ہور مسئون
سنت متق بت دی یا پہ پابندی جان
پاہیون نام خرائیدے کرنا فوج حرام
بال لیان دے منڈے سنجاون سیں

بیان حضرت عیص و یعقوب و قصہ حضرت اسمٰعیل علیہ السلام

اندر ملکے شام دے سی اسحاق نبی
دو بیٹے اسحاق دے عیص اتے یعقوب
حورت سی اسحاق دی بیبی ہک سردار
ایہ دو بیٹے اوسدے نکمول آہے خوب
حضرت اسمٰعیل دی دختر سی اک جان
تسمیہ دا عیص نہیں ہویا عقد پچھان
ماؤں کہے یعقوب نوں ایہ کلام مدام

تسمیہ اسدا نام سی پوتی بچھ خلیل
حضرت عیص جوان سی چھوٹا ہک یعقوب
اسدا نام عقیق سا آہا نیک جوان
اندر ملکے شام دے دفن ہویا مروان
ہوئی عمر خلیل دی ہک سو ستر جان
دنیا فانی چھڈ کے جاندا طرف اللہ
جاری وچہ اسلام ہے اوہ پر مسلمان
لڑکے نال کفار دے کرنا چاہئے جہاد
خلنہ کرنا لڑکیاں اس نہیں ہویا اظہار
چار رکعتاں چاشت بھی پڑھیاں ابراہیم
ریون ہور زکوٰۃ بھی اس نہیں ہویا اظہار
منع لواطت اونہاں لتے کیتی جان پرا
ربانی دی رسم بھی اس نہیں ہوئی عیان
ستر پڑھنے اوس نہیں ہوئے جان زبول
ایہ کم سب خلیل نے کیتے منع پچھان۔
سب ناخون لہاونے پاکی بال تمام
ایہ سب ابراہیم نہیں ہوئے نیک عیں

اسمٰعیل پچھان لون رہندا مکے سی
چھوٹا بچھ یعقوب سی عیص وڈا محبوب
اوہ آ ناکنعان دا ساکن میرے یار
آہا حضرت عیص ہا دو جا سی یعقوب
تسمیہ نبی اوسدا آ نام پچھان!
وڈا چوا اسحاق دا سا فرزند عجیب۔
بھائی میرا ہک ہے رہندا اندر شام۔

Marfat.com

اوس وی بیٹی نال میں تیرا کران ویاہ
قصہ اسماعیل دا رہندا کران بیان
اندر مغرب ملک دے ہوئی خلق خوار
توں انہاں نوں جائیکے دسیں حکم خدا
ظاہر کیتا خلق دے اندر حکم اللہ
جان اوہ ساری خلق نے لے آندا ایمان
جان اٹھ سو سیان دی ہوئی عمر عزیز
مکے اندر دفن ہیں ہویا نیرک وار
اک دن ایہ اسحاق نوں آیا حکم خدا
سن ایہ حکم خدا دا روز اندر کنعان
جان حضرت اسحاق سا بڈھا ہویا پیر
ہکدن کہندا عیص نوں کر کے لیا شکار
مین تیرے وچ حق دے کرسان گا دعا
عیص خوش نوں ٹر گیا لیکے تیر کمان
ونج کریں بک بکری کر کے لیا کباب
سن حضرت یعقوب نے بکری لئی شتاب
تاں حضرت اسحاق نوں آکہیں مین معذور
آئی مشک کباب جان کیتا ایہ خیال
فارغ ہوا اسحاق نے کیتی ایہ دعا
وہ نبوت ایس نوں کہ پیغمبر نوں
پچھوں حضرت عیص دی لیکے گیا کباب
دل اندر اسحاق نے کیتا نوں دھیان
کہندا حضرت عیص نوں تیری اوہ دعا
میں پھڑ کے یعقوب نوں کرساں قتل ضرور
ایہا سن اسحاق نے حکم رسول نہ کیہا

اوہ امیر کبیر ہے دولت صاحب جاہ
ہکدن اسحٰعیل نوں ہویا ایہ فرمان
وچھڑ گئی اسحٰعیل نوں ہویا ایہ فرمان
حکم کیتا اسحٰعیل نے ایہ دنیا ناچیز
پاسے بی بی ہاجرہ ہوئی قبر تیار
خلقت نوں کنعان وچہ دسیں راہ خدا
وچ نصیحت خلق نوں کردا پیا عیان
نالے ہویا اکہیان ہتھیں اوہ جان بصیر
اوس دی دیہ کیہا سیانوں کر کے خوب تیار
تاں تیسوں پیغمبری کرسی رب عطا
ماؤاگے یعقوب دے کیتا ایہ بیان
اوہ کہو اوین باپ نوں دیر نہ کریں شتاب
رکھی آ یعقوب نے کر کے خوب کباب
مکہ کباب اسحاق نے بیٹھ گیا خود دور
حضرت عیص لیایا کھاندا ہو خوشحال
ریا ایہہ کباب جس دتے نیوں آ
تعالی ایہ مراتبے عرش کرسی ہوں
جو حضرت اسحاق دی اگے ہری شتاب
پہلا اوہ یعقوب نے دتے ہوسن آن
اوہ ملی یعقوب نوں عیص غصہ در آ
جیوں اوس پیغمبری نہیں کیتا مردود
دوجی تیر یعقوب دے کرسان ہوئی دعا

Marfat.com

تلل تیری اولاد نوں کری رب کثیر
کیہا پاربے عیص نے بہت کریں اولاد
اوہ حضرت اسحاق دی ہوئی دعا قبول
عمر ہوئی اسحاق دی جلال اٹھ وہاں چلال
پاسے بلی بابی سارہ دفن ہویا مروان
ٹر وارث سندا عیص تہیں سی حضرت یعقوب
حکم نہ ہرگز جاؤ ندا باہر دیہ نوں جان
اندر ایسے حال دے لنگھ گیا یک سال
بھائی میرا یک ہے اندر ملکے شام
جاویں اسنے پاس نوں او تہی ہوگا رام
بھائی نوں ایں آکھ کے اوس نے حکم دیتا ل
غصے ہتھ عیص دے تینوں دے نہ مار
ایتھوں نکل شہر تہیں سنا طرفے شام
گھر سنے دی جان گیا کیتا اوس پیار
کی اسدی دو دختراں سن وہ نانہ پیام
مائے پاس یعقوب دے کیتا ایہ اظہار
توں دختر راحیل ہیں میرا کریں نکاح
کہندا اوہ یعقوب نوں مہر نہ تیرے پاس
کیہا مور یعقوب نے میرے پاس مال
سنکے اوس یعقوب نوں کہتی اپنا کمار
چھوڑ ساتھ راحیل دے تیرا کراں نکاح
چاراں لگا بکریاں رات وہیں یعقوب
مائے نوں جا آکھدا پورا ہو با قرار
اوس نے رحم نکاح دی کیتی نرت تیار
اگلے روز یعقوب نوں معلم ہویا حال

ہتھ نہ بھا اسحاق نے اسکے رب نبیر
سب اسٹر یہ دا ملک توں اوہی تیں کر آباد
اسدی کجھ اولاد دا اٹ نہ رہیا سول
دنیا چھڈی اوس نے امر اپنی نال
اندر ملک شام دے جو ہے شہر کنعان
ماراں کولوں عیص دے ڈر دا ہی محبوب
راہیں باہر نکلے تاں بھی سی حیران
کہندی مان یعقوب نوں ہکدن الفت نال
اوہ بھی تیرے نال ہے کرے پیار وہام
اسنے گھر دیوچھ ہے لڑکی خوش اندام
شادی تیرے نال کراں دلنوں کر خیال
ایہ گل سنکے ماؤ تہیں ہویا یعقوب تیار
ڈر دا سا کنعان دے اندر اوہ صدا م
کرے تسلی اوسدی دلنوں چھا قرار
لیا اتے راحیل سی دو ویں خوش اندام
دختر جو راحیل ہے تیری صورت وار
لیا دا کر دوسری جا ہہ خواہ مخواہ
کیونکر کراں نکاح میں لوچھ کریں تیاس
چلا اوں اندر شہر دے بکریاں سنت سال
نیں بتی ماں اوسنے بکریاں توں چار
دیرہ ہر کر ہووی تیرا کراں ویاہ
برساں ست گزار کے اللہ دا محبوب
ہن کر عقد اکٹھیاں ملیں میرے کرار
بی بی لیا نال سی عقد پڑھا یا یار
میرا کیتا عقد ہے نانیں لیتا نال

Marfat.com

مطلب پاتھ راحیل نے میرا آنا جانا
ماں کے پاس یعقوب نے کہتا یہ اظہار
تباہ اکس واسطے کیتا تسان نکاح
لکھن کہیا اوس نے چھوٹی ہی راحیل
وڈی ہی نی گھر سے کچھ نی مال و جاہ
جتے تیتوں راحیل ہی ہے خواہش دلبر
یکریاں میریاں چار توں ست پتر ہوئے
اوتھ واسطے روا سی جانگن نکاح
دو جیوا لیقوب نے خواہش اسدی سی
دو جیوا لیقوب نوں جوان گذرے ست سال
وہناں تائیں باپ نے وتا مال کثیر
لونڈی یک راحیل توں وتی اسنے باپ

کیوں لیتا تہیوں اوسنے کیتا عقد پچھان
اندر عقد راحیل دے میرا سی اقرار
کیتا قول اسمٰعیل دا نول تھا ہ نخواہ
نی نی لیتا وڈی ہے سمجھیں یہ حیل
اندر ساڈی نوں ہے نہیں کوئی راہ
پر لیہ اسدے ہتھ دے واگ لیدی ہے
اوہ ستیاں دا پسال ہر کوئی کریں ستکار
دو جیوا نوں واہ نہیں کرتا ناہ گناہ
لگا چاراں یکریاں دو جی وار ہی
ساتھ راحیل لیقوب نے عقد کیتا خوشحال
وتا پتر دے واسطے پاسے مکان کثیر
لیا توں نہی یک ہی وتی اسدے پاس

اسمارہ برادران یوسف علیہ السلام

یتا سے پتر شکم ہا تھیں چھ فرزند جہان
لونڈی آنا اک تیسرا ہوسے پتر دا جان
لونڈی زلپا دی جو آہی یک خورد سن
لونڈی بلہا راحیل نے پاس ہی کیتا پچھان
بیٹا اک راحیل دا ہویا قد رعنا
کیتی اسدی صفت نے ہا لڈہ دو چھ فرزند
کیا ملک یعقوب دے ہوئے دو چھ کمار
ہر نے جدا جدا کر دا سا یعقوب پیا
چھ ملک دے ہوئے سال ہر کوئی ہویا جوان
ہر نے ہا ہر شغل دا سا ہر نے پاس جہان
کیا ہر نام ہر شغل دی دیا اتھوں جہان
کیا ہی نے صنعت اتھوں دی اس ہتھیں دو فرزند
دو بیٹے ہی اوس نہیں دلتا اسکے نفسان
حضرت یوسف نام سے ہوئے سعادتمند
سورت یوسف دی نکلدی ہوسی ہیہ نشان
یوسف نال یعقوب دی کیوں ہویا پیار
چیا تھا ہیہ اوس نہیں الہام دا نور پیا
چاہوان دل کنعان دے کیتا پیر تیاں
اس پیاں نے فرزند سے ہویا تر ہے روان
لونڈیاں بچی دو نال ہی اوتھ سے ہوئے متولد
آسے دل کنعان نے رہن وہ تمام
دو نہ ہوئے یعقوب نے کیتا تھوڑی دیہاں

Marfat.com

عیص دلیو چہ دشمنی رکھدا ہے بین نال
ناوہ میرے قتل دا ناوہ خیال کرے
ایہ نزدیک کنعان جان آہے اندر راہ
خاطر اوہ شکار دے آنیا سا اوس جار
ساتھ جوسے یعقوب دے خود شکار غلام
ایہ شخص جو آوندا ہے ایہ کرے کلام
تان اگے سب اوس دے کر لوایہ اظہار
جو ہے حضرت عیص دا نام یعقوب غلام
ایہ کل اوہناں آکھ کے کہا جا کے آپ
کہا حضرت عیص نوں کسدا ہے اسباب
خود شکاراں آکھیا اندر ملکے شام
کسدا ایہ اسباب ہے یکدیاں اتے غلام
کہندا اوہ تاں عیص دا سول غلام ہمین
اکہین بہر کے روپیا عیص کہڑا اوس جا

بیان جمع آمدن عیص و یعقوب در شہر کنعان

روندے تائیں پہنچ کے ہویا جلد روان
عیص پکڑ یعقوب نوں لاوے سینہ نال
اگلے دن پھر آوندے اوہ ہوئے داخل کنعان
جان اندر کنعان دے گذر گیا یک سال
اوس بی بی نوں ہویا پیدا یک فرزند
اس تیہیں بعد اجل نے پائی پھیر وفات
پالن لگی بچہ نوں بی بی لیا جان
پالیا بچہ جان دے اوس بی بی فرزند
معلم ہویا عیص نوں ہویا نبی یعقوب
من اندر کنعان دے رہ توں تاں خوشی

سنیوں اوہ پھر پچھ کے دلوچہ کرے خیال
ایہ یعقوب خیال کر دل وچہ بہت ڈرے
عیص آں ناوچہ راہ دے پیا یعقوب نگاہ
ڈٹھا جاوں یعقوب نے دلوچہ خوف پیا
اوہناں نوں یعقوب نے آکھی ایہ کلام
کسدا ایہ اسباب ہے دسو حال تمام
ایہ سارا اسباب ہے ولد دے وچہ وچار
کیا آہا کنعان تھیں رہندا سا وچہ شام
اچرا نتوں آعیص دا ہویا جا ملاپ
آیا کہیڑے طرف تھیں تینوں کہہ شتاب
رہندا حضرت عیص دا سی یعقوب غلام
جنکے نام یعقوب دا کیتی عیص کلام
اکسدا بھائی سکا ہے جانوں نال یقین
اچرا نتوں نوں یعقوب نے ورن نظر پیا

بیان جمع آمدن عیص و یعقوب در شہر کنعان

روندے تائیں پہنچ کے ہویا جلد روان
عیص پکڑ یعقوب نوں لاوے سینہ نال
اگلے دن پھر آوندے اوہ ہوئے داخل کنعان
جان اندر کنعان دے گذر گیا یک سال
اوس بی بی نوں ہویا پیدا یک فرزند
اس تیہیں بعد اجل نے پائی پھیر وفات
پالن لگی بچہ نوں بی بی لیا جان
پالیا بچہ جان دے اوس بی بی فرزند
معلم ہویا عیص نوں ہویا نبی یعقوب
من اندر کنعان دے رہ توں تاں خوشی

آپس اندر مل پئے دوہیں اوہ جوان
اوہ سنیوں چہ میدان دے آکر ہے خوشحال
رہندے توں یعقوب دے دیدا عیص مکان
یوسف دی جو ماؤں سی لوچہ کریں بیان
بن یامین اس نام ہے رہندے وچہ بلند
دنیا فانی چھڈ کے جاندی نیک صفات
حضرت بن یامین نوں لوچہ کریں بیان
سی اوہ یامین راحیل دی بی بی عالی شان
ایہ پیغمبر سب دی باقی قدر بلند
کہندا جا یعقوب نوں عیص میرے محبوب
سن فرزندن بی بیاں ایہ ہے خواہش رب

Marfat.com

ہیں اتھوں ٹر جاوساں ہسان ہو مکان
جا کے حضرت عیص نے شہر بسایا روم،
نسلوں حضرت عیص دی لوچہ کریں بیان
سب پیغمبر ہوسہین جان اولاد یعقوب
یاراں اس فرزند سی لوچہ جان یقین
فرزنداں تہیں ساریاں حضرت یوسف نال
ہوندا ہے جس چیز دے اوپر بہت پیار

ایہ کہہ کے یعقوب لوں چھڈے عیص کنعان
روم آ تاں عیص دا پتا کر معلوم
یا بچہ بنی ایوب دے کوئی نہ ہویا جان،
پوتا ابراہیم دا آہا ایہ محبوب،
چھوتا سبہناں دچہ تہیں آہا این ہمین"
سا حضرت یعقوب دا جان پیار کمال
اوپر اوس چیز دے آشے خزاں بہار

شروع قصہ حضرت یوسف علیہ السلام

اللہ باپ آسان کر احسن قصہ سب
امام محمد غزنوی جو ہے کامل پیر
دس حصے سب عقل نوں کیتا ہے سبحان
دس حصے پھر حکم دے کیتے رب علام
دس حصے پھر صبر دے کیتے رب رحیم
دس حصے پھر کرم دے کر کے پاک خداء
دس حصے پھر رب نے کیتا حسن جمال
اک حصہ سب خلق نوں دتا لاشریک
یوسف بابچہ یعقوب نوں ہوندا ناہ قرار
دس فرزند یعقوب دے جوسی وڈے جوان
یوسف نوں لیجائے باہر کدی کدی
ست برس دی عمر جاں یوسف ہو گیا،
ڈٹھا جنگل وچہ ہاں بھائی ساتھ تمام
سبہناں اندر راہ دے لابے اک جا جھار
بہایاں دے جو بہار سی اوپر اوس مقام
یوسف ستا اٹھ کے خواب کرے اظہار
اندر نیرے حق دے ہے ایہ خواب بلا

ظاہر اوہ ہویں گراں جو فرمایا رب
لکھیا ایہ بیان ہے اندر خود تفسیر"
نو دتے اور تیس نوں اک تمام جہان"
نو دتے رب نوح نوں اک جہان تمام
نو دتے ایوب نوں اک خلقت تقسیم
نو بجھہ نبی کریم نوں کیتے جان عطا،
نو یوسف صدیق نوں دتے جل جلال"
امام غزالی لکھیا ایہ روایت ٹھیک
فرزنداں تہیں ساریاں اسدے نال پیار
روز چراون بکریاں جا اندر میدان
نجل شرک دل کیرے اندر موں نہ کیار
ہکدن سفنہ او سنوں نظری ایہ پیا"
لکڑیاں لیکے جنگلوں آئے طرف مقام
یوسف دا جو بہار سا سیئر ہویا اک وار
اوہ یوسف دے بہار نوں سجدہ کرن تمام
سنکے خواب یعقوب نے کیہا ساتھ پیار
کہیں نہ اکے بھائیاں سنکے ہون خفا

Marfat.com

یوسف نے اوہ بہایاں آکھ سنایا خواب
بہائیاں کہیا جو آدمی کرے ہمیشہ کام
جانی کسے نہ مول سی سفنے دی تعبیر
اکھن اٹھویں سال سی یوسف ستا جاء
کپڑا اکٹھا اس زمیں تے ہویا سبز تمام
کہانہے استھیں تور کے جو سی کل بنی
سلیمان تے داؤد بھی ایسے بنی تمام
جو سی بھائی ہور بھی عاصا دھن لگا
عاصا اوہ اوڈا پکے سٹے وچہ دریا
پھر سارا یعقوب تے یوسف کہیا خواب
بھائیاں اگے خواب نہ ایہ کریں اظہار
پاس بھراواں آکھیا یوسف سفنہ چار
پھر حضرت یعقوب دا ہویا ایہ دستور
عمر یوسف دی ہو گئی جاں پوری نو سال
دس جنگل نہیں آپکے گرد ہوئے بگھیاڑ
دساں وچوں بگھیاڑ اک آیا یوسف دا
ڈگا اس بگھیاڑ نہیں یوسف وچہ میدان
جاں یوسف تھلیں پیا پہنچ سنیاں حال تمام
اندر دسویں سال دے پھر آیا اک خواب
رات آکھی شبقدر دی سنتوں اوہ پھرا
کل زمیں دیاں کنبیاں ہتھ اسدے ہیں سب
گیارہ تارے خواب وچہ ڈٹھے سورج چند
سجدہ کیتا اونہاں نے یوسف اگے جاء
کھلے در آسمان دے اوتھوں پرے نور
ہو تمام زمین تے ہیں دریا رواں

سنکے ہوئے خاموش سب پوچھ ہوئے کیاب
دیکھے اندر خواب دے اوہو خواب مدام
اونہاں ہاسا مسخری جاتی ایہ تقریر
دوجے سفنے ہتھ وچہ دیکھے اک عصاء
ہویا بلند درخت سی میدے لگے عام
آدم نوح خلیل تے سولے پیچھے بھی"
ہو محمد مصطفےٰ نبی علیہ السلام
سبز نہ ہویا مول کو پچھوں وگی ہوا
ایہو سفنہ دیکھ کے خوالوں اٹھ کھڑا
سنکے خواب یعقوب نے دتا ایہ جواب
دشمن تیرے ہوسنکے دیون تینوں مار
تخم حسد دا اونہاندے دلوچہ دتا پاء
یوسف تائیں مول نہ نظر تھیں کرداد ور
سنا وچہ مکان سا آیا خواب خیال"
یوسف تائیں پکڑ کے کہاون لگے پہاڑ
یوسف تائیں اونہاندے پچھوں لیا اوٹھا
خوالوں اٹھ یعقوب تے یوسف کرے بیان
کرے وساہ نہ اوسدا دینہ تے رات مدام
گودی اندر باپ دے سا یوسف مہتاب
سفنہ ایہ قرآن وچہ کیتا ذکر خدا
ہو ڈٹھا اک خواب سا اوس تھیں ہمت عجب
یوسف آگے آپکے سارے قدر بلند
اس سفنہ تھیں بعد ہک دجا نظر پیا،
اوپر سبھ تھیں نے کیتا رب ظہور
اندر اوسدے پچھیاں ذکر کرن سبحان،

Marfat.com

یوسف اوپر بکھی چادر نور خدا
سکے کیہا باپ نے دساں میں تعبیر
سورج تے ہور چندھ بھی باسی ماں پچھان
ناں اوہ تیرے واسطے کرن نہ کجھ فریب
کیہا جدوں یعقوب نے کہیں بہایاں پاس
سی ماور شمعون دی سندی ایہ خطاب
سن بھائی اس سخن نہیں ہنڑے اُتن لال
ہُن ہوسی تدبیر ایہ جس دم غالب ہو
کہیا ہے تن عورتاں بہت زبانوں بول
ماور نے شمعون دی ایہ یوسف دی بات
نبی حضرت لوط دی عورت نے اظہار

اُسدے ساتھ جہان سارا دشمن جانیں
گیہاراں تلے جان توں جتھ ہیں تیری ویر
بہایاں اگے مول توں کریں نہ ایہ بیان
اونہاں خواب سناونا ناہیں ہرگز زیب
دشمن تیرے ہوسن ایہ گل کریں قیاس
بہایاں اگے اوسنے حالت آکھی خواب
کہندے اُسنوں مارگے کرساں دور جنجال
اوس وقت پہر اساندی پیش نہ جاسی کر
سی جتھ تھت نہ ماندی آکھ سناواں کہول
نالے عورت نوح نے دسے سب حالات
حالت آکھی لوط دی اندر جا کفار

بیان در چاہ انداختن یوسف و فروختن بدست مالک تجار

حضرت ابن عباس ہے راوی ایس کلام
یار وساڈا باپ ہے کردا بہت پیار
قوت اندر اساں نہیں یوسف نہیں زیاد
کہیا ساریاں بہایاں یوسف کول بہار
بولیں نہ در فرغتوں بجی کریں کلام
یوسف سہیا خاموش سا نیویں کردن پا
بج کہاں جے بہایاں اگے سارا خواب
آخر آکھ سنایا یوسف ہولا چار
ساریاں کیتی مصلحت اتوں ویہو وار
جاں اوہ غالب ہووے یا پھیر نہ چلے زور
پھیر نہ ہرگز اساں دی چلے کجھ تدبیر
کسے بہانے اوسنوں باہر لے چلو
جاں ایہ نظر نہ آوسی تاں پھر آوے باپ

رل فرزند یعقوب شے کران صلاح تمام
یوسف کیہا ساڈیں نہیں تا اساں وسار
بے انصافی ساتھ ہے یوسف نہیں دلشاد
ساتھ محبت اوسنوں کجھ نہ سے حال سخت
سفتے دا احوال توں بہانوں سمجھ تمام
کہندا کہاں دوسرا جتھے ہو سی ایہ شکار
نافرمانی باپ دی ہوسی یا چھ حساب
اگے ساریاں بہایاں سنکے کر اظہار
پاکڑ ہوا اسی بلکہ نہیں تانیاں کرگ خوار
پاکسا باجھوں نہ بچنا ڈسنے تا تھرین دی ہو
جاں ایہ اندر اسا نیہ ہوسی جا امیر
او سکھے پاکر اسیں ناں پانے ایہ ہو
دلسے تا نیں ہوسی کر چھڈا اسانوں آپ

Marfat.com

بھائیاں نہیں تمہون نے کیہا تدوں پکار
پاواں اندر کہوہ دے جنگلو چہ لیجیا
رل فرزند یعقوب پا نہیں کردے چاسوال
مڑ کے بعد شکار دے آواں پہیر شتاب
یوسف بعد یعقوب دے ہو جاندا بیتاب
یوسف باجھوں سہے نہیں منوں ذرا قرار
بھائیاں رلمل آکیہا حضرت یوسف نوں
ساڈے نال اساڈے کل نوں چلیں وچہ میدان
دل میرا ہے چاہوندا جاواں بھایاں نال
یوسف اگے باپ دے کردا چا بیان
سن ایہ بات یعقوب نے دتا صاف جواب
کیوں ساڈا اغنیا نوں کردانا ہیں باپ
وچہ اساڈے کون ہے یوسف دا بدخواہ
ساڈے نال شکار نوں یوسف نا ئیں گھل
کراں دیاہ تہ اوسدا وچہ جنگل میدان
جو کوئی ساڈے ویرو آکرے اس تنگ
فرزنداں نے باپ نہیں جاں پہ کہیا تیان
ڈسدا نال ہیں ایہ چو ساتھ نساڈے چا
خبر نہ ہوئے تساتھوں کرے بھالتے پہیر
جو کوئی ساڈے ویرو اسنوں چاوے کہا
شکے رخصت دیو ندا یوسف نوں یعقوب
بھایاں اگے باپ نہیں یوسف چھک لیا
رلمل سارے ٹر پئے وچہ کوہاں تے جا
مونہہ یاں اتوں سٹیا مار تمانچے دو
میرے اتے ظلم دا ہتھ نہ کرو دراز

ظالم ہو واں کیوں اسیں یوسف نا ئیں مار
کوئی راہی کڈھ کے دیسی کتے پہنچا
جنگل اندر گھل توں یوسف ساڈے نیاں
یوسف نوں لیجا ئے چنیوں کریں خطاب
اونہا نتوں یعقوب نے دتا صاف جواب
مرسی کوئی جنگل وچہ نہیں کہا دا اس بگیاڑ
کہندے نال پیار دے سن لے یوسف توں
جلکے باپ یعقوب نہیں لزوں ایہ بیان
دیکھاں کار شکار نوں نال ہوسی خوشحال
رخصت ہیوں یہ توں جاواں رل میدان
بھایاں اگے باپ دے کیتی عرض شتاب
اوہ پر بھایاں چھوٹیاں کرے نکوئی باپ
گھل اساڈے ساتھ نوں سکھاں وچہ نگاہ
سارے بھائی جاوساں رلمل اینہوں چل
چند یک سالکے بدن دے اندر ہوسی جان
مار لہاں تلوار نہیں اسنوں کر کے جنگ
تاں حضرت یعقوب نے کیتا ایہ بیان
جنگل نہیں بگیاڑ کو اسنوں کہاندے جار
سن کے سارے باپ نوں کہندے ہو دلیر
نام نہ کہاں اپنا دل نہیں وہم اٹھا
سینہ نال لگا وندا اللہ دا محبوب
روئی یوسف واسطے بہن لہن ہک جا
یوسف اوپر ظلم والیندے ہتھ اٹھا
یوسف روندا آکھ دا خطا نہ میری کو
چھوٹا بھائی جان کے اپنا پچھان راز

(بدلے اسے باپ کیا تو نہیں اعتبار کرتا ہمارا یوسف پیارا ہم اسکے خیر خواہ ہیں ۱۲ اسوں لا یوسف)

Marfat.com

سونہیا ہیتوں باپ نے ہتھ نساڑے چا
کرو نصیحت باپ دی دلوچہ یاد ذرار

چھوٹی عمر نال ہاں اصغراں نہ مول
اوپر میرے حال دے کریو ابرحم قبول

بھائیاں کہیا اوہ نیں چھوٹا خواب بنا
اگے باپ یعقوب دے آکھ سنایا چار

ساڈے ستھوں اج ہے تیری آئی موت
اندر اس اجاڑے نیتوں کرساں فوت

یوسف روڑہ پکڑ دا پیر پیو دا دے
ویکھ پیو دا بھائیاں نا ئیں بات کہے

مار و مول نہ ایسنوں ہے ایہ اوج غریب
ایہ مالک تقدیر دے لکھیا وچہ نصیب

کہندے سارے اوسنوں ہو کے بہت خفا
توں کیوں اسدے قتل نہیں منکر ہو گیا

کہے پیو دا اوس نہیں منکر ہونا خوب
دل میرے نوں لگدا کم ایہو مرغوب

جے ہے نیت نساندی یوسف دیئے مار
پہلاں مار واس نہیں پیتوں پھر ٹلوار

اوہ ارادہ قتل دا جدم کردے سب
آپیو دا پکڑ دا ہتھ اونہاں دا جب

چدوں پیو دا انہاں دی بات نہ منے مول
کہندے او ہاں ایہاں نوں کر دیو ہو مقتول

ویکھ پیو دا چاہیاں ہن دو ہا ندا کم "
ہو ندا چلدہ تمام ہے رہندا کوئی دم "

تدوں پیو دا آکھیا سنیوں ایہ تقریر
اُسنے ہرگز قتل دی خوب نہیں تدبیر

زندہ اندر کھوہ دے اسنوں دیہو پاء
نالے چھڈو خون نہیں سر نہیں نلے بلاء

ساتھ میرے کہا ہو یہی اول کرو قرار
اسنوں کھوہ وچہ سٹکے پہنچ نہ کوئی مار

بھائیاں نے اس بات نوں کیتا تدوں قبول
یوسف دا دل ہو یا سن کے بہت ملول

منہ ہوں مول نہ بولدا چپ کہڑا پاک جا
منہی سہے پیمبراں راضی ہو رضاء

منقولہ مصنفہ

اوہ رب دی تقدیر نے کرنے صبر قدیم
اس نہیں وڈا مرتبہ جیسے رب علیم

صبر دل وڈا مرتبہ دیندا پاک خدا
آدم کیتا صبر جاں بخشے رب خطاء

صبر کیتا جاں نوح نے رہیا امن امان
صابر نے ہو ہود دی کرنی طرف نہاں

صبر دل اسمٰعیل نوں مرتبہ ہویا بلند
ہوئے ذبیح بنی نوں صبر دل رب اجر "

صبر دل دیندا نبیاں نا ئیں اجر خدا
صابر چہ اجاڑے یوسف دور کھڑا

کڑتا اسدے بدن نہیں بھائی کرن جدا
یوسف روندا پاؤندا لگے انہاں کہا

لہ وارسلہ حنا غدا یبتع ویلعب وانا لہ لحافظون ۔ پھر اسکو ہاتھ سے ساتھ کہ پرسے چکے اور کھیلے اور ہم اسکے نگہبان ہیں ۔ قال الخزنی ان

Marfat.com

اندر کھوہ وہا پا گل وچہ رسا پاء
تنے فرشتے کنعان نہیں کھوہ آہا اوہ دور
جاں اوہ کھوہ بنایا ساشداد نمکار
اندر او ہے کھوہ دے یوسف جدوں گیا
جاں رسی شمعون نے کہنی وڈھ جدا
پکڑ یوسف نوں جا ئیکے ہور ہیں اُس پاس
پکڑ یا جبرائیل نے یوسف نا ہیں جا
بھائیاں بچھوں ایس تہیں کیتا ایہ بد کم
ویکھ بھوے آکھیا مار وتا ہیں سنگ
آکھ بھوے اُنہاتوں وتا دُور ہٹا،
ذبح کیتی اک بکری جنگل وچہ لے جا
یوسف دے سب کپڑے دلوچہ راضی ہو
اوتھوں نال کنعان دے ہوئے بہیر روان
اوپر سر دے ساریاں رو رو پائی پاک
روندے آئے شام نوں گھر جیعقوب اوداس
آکھ سُنائی باپ دے اکے ایہ کل چار
سبھناں رہے کپڑے یوسف ساچیں جا
یوسف تا ہیں آپکے کھاوا اک بگھیاڑ

کھوہ نہ اوہ مول سا آہا قہر خدا
ساوہ کھوہ شداد اجو سا پا ہیچ شعور
اندر دوسو برس دے ہو پا اوہ تیار
ساتھ کرد شمعون نے رسے وڈھے چا
چبرائیل امین نوں ہو پا حکم خدا
کھوہ اندھیرا ویکھ کے ہوئے ناراض اداس
ایہ ہے حکم خدا یدا یوسف تا ہ غم کھا
پتھر مارے اوپر ول ہو گئے بے غم
ہو سی اندر کھوہ دے یوسف وا دلتنگ
راضی ہو کے ٹر پئے یوسف کھوہ وچہ پا
خون آلودہ اوس نہیں کرتہ کیتا چار
لینے اندر خون دے سارے اوہ ڈبو
لگے زاری رونے چا بیڑے کنعان
آکھن یوسف ہو گیا جنگل وچہ ہلاک
سر نوں پٹن زمین تے آئے پیوے پاس
دوڑے اسیں شکار نوں یوسف تا ہیں بھا
دور گئے جاں اوس نہیں سارے اسیں بھرا
جاں ڈٹھا مڑ اساں نے روندے ڈٹھا ہیں مار

بیان بیقراری یعقوب علیہ السلام

قرزنداں نہیں باپ نے جاں یہ سنی کلام
تیر کلیجے غیب دا لگا اُدے چا
ہے ہے ٹکڑا جگر دا کتھے ہو یا دور
ہے ہے میرا لاڈلا یوسف کتھے ہی
ہے ہے تینوں رکھدا سا میں بیٹھ نظر
وچہ جگر دے غیب نہیں لگی آ تلوار

کم ہو یا یعقوب دا اوسے وقت تمام
نعرے مار یعقوب نے پائی تاروں کہا
کتھے ڈھونڈاں جا ئیکے لے اکھیں دے نور
جنگل اندر جا ئیکے تینوں ہو یا کی
آئی ہے آسمان نہیں بجلی وچہ جگر
لے لے یوسف نام سارو ندا زار وزار

اے! باپ ہمارے تحقیق گئے ہم اور دوڑے آگے اور چھوڑا ہمنے یوسف کو پاس سامان اپنے کے پھر اسکو بھیڑیا کھا گیا ہے

ڈگا اوہ زمین دے ہوش نہ رہی بجا
وچہ بیہوشی اوسنوں جاندی رات وہا

حالت ویکھ یعقوب دی رون لگے کل"
دلوچہ آکھن اساں تنہیں کار ہویا ایہ ہتھ

یوسف کہوہ وچہ پا ٹپکے مار گوائیا آپ
ایہ اساڈیاں سراں تے ہویا وڈا پاپ

روز قیامت رنبوں کی کجہ کہاں جواب
جسدم قاضی ہو ٹپکے کری آپ خطاب

آئے سائے روندے چھوٹے اتے بڑے
پیا بیہوش یعقوب ساگر دے پٹ کھڑے

ہوش آئی تاں آکھدا اگر تہ دیہو ذرا
خون آلودہ کڑہ کے اگے رکھن چاء

اس کرتے نوں چم کے لاوے اکھیں نال
ہویا وانگ سودائیاں نہ کجہ سرت سنبھال

پیہیر جو نعرہ مار یا ہوش نہ ہوش رہی
مردیاں وانگوں ہو گیا تن منھیں ہوش گئی

ہوش آئی تاں اٹھ کے روئے نعرہ مار
یوسف یوسف آکھدا کر آواز پکار

روئے آہیں مار کے ہے ہے میرے دوست
جان میری توں اٹھ گئی خالی رہیا پوست

ہینوں اچے امید ہے ہوسی کدی ملاپ
سفنہ تیرا سچ ہے جو تیں کیہا آپ"

رکھ اساں ہیں نظر دے تینوں بیٹھ مدام
کوئی اوہ تدبیر بھی مول نہ آئی کام"

جا کے پیر پہاڑ دے لگا کرن نظارہ
ساتھ بلند آواز دے زاری نال سنا

جنگل دے سب جانور سنیو وحش طیور
سنو درندے جنگلی جو ہو نیڑے دور

ٹکڑا میرے جگر دا تساں جو کھا لیا
اوپر میری جان دے پائی تساں بلا

سن کے اوس آواز نوں سب درند پرند
پہنچی کہا چڑاویں نعرہ کرن چرند

جنگل دے سب جانور سن کے ایہ کلام
کہا دا مول نہ کسے لئے نائیں شام طعام

زاری کر کے روندے جنگل دے حیوان
ایہ بدنامی اساں تے آئی وچہ جہان

خون آلود پٹ دا کرتہ سینے نال
ساتھ اکھیں دے لاوندا بھی نہ سرت سنبھال

کرتے ول ویکھ کے رو رو کرے بیان
اس اتے بگیاڑ دا کوئی نہیں نشان

خاک نہ لگی اوسنوں نہ پنجہ بگیاڑ
ٹکڑے کرتہ ہو ندا جے اوہ کہانڈا پاڑ

معلم ہوندا اوس نہیں جو ایہ چھوڑے کام
قرنداں رل کے کہا نہیں کینا ہے ایہ کام

فرزنداں نوں آکھدا ہو کے اتے ہم
ظلم کینا ہے ظلم ایہ سب ہے ظالم ظلم

جاں یوسف بگیاڑ نے آہا کہا لیا
تابت کرتہ اوسس دا کیونکر چھڈ گیا

میرا اوہ بگیاڑ نال آہا کجہ شفیق
یوسف دا بھی اوہ نال آہا کجہ رفیق

کُرتہ مول نہ پھاڑ یا جاں اُس کہا دا چیر
سب نبیں بگھیاڑ نبیں بہت زیادہ ہو
جیکر مارے پنج ہو کر وے نبیں بیان
اسدا کہو۔ جواب کجھ آوے تاں یقین۔
خون آلودہ ویکھ کے کُرتہ روندا ہاں
کُرتہ نظری آوندا ثابت اتے درست
جسو بلے انسان نوں کہا جاوے بگھیاڑ
رل غرضمند یعقوب نے لگے کرن بیان
جنگل اندر جا بیٹھے او تہاں چھپایا جال
آہا وڈی عمر وا اودھ بگھیاڑ ضعیف
ہتھیں پیر ہن اوسدے گل وچہ رسا پایا
ویکھ نبی بگھیڑ نوں کہندا سُن بگھیاڑ
رحم نہ آیا اوس لے صورت ناہ منیر
نبیں صورت دل اوسدے کینا ناہ بیان
سُندا اوہ بگھیاڑ سا نیویں گردن پاء
اونہوں ٹر بگھیاڑ پھر تھوڑا اگے ہو
مُنہ کر کے آسمان ول کرے یعقوب دُعا
حرمت ابراہیم دی اسمٰعیل اسحٰق
توں کجھ اس بگھیاڑ نوں فہمہ دے زبان
ہو یا حکم خدائے دا لگا کرن کلام
کینا پھر یعقوب نے اگے اوس بیان
نبیں میرے فرزندنوں کہا دا یا ہیجہ خطاء
جنہوں اندر رنج دے نبیں کینا ایہ حال
اگوں اوس بگھیاڑ نے دتا ایہ جواب
سنتوں نبی خدائے تینوں خبر نہ سول

نال محبت کہا گیا کر کوئی تدبیر
یوسف مکڑا جگر دا آلے کدرے کہو
کُرتہ کیونکر رہ گیا ثابت نہ ہو نشان
ہتھ او پر نشانے کر دا مول نہ نبیں
کُرتہ ثابت رہ گیا ویکھ خوشی ہاں تاں
اس نبیں ہاں مین جاندا جنت ہی ایہ سُنت
کُرتہ گلدا اوسدا پہلاں ویسی بہاڑ۔
پکڑ اسیں بگھیاڑ نوں حاضر کرساں آن
پکڑ آندا بگھیاڑ نوں کرو کہو تہیں لال
لے آندا بگھیاڑ نوں ویکھے سو تکلیف
لگے باپ یعقوب نے کرنے کھڑا لیجاء
نبیں کیوں مکڑا جگر او امیر اکہا دا پاڑ
خون اتے وچہ خاک دے او رُلا یا چیر
کس جنگل وچہ کھا لیا نوں دے نشان
نیویں گردن پا یکے اندر شرم شیار
مونہوں لگا ورد نہیں پاس یعقوب کھلو
خالق سب خبیرنوں لاشریک خدا
حرمت نبی کریم دی جو اشرف اخلاق
حال حقیقت اپنی تاں ایہ کرے بیان
اول اس یعقوب نوں کیہا وی سلام
تینوں قسم خدائیدی کرنوں سچ عیان
آکھیں روز نشور دے کی کجھ پیش خدا
خون یوسف دا ہو یا نہوں کوئی حلال
رو رو پاس یعقوب دے کول نہیں ہو کباب
جنکر میرا مرن نوں تاں نہیں کریں قبول

Marfat.com

سب درندے جنگلی ہو جیوان تمام
تہمت چھوٹی جون دی کرنے ایہ تمام
مُن فرزندان تیریان میرا ہوگ حساب
چھڑ گئے اندر آگہی مُن کے سب اولاد
کہیا نبی بگھیاڑنوں سن اے مرد کمال
کہندا مینوں خیر ہی جو گذری اُس نال
کہیا نبی بگھیاڑنوں سول نہ کر انکار
سُن کے اُس بگھیاڑ نے آہی ایہ کلام
چغلی کھان حرام ہے اس تہمیں ہی انکار
دو جا چغل ہشت وچہ داخل سول نہ ہو
کیوں میں ایس کلام تہمیں غرق کراں خوار
روز قیامت ہووسی چغلاں روسیاہ
چھڈدو تا بگھیاڑنوں سُن کے ایہ تحقیق

منقول مصنفؒ

بگھیا وچہ کتاب دے ہیگا ایہ بیان
بلعم باعور تحقیق دا اوتے ابراہیم
کتا کہف اصحاب دا چوتھا داخل ہو
چھیویں خبر مصطفےٰ دا داخل ہوگ بہشت
ایہ چھ وچہ بہشت دے داخل ہون جیوان
یوسف نوں اے چھ کہو زا یا چھڑ چھوان

وچہ بہشتان ہوسن جی داخل ہے چھ جیوان
صالح دی جو اونٹنی تے بچی کرین دلیل
خر عیسےٰ دا بگھیاڑ تے یوسف نوں فرق نہ کو
ایہ سب وچہ بہشت دے ہوسن نیکی سرشت
مسلم تے ایمان بن آیا اندر کفر نکان
لے مڑ اسے ہی نیچ تے یا کفر نشان

رجوع بقسم حشر منظوم یوسف علیہ السلام

جا بگھیا وچہ کھوہ دے چلن وہ عالیشان
وچہ تاریکی کنوہ دی یوسف کرے پکار
میرے وچہ غیب دے بگھیا دسو خدا
چکے میرے خطا جو ہے کی یا چھڑ ساہ

او وی ہسدا گذر یا آلوان آئی راہ
مشکر کے اسمان ول روکو زار روزار
جیکر تیری ہو گئی میں نہیں کیتی خطا
جی ہتھ دے کے آپنا نیتوں لیہ کڈھا

Marfat.com

حرمت ابراہیم دی تے حضرت اسحاق
تینوں رب معلوم ہے میری دلدی بات
رو رو یوسف رب نہیں کیتی چاروں دعا
سب نہ کیتی ختم سی اجے دعا تمام
کہاندا اوس طعام لئوں یوسف راضی ہو
لکھ اک بہشت دا تا وی پہنا
اوہ صانع دی صنعتوں ہویا خوب تیار
ہویا حکم فرشتیاں رہیو یوسف پاس
پہر آیا اک قافلہ اوپر اوس مکان
پاتی کھوہ دا دیکھ کے اتر وچہ اجائز
رہنے والا مصر دا مالک سی تجار
ہوئی جسدم اوتھا نوں پانی دی درکار
وچہ وہا یا کھوہ نے بوکا اوہناں چار
اس جاگہ تھیں اٹھ کے جلدی ہو تیار
بلکن صورت دیکھ کے ہویا ساتوں شاد
وتے تینوں کوئی نے اوپر کسے مکان
ہتھ وتے دلواسطے کڈھو ہوون نکل توں
یاد رکھیں اس ٹل توں اندر عمر تمام
بچاں نیتے سنے اپنا کیتا آپ نے کل
اینوں صورت حسن توں نے ظاہر عیاں
پوشیدہ دل باتناں رکھدا رجہ نہیاں
بوکا کھوہ وچہ آیا جس دم یوسف پاس
ہویا بیکے کھوہ دے اوپر اوہ بیٹھا
کڈھن والے جانیاں جانیاں یاد رہیا
یوسف نظری آیا اوہناں چند مثال

بخشش میری سب عیب توں آ خالق خلائق
توں ہیوں اس کھوہ تھیں ریا دیہ نجات
ہوئی اجابت اوسدی وچہ درگاہ خدا
جبرائیل لیا یا یوسف پاس طعام
روشن ہو یا نور تھیں کھوہ انہیرا جو
ریشم تے زربفت دا آ یا بہت صفار
اندر اوہ بہشت تھیں بھیجیا بے غفار
وچہ انہیرے کھوہ دے ہوئی نہ اوہ اس
اوہ کھوہ دے نزدیک آ اتری وچہ میدان
کر کے اوہ سوداگری آئے کنوں تجار
اندر سارے قافلے اوہ آ یا سردار
اوہ پانی دیوا سطے ہوئے سب طیار
یوسف توں جبرئیل نے کہیا دیر نہ لا
اس بوکے دے وچہ توں بیٹھیں ہو اسوار
دلوچہ ساہی آکھیا بلکن کہ توں یاد
کل زیادہ یاد سان جسدا نہ پیان۔
بھلیں نہ اس کل توں تینوں کہندا ہوں
نالے چھیڑ نہ سول توں ایسی کریں کلام
کوں خریدے اوسنوں نہ اوہ دکھدا کل
اللہ سول نہ دیکھدا قول اتے افعال
لیتا ہے قول رسول دا دیکھ حدیث بیان
اس وچہ بہندا اٹھ کے یوسف مال قیمار
جو مالک تجار دے لوک تمامے سے
سر نیہاں کر دیکھدا کھوہ دے اندر وار
روشن ماہ منیر تھیں آ ہا حسن جمال۔

Marfat.com

راضی ہو پکارے ہے ایہ پاک غلام
کہیا پک غلام سے مالک اگے جا
کیوں ایہ تسان لکھیا چوکو ئی پیچھے آ
جائے اوتھان سارے یان کہو ہوں لیا نکال
ڈیرے وچہ لیائیے پاک جاویں نکا
وچہ غزالی لکھیا راوی ابن عباس سے
یوسف اندر کھوہ وے وسدا تا ہیں سول
آخر گھیر یا قافلہ چدرن نہ لدیا سول
آہا اندر کھوہ وے ساڈا پاک غلام
دیہو اوس غلام لون تان ہے تسان خیر
ایس جگہ تہیں گھڑے ہو کران آواز سخت
وچہ تساڈے جسم دے سول نر ہی جان
تاں پھر مالک کڈھیا یوسف تا ہیں چاہ
بھایاں ایہ بول ویکھ کے یوسف کنپ گیا
جنہ تہر تہر کنپے وا آ ڈور کھڑا
مالک کہندا لو تہانوں رب دا خوف کرے
ایہ کسے سپرد اوی لڑکا ہے اولاد
یوسف ون سمعون نے ہولی کہی کلام
جے توں اس کلام تہیں کرسیں کچھ انکار
یوسف سن سمعون تہیں کہیا ایہ اقرار
ہیں تا عہد غلام تاں شک نہ کرو ذرا
مالک نے سن آکھیا اسنوں دیہو ترچ
کہندے لیندے ہو ترچ تاں ایہ غلام اسیں
بھایاں کہیا اسدے اندر ہیگے عیب
تسیں خرید و اسنوں سب کچھ تاں دسا تھ

سنکے اوس کلام لون ڈور لوک تماشہ
مالک کہیا او سنوں لیا ؤ تسیں نکا
کھوہ اندر ایہ ہے کوئی چھڈ کہیا
کپڑے وچہ لکاؤندے یوسف لون نی الحال
ہور کھلاون او سنوں کھانا خوب پکا
ڈٹھیا جاسکے بھایاں اگلے دن کھوہ پاس
ڈیہو ڈٹھا سر ہر طرف لون روڑی ہو ٹول
مالک تا ہیں آکھدے دسو کریں عدول
تسان لوکا یا کڈھ کے ایہ کی کیتا کام
تہیں تاں لیساں تسان تہیں ہکدم اندر
سن کے اوس آواز لون اوڈن سب درخت
زندہ کوئی نہ رہیگا یک انسان حیوان
پاس بھرا وال سنا یاں کہیا جا کٹھے
منہ لوکا یا آپنان کر کے بہت چہار
حامی کوئی نہ اوس دا آتا یا ہیچ خدا
اوپر اس غلام دے ہمت ناہ دھیرو
رات گذاری ایس نے اور رہی یاد
کہہ توں ایہ زبان توں ہیں تاں عہد غلام
اتھوں سب لیجا ئیگے دسو تہیں ہار
جو کچھ ہیں ایہ آکھدے سچی ہے گفتار
نیت دل وچہ ایہ سی ہیں تاں ہیچ خدا
اسیں خریدان ایہنوں کریو تا ہیں تاں ہیچ
تھوڑے پیسے لا ہیں کر و خرید تسیں
اسنوں سب معلوم ہو جے عالم غیب
ویچیا اس غلام توں اسیں تساڈے تا ہیچ

مالک کہیا ایس دے دیہو عیب سُتا ر
کہندے چوری ایہ کرے بولے جھوٹھ سدا

مالک کہیا مل کی اُس دا ایمان سانھ
تھوڑا بہتا آوسی آج تساڈے ہاتھ

کہیا ابن عباس رضؓ لئے اس چھ نہیں خطا
وِچ دتا دیہو درہم لون مالک مُل لیا

مل یوسف دا اوس لئے دتا تربت نکال
بہایانیا نوں تجار نے دتا مل سنبھال

مالک نے پھر بہایان اکے کہی کلام
بیع نامہ پاک اوسدا لکھ کے دیہو تمام

طلب کیتا ملعون نے کاغذ اتے قلم
جو کجھ مالک آکھیا کیتا اوس رقم

مل یوسف دلہاں پوسے جو دتے یعقوب
لکھیں مول نہ دیوندا اللہ دا محبوب

والی نہ زمینا پاک سا درہم دیوے سچے لکھ
من وہلیں مادریں وچیا مسلم دلوچہ رکھ

اوپر کاغذ آنہاں نے کیتی مہر تمام
تہیں اپنی وچے کیتا چا غلام

ترتے کون پھیران لینڈے ہیں فرمان
حکمت اللہ پاک دی آہی ایس مکان

مالک نے اوہ لکھیا دتا یوسف سونپ
آہی یوسف لین دی واں سدیو چھپ چھپا

بہایاں دا اوہ لکھیا یوسف پاس رہیا
جان اوہ اندر مصر دے لے یوسف نوں چا

دتا آنا اونہاں نوں یوسف اوہ نکال
اونہا منوں ہی شرم تہیں ہوئی خفت کمال

بہایاں لئے جا آکھیا مالک اگے پھیر
کوچ کرو اس جنگلوں ہن کجھ کرو نہ دیر

نس جاسی چھڈ تساں نوں ایہ کرے ہوڑ چچور
ہفسدا پیہ مکار ہے پھیر نہ کرنا شور

ایسے خاطر ایسنوں دتا سی کھوہ پا
جے نا ایں تہیں خرید دے قتل کریندے چا

جگر دا سدے متھ تہیں ساڈے ہیں کباب
سچ نہیں ایہ بول اکروا کم خراب

طوق اتے زنجیر تہیں کر کے رکھو قید
نہیں تاں ایس غلام تہیں ہو سونا امید

ایہ گل کہہ کے ٹر گئے یوسف ہویا اداس
دل اندر تہیں ٹہپیا اوڈی ہوش حواس

روندا اوہ بولاؤندا رہندے تاہ جواب
یوسف تائیں آکھدا مالک تدوں شتاب

اوہ نہ ہرگز بولدے پیا بولا دین توں
مڑ کے بیٹھے مکان تے تینوں کہندا ہوں

پاک پیراہن صوف دا مالک لئے منگا
یوسف دے گل پائیکے دتا بدن لکا

پیریں تہیں اوسدے پائی طوق زنجیر
قیدیاں وانگ بٹھایا جیونکر پکے تقصیر

یوسف پاس تجار دے کیتا پیر بیان
فرمندا ہوڑی نہ نوں تیرا ہوگا احسان

ساتھ اونہاں دے جائیکے ہیں کجھ کرن کلام
کہتا ہے ہن کسے نوں اینہاں پاس پیغام

Marfat.com

مالک رخصت دیوندا یوسف ہو یاروں
اونہاں ڈٹھا آوندا یوسف ساڈ یول
پیریں تھیں اٹھدی آ ملوق زنجیر
اکھڑاوہ زنجیر تہیں اوپر زمین پیا
جا ہم ڈگا زمیں تے یوسف ہو لاچار
شرم نہیں کچھ تسانوں تھوڑا کرو آرام
سنگے اتھیں ہو گئے بھائی سب کٹھے
پیراں تے سر رکھدا یوسف زار و زار
ہووے اوپر تسانوں رحمت پاک خدا
ضائع مول نہ تسانوں ہرگز کرے خدا
بدلے میرے تسانوں رب نہ کرے عذاب
جاہو سب گھر اپنے میرا تسان سلام

در بیان حقیقت راہ مصر و مصائب آن

جان یوسف مڑ آیا کیتا کوچ تجار
اوپر اوٹھ بھائی تیرے یوسف تائیں نرو
ویکھ فرزند اڈوندی یوسف دتا رو
او تے یوسف دا اوندا جان نیڑے فرق گیا
طاقت سوا نہ جیڑی اسلیو چھڈ رہی
روو ہاں او جیل فرزند یوسف کر کر یاد
قول فرزند سر چکا کے وسکھیں میرا حال
طیوں جدا تھیسو پیا تسیں بہاں وتا کر
ہتھاں پیراں جوڑ کے بدھا کر بے حال
وچہ ہنیرے کھوہ دے پیڑتا لمکا
جدوں گیا وچہ کھوہ دے ہو گئی تیار
ساتھ تساچیاں گنوں میرا کیتا لال

طرف مصر دی ٹر پئے ساتھ ہوئے تیار
ہتھی قبر راحیل دی اندر راہ نمود
اتاں بابا سوال نہ کر سے تسلی جو
یوسف اوپر قہر دے اوتھوں جا پیا
لیٹ والا وچہ خاک دے یوسف تدوں ہی
آکھے میرے دردی کوئی نہ دیندا داد
پچھوں تیری موت دے بینوں پیا وبال
جگر میرا اندروں ہتھیں سب گیا ہے بھر
رستا گل وچہ پایا بہت خرابی نال
رستا پچھوں وڈ ہیا جان وچہ کھوہ گیا
اتوں پتھر مار دے آہے ہا بیحد شمار
پیراں ہتھ لتاڑ یا بینوں ہو بے حال

Marfat.com

روئی میری کیتان اسکے دتی پار
پچھوں میرہان بہایان کر کے وڈا پیچ
مین ہان وانگون قیدیان اوپر اونٹ سوار
ایہ سب سہکے رو ونڈا یوسف سی اس جار
یوسف توں اس ورونے اندر صبر کرین
اونٹ یوسف دا ویکھیا خالی چھدون تجار
مالک اگے اوہناں نے خبر سنائی جا
مار آوازہ قافلہ اندر کہیا تمام
ووڑن ٹہوٹرن واسطے ہر ہر طرفے سب
یوسف ڈٹھا اک نے اوہ پر قبر پیا
پہلان آہا ساتھون تیرا حال معلوم
سب انہاندی بات دا آیا اسان یقین
مین ہن اتھون نس کے جاندا کیتر ہووا
کرن زیارت واسطے اونٹون ڈگا مین
سن کے ایس کلام نون ہویا تجار خفا
سڑ جوگی اوسدی ہو بیہوش کیا
بیکس اڈیسو طن ہان ہوئی عمر غریب
مر گئے پیران نیڑے بہر پاتال خطا
رب رحیم کریم توں کرین دعا قبول
ظالم کردے ظلم ہین رحمت کرین خدا
پک ہنیری شب ہتے ہین جھلی بادِ شمار
ہیٹھے بدل رعد ہی نالے چمکے برق
اس جنگل وچہ ہویا قافلہ بہت لاچار
اتھے گھوڑے اوہ گئے کوئی نہ پکڑے مول
وچہ انہیرے آپنا بدل پھیر سیاہ

بھوکھا تے ترہایا پایا کھوہ اوتھا
پاس پالک تجار دے آج گئے ہین وتھ
بھوکھا ہین دو روز تہیں بہت ہی لاچار
وچون قبر اجیل دے آئی ایہ ندا
بدلہ تینون دیوسی آپے رب بہین
یوسف اوپر ہے ہنیں لگے کہن پکار
تیرا توان غلام جو نائب ہو گیا
مالک واج اونٹ ہتیں جاندا سیا غلام
چار ولطرفی اوس نے لوک ڈٹا ہے عجب
غصے آتش ہو ئیکے کہیا اس نے جا
جو کہیا سی اوہناں نے سچ ہویا مفہوم
یوسف آکھ سچا پاتسیا مول انہین
قبر میری لہ مان دی آئی سی اس جار
فرق نہ اصلیو ہے آکھ سنایا ہین
پک طہا سچ مار دا یوسف دے منہ چار
ہوش آئی دنان ہتھ کے رب منین کر دعا
اکے میرے کر دیا جو ساوچہ تصدیب
تیکر درگے آئیا کرتون رحم خدا
ہو یا غم وچہ بہت ہاں جیران اتے ملول
لبھے نہ یوسف ختم سی کیتی ایہہ دعا
ہو یا وچہ جہان دے سار سگر و غبار
ہو گیا تاریک سی تامیں غریب و شرق
غالب دمادم ہو وندا آ ہا گرد غبار
غیبون اوپر قافلہ ہو ئی بلا نزول
جان سراو پہ گیا ہوئی رنگ سیاہ

پتھر لگے پڑنے جیونکر انڈے سے برنگ
مالک کہا کسے تمہیں ہوتی ہو گی خطا
یوسف نوں جس مار یا اس نے کیہا آ
میں یوسف نوں مار یا کیہ ملیا سچہ آ
اس بن آگے جانے کی ہو گی دعا
خطا کیتی میں جا کے ہوئے اسی خوار
کرو منت عاجزی جا کے اسدے پاس
یوسف آگے جا کے ہو یا وہ گھٹا
کرو منت عاجزی میرا بخش گناہ
پیراں نے سر رکھ کے رو دے ہو بیحال
ظلم کیتا میں مندہ تے میتوں خطا لکھ جان
سن کے یوسف اوس نوں کیتا یہ خطاب
میں نہ غرض خطا جیہاں نا میں غرض سزا
جو اس کیتا ظلم سا کر تو اس رب معاف
بندے میرے خطا سے تاکر انہاں دا
اوتھا بدل ہوا نہیں ہوئی انہیری بند
گل ہیتا منہ عید آنا رکے کپڑے پاون خوب
طوق اسدے تیر کی کیتی اس نے دور
بلکہ شہر دے پاس جا اتھے سجدہ بجا
جس یوسف اوس نوں بخشے کافر سے
یوسف کیہا جس خطا کیتی زمین آسمان
اسکے یوسف آکھے کافر کیتا میاں
او ہو اللہ سچ سچے واحد لا شریک
جدی اللہ شہر دے لوکاں سے بخت تمام
اکٹھے ہوئے اوتھ قافلے کیتا کوچ تمام

گو پتھر لگے پڑنے جیونکر انڈے سے برنگ
ساتھ شامت جس دے پہنچا قہر خدا
میرے پاسوں ہو گئی بارہ راج خطا
کی جانان اس خطا تیں آئی ایہ بلا
سنکے مالک یوسف اوں کیتا ہو خفا
روز حشر کی آکھیں اسکو بے غفار
کر انہی دل تاں سے راضی تے ادا
گیا امیر دے پاس کہیں ہوئی ایہ خطا
بخشے میری خطا نوں حرمت یا لال
آکے نال خطا جیہاں کر میرا منہ کالا
ہو کر انہ رہل دسکا یہ سب خطا جہان
عاجز بکہ غلام تیں رکھدا سول نہ شان
بخشا تیرا جرم میں بخشے شیخ خدا
بخشن کیتا اوس جو میرے نال خلاف
بندیاں تائیں اپنی سول نہ کریں خراب
تاں پھر جاتا قافلہ یوسف دے پاس
ہے سواری واسطے گھوڑا دیں تجویز
ہو یا تاریخ قافلہ اسدے وچ حضور
زندی اوی اوس شہر دے اندر قوم کفار
پہنچ گئے آپکے کول تیرا ہے رسول
میں بندہ تاں اوس خدا دا میرا سبحان
او پہنچ گیا رب دے آزاد انسان ایمان
جنے حسن جمال دا تنوں زیبا تیکے
تو چہ عبادت رب دے لئے رہیں ہر دم
جا اترے اوس شہر دے جا کے پاس تمام

Marfat.com

یوسف گرد ے انہان سنے گھیرا پایا جاء
ہمد مصور سار یان یوسف دی تصویر
اوہ تصویراں پوچکے کاغر ہوئے تمام
آکھن اس تصویر نوں ہے ساڈا معبود
اوہ تصویر اس خلق نے پوجی سال ہزار
اجھے یوسف ویکھ کے ہوندے مسلمان
اوس جاگہ تیلیں ہویا قافلا گاں تیار
قدس شہر دیو چہ سار ہندا اک امیر
کہندا ہے کوئی اوسنوں جلدی اٹھ امیر
کرین ضیافت اوسدی کرکے خوب سامان
شاہ ہویا اٹھ کے اوہ امیر کبیر
در وازے تے شہر دے باہر آن کھڑا
لوکاں تائیں پچھدا کون تساں سردار
سُن مالک دے نام نوں حیران ہویا امیر
اس شہر وچہ آوندا مالک ہے ہر سال
کدی نہ ہویا حکم ہے کر اسدی تعظیم
اوتھے آ امیر نوں کہندا اک سوار
دو سو اسدے نال ہی ہور شتر ہے عام
شتر تنے گھوڑیاں اوپر ہی اسوار
جسدی ضیافت واسطے تینوں ہے فرمان
جسدم یوسف آیا شتر اوس امیر
یوسف تائیں آکھدا توں ایتھ کون ستار
ہیں ہندا ہاں بدا جدی ضیافت نوں
سُن متحیر ہو رہے کیتا اوس بیان۔
یوسف کیہا جس نے تینوں میرا حال

کھڑے کھڑے کھڑوتے رہ گئے جیوں تصویر بنا
گھر گھر اندر رکھدے کرکے اوہ تحریر
یوسف دی تصویر دے ہوئے سب غلام
چونہ اسلوں پوجی ہوی اوہ مردود
حسن یوسف دا ویکھ کے ہوئے سب کفار
اوپر اللہ اک دے لے آون ایمان
قدس شہر پھر آنیا اندر رہ تجار
ڈٹھا اندر خواب دے اوس امیر کبیر
شہر تیر لوچیر آوسی فجری ما منیر
داخل جسدم ہووسی وچہ شہر مہمان
ضیافت واسامان اوکینا جمع کثیر
اوہ مالک وے قافلہ تائیں ملدا جاء
اوتھاں مالک دا سیاسنوں کرا ظہار
کہندا اوسنوں جاندے ہیں صغیر کبیر
شہر اسدا ہو گیا کیونکر اج کمال۔
اگے اسدے واسطے آوے ایہہ حکم
اوہ فرشتہ ربدا آ سُن توں پار
یوسف دی تعظیم توں رہے اوہ سلام
اوس امیر نوں کہندے اوہ پکار
ایہ ہے یوسف جاونداکر کے ویکھ وہیان
کھڑا ہویا تعظیم توں اوہ امیر کبیر
یوسف اوس امیر نوں آکھے سنا دے تار
آکھڑا ہیں مجھ تیں پیا ڈکھیں توں
کہندا کیونکر ہویا تینوں حال بیان
مُنڈے اندر دسیا سُن سے نیک خصال

جو بُت ہیں توں پوجدا یہ اونہانوں توڑ
گھر تیرے جو بت ہیں سبھاں توڑ مروڑ

سن کے کہیا امیر نے چلتوں بُتاں پاس
سجدہ تینوں بُت نے جے کرسن کریں قیاس

مین اوپر اس شرط دے توڑاں بُت ضرور
بُتاں تے تنخانیاں کرساں وو سے تنور

یوسف کہیا امیر نوں سب تے قادر حق
ایہ بھی دل نہیں اپنے کرنوں دور قلق

ساتھ میرے ہُن چل توں ایہ بھی وہاں دکھا
رشتہ خطا چھڈا یکے پا داں راہِ خدا

کردا آہا اوس جا یوسف ایہ بیان
گیا جد اوس امیر دا پچھلی طرف دھیان

یوسف پچھے دیکھدا لشکر بے اندازہ شمار
ہو متحیر پچھیا ایہ ہیں کون اسوار

اتنے لشکر واسطے کھانا نا ہیں مول
آندا نبرسے واسطے جے توں کریں قبول

یوسف کہندا اوسنوں ایہ نہ کھاون مول
توں دل اندر آپنے ہو وہیں نہ ملول

ایہ لشکر ہے رب دا کھاوے نہ طعام
تسبیح تے تہلیل دے اندر رہن مدام

ایہ فرشتے کل ہیں رہندے میرے نال
ایہ حفاظت واسطے بھیجے جل جلال

یوسف ساتھ امیر دے بتخانہ وچہ آء
پیر داں تے بُت ڈگ پئے کوئی نہ رہیا کھڑا

ویکھ ایمان لیاؤندا اوسے وقت امیر
ہور رعیت شہر دی سب صغیر و کبیر

کھادا اوس امیر دا یوسف بہیر طعام
ہو رچو آہا قافلہ اُسدے ساتھ تمام

کہندا اندر قافلہ تدوں امیر پکار
وچہ تساڈے قافلہ یوسف ہے سردار

سن کے کہیا قافلے ایہ کی ہے تکرار
کل غلام خرید یا اج ہو یا سردار

مالک نوں اس بات دا آیا نا جواب
ولدے اندر آپنے ہو یا اوہ کمیاب

افضل سب نہیں ہو یا میرا ایہ غلام
ہن کیونکر اوہ کریگا میرا کم تمام

کیتی دل وچہ آپنے ایہ تدبیر امیر
یوسف نائیں چھڈ کے کر کوئی تدبیر

اگلے دن اُٹھ قافلہ ٹر یا کر تدبیر
کئی ہزار سوار لے پچھے پیا امیر

لگا ہون تقابلہ جد ہم اندر راہ
یوسف اوپر فوج دی جد ہم ہئی نگاہ

چمکر سایہ پیدا ہوئے ویکھ جمال
گھوڑیاں ڈگ زمین تے نظر کرنے نال

ہو کے سب بیہوش اوہ ڈگ ڈگ زمین پئے
سُرت نہ آئی تن دی تا جد دور گئے

یوسف نوں اوہ لبھئے اوہ سہے بحال
اگلے دن جا اُتر ے پاک جگہ خوشحال

یوسف دل وچہ آپنے کیتا تدوں خیال
ہیئوں ایسار بہ لئے وتا حسن جمال

صورت میری دیکھ کے ہونسے سب حیران
خواہش میری رکھدے ہیں گے سب انسان

اتر پیا جاں قافلہ اوس شہر دیاس
یوسف دیول کسے نے کیتا ناہ قیاس

ایسی صورت اوتھا ندی چند ہوندی بات
پچھے معول نہ اوس چاہیدی کوئی بات

یوسف نے پاک غیب تھیں آکھے سنی ندا
تینوں جاتا کوئی دوسرا میرے جیہا نار

تیری صورت اوتھا ہیں سارے انسان
کوئی نہ دیوچہ اپنے باطل کریں وہیان

منقولہ مصنف

موسیٰ دیوچہ دیہدے ایہو گیا دھیان
میرے وچھی ہوندی ہرگز ناہیں شان

ہیں اوہ پربت کوہ طور دے کیتی طلب نقار
دوہے کسے نوں مرتبہ دتا ناہ خدا

اوس وقت سی ہویا موسیٰ نوں فرمان
موسیٰ پچھلی طرف نوں کرکے دیکھ ہیان

موسیٰ اٹھواہ پچھا نتوں جیہم نظر اٹھا
کئی ہزاراں کھڑے ہیں نار رنجھ عصا

ایہو کرسے جو حق ہیں دیہ اسان دیدار
ہاں منتاں دیدار دے آکھن سبھ پوکار

در بیان آمدن یوسف علیہ السلام

یوسف گھوڑیوں اترے سن کے ایہ آواز
سجدہ پوچہ سر رکھے لگا کرن نیاز

رو رو اکھیے رینوں لتھیں ہوئی خطار
کیتا باطل وہم ہیں بخشیں پاک خدا

ہویا حکم خدا ایدا سجدہ چھڈیں سر چار
میری خلقت بہت ہے وچھ حساب نہ آوے

اوپر دریا نیل دے مالک کیتا کرتار
یوسف تائیں آکھیا تاوہ سانت پیار

غسل کریں وچھ نیلدے سب لباس اتار
دور ہوئے تاں سفرہ اسارا دغبار

چھوہ دسیا سے نیل جاں گیا یوسف سانت
تارا چوہیں آسمان دا چمکے چہا پدن

پانی نیلیں سبھ تنے والے ہو جاں آ
دو وہیں دن لے رات چون جمع ہوئی جا

بعد فراغت غسل نہیں طرف مصر گیا
دروازے تے آ ٹکے یوسف ہو یا کھڑا

روزا اوتھے واہ دا ماتھورہ جان
جیون یوسف آیا اندر مصر پچھان

حال یوسف وچھ مصر دے داخل ہویا آ
مصر منور اوس نوروں ہو گیا

ہر ہر طرف روشنی پگھ یا اوں ظہور
دیکھن والے دیکھدے جو سی اہل شعور

شاہ چوا تا سر دا اوس نام تعزیز
سانوں شاہ طبع سلیم کی صاحب عقل تمیز

ان یوسف دے حسن دیاں سبھ گلاں ہویا چا
سو ہزار سوار لے آیا وچھ بازار

Marfat.com

یوسف دیول ویکھکے ہو گیا بیہوش
حسن یوسف دا ویکھ کے ہویا حیران عزیز
کیہا عزیز تجار نوں ویکھیں نال شعور
مالک کیہا ہے نہیں ایہ فرشتہ حور
ہیں اسنوں ہاں وچدا کوئی لے خرید
یوسف تائیں آکھدا سن ایہ بات عزیز
یوسف کیہا ہے کہندا ایہ سچی ر
مالک دل وچہ اپنے سچے ایہ کلام ر
اسن سن ویکھن آوسن بہت امیر فقیر
عرضاں کردی خلق سبھی مالک تائیں ایہ جا
مالک کیہا اجدن ہیول کرو معاف
خواہش جیہنوں ہووی ہا او خرید سے آ
چلان آیا دن جمعہ دا مالک سے ور آ
یوسف دا ہکوار توں اسان وکہا دیدار
مالک کیہا تسانتوں ہویا کجھ جنون
صورت پاسدا خلق دے اسنے تائیں خوب
الدہے سب جاندا جو اس وچہ کمال
شوق ہوئے جس شخص نوں یوسف دا دیدار
خلقت ایہ کلام سن جانے گھر نوں چل
جمع ہویا ست لکھ سا مالک پاس وپنار
مالک کیتا حکم ایہ سد غلاماں نوں
سبھناں تائیں چاک کے سٹو باہر جا
خلقت آبولا وندی اوہ نہ سکدے بول
ایہ کلام نہ شاعری دل وچہ کرو خیال
ووجے دن لے آونسے ڈوڈو دست وپنار

کھڑا کھڑوتا رہ گیا گھوٹے تے خاموش
اگلی پچھلی اوسنوں رہی نہ سول تمیز
ایہ فرشتہ پری ہے یا کوئی آدم حور
میرا ایہ غلام ہے صاحب عقل شعور
قیمت ایس غلام دی ہوسی مال مزید
مالک کیہا ہے آکھدا سنتوں نال تمیز
بینوں ایس خریدیا دیکے نقد دینار
یوسف ویکھن واسطے آوک خلق تمام
جگہ رکھا لوکاں دا اسنے کرنا پیہ
توں ہکوار ہی اسان نوں یوسف زیہ وکہا
روز جمعہ دے تسانتوں کڈھ وکہاواں صاف
تھکا ماندہ سفر دا آیا ہاں اس جا
خلقت ہوئی جمع سی کرن آواز سنا
اسنے حسن جمال نہیں ہووانگ خوشحال
گھر نہیں نکل آوندی کیوں ہو حال بدن
کیوں یوسف نوں ویکھن دا ہویا ہے شوق
بینوں معلم دل نہ ہوندا ہے احوال
باک باک اپنے گھراں نہیں لے آؤ دینار
سٹ دتا دینار آ باک باک مالک دل
جنہاں خوش ہویا ہو یا شوق دا دل زار
پئی جو خلق ہیجوش ہے اسنے حال نہ بوجھ
کڈھ کڈھ ساری خلق نوں سٹن لگے تمام
سول کلام نہ ہو سکے تان لیہ سخن کہوں
ایویں آکھ گذریا جو نہیں لکھیا حال
مالک سنکے ہتھ دیوندے تالے کہن پکار

Marfat.com

یوسف توں دکھلاتوں سانوں ہک نگاہ
یوسف دے دیدار دی سانوں ہیگی چاہ

رہیا ایہو ماجرا مالک دے دس روز
دیکھن خلقت آوندی صبر نہ کرن ہنوز

ہک مکان بنایا مالک ہولا چار
سب چڑاؤ صندلی پتھر دے دیوار

پھیر منادی مصر دی اندر کرے مقام
حاضر اس مکان تے ہندے خاص عوام

یوسف دا سب اوس جا ویکھو حسن جمال
تاں یوسف دے حسن دا ظاہر ہووے حال

خلقت ہوندی جمع ہے آصغیر و کبیر
مرد اتے ہو عورتاں ہور امیر و فقیر

شاہ اتے اُمرا بھی بڈھے اتے جوان
کوئی اندر مصر دے رہندا نہ انسان

زاہد ہور معبدان مالک دے در
بستر آن وچھایا بیٹھے تکیہ لا

ٹر کے سارے گھراں تھیں آون مالک پاس
یوسف دے دیدار دی دلوچھ کرکے آس

بی بی ہک عزیز دی نام زلیخا جان
اصلی نام راعیل سی اسد اکران پیا

جا زلیخا آکھیا اُس دن پاس عزیز
آپا وکن غلام جو ہے اوہ نادر چیز

جے آکھیں تاں جا پھکے ویکھاں اوہ غلام
ویکھے خلقت اُسنوں چاوے خاص عوام

شکے کہیا عزیز نے وتی اساں رضا
جے دل تیرا چاہوندا توں بھی ویکھیں جا

بی بی نوں ایہ آکھ کے خود بھی گیا عزیز
سب وزیراں ساتھ لے صاحب عقل تمیز

گردے اوس مکان دے سی میدان فراخ
پتھر وٹہ مول نہ رُکھ درخت نہ شاخ

اوس میدان وچہ ہکدل ہوئے مرد کھڑے
ہاکوں سب عورانڈی ہوئے کھڑی پرے

درمیان آوردن یوسف علیہ السلام را مالک تجار برائے فروختن

مالک تاہیں آکھیا لوکاں تھیں توں جدا
خلقت ہوئی جمع ہے یوسف نوں لے آ

یوسف لیہا اج توں لے جا بیں اس جا
تینوں ویکھن خلق ہے ہوئی جمع تمام

مالک شکے آکھیا بیں بھی ویکے وام
ہاں کے ویکھیں ایہ گل نہیں دل آخر

یوسف آکھ سنایا ہے ایہ بیچ کلام
تینوں نہیں خریدیا سن توں بات کلام

مالک شکے آکھیا بہت محبت نال
کر چونہیں دل آوندا میں ہاں تدہ غلام

یوسف توں دل آپنے وچہ نہ خوف کریں
یوسف اگے عاجزی کرن لگا فی الحال

غسل یوسف نوں دیو تدا ہائی کرم کرا
گھر میرا سب آپناں دلوچھ ایہ وہین

دیبا اتے حریر دا دے لباس پہنا

کرے مرصع اوس دستپاں دیوا ل
عمدہ جوہر قسمدے ہو موتی دی ذات
تاج شہانہ اوس دے سر تے دھر یا چاہ
گل یوسف دی پایا سونے دا پک طوق
موتی اندر طوق دے چمکن دانگوں نور
کنگن شہان دو چھ سی زرین پٹے عجیب
اندر ہر ہر انگلی پائے انگوٹھی خوب
جا بجا انگوٹھیاں اوپر جڑے یاقوت
بنہن ٹپکا کمر پھلس خاص زر پدا آن
سونہدی پک پٹی سی اندر منہ پچھان
گھوڑے اوپر زر پدا نیں دیون پک پا
ساتھ جڑاؤ موتیاں آھی اوہ رکاب
یوسف تائیں اوسدے اوپر کر اسوار
دساں غلاماں آپکے پکڑی جلدی رکاب
جاں یوسف نے اپنی دیکھی ایڈی شان
کہندا اوہ بھی وقت سی آہا آ ہیا
کہیا سی جبریل نے اسدم میرے پاس
پلکن اندر مصر دے کرسی نیونوں تاہ
جو ہوسن تخت مصر دے سارے منجھ نواب
اوہ اج بیٹھن وچ عمدہ پورا کیتا ادب
مالک آہا آکھدا کر آواز پکار
مالک اندر منجھ دے پکڑے آپ لگام
جان یوسف دی چھلن دے آپا دا نگوں منجھ
طرفہ یوسف دی ویکھے سجدہ کرن تمام
کرسی نے الماس دے ڈیوان آہیا

موتی خوب پرو تدا سب جمالاندے نال
لٹکن زلفاں چمکدے جون تارے وچہ رات
کتاں اندر چمکدے بالے بہت صفاء
خوبی تائیں اوسدی سیپ چڑن نے فوق
ہا یا اسدی چمک تپیں سارا نور ظہور
سب چڑی یاقوت نہیں آہے بہت عجیب
زیبا تے سہاوندی چمک انہاں محبوب
یوسف نوں ایہ حسن سی دتا لایعوبت
چیراں دی نعلین دا کی میں کراں بیان
اوپر اسدے جڑے سی موتی نے مرجان
سونہدی اس زین نوں خوب رکاب سہا
منہ گھوڑے قیمتی پائی لگام شتاب
مالک انکے ہو یا جمع نکر خدمت گار
یوسف ول اسمانے کر دا منہ شتاب
دلدے اندر مہیا کر کے ایہ دہیان
کرتہ گلوں اوتار کے دتا سی کہوہ پا
یوسف دلوچہ آپنے ہوئیں تاہ اداس
حشمت دولت ہوئسی مال منالوں جاہ
چلن تیرے پاس اوہ سارے پکڑ رکاب
میرے دیکھن واسطے حاضر ہوئے آپسیا
دیکھ لشکر سب آپکے یوسف دا دیدار
گرد شکر دے اوسدے کاہو وی صفاں تیار
اوسنے نوں اکہیاں خلقت کر دی بند
مصر نوں کلن دے اوپر خاص عوام
پوئے اوسر مکان دے تنہیں دین ہٹاء

Marfat.com

منہ یوسف دا چمک دا آہا سورج طور
سچے کہیے اوس دے کرن غلام نارا
وکرا یوسف اج ہے جو چاہے سو لے
نیویں گردن پا پیکے مصری کرن بیان
مالک تائیں آکھدی ساری خلقت جا
آہی اوس مکان نے خلقت بیحد شمار
مثل پیران دے آیکے موہیا پنج ہزار
خلقت وانگوں پھل دے سب گئی کملا
مصری وانگوں پھلدے سورج یوسف جان
مالک نے پھر آکھیا کر آواز پکار
لڑکا بہت حسین ہے ہور سلیم غریب
یوسف کہیا اوسنوں توں ایہ آکھ نہیں
کہ توں ایہ غلام ہے بہت حقیر کمین
مالک کہیا ایہ میں کیونکر کراں قبول

فرق نہ مول سنجھا پدا جو دیکھے کر غور
سنیوں سارے مصر یو دہر کے کن ذرا
آخر پیدے اوسنوں جو کوئی قیمت دے
قیمت دیون ایہدی ساڈیو چہ نا ان
منہ لوکاویں اوسدا اوپر پردے پا
اندر اوس میدان دے کی میں دساں یار
جان یوسف دا انہاں نے ڈٹھا سی دیدار
جیوں سوجدی گرمیوں داغ پھلاتوں آ
جیوں بدل نہیں نکلے آیا ہو عیان
آخر پیدے اسنوں جو ہووے زردار
ہور فصیح غریب ہے الفت نال حبیب
جو پیس آکھاں آکھے توں اسنوں نال یقین
آہو ہور ہیسلو طن ہے خستہ تے غمگین
تیرا کہیا مول میں ہرگز کہاں نہ مول

حکایت بازغہ شاہزادی

امام غزالی لکھیا سن توں ایہ کلام
اُنہاں وچوں ہکدے آکھیا سن حالات
سی اولاد شداد نبیں قوم وچوں سی عاد
رکھ عمارتی اوسنے اوپر عالی خوب
عجب مرصع اوسدی سب عمارتی جان
اُس عورت دا بازغہ لکھیا نام کتاب
قوم اندر اوہ اپنی آہی عالی جاہ
دولت دا پوچہ اوسدا تانی نا ناکو
جان یوسف حسن دی اُسنے سنی پکار
ساتھ لیا ندا آپنا بہت خزانہ مال

یوسف توں سے دیکھدے عورت مرد تمام
رہندی سی وچہ مصر دے اک عورت خوشنام
سی اک اسدی دائی تے دی وانگوں باد
رنگ سُرخ سپ اوسدا آہا سن محبوب
کم زری دا اوس دے اوپر سب پہچان
نامی سی وچہ ملک دے جیدا ناہ حباب
دولت حشمت اوسدی آہا ملک سپاہ
لعل جواہر اوسدے جیس دا انت نہ کر
عاشق ہو کے ٹر پئی ہو کے شتر سوار
گھر وچہ کچھ نہ رکھیا لے آئی فی الحال

Marfat.com

لدیائی مال دے خچر ہک ہزار — اوس ویلے موجود جو آہا در رم دینار
ہر خچر دے ساتھ سی ہک ہک خوب غلام — آہے رنگا رنگ دے پٹے لباس تمام
خود اوپر ہک اوٹنی آہی ہو اسوار — یوسف آج خرید کے ویکھاں حسن بہار
اس یوسف دے سامنے کیتا اونٹ کھڑا — اُس ول کیتی نظر جاں دتی ہوش بھلا
یوسف تائیں آکھدی سانوں دے بیان — مول نہیں میں ویکھیا تیں جیہا انسان
دس فرشتہ آدمی یا ہیں حور پری — تیرے ویکھن واسطے خلقت سب کھڑی
یوسف کہیا اوسنوں میں خاکی انسان — ہاں پیدائش بدی میں ہی وچہ جہان"
صوت تینوں اوسنے کیتی آپ عطا — وچہ خزانے اوسدے ہور کمی نہ کا
کہیا اُس نے اج میں ہوئی مسلمان — میں تیرے اس فیض تھیں آندا ہی ایمان
بخشی تینوں جیہنے صوت وانگوں حور — غالب سورج چند تھیں ڈٹھا نور ظہور
ایں میں حکم خدا تھیں کدی نہ ہوساں دور — اللہ قادر منیاں اوسدا ایہ ظہور
حاضر جو کجھ مال سی دتا سب لوٹا — مفلس ہوئی مال تھیں بدلے نام خدا
ہو گئی پھر بازغہ اوسے جا نہ فوت — اندر یاد خدا دے آئی سنوں موت

در بیان قصہ حضرت بی بی زلیخا رضی اللہ عنہا

پھر زلیخا آ گئی اوپر اوس مکان — لشکر اوسدے ساتھ سی کئی ہزار جوان
جدوں زلیخا ویکھیا یوسف دیول جا — تڑپے وانگوں مچھ دے جوں ماہی بے ماء
جاں آئی گھر بارنوں کیتا چا قربان — عشق کہاڑ گی زمین تے جوں بیجان انسان
ہوش حواس تے عقل بھی ذرہ رہی نہ بقا — عشق یوسف اوسدی دتی ہوش گوا
مالک آہا وچہ اجس دن وچہ بازار — تدوں زلیخا آ گئی اوتھے ہو اسوار
ایہ یوسف اوسدا عشق سی رکھیو جان قدیم — یوسف پوچھ عشق سا دل اوسدا دو نیم
اوس بی بی دا اولوں آکھ سناواں حال — عشق یوسف اوس نوں ہویا جیویں کمال
ایہ بھی قصہ اوس جا لکھنا ہویا ضرور — احسن قصہ وچہ ہے قصہ ایہ مشہور"
جی طیموس ہک عربیہ دے اندر شاہجہان — سی دختر طیموس دی ایہ زلیخا خان
اصلی نام راعیل تھا اوسدا جان ضرور — خلق زلیخا جیہنوں کردی ہے مشہور
اوسے حسن جمال دا کی میں کراں بیان — زور نہ ہر گز عقل نوں فکر اندر نقصان

Marfat.com

صوت اُسدی چند نہیں روشن آہی جان
طاقت معمول تے قلم نوں سب کرے بیان

نہ ہنجاتی اوسدی اوپر زمین نہ بام
جاں ہوئی نڑسان دی ستوں سب کلام

بوسف نظری آیا اُسنوں اندر خواب
آتش ہی جو عشق دی ہوئی بھبھر کباب

اگے اُسدے حسن دے نہ سی کچھ شمار
حور پری انسان بھی کردے ایہ وچار

شمس قمر کوئی اوسدی ناہ لیاوے تاب
پری فرشتہ ویکھ کے ہوندے جگر کباب

چیروں زلیخا اوسنوں ڈٹھا اندر خواب
تڑپے اوہ پر زمین دے جیوں ماہی ذی آب

سُتی ہوئی خواب نہیں جاں اُٹھی پر نم
روئے دن تے راتنوں چشم رہے پر نم

اندر اُسدے عشق نے ایسا پایا زور
ہر ویلے اُس رونا کرے کلام نہ ہور

ڈبی عقل کلام اُس نالے سار نہ ہوش
ہتھ نی وانگ سودائیاں حیران رہے خموش

اوپر اُسدے زندگی ہوئی جان عذاب
سانھ بھالنے جا بیٹھے کرے آہے خواب

کھیلن نال سہیلیاں اُسنوں بھل گیا
کھانا نالے ہو سونا ناں لب کرے وا

بیٹھے جس جا جا بیٹھے پھیر نہ اُٹھے مول
شوق محبت وچہ سی راتا دلے متصل

رہندی اندر پاوے ویہنہ نالے رات مدام
جو دم غافل گذرد اجانے اوہ حرام

اگے وانگوں اس کے کردی ناہ کلام
جے جا کہیا کسے نے بی بی گھر لوں آ

کسے جو کہیا جا بیٹھے بی بی کی ہے حال
ہتھ نی وانگ بیمار دے پکڑیں ہتھ ذرا

پاس لینا جا بیٹھے پوچھی کسے جو بات
دے جواب اُسنوں رہنا وچہ خیال

کھاون نالے ہو پین دی سب گوائی ہوش
جے پچھی اُس دسی حال کیہا اس رات

باغ چمن دے سیر دا کرے نمول خیال
دلے اندر اوس دے ہویا محبت جوش

ہر گز کسے کلام دا دیوے ناہ جواب
اوہو صوت سامنے رہندی سی ہر حال

ملک مصر دا عرب نہ تیں کر کے ویکھ نگاہ
راتیں دن اس رو رو غمدی رہے کتاب

سفنے تائیں ویکھ کے ہوئی اوہ اُداس
پینڈا طول طویل سی چھ ماہاں دا راہ

جُثہ لاغر ہو گیا اُڈ گیا رنگ روپ
چوں دی کوئی اوسدی ہر گز رہی نہ آس

ڈٹھا جدوں طبیب نے پہلی دا احوال
ہڈ نظر سب آوندے گوشت رہیا نہ ہیو

صوت اصلی ناہ رہی اُڈ گیا تیرا رنگ
کہندا جا کے اسنوں حیران ہوئے کمال

جاں توں آویں سامنے ویکھ ہوواں میں دنگ

Marfat.com

تدوں زلیخا باپ نوں دتا ایہ جواب
اس صورت نوں بہہ کے تسی چھپر نہ ہوش
اگوں کیہا باپ نے جے ہووے معلوم
نہاویں اوپر اوسدی خرچ ہووے زر مال
ہوئی زلیخا عشق دے اندر غرق تمام
دو چیواری آیا اُسنوں ایہو خواب
چھیڑی پہلاں اوسنوں صورت نظر ہوئی
صورت ہوئی جاں کھڑی آ زلیخا پاس
رو رو آکھ سنایا تدوں زلیخا حال
دس خدا دیوا سطے تینوں قسم عظیم
دس فرشتہ ہور توں یا ہیں جن پری
کیہا تینوں انساں ناں پیدا اسوں خاک
ہیں ناں تیرا سطے لوں یا ہیں میرا جان
ایہ سن حوالوں اٹھ کھڑی روو ہوئی زار و زار
اکھیاں وچوں چل گئے جاں روو تا خون
اکھیاں اندر رہ گئے پانی رہیا نہ سول
بکدن کیہا ظہوس نے آکھ سنا ویں حال
کیہا نانہ چہا شکل اوہ نظری آئی پیر
دس گیا وچہ خواب دے تینوں ایہ پیغام
کیہا شکے باپ نے پوچھ آ اوس مکان
کیہا زلیخا ایہ نہیں ہے کھول نہیں
ایہ گل سنکے باپ نوں کیتا غصہ پاڑ
دتھ وتوں دیکھ سٹیا باپ لاچار
تیہہ کیا یا اوسنوں پیر کیا یا نجیب
اک ہے میرا جان تے چھڈ ہور سبھ خیال

کھول سنائی باپ نوں حالت ساری نواں
دلدی ازرا وسدے رہے نہ ہوش
حاضر کلاں لیا پھکے ویکھاں نا معلوم
ہن آوہ یا ہیچہ نشان ہے ظاہر بحال
شادی تے ہور غم دی کرے نہ بات کلام
اوہو ہی شکل ہے اوہو ہی تا
اوہو صورت اوسدی فرق نہ ذرہ سی
اوہو خو تے وچہ خرچی ایہ سی
ہیون تیرے عشق نے کیتا ایہ کمال
میں تیرے وچہ عشق ناں وردی ہیم
یا انسان زمین دا ایہ اس عرض کری
ہور پری کوئی نہیں جن ناں افلاک
صادق نال یقین دے ایہو کہ دھیان
رات دہاں دل اوسدے اندر تا اقرار
ہویا اندر عشق دے اوسدا حال زبون
اوہ ہویا ہور کسے ہونہہ ہیت ملول
اوہ پیر ہی جان دسے ایہ کی پیا وبال
آندی سی تقدیر نے صورت اوہو گھیر
جو دفتر میں نہیں ناں خاکی انسان
تینوں کیوں معلوم نہ ہووے اسیدا انجام نشان
ناں تے نشان نہ اوس دا ہندا کس نہ تھیں
ہو رہی دیوانی ہوئی کہ ہیں طرف اجاڑ
کہندا انسری ہووے ان اندر شہر بازار
وانگ پیا راہی پئے رہی اندر عشق تے فکر
عشق جگا دتی کیہا حال نہ کیسے کو شعور

ہکدن اندر خواب دے آیا نظر جوان
کہہ زلیخا او سنوں سُن لے ماہ منیر
میںوں تیرا کیہہ نام ہے ہوندا کس مکان
کہہ اندر مصر دے میںوں کریں طلب
میںوں والی مصر دا جانی دلوں عزیز
یوسف جسدم دسیا پاس زلیخا حال
اُٹھ زلیخا باپ نوں کہندی لاہ زنجیر
بیڑا پتہ مسلمان دا ور ہویا سب جوش
راضی ہو طیموس تاں کرے زنجیراں دور
جان دل اندر آوندی صورت او ہو یاد
بلدن شاہ طیموس نوں کہیا میریاں مال
باد شاہاں دے آگئے خاطر ایس رسول
باد شاہاں دے پاس نہیں آئے ہیں پیغام
کہہ زلیخا باپ نوں اہنا نوچہ رسول
باپ کیہا کوئی مصر نہیں آیا سول نہیں
بھیج دیاں میں مصر نوں قاصد دے پیغام
کہہ زلیخا باپ نوں ہے ایہ بات ضرور
ایہ محبت درد ہے اسدی نہیں دواء
ہوندا سول نہ فائدہ باہجہ وصل محبوب
قاصد طرفے مصر دی کری عزیز روان
قاصدنوں سمجھا یا بہت نہ ہیں ہوشیار
لاہ پیا لے کپڑے پاوین ہور پوشاک
قاصدنوں سمجھا یکے رخصت کیتا چا
باہر شہروں نکہ جاکر کے غسل شتاب

جنسنوں دیکھ گوایا پہلا تاب توان
میںوں تیرے وچہ عشق دی ہوئی بہت زیم
جنہے میںوں عدم نہیں کیتا ہے اظہار
طلب کوئی ہے نہیں تیرا پتہ نشان
آملیں نوں مصر دے اندر میںوں حبیب
رو رو ناہ گوا توں ساری عقل تمیز
دلوچہ راضی ہو یکے کردی خوشی کمال
میںوں اندر قید دے پیر نہ کریں اسیر
عقل ٹکانے آگئی میںوں آئی ہوش
پیر زلیخا باپ دے نگی رہن حضور
وچہ جگر دے عشق سا کر داتدوں فساد
ایہ شہزادی آپ دی ہوئی جوان کمال
دیہ زلیخا او سنوں جنسوں کری قبول
کرن زلیخا واسطے شاہ سوال تمام
جیکوئی آیا مصر تہیں اسنوں کریں قبول
توں آوں نہیں اسدی ہووین نہ عملیں
نالے حال عزیز دا آوے دیکھ تمام
جوہر ورد فراق دا ہووے دل تہیں دور
ایس عشق دی مرض نہیں جیکر ملے شفا
جدتک حاصل او سنوں ہووے نہ مرغوبہ
عاقل کے ہوشیار شتا ہیڑا باہجہ بیان
ہووے اندر مصر دے تیرا جدوں گذار
بہت تکلف ساتھ توں غسل کریں پاک
منزل منزل او سدیڑے اوہ گیا
اگے شاہ عزیز دے آیا ساتھ آداب

Marfat.com

سب پیغام طیموس دا آکھ سنایا جا
بعد سلام طیموس دا قاصد آکھے حال
کریں قبول جے اوستوں تیرا ہی احسان
تیرے پاس تیار ہے سبھ دینار و درہم
تینوں شاہ طیموس تھیں لینی ہیگا مال
سنکے شاہ عزیز نے دتا ایہ جواب
کیتی دل نے جان تھیں ہر ایہ بات قبول
ہیگوں نادر کار ہے دولت نے ہور مال
عرض میری پک ہو رہی اوہ کرو قبول
سبھے اندر مصر دے اوہ زلیخا نون
مڑ آیا طیموس دے قاصد جلدی نال
سُن کے شاہ طیموس نے گھر سامان تیار
دتا زیور کپڑا لونڈی پک ہزار
نالے ستر ہزار سبھی خچر پک ہزار
رخصت کر طیموس نے ٹوریے مصر وچوں
پہنچ ہی جہدن مصر دے گئی زلیخا جان
گھر وچہ جہدوں عزیز دے گئی زلیخا آر
پاس زلیخا جس گھڑی آیا شاہ عزیز
جو ڈٹھا سی خواب وچہ اوسنے حسن جمال
نعرے مارے درد تھیں نالے کری بیکار
ہک ہے ایہ کی ہو گیا میں فریاد خدا
عدت پچھوں اوستوں ہوئی آپ ہوشیار
کہلی پائیں کوکدی ہوندی تاں نمحوش
آپ خوشنیال ہیں زہر پیالا چار
آئی مرنے مصری پینڈا کرکے دور

تحفہ آہے ہور جو اگے دھرے اوٹھا
دھتر اوسدی چاہندی عقد کیتا تیں نال
جلدی کریں تیار توں شادی دا سامان
گھر اندر موجود ہے سول نہیں مجھ کم
نالے اوہ اوسدے ہوگ احسان کمال
ہیں حاضر اسو جو ہا ں کراں قبول شتاب
آکھیں جا طیموس نوں ہے وڈا ملول
ہرگز داج وی سچ دا اوہ نہ کرے خیال
فرصت ہیگوں کم تھیں ہوندی تاہیں سول
ایہ کریں توں عرض جا جو ہیں کہندا ہوں
جو کجھ کیہا تسیں نے آکھو سنایا حال
ہو زلیخا اپنا کیتا ہار سنگار
ساتھ ہزار غلام نوں کیتا چاتیار
اوپر چار یاں پچھرا ں آہے درہم تے دینار
سنے تمامی قافلہ گئی زلیخا چل
شادی دا وچہ مصر دے کرے عزیز سامان
خوشیاں ساتھ لیاس دی انور ناہ سہا
جہدوں زلیخا اوسنوں ڈٹھا نال تیمتر
ہتھ اوہ تنظر آیا اوسدی جان نہال
ہتھ ہیو تس زمین تے جا پئی ہک وار
جا ہم زہر دا چاٹ کے پیتا آپ اوٹھا
یوسف دا سا اوس نے دلدی اندر جوش
دردی نعرے مارد ی رورد کری خروش
راضی ہو کے پی لیا ہن کی کراں خدا
مطلب تیرے تھیں ہتھ ہیں رہیا تو ور ضرور

Marfat.com

محنت میری سفر دی ہوگئی برباد
روروا کے رب دکھڑی سی فریاد

اوسنون ہاتف غیب نے کیتی ایہ ندا
وچہ مصر رہ خوشی تھیں ذرہ نہ غم کھا

واگ ولیدی موڑتوں ذرہ صابر ہو
گھار زمانہ ہجر دا ہن اوہ رہیا کو

وچہ مصر ڈے ہووی مطلب سب حصول
تیر انداری روونان کیتا رب قبول

جو تیر امعشوق ہے آتوں تیرو پاس
اندر ہجر معشوق دے ہووین ناہ اداس

ظاہر شاہ عزیز ہتھیں قول نانڑ لفت چھوڑ
رہنے تھیں نون مصر دی منہ نہ ہرگز موڑ

جہیڑا ہتھیں معشوق سی ڈٹھا اندر خواب
ساتھوں وسیلے اوسدے حاصل ہوگ شتاب

الیون حاصل پیر تھیں ہوندے عرفان
ساتھوں وسیلے پیر دے ملدا رب سان

سکتے نیس آوانلوں بی بی کرے آرام
دلوچہ شوق معشوق دا رہندا صبح و شام

دل تھیں نہ بھلاوندی یوسف دی تصویر
ہر ویلے سی روبرو صورت ماہ منیر

بی بی یوسف واسطے رہنا پاس عزیز
الیس سبب قبول سی کیتا کرین تمیز

ہوندا ہندون عزیز دا عقد زلیخا نال
کر کے عشق عزیز بھی دلوچہ سی محو خیال

بی بی زلیخا اوس نے ڈٹھا حسن جمال
ہوگیا منتون سی عاشق مثل مثال

کردی عزیز جو راتیں اوں طرف زلیخا جاوے
اٹھ جاندی پلنگ تھیں بی بی جان سدا

جو سی اندر خواب دے ہیتوں پیا نظر
آوے پاس عزیز دے ہو کے اوہ نڈھال

چھڈیا جیڑا واسطے وطن دے مال باپ
وچہ جدائی اوس دی رہیا چو دستور

حسن یوسف دا سنون کے ہوش گئی
اوسنون کی معلوم سی غائب دا احوال

رجوع بقصہ یوسف علیہ السلام

اس جاگہ وچہ پیر دے یوسف آیا یاد
بھل نہ جاوے لکھن تھیں سن ہو کے دلشاد

یوسف آیا وکن لگا یاد کریں اوہ حال
عشق زلیخا اوس دا کیدی بہت کمال

پیکے حکم عزیز دا آئی ہے اوس جاء
یوسف بول اوس نے ڈٹھا نظر لگا

کہندی اپنا جان اوہ ہے جو ڈٹھا وچہ خواب
مینوں جدے عشق نے کیتا بہت خراب

جو سی اندر خواب دے مینوں پیا نظر
ہن مین ویکھ پچھانیان ایہ ہی اوہ بشر

چھڈیا جیڑا واسطے وطن دے مال باپ
وچہ مصر دے اوسدی حاضر آئی آپ

حسن یوسف دا ویکھ کے ہوش گئی
بکل کینرک وڈ کے جلدی پکڑ لئی

Marfat.com

یوسف دیکھ عزیزوں دتا اوس بھلا — عشق یوسف دا اونکھ کے غالب ہو گیا

مقولہ مصنف

ایوین جو کوئی حق دا ویکھے نور ظہور — جذبہ عشق خدائے تھیں ہوندا ہے معمور
سبھ دنیا دیاں لذتاں ویندا وہ وسار — جدوں اوہ سجنے یار دا ویکھ لیا دیدار
ہوش آئی تاں آکھدی جولونڈی سی کول — توں میرے اسحال نوں کہیں ہرگز پھول
سنکے حال عزیز دا پہنچی یوسف پاس — ہرگز جان ندیوسی پہ کھل کریں قیاس
کرے حکم عزیز نوں پاس یوسف دے جا — اندر اسدے کن وچ جاکے سخن سنا
پھڑاندر خواجہ دے ساتھ میرے دا اقرار — چھڈاں تینوں سول نہ کریساں مال نثار
تینوں جان ندیوساں ہرگز دوجے پاس — دلدیو چہ چیز دکنی میری ہے ایہ آس
ساتھ آواز بلند دے مالک کرے کلام — کوئی خریدوا ایسنوں وکدا ایہ غلام
بہت ملیح فصیح ہے ہور صحیح امین — صاحب حسن جمال دا ویکھو نال یقین
بہت دیانت دار ہے وچہ شجاع دلیر — جلد خریدو آپنے ہرگز کرو نہ دیر
جدوں زلیخا جانیاں یوسف مثل مہتاب — ہئن ویلا ہے دکن والیسی کوئی شتاب
گھلے اک کنیز نوں جلدی پاس عزیز — آکھیون پھیر نہ ہووسی حاصل ایسی چیز
وچہ خریدن اوسدے سول نہ کریں قصور — خواہ مخواہ ساری خلق نوں اوسدی جان ضرور
پاس اساڈے ہے مال ہر نالے ملک تمام — ہتھوں ہرگز آوسی ایسا چیستر غلام
دتا جدوں عزیز نوں پی پی دا پیغام — کہندا کہہ توں جاکے تھوڑا کرے آرام
مالک تائیں سدکے کیتا حکم عزیز — قیمت ایس غلام دی کہہ توں نال تمیز
مالک گئے آکھیا سن اے شاہ اسوار — دیہ برابر تول کے مینوں درہم دینار
ہور برابر لعل ہی دیویں وزن کرا — دیویں مشک عنبر ہی ہر سکا فور تولا
مالک پاس عزیز دے قیمت آکھے پھول — سنکے کیہا عزیز نے ایہ سب دیوان توں
جو کجھ کیتا تاں تمیں سانوں اوہ قبول — راضی ہو کے دتے توں ہویں خجل ملول
کیتا حکم عزیز نے مردا میر شتاب — جدا لکھ سے آکھدا ایہ تول شتاب
دتا چاوزیر نے تربت خزانہ کھول — دتا ہر ہر چیز دوں ساتھ یوسف دے تول
وچہ خزانے مہر دے جتنی درہم دینار — عنبر مشک کافور ہی سونا لعل شمار

Marfat.com

سب کچھ خزانوں کے یوسف لیا خریدا
خرچ خزانے مول کچھ باقی رہی نہ چیز
یوسف دیوں کچھ کے پچھوں ایہ فرما
جہاں اوس شاہ عزیز نے یوسف لیا خریدا
دل کے اندر اپنے کیہا تدوں عزیز
کیتا حکم وزیر نوں بھر خزانے جا
ڈھیا جدوں وزیر نے وچہ خزانے جا
مالے کچھ نہ نکلدا آٹا ہور کافور
جتنا آٹا خرچیا دوتاں ہے موجود
مال خزانہ خرچ وا ذرا کرین نہ غم
کیہا عزیز وزیر نوں اس وادس سبب
کہندا تیرا ایہ ہے بزرگ بہت غلام
کیہا عزیز وزیر نوں کیونکر جاتا مین
کہندا تحت خریدنے بہت جنا ور آدر
اوتھ جنا ور پولیا سن اے نیک خصال
دل جو اکدن اپنا کیتا ساتین آپ
ایسے خاطر دل سی تیرا پیا قلیل
ہن توں ساری خلق توں لیسین آپ خراج
بہت تعجب ہویا سنے شاہ عزیز
یوسف تا نین آکھدا سن اے نیک صفات
وچہ خزانے مصر دے جو سی درم دینار
وچہ خزانے نہ رہیا آٹا کوئی درم
یوسف کیہا ہویا ایہ انعام خدا
جیکر وقت خریدنے چڑھیا مال قلیل
نین جو کیتا خرچ سی میرے بدلے مال

خرچ خزانہ ہو گیا جو سی مال مزید
ہو گیا اوس خرچ تھین بہت حیران عزیز
مال خزانہ دیو سی بیٹھون پھیر خدا
خوشی ہوئی کہ اوسدے جیونکر ہوئی عید
وچہ خزانے مصر دے ہے نہ کوئی چیز
ہن کچھ اندر اوسدے باقی نہیں ذرا
لعل زمرد اوسدے اندر منظر پیا
اندر درم دینار دے نایں کچھ قصور
مڑ کے عرض عزیز نہ نہیں کردا ہو خوشنود
دونا ہور موجود ہے مول نہیں کچھ غم
مڑ کے کیونکر آگیا ہے ایہ بات عجیب
برکت اسدی قدم دی مڑ آیا سب مال
یوسف عالی مرتبہ آکھو سناوین مین
یوسف پوچھ کن دی بات کہی ایہ جار
دلدے اندر اپنے کرتون ذرا خیال
جدا ہو یا اسدا سطے تیرا پیا سون باپ
پھیر نہ دلوچھ اپنے باطل کرین دلیل
قسمت تیری مصر دا اللہ کیتا راج
شاکر ہو یا زبان نہیں یوسف ہو کچھ چیز
بہت تعجب ہو یا سن کے ایہ حالات
ساتھ تیرے جو تول کرے تا اسان وچار
جان ہن جا کے دیکھیا مول نہیں کچھ کم
تینون اللہ غیب تہین کیتا پھیر عطا
مین تیری وچہ منظر دے ہوندا ہیرت ڈیا
تینون کیتا رب نے پھیر غیبون خوشحال

Marfat.com

ابہو مومن خاص دی تینوں کہاں مثال
اللہ پیلے آوسدے دیندا ہے وہ حال
یوسف تینوں سن بات ایہ کیہا تدوں عزیز
او خزانہ مال دا میں کیتا تینے نام
یوسف جدوں ظریدیا جا مصر دے شاہ
راوی کہندا مر گیا آدم پاک ہزار
ہو گیا بیمار ہی آدم چہل ہزار
اوتھاں دولوچہ سامی خریدان چار
پاس زلیخا لے گیا یوسف پکڑ عزیز
کریں محبت اوس تے کیتی نہ پرے
کم اساڈے آدمی ہوسی جدوں جوان
پاس زلیخا آکیا ایہ اس وقت عزیز
اسنوں کر فرزند میں رکھاں پاس سدا
یوسف نیک صفات ہے تانے ہو خوش خو
رکھیں نال پیار دے اسنوں با تکریم
دیکھ زلیخا اوس تے کردی جان فدا
یوسف پانجوں عجز نوں مول نہ کردی یاد
یوسف کیہ وانگ سی اوہ سی قبطہ جا
یوسف تانیوں سکے کہدن بی بی نال
کردی اکے بت دے سجدے پا تکریم
جدوں زلیخا بت دا تھر تے آندا نام
جدوں زلیخا بت دا تھر تے آندا نام
یوسف تانیں آکھدی ایہ کی ہو گیا
یوسف کیہا تدوں جو سجدہ کیتا جا
کیہا زلیخا کون ہے سچ سچ تیرا رب

جد کوئی راہ خدا دے خرچ کرے کوئی مال
کوئی کم نہ اوس دا رہندا اہر گھر بند
دوچہ خزانے مصر دے جو ہے ہاتھ وچ تیرے
جو چاہیں کر اوسنوں تیرا اے اختیار
خلقت بہتی مر گئی اندر اسدی جا
دل اندر تینوں ہو گیا سپہان اللہ
دل دی اندر کسے دے رہیا نا دی قرار
لین نہ دیوان ہوریوں جیکو کی اوہ آکھے
کہندا اسنوں رکھ توں نال ہو یار تیرے
دیچیں کہاوں واسطے ہوا ایہ دلایا کیہ
یا بیٹا اس کران گے دلوچہ رکھ وسیان
ساڈی نہ اولاد سے دلوچہ کریں قبول
بین ایہ تیرے حکم تھیں چا خریدیا
تیر پیا ہجوں اوسدی خدمت وچ ہو
اندر خدمت اوسدی حاضر رہیں قدیم
دوچہ تردواے سے رہندی اوہ سدا
دوچہ تردواے سے کہدی دل آباد
یا ہجوں یوسف اوس نے دتا سب بھجا
بھجا سنے دل اپنے ہجا دی تو تھا ل
نام لئے سر جھکدا ساتھ دتی تو تھا ل
ساتھ نچیارہ کی ہجوں تیرے تھا ل
ٹوسے لاہوزیں تے بھجا کہ لیا چا
رہیا پیر سے نچا دیا زیں ہو گئے
اوسدا کہ بیان توں ہے سکے

Marfat.com

کی کچھ کہانا پیوندار ہند اکس مکان
یوسف کہیا اوسدی بین زمین آسمان
تان کچھ کہانا پیوندا سے اوہ ربیا بری
ہر جاگہ سمجھو ہے جیتے ڈیہوئے کو
واقف سبدے حال تہیں اشکار ہا بچہ تدبیر
کہیا زلیخا جانیاں کیونکر تیرے رب
غیب نہیں کوئی جاندا کہ دل اندر غور
یوسف کہیا اوس نہیں غائب کچھ نہیں
سکے پیچھا موڑ سکے جو تیرا ہے رہیا
تجھ اس سیوں بت نوں تابتو کرو ایہ
کران عبادت اوسدی جانان پاک خدا
یوسف رہیا خاموش سنکے ایہ کلام
دوڑ زلیخا پکڑیا حضرت یوسف نوں
اُسدا سب احوال جے پچھے لیوں شاہ
ثابت میرے بت نوں تیرا کرے خدا
کیتی خاطر جمع یوسف تدوں دعا
دیکھ زلیخا آکہیا جاتا رہے نہیں
ساتھ تیرے سب خلق تہیں کوا بہت پیار
پاکدلی درزی مصر تہیں سکھی باس
اوسپر پوشاک دسوتی جڑے تمام
لعل زمرد لا جکے چمکا کے بناء
دیکھ یوسف فرمایا میں تان غلام
لازم تہیں غلام نوں تاں ایہ میری شان
کہندی نوں سر واز ہیں تیرو تہیں غلام
تہیں تے جے پہناوندی سر تاں تاں لباس

حال حقیقت اوسدی بیان
جن فرشتے اوسکے سچا پیدائش جہان
پاک پیدائش اوسدی آدم پاک پیدی
اللہ قادر پاک دی ذات ہمیشہ ہو
وچہ انہیر سے روشنی ہر جا وہ خیر
جان ہین سجدہ بت نوں کیتا آہا جب
حالت میرے بت دی اوہ جانے کسطور
سب اسلوں معلوم ہے ایہ گل جان یقین
چھپا چیتے خاکہ تہیں کیہا جا سمجھ
تابعین تیرے سر نوں نظیر نوہان خود نخوت
زبردست بت دی سمجھان بھیر خطا
بت خانے تہیں ٹر پیا نبی علیہ السلام
ٹر پا میرے بت اکر کے حال زبون
دلیسان اوس جواب کی کیونکر ہو یا شاہ
اگے اپنے رجے دگرنوں جب دعا
تابت کیتا بت نوں اسے وقت خدا
پیدا کیتے رجے سب اسمان زمین
جتنے کیہا زبان تہیں زرت ہو وہ کار
حکم کیتا تسلیم دی کر دتیار لباس
پاون نوں ہر روز نوین پوشاک مدام
ساتھ کمر کے دا وسدی بدھا خوب بہا
قیمت دار بناوتان ایہ لباس تمام
جدن نہ بچا یوسفوں سنیاں ایہ بیان
لونڈی خدمتگار جن تیری رہان مدام
خوب طعام کھلاوندی بیٹھے اسدے پاس

منقولہ مصنف

اس جا کہ ہک یاد ہے ہمیں آئی بات
اوپر اسے حکم نے غالب کوئی نہ ہو
کوئی ارادہ رہا دامول نہ سکے کوڑ
جو خواہش اپنی کرد اجل جلال
ظاہر دنیا وچہ جہاں سکے قدر جلیل
دولت نحل چو اہران رکھے خلق عزیز
حضرت آدم رکھدا سایہ قصد دام
آخر او بہشت نہیں باہر حال تباہ
خواہش ابلیس ہوں آہی دوں دام
کیتا سائے بدن دا سے تابیں پیر
آخر او ہو ہیا جو سی حکم خدا
جس ہاں چاہے غنی نہیں کردا او فقیر
اس جا کچھ چیزاں ہیں ولی انتے انبیاء
آدم دی ایہ چاہ ہو ڈاہ بزرگ ہوگ قابیل
او اسد دی اولاد نہیں ہو پار تقصیر
حضرت نوح دا قصد سی پتہ میر اکنعان
دل اندر فرعون دا خواہش رہی دام
قصداً نمرود دا ابراہیم چھپ چلاء
ابوجہل سی رکھدا خواہش ایہ دام
بھائی یوسف نبی دے رکھدے قصد دام
ایہ ارادے کیتے پر ہو نہ قبول

بیان بیقراری زلیخا در عشق یوسف علیہ السلام

کہندا ابن عباس ہے سن یوسف احوال
یوسف تائیں پاس بہائیں چدا نکر دیکھوں

قادر ہے ہر چیز تے اسدی ذات
جو کچھ خواہش اوسدی ہو سکے کو
چاہے اوہ چاہے تو ڑنا کوئی نہ سکے روک
اوسنے کم نہ آوندی قدرت حکمت نال
وچہ ورگا خدا پیدی جا تو خوار ذلیل
وچہ ورگا خدا پیدی اوہ نہیں کچھ چیز
وچہ بہشت دیں ہاں جو ہے حکم تمام
ساتھ ارادے رہے اس نہیں ہو بالکتاہ
نیک قیامت بیں ہاں ملکاں وچہ اوہ دام
وچہ ارادے رہے چلے تاہ تدبیر
دم ماران ذرہ ہے نہیں زور اوکھے جا
قادر ہے ہر چیز تے اسدی تقدیر
کوئی نہ کردا اوسدے اگے چون و چرا
وچہ میر دی اولاد دے ہوی قدر جلیل
آخر او ہو ہیا جو اسد دی تقدیر
افضل سب اولاد تھیں ہو وعالیشان
موسیٰ ہتے ہارون نوں کر دیوان قتلام
ابراہیم خلیل نوں اندر آتش پا
دینوں ملے پیغمبر دی عالی ہوئے نام
یوسف اس جہان تھیں کر دیوان گمنام
جو کچھ کیتا رب نے اوہ یا او ہر سو ل

Marfat.com

جہان یوسف تاں بولدی سی یوسف دی ہر شے
ہور کسے ولیں دل نہ کردی سی اوہ کلام
یوسف نظری آوندا جنوں کردے حیران
وچ زمین آسمان دسے جو سی در و دیوار
جدوں ستارہ ہاں چندنوں ویکھدی اوں آسمان
سوندی اٹھدی بیٹھدی ہر دم مارے آہ
سرخی منہ تے نہ رہی اٹھ گئی رہیا نہ کجھ نور
جدوں جوانی آ گئی یوسف تائیں خوب
کمر لچھ سندی ہو گئی جدوں ستارہ سال
صفحہ ۱۶۲ کے حاشیہ کا ترجمہ
یوسف بادشاہ مصر نے خواب دیکھا کہ گیارہ ستارے اور سورج اور چاند اس کو سجدہ کر رہے ہیں۔

صفحہ ۱۶۳ کے حاشیہ کا ترجمہ
یوسف کا بھائیوں کے ساتھ مصر کو جانا

صفحہ ۱۶۴ کے حاشیہ کا ترجمہ
یوسف کا زلیخا کے گھر میں داخل ہونا

یوسف نال آرام نال کردی سی دن رات
آہا دلوچہ اوسدے کیتا عشق بدام
اندر ہر چیز دے یوسف رہے عیان
ہر ول نظر نہ آوندا یوسف وا دیدار
نظری پوندا اوسنوں سبھی یوسف دلجان
ملک حکومت چھڈ یا یوسف دیوچہ پیا وہ
اندر سارے جیہم دے پیا یا عشق فتور
جان ملفلی وا اوس دا سورج ہو یا غروب
اندر ہر ہر بات دے ہو یا اوہ کمال
اللہ اوس سبھا یا وعدہ ہور وعید
ساتھ یوسف دے ملندی خواہش کردی جہب
ساتھ زلیخا اوسدی الفت کرے کمال
یوسف دے دل ویکھدی آہی صبح و شام
دل میرا ہے چاہوندا جے توں دین رضا
اُس جا پا ہیچوں اوسدے کرنے کوئی گذر
دیوین ہتوں حکم جے تاں ایہ کرساں کام
لیا حکم عزیز دا ہتوں خوشی تمام
کرے تیاری اوسدی جلدی نے منہاہم

پیالہ بنا کر دون مکان زلیخا برائے یوسف علیہ السلام

سدے زلیخا شہر تیس دا شحنہ حکیم
کہیا تسیں اوتھاں توں میرا فرمان
تاں کوئی نہ اُسدا ہوئے اوہ اس طور
ہوئے زنگار رنگ دا تس مکان
اندر اوس مکان دے یوسف رہیا ہمیش
باہر اوس مکان تھیں تیس جا داں کم
جیہڑے ساتھ عزیز دے آہے خاص نیہہ
ہک بنا وان لیس جا زینت دار مکان
سب سہیلیاں بیٹھ کے وسو کر کے غور
اوہ یوسف دیوا سطے ہووے عالیشان
بیٹھا باہر دل نظری آوے پیش
تاں بھی میرے روبرو اوہ رہے ہر دم

Marfat.com

میرداں اکبیاں سامنے لوسنت سہے قدیم
پچھے ہوئے جے کھڑا اگے نظری آؤ
کرن لگے تد پہر سب سنکے اوس مکان
اونہاں وچوں ہک نے کیتا ایہ ارشاد
کیہا نہ لینا اوسنوں توں ہیں بہت عقیل
کی تدوں بناوٹے ہک ہوئی واکھ
چار منارے اوسدے اندر خوب ستون
ہک ستون بنایا سارا سنگ رخام
تربیچا خاص یاقوتوں کیتا سبھا مہا
چاندی چھوٹے اونہاں تیلیں کرن ستون تیار
موتی اوپر لٹکائے سی یاقوت چڑھے
بیٹھے ستوناں وچیاں صوت گاوینے
کتنی پتلیاں بیٹھی ہی گھوڑی دی شکل بنا
اکیس دی جاء لٹکائے توچیا یاقوت لگا
اوہ سارے ہیجان سی زندہاں کردی بات
باہر اوس مکان دے لادن خوب درخت
چھنٹ سنہری اوسدے آپے جان تمام
چاندی دے ہر تختے وچ چھ تختے
اوپر ہر ہر تخت دے مورت نو جیس
درواجے رتنا اوسدے کیتے خوب تیار
ہر روز چھ پہاڑ سونے دا لیکھ سو
انہاں فیروز نے خاص تھاں چنا مودم
شہر کیتا پھر اونہاں نام جنہر ساتھ کاؤر
پھیر اندر اوس محل دے کیہ بنایا گھر
سب پلنگ اوسدی آؤ شیشے

جان اوہ نظر نہ آوندا دل ہوندا دو نیم
نظری آوے اندروں جے اوہ باہر جیار
اندر عقل نہ آیا حیران ہوئے تمام
سنجیشہ واکھر ایس تھاں ہیگی سب مراد
آئی بہت پسند ہے تیری ایہ دلیل
اوہ صاف شفاف نے کرسے نہ نظر
اوہ کہاں سب ستوں دا جدا جدا مضمون
ہنگ مرصع اوسرا جان ستون تمام
چھ تختے صاف عجیب نہیں آہا ہت صفا
اوہ چاندی دی صاف سی سارے بیشمار
آہے بہت سہاوندے جا بجا کھڑے
صاف صفا ہی نرگراں چاندی دی نوں دتا
سی گھوڑی دی شکل سو تھے ستوں ہزار
جڑے جواہر تخت اوہ اوپر جا بجا
جیو نکر اوں زمین تھیں چکوئی لائے تار
زر نقر پیا اونہاں دا سب ہا پایا رختے
پایا کار گہ چھت دی اوپر کیتا کام
چاندے نکر فاز اونہاں دے چڑھی جواہر تختی
آہی نصر تھاں شاہ دی سیج بنا لیا دار
جوں ہیا گہ وچہ اپنی رسل کرے شور
ہوندی آہی دیکھ کے ہوش عقل تمام
رنگا رنگ سبھا اوہ آوے نظر فلوہ
ہوش عقل سیاوندی ڈٹھا کہ نظر
روشن اوہ پلنگ تھیں آہا بہت شفا

Marfat.com

لکھی ہر دیوار تے یوسف دی تصویر
لکھیا چار چوفیر کے یوسف دا ہتھ ہیک
ہتھ دوجا دھر کے لے پاون جیویں مجبوب
بی بی دی تصویر دے دوویں ہتھ اڈھا
جاں اوہ سارا ہو گیا خوب مکان تیار
وانگ تابیاں سد کے نکی کرن بیان
میرے اوپر عشق نے ایسا پایا زور
لتی نہ میری خبر نہیں غلبہ شوق بیا
دل اوپر سو غم ہے ظاہر نیتوں آثار
پاک پیارا جے کدی نیڑے دل کرے آکھے
یوسف نوں نوں سد کے میرے پاس بیا
ساتھ کیتے تدھیر جے ملے پیارا یار
وانگ یوسف پاس جا آکھے سنایا جیہب
بی بی نیڑوں سد یا اندر اوس مکان
جس کیتے یوسف اوس نیڑے آیا وڈ ثواب
ایہ گل اج فساد نہیں خالی نا ہیں آہ
یوسف تابیں لگئی وانگ اوہ اوس مقام
یوسف دا ہتھ پکڑ یا تد تد زلیخا جا
درد اتے جو سفت سی ہا ہے اوس مقام
اوہ پھڑ لگی لیجا چکے وانگ اوس پیار
یوسف نوں پھر آکھدی نیڑوں جان غلام
یوسف کیہا اوستوں ویلے رہے پناہ
سو پر س دی بندگی اسدی رہی نکل
عورت تے مرد دونوں مرنے لگے اٹھار
ملے جدا اندر دوزخ ناں زانی تے بیگن سزا

پاس زلیخا اوسدے کیتی جا تحریر
بی بی دی تصویر دے دھر یا اوپر ہک
لکھیا خوب مصطال بہت دلوں مرغوب
یوسف دی تصویر دے دتی گل وچ پا
پھیر زلیخا اپنا کیتا ہار سنگار
اندر میرے عشق نے موں پچھدی جان
یوسف یا بھج نہ آوندا بیٹھوں نظری ہو
نیڑوں کوئی اسدے دردی کیتی نہ دوا
اس طرح دی موں میں نہ ویکھی تلوار
جے ہتھ وس نہ ودی تاہیں ہوئی فنا
اوسدا کریں دیدار نوں بیٹھوں دیہ دکھا
ہیں یوسف عشق تے کیتی بہت خوار
یوسف نوں اٹھ چل تاں بی بی کرے طلب
چھڑا نوں بنایا تیر ہی خاطر جان
نالے دلوچہ آپنے کرے سوال جواب
رب بچاوے جیڑوں کون کرے گمراہ
اندر اسنوں واڑ کے کیتی نا ہ کلام
اندر اوسنوں واڑ کے وتا قفل لگا
ہور وانگے جا چکے لائے قفل تمام
قفل یوسف تیں اپنے دلدا مطلب پا
اندر میرے عشق ہیں رہی پیار دلام
کراں جو تیرے ساتھ ہیں ایہ گناہ زناہ
روز حشر دے ہووسی زانی بہت ملول
رسوا ہووسی خلق دے اندر ہر ہر جا
بیٹھوں ایسے کم تیں رکھے دوزخ سزا

ایہہ ہور ناحی کیوں کراں دل ڈیوچہ نسنگ
دوجا ہیں ہاں شاہ دا اخمہ منگار غلام
پچھوں بیٹھوں اوس نے کیتا بھر انعام
موجب خواہش آپنی خرچ کراں ہر جا
وچہ امانت اوسدی کراں خیانت ناں
خدمت کہیں ہتوں کراں نہیں لا
ہا ہجوں توں اس کم وچہ ہتی ہیں کا
منت یوسف کر رہیا اوہ نہ آوے باز
جان یوسف نے جانیاں اسدا ایہہ فریب
یوسف تائیں پکڑ یا پیر زلیخا جا
کہندی جیہ مجھ ہیں کہاں سو مجھ یوسف کر
کہندی تیرے حسن نہیں خوبا کوئی شے
کہندی تیرے خوب ہیں یوسف سہرا ل
کہندی تیریاں اکھیاں یوسف ہیں مخمور
کہندی خوب سہاؤ ڈا یوسف تیرا قد
کہندی میں مل دیکھ توں یوسف نال نظر
کہندی یوسف رکھ توں سینہ میرے ہاتھ
کہندی میں نزدیک ہاں یوسف جا نہ دور
کہندی توں ہتھ اپنا ل کر دل میرا پا
کہندی مجھے ہو چکے توں ہیں سال غلام
کہندی وہہ مراد میں حاصل کر اسدی
کہندی سکے ہاتھ ول یوسف آپا
کہندی تینوں یوسال یوسف ہوت غلام
یوسف کیہا ہا وسی میرا پیا وکیل
تائیں سیر سے پیاں ناکاح ہو ہتھ وچ

مسلم اس پیا کہیا یوں پناہ خدا دی منگ
میتوں اوس خریدیا وچ قیمت دام
مال خزانہ آپنا سارا میرے نام
کیتا سپرد تے ہتھ نے کیتے کرم عطا
لازم تاہ غلام توں آکھ سناون تینوں
اوپر تیرے حکم میں کرساں جان فدا
اوہو کرساں کہیں ہو کے تابعدار
یوسف بول آکھ سے کر کے عجز نیاز
دور کھڑا ہوا آکھدا میتوں ناہیں زیبا
اوپر تخت بہا تھکے پاس پیا توں آ
یوسف کہیا ہا تیں میتوں آکھے دور
یوسف کیہا ربا نے پیدا کیتا ہے
یوسف کیہا تیرے وچ ویکھ انہا ندا حال
یوسف کیہا ہا وسن فانی ایہہ تمیز
یوسف کیہا اوسے کیتا جو من احد
یوسف کیہا نہ ڈا میتوں ناہیں زیبا
یوسف کہے جا سو تھم ہر طے میں پاس
یوسف کیہا ہا توں ناں رب ہے اکھوا
یوسف کیہا الہ میں نہیں رکھیا اک خدا
یوسف کیہا راشتاں خدمت کراں مدام
یوسف کیہا خوش ہے میتوں آپ سفارش
یوسف کیہا پاچ ڈا الکھ ہے ثواب
تیرے تھوں ہو گیا میرا جگر کباب
میتوں تیرے ہتھ نہیں کرسی ناں قبول
ناں میں ہتھ آلا ہویہ کر ناں وچ

بھیس نے مول نہ آوندا ایتھوں ٹپک کدی
کہیا نہ لیخا ڈیو سال نیتوں بُنتا مال"
نیر سے اوپر ہدی ہوسی آپ رضا
رہیا باقی اکھے زندہ شاہ غریب نواز
مرنیہ نہیں ایں اوسدی کسے نہ کران خبر
پوسف کیہا حشر نوں کیجے کہیں جواب
رشتہ ٹوٹھی اوس جامول آوے کم
جاں پوسف نے جانیاں ایہ نہ مندی ہند
ڈیوے اس بدکار یوں نیتوں کیہ پناہ

گذریا میرے ساتھ جو سی نقد پہ ربی
ویکھے نام خدا جیسے کر اُسنوں خوشحال
ویہن خزانہ مال جاں اُسدے نام لٹا
اسنوں وچھ طعام دے دیوان قتال چیز
اندر پا صندوق دے دفن کراں میں گھر
چشم ہم فاضی ہوئے منگے ریہ حساب
پیر پیغمبر اولیا وار نہ سکنی دم
جاواں میں کسطرف نہیں ہور وارہ بند
جے مالک دا آپنے کراں خط گناہ

منقولہ مصنف

کیہا پاک رسول نے جے ہے تو را ایمان
پچھوں جاں لی روز نے جے چاہو ریہنے
پوسف اوہنوں ٹریا جلدی ہتھ چھوڑا
وچھ حدیث رسول نے کیتا ہے فرمان
اندر روز قیامتے سایہ ہوگ نہ کو
پہلا ان عادل شاہ دے اوپر ہوسی جان
پنجا سجدے وچھ جو دائم بچہ کرے
چھ تھاں کرے جو دوستی کارن پاک خدا
پنجواں حد قذف جو ڈیوے تہمت مسلمان
ستواں عورت مرد جو وچ میں ہون جوان
اوہ خدا دے خوف تھیں اُسدے طرف نہ جا

زنا کرن نہیں لیدا ہند انہیں نشان
جے نہ چاہے نور نہیں قطرہ نہ ملے
منہ زنا نہیں موڑیا کر کے خوف خدا
ہوسن سایہ عرش دے اسدان ہست نشان
اس دن سایہ عرش دا اوتھاں اوہ ہو
دوجا ہوسے صالح جو کوئی مرد جوان
اہ سب سایہ عرش دے ہوسن جا کھڑے
مسلمان غریب دے سانھ ہمیشہ جا
چھیواں خلوت وچھ جو ذکر کرے بجان
عورت سدے مردوں اندر کسے مکان
سایہ عرش عظیم دے اہ کھلوسن جا

رجوع بقصہ

چدوں زلیخا اوستوں نکی کران طلب
مگر زلیخا اوسدے ہوئی جلد فرار
جس دروازے جاوندا یوسف قدر بلند

اوس جا کہ نہیں اتھ کے یوسف نسی جہب
نکل گیا دروازیوں یوسف باہر وار
کھل آیا اوہ جاوندا کے سی جو بند

Marfat.com

دروازے بند کر کے نکل گئی زلیخا دوڑ
نکل او مکان تیں باہر دور گیا
یوسف تائیں مل گیا اگوں شاہ عزیز
یوسف دا ہتھ پکڑ کے آندا پیر عزیز
لیا پاسہ عزیز توں یوسف جلدی جا
ایہ گل بحال سن کے دوہیں کرے تیار
کہندی دس عزیز توں اسدی کیا سزا
سن کے ایس کلام نوں لگا کہن عزیز
بی بی کیہا عزیز دے اگے سب حالات
کہندا ایتھوں ایس نے کیتا آپ طلب
بی بی کولوں پچھدا سن یوسف تیں چلہ
ثابت خطا نہ ہووندی ہر گز باہجھ گواہ
کیہا زلیخا ہے نہیں شاہ کوئی ہچھان
یوسف تائیں آکھدا سچ کے شاہ عزیز
کھلا چھوہر کے ساتھ نیں ہو گئے احسان
ہر ویلے نیں تدھ تے کرد اسان اکرام
تینوں چنگاں نال ہیں رکھاں دل عزیز
مال خزانے مصر دے مالک کیتا چاء
لگا کرن خیانتاں دوجا نانہ تیں

نکل گیا دروازیوں یوسف ہو خوشنود
یوسف چھڑوں چھڈایا گڑ نہ پاٹ گیا
ہک جاگھ نے جا پھکے ہو یا پھیر کھڑا
سی اوہ گھر نوں آونداو لوچھ کریں تھیز
ویکھ زلیخا دور تیں دل نوں لوچھ کرے تھیز
حال میرا سبھ آکھیا ہو سی جدا جدا
ہر واں ایس گناہ تیں کیسے بھانویاک
پیر دی عورت نال جو چاہے فعل بڑا
قتل کراں میں اوسنوں ہے میرا مطلوب
غصے سن کے ہو یا یوسف حالی ذات
یوسف نے بھی اپنی آکھی حالت سب
ہے کوئی اس بات دا تیرا دس گواہ
ٹر یا شاہ عزیز بھی جیوں قاضی دی راہ
دوویں اکٹھے ایس سال وچ گئے جوان
آتش غصہ ہو گئے کیہا نال تھیز
نوں ہر لئے احسان نے لگا کرن لہان
وچ خوشی دے کیہا تینوں ساتھ آرام
کجھ بھی نا دلوکا پاہجو گھر آ دی چیز
پیر دی اوہ پھیر دیں کیتا نال رضاء
معلم ہتھوں ہو گئی ایہ حقیقت تھیز

منقول مصنفہ

روز قیامت ہووسی ایہو سارا دا
عدلوں ایں دی تساں نوں دتا ایہ وجود
نال ایہا پرستش پیر دی میرے کاہجو کرو

کر کے حاضر پنجواں پچھے پاک خدا
کیہا تینوں سبھ کرو تسیں ہر کوئی ہجو
ہر دم میرے قہر تھیں دو پچھے ڈرو

واضح ہو کہ الباب الثانی عشر من ہذا الکتاب جو تمہید سے دوازدہ سوتو تک ہے پیر کرتہ اسکا پچھیا ورد دلو مل پنجاہوت کے نام سے

جیسا اچھا سب خلق نے کہنے لگا احسان
کیوں ہوئے پھر حکم نہیں میرے تا فرماں

ہر کام میرے حکم تھیں کرتے رہے خلاف
اب فسادی ٹھہائیں کر ساں ناہ معاف

مفسد دنیا ہو گئے کرن زنا ہار
کرن لگے تو تر زباں رلمل سب خطار

الصدر ساری خلق تھیں منگے مدن حساب
ہر گز او سدا کے نوں آوے ناہ جواب

رجوع بقصہ

یوسف نے فرمایا میرا پاک گواہ
دے گواہی بچدی کہے قبول جے شاہ

کیہا خزینہ گواہ دا دسیں مقبول تام
شاہد تیرے حال دا آکھے حال تمام

یوسف کیہا خزینہ نوں اہل زلیخا تھیں
شاہد میرا ہووسی توں کرین یقین"

وچ پنگھوڑے پولنا لڑکا پاک تاوان
شاہد ہوسے او سنے کیتا ایہ بیان

اس لڑکے نے آکھیا تھیں پاک سچی آواز
او وسچی میں دسدا تھیں معلوم ناہیں راز

کڑتہ آہی پچھن دی سچی تھیں پاک ثنا
مجھ لیوسے اس تھیں کس نہیں ہوئی خطا

اگے تھیں کے الیدا کڑتہ پاٹا ہے"
ناں لیوسفی خطا ہوا سچ پچھ شک نہ ہے

پچھوں ہے پاٹیا ناں یوسف ہا پاک
خطا زلیخا چا نیوں کیتی ہوئی چالاک"

یوسف دا جان تھیں سکیا کڑتہ او ہان چا
لیہڑا آہا دوڑیا پچھے آہا کون"

او قمیض حال دا دیکھیا پاٹا نظر پیا
پچھوں او قمیض سا پاٹا تھیں نہیں

چرم زلیخا دا ہا تھوں آپا نیوں یقین"
نہیں فی نا ہیں آکھیا غصے ہو عزیز

تھیں کیہا سی او سنوں توں کیا سزا
تھیں کیہا سی او سنوں توں کیا سزا

تھیرا ثابت ہو یا سارا ایہ قریب
کیہا نیوں چاہیں تھیں یوسف نا ہیں چار

توں ہر گز اس بات توں وتے نہ لیا
بخشدیوں توں او سنوں خطا جو چھوڑ

معقول معشوقت

الیوں جان خدا سنوں ہے او رب رحیم
اوپر خلقت او سدا ہیگا لطف عمیم

خطا جو ساڈی ہووی ویسی رب کریم
ہر گز ہووے آپاں فاش نہ کرے خدا

Marfat.com

ساتھ زلیخا بولیا۔ خصمے ہو عزیز
اندر شہاے مصر دے خیر ہو۔ نی ایہ مقام
مصر شہاں سب عورتاں تاں دل کرویاں پا
عورتے جو گھر اپنے رکھدا پاک عزیز
عشق پوست فے اوسدا کیتا ہے دل پوچ
پاس زلیخا کے لئے کیہ ہے نی ایہ کلام
ستی زلیخا بات جاں ہوئی کچھ کیا ہے
محرم جو ہمزار سی آ ہی اوس غلام
جاء خلائی عورتاں مصر دیاں رلیا بلا
کیتا او تہاں واسطے جو یہ طعام تیار
پاس زلیخا گلیا دا ہی اوس دھم چا
اوہ تاں اندر مصر دے خفیہ تھاں سی
تاں کیوں او تہاں واسطے کریں طعام تیار
کیہا زلیخا او تہاں تاں کر سوال نا جا
او تہاں تاں دیکھیا تہاں یوسف چڑیا
جاں وا اندر تہاں تاں وچوں نکلیا
آپنے اندر عشق دے مرہم ہو ٹیا
دانی تھوڑا صبر کر میں کپڑے ہا تیار
یوسف آکھیا ہر کے یہاں او تہاں دیکھا
جا کے کہیو عورتاں نہا ہیں او تہاں
او تہاں! تاہیں پہا نکے آئی یوسف پاس
یوسف تاں آرام کیتا آسے تھو یا
تاج شہاں او نسے مصر دے مصر ہو یا

خطا بیشرمی اس نچ ہے کرتوں آپ نہ شرم
چہ چا ایں کلام دی کردی خلق تمام
وچ مصر دے ورتیا ایہ عجب حالات
شوق عشق دے اوسنوں ہر گز نہیں نہ شرم
اندر اسدے عشق دے پایا عشق فتور
کھٹیے تاں دل عورتاں گریباں پاٹی تمام
ہوش نہ ہر گز آیا منہ نہیں کچھ چا ایہ
او سنوں پاس بلا یکے کہیں ایہ کلام
کہیں قینچی تشت واسطے حاضر ہوئی آ
پکا ہر ہر قسم دا آمے ناں ستھار
تاں سب چھاندیا واسطے ہر ہر طعام پکا
چھریے ایہ سارناں تھوڑ کراں عضو جدا
ایہ بیچارے چوتھاں نہ شرم کریں انجام
چھوڑ اندر مصر دے کیتا تہاں خراب
اندر اسدے عشق دے ہوش آپ نہ ہوا
چاں نوہ آپاں ہار یوں یوسف شاہ جدا
کہندی پاس کھلو یکے ہوئی ناہلو اس
چھری چھوڑ یکے پراں جھس آ ہا مر ہو یا
سب چھڑاؤ تہاں آ ہا مر ہو یا

Marfat.com

اکھیانوچے سہاوندی سرمہ دی تحریر
ہک قمیض سہاونا نیندی کل دوپہ پا
ہک نعلین سہاوندی پاوے ہو کے شاد
دو ہیں ہتھیں پاوندی زردے کنگن چاء
یوسف نوں پھر آکھدی میرا کہیا اج
یوسف سنکے آکھیا جس دچہ راضی رب
کہندی نینوں جیداں میں کراں آواز پکار
یوسف سن کے آکھیا میں ہاں تساں غلام
کہندی نناں مصریاں بیٹھیاں آ تمام
نینوں نذروں پکار سماں آویں او تجھے نوں
کہندیاں ساریاں عورتاں نینوں جدا شوق
سدا ساڈے پاس نوں اسنوں جلدی نال
بی بی اوہناں عورتاں میوے کرے عطاء
کہندی کھاؤ پھر کے میوے پھریاں نال
نذروں نہ لیجا اوسنوں لیندی کی نرت پاء
وہ جا جبر تمام عورتاں اوس دا حسن دیکھی
جیوں کر نہاں چودھویں روشن ہوندا نور
حسن یوسف دا ویکھ کے اوتے ہوش حواس
ساریاں بجود ہو ہاں کر کے ہک نظر
پتھاں اندر اپنے پھریاں نیون پھیر
ہو یاں ویکھ حیراں سی اسدا حسن جمال
پرنہ سکے کتنے ہتھ دے مول نہ لگا وکھ
سبنہاں تاہیں شیفتہ ہو یا ہو یا خون
نینوں حسن چوہ جسم دے اندر کیتا جوش
کہندیاں صاحب حسن ہے ایہ صورت انسان

دو جی وار ہی ہوندی جیوں صیقل شمشیر
اوس اوپر کم زری دا کی میں کراں بیان
ہک دوپٹہ دیوندی اوتے نیک نہاد
اوپر چڑھی یاقوت دی قیمت جنہاں نہ کار
مینوں جچ کچھ کہاں میں مول نہ جاویں بجھ
منان تیرا حکم اوہ دوپہ نہ کرساں جھب
آویں جلدی دوڑ کے کریں نہیں تکرار
عذر نہ کرساں اوس تھیں جو توں آکھیں کام
آپس اندر اوہ چاں لگن کہان طعام
یوسف نوں سمجھا یکے مڑ آئی گھر نوں
سب چیزاں نے ہے یا اوپر تیرے فوق
ویکھ نوں سب اوسدا اکھیں حسن جمال
تیز چھری دیوندی ہک کہ انہاں آکھا
اسنوں میں بھی سد کے ویکھاں انہاں نیکھاں
سکدا رس آوازاں یوسف آ کھڑا
آفت چھونکا اوہناں دے اوپر آ کھڑی
سائے اوس مکان تھیں ہو یا انہیرا زور
اوہناں تاہیں زندگی دی بھی رہی نہ آس
اگلا پچھلا کسے نوں مول نہ ہی خبر
ہو یا مالنجو لیا سول شدھی دیر
مر وہاں اوہ اگلوں ہو یاں روح نہ جسے نال
پچھلی اگلی خبر نہ یاد نہ رہیا سرکھ
ڈگیاں اوہ زمین دے ساریاں حال نہ ہون
ساریاں نے پوچھا اپنے لگیاں کرن خروش
ویکھ جمال کمال نوں ڈوبے عقل پران

Marfat.com

ایہ ننھ ہووی کوئی وڈا کریم ،
ہک سو عورت مر گئی اوہدا اوس مکان ،
کہے زلیخا اوہناں دے تائیں ایہ کلام
وچہ غلامی اسدی کیتا تاں خوار
جے اس میرا کہیا کیتا ناہ قبول ،
اندر قید شدید دے ہوسی ایہ لاچار
ہوسی قید بعید دے اندر ایہ زحیر
کہیا ساریاں عورتاں اوسے وچہ حضور
توں تاں اندر عشق دے خود ہوئی مجبور
ایس جگہ انسان دا ہرگز ہیں قصور
جے توں آکھیں اوسنوں سبھاں اپنے پاس
کہے زلیخا اوہناں توں کر جے میرا کام -
کہنے تھیں جے تاں تے ہوسے میرا کم
اندر میرے جسم دے جد تک ہوسی جان
آکھی سبھناں سدکے یوسف نوں ایہ بات
توں کیوں اسدی بات دا دیندا ایں جواب
کر ایں قبول توں ایہ عمر وڈی
ایں یوسف اس واسطے دل نوں موڑ لیا
یوسف گئے آکھاں ساریاں اوسے حال
نانگاں و انگوں اوہناں نے زلفاں نوں لشکا
پیش ساریاں کر لکے سنگلاں تمام
پیئے اوہناں اوسنوں راضی کرن چاہ
زلفاں چوں اوہناں منہ ناہو یا ظہور
یوسف تائیں آپنا حسن دکھاون پھول
مہتر یوسف اوہناں نوں کیتا ناہ قیاس

واقف ہے اس یار تئیں آپ خدا علیم "
دوہم روایت تن سو اوی کرے بیان ،
اس یوسف دے نام تے ہوئی ایس بدنام
لوح زناں ہے دیکھیا اس دا حسن بازار
آپے اندر قید دے ہوسی مشہور رسول "
ایتھوں اندر مصر دے کیتا اس خوار
اندر سارے خلق دے ہوسی آپ حقیر ،
ہرگز تیرا اس دے اندر نہیں قصور -
عذر ایہ تیرا اساں منے وچہ کیتا منظور
ہوئے اسنوں دیکھ کے ہوسی فرشتہ سحور
دل اسدے نوں موڑیئے باتاں کر کر راس
اندر سارے عمر پئی رہساں مندا ناہم ،
اوہدے جیہے حال تے ہوسی لطف کرم
ایہ تساڈا اصول نہ چلاں کدے احسان
جس اساڈا پیدا ہے عالی درجات
یوسف رہیا انہاں وچ جاں ہتھ پیراں بھرتا ہے
چھوٹی ہوئے عمر چہ ہوویں آپ نوش ،
پاس زلیخا انہاں نے ایہو کہیا جا ،
منہ تے سینہ کر لکے پیچھے گیاں نوں لکا
چپو نکر کاسے سبھاں دیوے کوئی نہ ڈٹھا
آپ یوسف عورتاں جا دیکھیا زاہم
کراں نصیحت پچھے کہ منصب ہے ورا ،
وچہ الخیر ہی راتاں دے ظاہر ہو نرا نور
ویکھ اساڈی طرف نوں آکھیں کدیاں کھول
ویکھ یوسف دا حوصلہ ہو گیاں بے آس

Marfat.com

کہنیوں اوپر تہ بہ تہ سجے ہتھ بنگلیں
نتھ دیاں نتھ اس دے نال سجے ہوئے
کنول ورگے مکھ دوالے بنھیں اس جا
کہ عورتاں تے آکھیا ہووے بہت خوار
اہو خواہش ہے ایس دی میرے نال تمام
اہو بھی ایسے واسطے رہندا ہو نا مونث
یوسف نوں دل کہندا ہاں کر لے پکا پیر
کناں اتوں رکھدا پوست ہتھ اوہ کھسا
نتھے ہو کے عورتاں تائیں کہے کلام
بینوں غرض نہ ننداں بھیڑیں تا کجھ میرا کام
پاس نہ لیندا عورتاں آکھ سنایا چار
خدمت نیڑے ہی اوسنوں کیتا چاہ خراب
دل تھوڑے توں اوسنوں اتے قید رہا
پیراں اندر اوس دے پاویں تو نا زنجیر
نال دل اداس ہووے کی رنج ملال زنجیر
نال دل اداس ہووے کی آپے ہولا چار
کرے فساد خراب بھی ایہ نہ کرسی کار
ناں ایہ نکل آکھے گھر نوں گیاں سبھا
یوسف نا ئیں سدے بندوں لیندا جنب
ساتھ محبت سدکے لیندی پاس رہا
کر کے منت عاجزی آکھے سنایا تا
دل دے پیر سے ایہ سارا کہاں تینوں پاس
تم نے اندر فکر سے ویکھاں تاں اوواس
یوسف لبھیا ئیں ایہ مول نہ منداں بات
ہر گز نیڑے پاس ہیں نکدے سال رات
چودھویں تکھیاں توں کیتی ہیں منظور
جو نیر المقصود ہے اوہ نکل ہیگی دور
ہمہ اوست کہے آکھدا یوسف ہے بلول
رہا سدی بیڑیوں بندوں قید قبول
کہندی ہے ہیں کم نے تینوں اوہ کھڑا
اس تھیں ہر قید ہے رکھیں پاک خدا
وڈر کریں سبھا سدا تینوں کر پیا
رہندا تینوں اوسدے پاس نہیں کجھ سب
نیں تاں نے کہ نہیں ہو کا لاچار
رہ نہ سکیا ستنا کریں زنانیاں چوں جدا

ختم شد

دس نقصان ایں زنا دے اندر جان یقین
تریہا نقصان عمر دا ہور رزق دا جان
ہور زنا دی جڑ دسے اوپر سبھے شور
ہور وسے شیطان زنا نہیں پیدا جان ضرور
زنا کرن والا کوئی اندر نہیں قبول
یوسف کیتی عرض جاں کیتی رب قبول
زنا ں دسے سپا کر تھیں یوسف لیا بچا
لکھیا وچ کتاب دسے سبی غربا یا رب
بندہ وچہ دعائے غفلت کرے نہ تکو
اوپر غیر دے راہ دے بندہ کرے یقین

حکایت ابراہیم بن ادہم

ادہم ابراہیم دی نقل آئی پاک پاد
اندر ہاکا وجائن لگی اوس پیاس
ادہم ابراہیم دی نظر پیا جاں پیاہ
تالے ڈوچہ آکھدا میرے پاس نہ تول
دل وچہ ابراہیم دے خطرہ ایہ پیا
ونے رسی ڈول بے پانی لیاں نکال
اک طرف تھیں کوندے ہرن چوکھے آ
ہرن نسا می اٹھ گئے اس تھیں پیا آپ
پیر لکا نے آپنے پانی رہیا چار
وچہ ذرا کا ٹھا پیا عرض کرے پھر تلہ
خاطر ابراہیم دی اس کیتا ایہ داآپ
تھیوں ابراہیم نوں آئی ایہ عطا
ایہ پیچھے کرشمے آہا اوتھاں قرار

اندر عالم خضر دے سادہ نیک نہاد
دوروں ڈٹھا اوس نے کھو اکھاں فیاض
پانی پیون واسطے اکھیں دل بھریا شاہ
رسا نوٹکیا نہیں تاکوئی چکول
باجھوں رسی ڈول دے پانی نتھر نہ آ
تلیں پانی ہووے سی اینھوں میں جمال
کھو پانی تھیں نیر پیا پیا ہر نال چار
آیا ابراہیم بھی کہ وہ دیا طرف نشان
اوہ بچارا رہ گیا ہو حیران کھڑا
پیون ہرناں واسطے بھر چاہ پیاہ
نیر لکا نے آپنے چاہ دے پیر نشان
صاف تھیا او نہاں دا سبت نہ ہرگز سا
اوپر رسی ڈول دے تاسا کھو دار۔

Marfat.com

تیرا رسی ڈول تے آہا جان خیال
ہر ناں تے اعتماد وچھیں کیتی آپ طلب
سنکے ابراہیم توں آپ ڈاڈا چوکھا
لازم اے ہووے مہمان جو ہے مسلمان
ہر گز رہیں ہول تاہ جنہاں اہل مراد
بندہ کرے سوال ہے وچہ رکوع و سجود
ظاہر باطن جو کوئی رہے تھیں کرے دعا
بندہ وچہ نماز دے کرے وعا رچا کو
وچہ دعائے خیر دے پکڑے نہ سبب

بیان فرمودن حضرت یوسف علیہ السلام

چدوں زلیخا سکھیا یوسف دا احوال
جھاکے پاس عزیز دے کہے زلیخا بات
یوسف تے وچہ خلق دے ہیں کتی بدنام
ہر ندا ہر گز ہول تاہ اسدا کچھ علاج
خلقت منکے آکھسی بی بی کجھ امید
سن کے بات عزیز توں آئی اپ پسند
بہ یوسف دی اس کم وچہ بھا ویں خطا نہ ہو
تھوڑی ہی مدت اوسنوں قید کرائیے چار
کیتا حکم عزیز نے خاص وزیر بلا
یوسف اوپر اوسدے ساہا جرم دھرو
اپ بھی ہول نہ تجربہ ہے اندر روز جزا
جرم جو کیتے موسناں سر تے شیطان دھرو
اوسنے ساری خلق نوں کیتا پر تقصیر
کر کے حکم عزیز نے یوسف کیتا قید
قید خانے ونڈ وچہ جاں یوسف بیٹھا جا

نوں جا رسی ڈول تھیں پانی پیو نکال
توں تاں کہیا ہو ونڈوا رسی ڈول سبب
نصرو بارے بین نے دگا ہو بے ہوش
ہوئے کوئی مراد جاں اللہ ایں جہان
باجھوں ہک خدائیدے روپے نے اعتماد
اللہ اوپر اوس دے نعمت کرے فرد تمام
دور کرے رب اوس تھیں قہر عذاب بلا
وچہ اجابت اوسدے مہلت ہول نہ ہو
پنجے باجھ حساب دے جیکوئی کرے طلب

گئے اگیر دے وصل تھیں نفرت ایمان
سن میرا کہا سن توں اے عالی درجات
کہندا اعتماد وچہ ہے میرا حال تمام
قید کرن تھیں اوسدے میری ہے بھلائی
رکھدی مینوں یوسف پاس جے ناں کیوں کردی قید
کہندا کیو نکر اوسنوں پاواں اندر بند
کریئے اسنوں قید جے جھوٹا جاسی ہو
جرم زلیخا اوس دے سر تے دھریے بھار
ہوئی زلیخا پاس تھیں جو ہے اپ خطا
ہوئی زلیخا پاک جے اپ نذیر کرو
آکھے سارے موسناں تائیں پاک خدا
دوزخ وچہ لیجا سٹکے اوسنوں قید کرو
ہوئی فریب شیطان تھیں خلقت بہتا زیر
باجھوں قادر ہے ہور نہ رحمی امید
ہک ہتھ اور آکھیا اوہ اوہ جسم نمودا

اندر آ جیہے منہ دے کھوب آہا اکو ور
یوسف نا ہیں آیا اس نیہیں علم تمام
اکو دروازہ کیتے ونڈ چکیے سبھ را
یوسف نیہیں تعبیر جاں آئی ہر ہر خواب
منے ہوئے کیڑے دیکھو نیہیں خواب
میں دساں اس خواب دی سبھناں توں تعبیر
پچھن لگے آپکے سب تعبیراں خواب
باہر نیہیں بھی آوندی سن سن خلق تمام
تحفہ لے لے آوندی خلقت باجھ سبھا
روزے توں افطار کر کیہا وہ پیشہ اکھا
قیدیاں نوں بھی دیوندا جو کجھ ہوندا سی
او یوسف توں چاہندے حالی ٹھہر نا ہندا
ہنکارو تھہ ٹاہوا اپر یاں اپنے سا
کجھ ہنکارو تھہ تالیع ہیوں توں ہوہ جاں
یوسف کیہا اوس نیہیں دیو سے پیغام
سنو ہنکارو تھہ آکھدا نیہیں کیوں نفرت اہی
یوسف کیہا پیارا اول ہووے جاں
عاشق ہیں سے ہو گئی پھیر نہ لیندا جان
عاشق ہیوں دیکھ کے کیتے کیوں ہنس گیا
یوسف ہووے جاں سخن دی اوہ جان
ولیسے اندر اوسے گھڑی اوہ بھی ہسیا
ہر ویلے سوں نیڑ دی اوہ پچھلی شے طور
ہاوواں لگا اکیاں دچوں خوان روان
لونڈی نا ہیں آکیا کہو یا یوسف پاس
یوسف سمجھ دل نال ہیوں ہیا خدا یا

یوسف دیا اوس نیہیں کیتا اوسے
سنو دی نیہیں تعبیر واجو سا علم کلام
رستہ دی نیہیں کرم نیہیں اس نے کرداوا
قیدیاں نا ہیں آکھدا یہ کلام شتاب
اگے میرے آپکے آکھو حال شتاب
یوسف نیہیں جد قیدیاں ایہ سنی تقریر
سانھ تجیا اونہاں توں یوسف دیا پیا
اندر سانے صحرا دے ہیوں پیا ایہ معلوم
پہنچا کرن لگا اوہ یاں سا وچہ قید لا چار
باقی رہندا دیوندا آپ نا تم تحمل دار
قیدی دی اوندی نا ہیں ہوئے ایں معلوم
چھڑے میرے ساتھ تسیں آپنے اندر شہر
خلقت اندر اوندی او بھی سنے سبھا
قیدیں نظری آوندا توں ہیں عالی شان
نکے اکیا چار سنے کیتا حال تباہ
سانھ یاں ہیوں سارے کرنی خلق دی
چھٹا کیا کھر بار سے ایں سبھ کجھ
قیدیں ایں یار سنے کیتا پر یاں
اس نیہیں ہا دسا یا خلق ہیوں باقی ایہا
اندر تھم سنے نگر دی رہیں حال
حال پہنچا وچہ سنے ہوئے
پاچھ یوسف شہر دی او بھی سنے
ہاکم نیہیں کیتے دی یوسف پاس نیہیں
دل دے اندر اپنے ہوئے تاؤ اس
میرے دل دا پیا نیہیں زرہ ماہیں تاب

لوکاں ترے نزدیک پئے ناں ہیگا اندر قید
ناں ہیں میریاں اکھیاں وانگوں یوسف نور
ہیں ناں خوار ستمگار ناں ہر دم وچ امید
ہتھوں تیرے پاتھ کجھ ہرگز نہیں منظور

منظور محمد شاعر

پھیر کے اسرافیل چاں روز حشر دے وچہ
ربا تیرا سنیہا بھیجی ہر مومن دے پاس
ظاہر اتھے ہر نسان دے ہیگی آفت رنج
ہوسی رنج کفار نوں نساں نہ ہوسی موں
آپ ول لیجا بھیجسی اوہناں صبح و شام
ایتھوں دنیا وچ جو ہووے کوئی فقیر
ہتھ دیکھ ربا تیرا بہت عزیز
جرسا اوہ قبر پاں ہکدار دکھ بیان
میرا ایہ فرمان ہے نیچا تھ وچہ چار
روحے زاری نال اوہ مگر کے وڈی آواز
کردی ہیں کس دے واسطے ماراں دا فرمان
کہندی ہاں جو اوسنے ہتھوں ناہیں ناپ
ہاں ناصوت اوسدی ہتھوں اوسے نظر
جیہے نوں اسنوں مارسیں زاری کرکے ضرور
ایتھوں الدے حشر نوں کرسی حکم عیان
زاری کرسن اوہ جیہے ہتھوں ہوگا بلند
یوسف اندر قبر دے کرو ذکر حمد
وچہ رکھے سجود دے ہندا سارا رات
عادت دایم اوسدی آکھی صبح و شام
ہوندا کوئی مریض جے کرو اوس دوا

بیان آمدن دوم فرشتہ و احوال آنہا

پاسے دل پکڑ عزیز نے کوئی دوا میسر
ہیگے اندر قبر ناں آوی کجھ نقصیر

ہک باورچی اوتھاں تہیں دی جا سائی شاہ
یوسف اس دن شام نوں کیا جو قیدیاں پاہر
اندر غم تے فکر دے دونویں ہی مغموم
یوسف کیہا اوتھانتوں ایہ کیہا ہے غم
سفنہ ہک ہک دیکھ کے ہوئی اہیں اوداس
سائی آکھ سنایا ڈٹھا میں ایہ خواب
پھر کے اوس شراب دے دتے شاہ نوں جام
زدے سفنے آپناں کیستا ایہ اظہار
پرسا ساتھ طعام دے میر پیتے خوان
میں اساڈے خواب دی کی ہے گی تعبیر
یوسف کیا اتھ سنتاں میں آکھاں حال
جد دی جدی ہر خواب دی وساں تاں تعبیر
جیونکر وحی سنایا نبیوں حکم خدا
کفر اتے ہور شرک تہیں میں ٹال بہت بیزار
اگے کوئی ربا دے مار نہ سکے دم
دو ہاں تائیں آکھدا یوسف تندوں سنا
واحد اللہ پاک ہے لا شریک قہار
تسیں جو باجہ خدائی دے پوجن لگے عام
روا پرستش ہے نہیں باجھوں اکہ خدا
یوسف تہیں سن ہو گئے چپ دی مسلمان
ہوئے مسلمان جاں یوسف لئی پچھان
مطلب جے ہی تساندا جیوں آکھو سچ
ساتھ میر بچہ قیدی دے راضی ہو گئے چھ
خواہش جس خلاصی دی اوہ بھی کری بیان
کیتا اعتصام قیدیاں یوسف تہیں اظہار

بند چھاتے جاں گئے دونویں حال تباہ
ڈٹھا جاکے دوہاں بیٹھے بہت اوداس
واگ غریباں عاجزاں آہو چیوں مظلوم
لگے کرن پچھان اوہ اکھیں تہیں پرنم
سفنہ دی تعبیر نوں آکھ سنا دیں راس
توڑا نگور درخت نہیں کڈھے آپ شراب
میرے ہتھوں شاہ نے پیتے پکڑ تمام
حاضر ساں میں ہو یا جاکے وچہ سرکار
جبر جنہاں لے جاوندے بہتے چھڈے آں
جدی جدی ہر خواب دی میں نوں تعبیر
سے آکھ ایمان بے چھڈ کفر تنجہ ال
پاس تساڈے کھول کے جو ہی تقریر
ظاہر کرکے تنہاں نوں آکھاں جدا جدا
آپ چھڈا یار سچے ہیں باہیں راہ کفار
قادر ہے ہر چیز دے بخشش کرے کرم
ہور تمامی قیدیو سنیوں کن لگا کے
کوئی شریک نہ اوسدا مالک سچے کرتار
تساں نوں معبود ہے کہندی تسیں تمام
حجت اتے دلیل دی مول نہیں ایہ جا
باجہ باورچی قیدیاں سنے آندا ایماں
سنیوں سارے قبلہ کر کے کہاں ایمان
تد چیرا اں تسیں کہتے راضی ہو دیہہ
قید خانے دا چوہدرا دیسے ہور دلیل اہ کو
اللہ کرسی قید تہیں اوس رہائی جان
قیدی اساں خلاصی کیتا کے کرسان تمام

Marfat.com

یوسف کہیا او ٹھکے اتھوں ٹر دشتاب
بندیخانہ گرد ہیں نالے چوکیدار
یوسف کہیا رب وے اگے کرو دعا
یوسف ساتھ انگشت دے کری اشارہ چا
قیدخانے تہیں اُٹھ کے باہر ٹری نسنگ
روشن چیدا رنگ سا ہویا اوہ سیاہ
جیدا احمر رنگ سا پیلا ہوگیا
آکھیا اپنے وطن نوں جاندے او ٹھ تمام
پاس یوسف مجرمن نوں راضی سی وچہ قید
مسلم قول تاں خواب دی بہل گیا تعبیر
حضرت یوسف او سنوں دتا ایہ جواب
ہوسی بھلکے شاہ دا اوہ بچھ خاص وزیر
دوجے تائیں آکھ ہن شقنے دا حال
بھلکے تینوں چاڑسی سولی شاہ عزیز
اندر تیری موت دے باقی رہے دو روز
اسنے اگوں آکھیا ناہیں خواب ڈٹھا
یوسف کہیا خواب تین ڈٹھا نال یقین
جو کجھ ہین بھی آکھیا ہوسی او ہو کم
سچ آکھیا تائیں آکھیا یا تین کہیا دروغ
اگلے روز عزیز نے کیتھا ایہ فرمان
یوسف کہیا دوسرے تائیں رکھہ یقین
ہوون جدون وزیر توں کرین میرا اک کم
آکھین پاس عزیز دے میرا حال خراب
گئے اندر قید دے ہتوں ہین بیحال
آکھیس اندر قید دے ہوا وہ حال تباہ

کہندے پئے زنجیر ہیں کوئی نہ دیہ جواب
باہر نکلان جان اسیں پکڑ کریسن مار
جو چوساریاں قیدیاں پکڑیا کوئی نہ جار
پیراں وچوں بیڑیاں ہویاں ترٹ جدا
قدرت رب بدلیا منہ او نہان دا رنگ
جس دا کالا رنگ سا روشن ہویا اوہ
جیدا پیلا رنگ سا نیلا کرے خدا
جا جا حال سناوندے یوسف دا وچہ عام
یوسف سنے خوش ہوئے چھڈن دے امید
چھڈ آیا کیوں دوناں نوں بندی وچہ اسیر
جام پلایا شاہ نوں پھر کے جس شراب
جوڑا اُھوڑا منصبی دیسی رب نعیم
سفنہ تیرا ایہ ہے ابتر نے بدچال
ماس پرندے کھاوسن تیرا کرین تمیز
گذری تیری عمر ہے سنتوں او دلسوز
جوٹھ آکھیں بولیا تیرے پاس جو آوے
یا تین سول نہ دیکھیا مڑ وی قضا نہین
قدرت دی رب قلم ہتیں لکھیا اوسے دم
جو تین کہیا ہووسی اس دا جان فروغ
سولی دتا اوسنوں جو سابے ایمان
ہوئے کل وزیر توں ہوون ناہ غمگین
تیرے اُپر شاہ دا ہوسی بہت کرم
کرین خلاصی قید تھیں ہوسی بہت ثواب
جا جہوں سنیا عزیز نے آکھیں میرا حال
خطا نہ کوئی اوسدی ثابت نہیں گناہ

Marfat.com

لڑکا چھوٹی عمر دا ہویا اوہ مظلوم ہا
اس وسیلے پکڑیا غیرت گئی خدا
جے اوہ اگے رب دے کہندا حال تمام
جا اگلاں دن ہویا ہویا اوہ وزیر
یوسف نوں وچہ قید دے جاں گذرے ستاں سال
کہیا جبرائیل نے کہندرب سلام
نوح تائیں طوفان تھئیں دتی کس نجات
وچہ بلا خلیل نوں کیتے لیا بچا
یوسف کیہا بچایا مینے والا اللہ دے
وحی کیہا ایہ رب نے آکھی تینوں بات
صحیح سلامت رکھیا میں تینوں اج نیک
کھوہ وچوں پھر کڈھ کے تا صحرا پہنچایا
تینوں چھڈ وزیراں جا کے کہیا حال
جسدم خبر ہوئی یعقوب دے اشبیان نوں خطاب
کنعان لگا پھدن جیوں مل تہیں ہویا تنگ
کہندا میری خطا واتوں پئیں رب جبار
حکم ہویا تین پھیر کیون میری باجہ رضا
میرے پاسوں آئیا تینوں ناہ جبار
کہیا یوسف قید دا تینوں خوف نہیں
اندر میری قید دے جیکے اللہ راضی ہو
راضی ہوسے رہیگے تائیں ستر سال
پھیر کہی جبرئیل نوں یوسف نے ایہ یاد
کہیا جبرائیل سنے مار سمجھ تو ہم آ
یوسف روز روز آکھدا تینوں وچہ جہان
ڈکھ نہ ہوندا سول تاں آپ باپ یعقوب

راہ دتے وچہ قید دے رہندا غمگوم
دل ہتیں بات وزیر دے دتی رب بھلا
قیدوں جلد چھوڑا ونداسنوں رب علام
بھلی اوس وزیر نوں یوسف دی تقریر
بھیجیا جبرائیل نوں قادر جل جلال
دتا بعد سلام دے تینوں ایہ پیغام
موئے تسے فرعون دی یاد کریں ہور بات
اوہ سلامت رکھیا ہوئی ناہ ایذا
قادر اوہ رب ہے اُپر ہر ہر شے
تینوں غالب ہر چیز تے جو ہے موجودات
بھایاں تہیں چھڈوایا ایہ گل جانی ٹھیک
چھڈوں نہ لیندا پکڑیا اوس تہیں لیا بچا
اس شامت دے نال تسی ہتھ پیا سی کال
وچہ ندامت آکھیکے ہویا وانگوں آب
حرف خدا تہیں اڈ گیا شہ تہیں ہمار ارنگ
تیرے باجھوں ہے نہیں کوئی میرا یار
کہے وزیر عزیز دے تائیں حالت چاء
میرے باجھ وزیرا پھڑیں او سیاپہ چا
پچھلی میری خطاوں بخشیں رب بریں
مینوں بہتر قید تہیں جاگہہ ہور نہ کو
راہسان اندر قید یاں ہووے ناہ حلال
تینوں باپ یعقوب دی وسیں کجھ حالات
رہندے روندے او ساری حالت ہوئی تباہ
سول نہ ہرگز عدم تینوں کردا ریہ عیان
مان نہ جندی سول تاں جے تان کم ہوندا خویا

Marfat.com

کہندا جبرئیل نوں یوسف پاک نبی ہے
وحی کہیا ایہ رب دا بیتوں حکم تہیں
اوس طرف یعقوب نے غم دے وچہ حیران
تاں دونوں وچہ صبر دے ہوئے خوب کمال
گیا زمانہ رنج دا ہور رہے صبح و شام

در بیان خلاص شدن یوسف علیہ السلام از قید

یوسف رو رو آکھدا میں ہاں بہت غریب
یوسف باہر جاہتیں کیتا جوش خروش
او سے رات عزیزوں ستے آیا خواب
کہندا میں وچہ خواب دے ڈٹھا دریا نیل
فربہ گائیں نیل تہیں نکلیاں ست تمام
ہور گائیں ست نکلیاں نیلوں دوجی وار
فربہ دے نزدیک جو لاغر گیاں آ
پر اوہ لاغر گائیاں آیاں مصرے وار
پھر کے سارے شہر تہیں آیاں لے میدان
رہندی باقی ہک سی ہوڈی ول آسمان
اس تہیں یا جہوں ہوریں ڈٹھا دو جا خواب
شت سٹے ست ہرے سی سٹے پچونگاں
تیجی واری دیکھیا نارگ ہک جوان
بیٹھا میرے ساتھ ہے اوپر تخت خوشی
ہر سٹے دی پھول کے بینوں کہو تعبیر
تالے کہیا نجومیاں جھوٹھا ہے ایہ خواب
کہیا پھیر عزیز نے کھاؤ میرا مال
رب نجومی پکڑ کے کرسان چا حلال
اگلے روز عزیزوں ٹل گیا اوہ خواب

بیرا حال یعقوب نے جا کے آکھ سہی

کہاں جو تیرا حال میں جانے نال یقین
توں ہیں اندر قید دے ہیں اس طرف پچہان
اللہ ہر دم صابراں دے ہے رہندا نال
باقی تھوڑے روز ہیں ملسی پھیر آرام

در بیان خلاص شدن یوسف علیہ السلام از قید

دیسا تہیں رب چاکے جنت کرے نصیب
رحمت دے دریا نے تاں پھر کیتا جوش
سدا میراں آپنے نجری کہے شتاب
پانی اسدا کھڑا ہے تاہیں رواں سبیل
لاغر دا وچہ ازہاں دے مول نہ آیا نام
لاغر سی اوہ سارباں تازی کوئی نہ یار
اوہناں فربہ کھادیاں لاغر رہی بقار
گھر گھر پھریاں دوڑیاں نالے کرن ندار
تن مشرق توں دوڑیاں مغرب تن پچہان
میرے اگے ایسدی کہہ تعبیر عیان
اوسدی بھی تعبیر سب بینوں کہو شتاب
ہر ہک نائیں سکیہاں آ مکا یا سار
صورت سوہنی اوسدی کی میں کراں بیان
موجب میرے حکم دے کار کرے ہیں ہاں
مول جواب نہ آیا رہے خاموش وزیر
کی کجھ تینوں اس دا دیئے اسین جواب
سفنہ جے ہیں پچہیا دیہو اوسنوں ٹال
زندہ ہک نہ چھوڑسان ہرگز کیسے حال
سنے اسیراں سارباں کوئی نہ دی جواب

قال ابو بکر ۔ انی اری سبع بقرات سمان یکلھن سبع عجاف وسبع سنبلات خضر واخر یابسات یا ایھا الملا افتونی فی رویای ان کنتم للرویا تعبرون ۔ قالوا اضغاث احلام وما نحن بتاویل الاحلام بعالمین اور ہم کو تعبیر خوابوں کی معلوم نہیں ۔ ۱۲

وڈے نجومی سدکے کردا حکم عزیز
خواب سُنی تعبیر دی مینوں کہو تمام
آکھو سُناوین خواب جے دساں اسین تعبیر
ہوسی وہم خیال کوجھوٹھا اوہ احوال
الفرتدوں نجومیاں وتا سلم بھلا
تاں یوسف نوں قید تاہیں دا اوہ رب نجات
عاجز ہا تعبیر نوں سب صغیر و کبیر
دسی جس وزیر نوں یوسف سی تعبیر
کہندا اوہ عزیز نوں سُن عالی درجات
قید خانے وچ قید ہے میرا ہک غلام
کرسی سب بیان اوہ بھل گیا جے خواب
کیہا وزیر عزیز نوں مینوں ایہ فرما
سنکے کہیا عزیز نے اُسنوں خبر نہ سول
کیتا عرض وزیر نے اسنوں سب ہے یاد
حکم کیتا جا پچھ توں جے اوہ دسے خواب
کہندا مینوں اوس تہیں آئے بہت حیاء
کہیا پھر عزیز نے ہُن توں جلدی جاء
قید خانے دی طرف نوں جلدی گیا وزیر
یوسف کیہا وزیر نوں تیری نہیں خطاء
مینوں حکم خدا تہیں بھل گئی اوہ بات
یوسف پاس وزیر نے کیہا حال تمام
آیا یوسف پاس اوہ نیویں کردن پا
کیتی عرض وزیر نے سُن اے عالی جاہ
میرے دل وچ ہا یوسف اج یقین
یوسف اگے اوسنے پھیر کہی ایہ بات

اندر سفنے ہک میں ڈٹھی آہی چیز
اگے شاہ عزیز دے کردے عرض کلام
سفنہ باجہ نہ آوندی سانوں کجہ تقریر
باجھوں سن خواب دے ہے تعبیر محال
ناں کوئی پاس عزیز دے تا تعبیر سُنا
سب نجومی اوسدے اگے ہو ون مات
اسی تہیں شاہ عزیز سا بہت ہویا دلگیر
چھڈا آ ہا قید تہیں پچھی ہے تحریر
ست برس تہیں بعد ہک یاد آئی میں بات
اوہ مفصل آکھی خواب تعبیر تمام
اوہ تسلی کرے گا سچا آکھ جواب
خواب اتے تعبیر بھی اُس تہیں پچھان جا
باجھوں خواب تعبیر توں دسے کیہڑی سول
خواب سنے تعبیر دے دس کرے دل شاد
پچھ حقیقت اوس تہیں مینوں ایہ جواب
گھلا ہک اوس دا ہیں اوہ بھل گیا
آخر اوہ ہے ہو ندا جو ہے حکم خدا
تاہلے ہی شہر وا و ندا ای دسے وچا ہیہ
سول نہیں شہر والوں ایہ سی رب رضا
خطا نہ تیری سول ہے سُن ای نیک صفات
ستکے راضی ہویا نبی علیہ السلام
اوس یوسف دی ڈو بروا! بہت حیاء
تو ہیں نظری آوندا ملک مصر دا شاہ
قبضہ تیرے مصر توں کرسی رب برین
سُن یوسف تیں پاس میں عجب کہان حالات

Marfat.com

راتیں ہک عزیز نے ڈٹھا آہا خواب
بھل گیا اوہ اج ہے سفنے نوں ناگاہ
ہن اوہ کیسے نہ آوندا سفنہ ہرگز یاد
یوسف آکھ سنایا سفنہ اوہ تمام
جو کجھ اندر خواب دے ڈٹھا آہا شاہ
مڑ کے پاس عزیز دے حالت کہی وزیر
کہندا کیہ تعبیر توں اس دی بیچ شتاب
مڑ کے بھی وزیر نے آکھیا یوسف پاس
یوسف آکھیا سفنہ اوہ سنیوں کہندا ایہ حالات
پہلے ترے شہر دے نازل ہوسی بلا
شت چوگائیں موٹیاں جانی ایہ شت سال
لاغر گائیاں خشک جو شت سنجال
کھیتی سول نہ ہووسی ناکجھ آب و ہوا
تیل نہ ہرگز تلاں دے وچوں باہر ہوسی
کھادا گائیاں لاغراں جو فرمایا توں
مدت تہیں جو جمع ہے حاصل مال تمام
ایہو انہاں سٹیاں دتے مطلب جان
مڑ کے شاہ عزیز نوں دتی ایہ خبر
کہیا شاہ عزیز نے جاہ مڑ یوسف پاس
حیلہ کوئی ایس خواب دا یوسف دسے مجھ
یوسف نے سن آکھیا لوکہ اندر ست سال
اناج کہن اوس تہیں اوہا کھاون سب
جس ویلے پھر آوسن اوہ قحط دے سال
اٹھوان سال جو آوسی سن توں کر غور
اوس قحط نہیں ہووسی ایس سبب نجات

وچہ کچہری او سنے کہیا آ شتاب
اوس سفنے دی حال تہیں آہی سب نگاہ
زور بنیرا لار ہے سن اے عالی زاد
جیونکر دسی وہی سنے اسنوں سب کلام
سب یوسف نے دسیا جیونکر حکم اللہ
سفنہ سن کے ستیا تدوں عزیز امیر
اس سفنہ تہیں ہویا میرا دل بے تاب
کہا اسدی تعبیر توں کر کے خوب قیاس
کہہ جاسکے توں شاہ نوں ایہ گل نیک صفات
سب خلقت نوں اوس تہیں سبھی بہتا پیارا
پھیر جٹے ست ہیں جانی سہیت شمال
ایہ علامت قحط دی قحط ہوسی ست سال
قحط پوسے وچہ ملک دے مرسی خلق خدا
وچہ پنجوں ریتیو نہ رہے روئن رہے نہ کوئے
مینہ نہ تیہوں ایسدے سارے دسدا ہون
اوس قحط وچہ اوسدا مول نہ رہسی نام
ایہ حقیقت خواب دی کیتی اوس بیان
جو کجھ یوسف آکھیا ظاہر نتاکر
کہو جا سکے اس خواب دا اندر کریں قیاس
ایس قحط دی آفتوں بچے جو خلقت سب
کرن دو چندان کھیتیاں کر کے خوب خیال
بچے جو غلہ خرچ تہیں جمع کرن اوہ سب
غلہ ہووے جمع جو کھاون خوشیان مال
ہووسی وچہ جہان دے پھر بارش دا طور
مڑ کے اوس وزیر نے آکھے سب حالات

Marfat.com

سُنکے شاہ عزیز نوں آیا تدوں یقین
کیتا حکم عزیز نے کرکے خوب قیاس
خدمت اوسدی بھیجیا بکھ ہزار غلام
قید خانہ اوہ مصر دا تھیں چار آنا فرسنگ
فوج تمام عزیز نے بھیجی یوسف پاس
یوسف کہیا جو اس جا قیدی ہیں تمام
باہر خلاصی انہانتے رہاں ایسے جار
سُنکے شاہ فرمایا سب خلاصی کرو ونہ

کہندا یا جہوں آکھیا ہور تعبیر نہیں
یوسف تائیں سد کے لیاؤ میرے پاس
ہور امیر وزیر بھی جو کچھ آہے عام
یوسف اندر قید دے جتھے سارا تنگ
اُسدی ربّ کریم نے پوری کیتی آس
ہون تہ ایہ خلاص جان ہیں کراں آرام
بیٹھا رہاں ایس جا جو کچھ کرے خدا
اندر قید شدید دے قیدی رہے نہ کو

مفعولہم مصنف

امینوں احمد مصطفےٰ رہیا خاص نبی دا
دوزخ اندر پاک جے سو من رہی کو
قید خانے دے وچ جاں قیدی رہیا کو
یوسف کہیا شاہ تیں ہے اک ہور امید
سد مصر تھیں نوکراں پیچھے حال تمام
وڈھی سی ہنہ جہاں نے آپنے چہرے نال
یوسف نے اس واسطے آکھی ہے کلام
سنیاں جدوں عزیز نے یوسف دا پیغام
کہندا جو معلوم ہے آکھ سنا تو حال
کیہا سانہاں نوکراں دیو سے رب پناہ
زنا دا تے بدکار ہوں یوسف ہیگا پاک
نالے پاس عزیز دے سکے زلیخا جا
سُنکے شاہ عزیز نے دتا نیم رسول دا
چلیا ہتھ اوہ آپنے وچ دیا اسدے تھر تھر
وہیا اندر گل دے چار طرف نیا خوب
دوہیں ہتھیں ہا تھ دے کٹکے ہتھ نیب

سول نے داخل ہو وی جنت وچہ کیدی
داخل وچہ بہشت دے پاک رسول نے ہو
یوسف لوں پھر آکھدے قیدوں باہر ہو
شک نہ جے ہووے شاہ نوں انہوں آکھے فور
انہانوں معلوم ہے ساری بات دا کام
سد پیچھے شاہ انہانوں آکھ سنا حال
ہوئے سے دور عزیز دے دل نہ ہیں شکوہ نام
سد مصر دیاں نوکراں پیچھے حال تمام
دوہاں اندر دسیو کوں آتا بد بھال
یوسف دا کیہا انہاں نوں معلم ناہ گناہ
طلاب زلیخا اوسنوں کیتا ہے چالاک
ہوئی میرے پاس نا ہیں آئی سب خطار
یوسف لوں بلا آکھ تول ہیوے ناہ ملول
ہر جا گئی اوسنے سو سنے دی تحریک
سو تنہاں اتے یاقوتہ تنہاں اوہ چڑھاؤ سب
چاروں طرف چھری دتیاں پردار عجیب

Marfat.com

پائے اندر اکھیاں سرمے دی تحریر
سہ مبارک چند جیوں اس دا سا پر نور
قید خانے تہیں چلیا جس دم ہوا سوار
ہیں آیا گھر ظلم والوں سا یہ انور
فکر اتے افسوس وایں سا کل مکان
قید خانے نوں ویکھ ایہ یوسف ایہ جواب
جسد اکوئی مکان ناہ تون ہیں اوس مکان
تیرے وچوں بہ سبب بخشی اج نجات
ایہ کہہ یوسف ٹر پیا دروازے تے جا
قید خانا اس نام ہے زندیدی ورگور
قید خانہ اس نام ہے ایہ قہر بلا
ایہ مجباں رب دی آزمایش دی جا
آیا وچہ دربار دے جس دم یوسف شاہ
ہویا کھڑا تعظیم نوں ویکھ مصر دا شاہ
یوسف تائیں عزیز نے سینے لیا لگا
کیتی حد دوں باسری کرم اتے تکریم
شاہ یوسف دے ساتھ جاں لگا کرن کلام
یوسف تائیں آکھدا جاگ اپنی ہین
مہتر یوسف شاہ نوں دتا ایہ جواب
اوس خزانے مال دا ملیتوں دیویں کاج
اوس خزانے مال دی کراں حفاظت ہین
سنکے شاہ عزیز نے آکھی ایہ کلام
سونپ دتا اس مصر دا مال خزانہ سب
مالک ہویا مال دا یوسف جدوں ہیر
رہندے سی وچہ قبضے اوس دے ہست سال

اس خوبی دی قلم نہیں ہوندی نا تفسیر
گویا آیا نور نہیں سارا اوہ معمور
قید خانہ نے آکھیا کر آواز پکار
ہیں تیرے اس نور نہیں ہند اساں معمور
برکت تیرے قدم دی رہیا نہ نشان
توں بدلے بے کار ہیں ہین وچہ رہن خراب
ہین جیہا گھر نہیں ہیدا اندر سب جہان
ہن ہیں تیرے وجہ ناہ ہک گذران راست
لکھدا کلمہ پنج ایہ دروازے تے آ
صبر نہ اسدی وچہ ہے رہندی اس وچ چور
غم اندر ہیں اقربا دشمن خوش اس جا
دروازے تے لکھ کے یوسف مصر گیا
گردے تارے اوسدے یوسف ساو پہ ناہ
یوسف دیول ویکھدے یوسف بیٹھ سپاہ
یوسف دیاں وچہ اکھیاں یوسف دیندا جا
عزت لئے آداب نہیں بہت کرو تعظیم
وچہ فصاحت اوسدی لذت کل تمام
تاج سر تے رکھے تخت بہاداں تین
وچہ خزانے مصر دے جو ہیگا اسباب
کرین مقرر اوس تے توں کر بیٹھا راج
سوکل نہین بہ خواہیں آکھ سنایا ہین
سب خزانے مال بھی کیتا تیرے ناہم
ہوئی اوپر مصر دے تدوں عنایت رب
تابع ہوئے اوسدے سب امیر و کبیر
یوسف دل وچہ اپنے کردا وہم خیال

Marfat.com

بارش ہر ہر سال سی ہوندی باچھ شمار
حکم یوسف نے ملک دے اندر کیتا عام
دو بیاں کروڑ اناں محنت ہتھی کر
غلہ ہوشے تیار جاں یوسف نے خرید
چاول کنک مسور بھی ہور جنسے چوڑ
پھر دا ساتھ انا ج دے یوسف ست شہر
گذر گئے جو خوشی دے آہے سے سال
جاں اوہ قحط جہان وچ ہویا آ نمود
یوسف کیتا حکم ایہ مصروں خلق تلاء
اوہ زمیں نہ جمی ہرگز کوئی شے
پانی رہیا برسنوں نہ سی آپ دا ہوا
جاں مخلوقات نے قحط دی سختی ہوئی کمال
یوسف پاسوں منگدی خلقت آطعام
ڈتا غلہ خلق نوں نقد جو آہے دام
تا کجھ رہیا مصر وچ سونا چاندی مول
وچ خزانے مصر دے آیا مال تمام
اندر دسویں سال دے قحط جو ہر دی
لعل جواہر ہتھ جو دیا اگلے حریص
سبھ جہاز دے وچ دے اندر سبھ سمال
اندر چوتھے سال دے بندی ہوئے غلام
اندر پنجویں سال دے وچکن لگے کم
اندر چھیویں سال دے وچ دتی اولاد
اندر ستویں سال دے پاس یوسف دے جا
سانوں لیئیں خرید زاں وکیا اسیں تمام
لکھ غلامی دے کئے لیکے کچھ انا ج

ہر ہر جاگہ زمین تے آ ہی سبز بہار
کروڑ راعنت زمیں تے کثرت مال تمام
باچھ زراعت زمیں تا خالی پیسے نظر
قحط دیکھ خلق ہوں تمام کرے ہنر بلد
جتنے چھینہ کنک تے جو سا ہر ہر نوع
بہت ضیافت واسطے ہور بنائے گھر
وبلا آیا قحط دا قادر جل جلال
ٹوٹا ہر انسان دا نان دا ناں تے سب پود
کوئی نہ بیجو کھیتیاں ہوسی تاہ نوراء
آیا اوہ وقت جو آون والا ہے
سخت زمیں جو آہی ہوئی مثل نواء
عاجز ہوئی خلقت کیتی خلق تمام بحال
حکم فرو خت نمیاں یوسف کرے تمام
اندر پہلے سال دے جو سا لیا تمام
تاں یوسف دے پاس تھیں غلہ کرن حصول
نقدی دا وچ مصر دے مول نہ ہیا تمام
غلہ دیکھ خلق تھیں یوسف لئے بہا
لگے وچکن آکھے سبھا امیر و فقیر
اوکھ گھیو ساہ پکدی ہر تنگ کمال
پاس یوسف دے ویچکے غلہ لین تمام
محل حویلی باغ بھی ویچ ویچ لوں سبھے
خلقت سبھ تنگال کی لوں نہ سے نثار
ساری خلقت مصر دی ایہ نکل آکھی جا
ہوسی نیوں اج تھیں سارے حاضر تمام
مصری سبھا خرید سے سر تے مصر یا ناں

وحی سنا یارب یہ تیں یوسف نوں ایہ آکھ
یوسف ایہ غلام ہے لیا عزیز خرید
کیتا سارے مصر نوں تیرا آج غلام
یوسف جاہ نوں بخشیا تاہیں تمام
جو ہے خلقت مصر دی ہوئی سب غلام
ہیں اتے سارا ملک بھی جو ہے زیر قلم
یوسف کیہا جو کہیں کر سال خلقت ساکھ
کیہا نوں عزیز نے جو چاہیں سو کر
کیتا سارا اس واسطے ہیں ایہ سارا کام
کیتے سب آزاد ہیں مصری لوک تمام
اوسے روز عزیز نے سونپے نی یہ کار
ہتھوں دتا بخش ہیں ملکاں نے ہور مال
بہتے تمامی سب ہو کے کم کریں سب نوں
اوپر بخشت بہا چکے سر تے دھر یا تاج
یوسف بخشت بہا چکے گھر دچ بیٹھا جا
رہندا سارا گھر آپنے اندر شاہ عزیز
اندر اوسے وقت نے پائی اوس وفات
ہویا فوت عزیز جاں یوسف اسدی جا
جو جو ایہ لیس نے آہے سبا بہمان
اوہی حکم اوسے چکے یہ خوار
یوسف سارے مصر دی آپنی کیتی سلطان
اندر مصر مکان جو آہے سبہ خراب
ہویا فوت عزیز جاں گئی زلیخا ڈر
نس گئی اوہ مصر نیں جو دی ہو حیران
قحط اچہ سارا ملک سے اندر ہر ہر جاء

کہندا سارا مصر سا تینوں صبر حسن جا
ہیں ایہ تیرا مرتبہ کیتا اج مزید
ملک حویلی اونہاں دا مالک ہویا تمام
جا کے شاہ عزیز نے کیتی ایہ کلام
اگوں شاہ عزیز نے کیتی ایہ کلام
وتا تینوں سب ہیں جو چاہیں کر کم
بھلا برا سب خلق دا آیا تیرے ہاتھ
یوسف کیہا کسے نوں دیوان نہ ضرر
تا ایہ آخت قحط نیں پچے جہان تمام
مال تے اسباب بھی دیوان ہوئے تمام
کہندا ہیں نوں ملک ایہ مول نہیں درکار
ہیں راضی ناں ہو یارب ہوئے خوشحال
بخش دتا اس واسطے تینوں کہندا ہوں
یوسف تا ہیں سونپ کے چھڈ ہو سارے کار
اچے نہ سارا قحط سا آہا گذر گیا
ہویا بخت بیمار او وہ ہکدن کریں تمیز
گذرے تا وہ عزیز نوں ہک سلامت ہار
بیٹھا اوپر تخت دے کر دا حکم سدا
سبی یوسف دی تابع رہندے عالی شان
تابع ہوئے اوسے جو آہے سردار
چار می اسدا حکم سا ہر ہر وچہ مکان
کیتے اوہ آراستہ یوسف جان شتاب
ہیں نوں یوسف قتل دا حکم نہ دیوے کر
باہر شہروں جا بیٹھے لیا بنا مکان
خلقت سب فقیر سی غنی نہ نظری آ

Marfat.com

گئی زلیخا مصر تھیں باہر ہو فقیہہ
اکھیں اندر اوسدے مول نہ رہیا نور
کرے عبادت بیت وی راتیں مانیں دام
سی پچھتاوے برس دی عمر گئی اوس چل
یوسف کرے سوار ہو جیا ندا خاطر بیبر
کرواسا انصاف اوہ جو ہوندا مظلوم ز
ہر جا امر معروف دا کرواحکم روان
سبھ دی خلقت آکھدی شاہ ہووے ایہو
بادشاہاں نبیں ایدا عالی شان کلام

ثمہ احوال نبی یوسف

چیونکر وچہ کتاب دے ہوئی نبی دا اصل
رسا پہنچ دی کرنوں کرکے پاک مضبوط
ویکھ سوار دی اوسدی ڈھاہیں ڈاہے آہ
گرد سوار دی اوسدے ہوندی خلق کثیر
کوئی نہ کہندا اوسدا یوسف اکھے حال
وچہ یوسف دے راہ دے ہمیشہ جاہ
لشکر وچہ اکھیاں پوندا گرد غبار
کیہے غلاماں بادشاہ سر تے سر کوتاج
یوسف جاندا اتھاہ جاں مڑدی حال ہیاں
جتاں اکھے اپنا کہندی حال جیان
گذردی مدت بہتا جاں انہر لیہہ حال
عمر سارا دی بیں پوچھے ہوئی ہتھ تھاہ
آپ میہر دی عاجز دی کیتی شاہ نظر
وتا سارا اوسنوں چوساسان غلام
یوسف دے میہوتوں دے پھڑدی میہود

لاغر سارا بدن سانا لے پہنچا زرد چیہر
ہور ضعیفت پنجیتی سی اندر بار ن ڈور
کرے پرستش ڈہاڈی دی اندر صبح و شام
ہڈاں وچ تھیں سہا اوسدی نکلن لگی جاں
اندر اوسدے پیر دے خلقت دی سی خیر
کرے تسلی اوسدی جو ہوندا مغموم ز
یوسف ندی وچہ اوندی روندے حال ہیاہ
رہندی اوہ بلاؤندی سی تھے نہ اوہ اتھے
ایہ یعقوبا ہے کھڑی کردی کچھ سوال
وچہ یوسف نوں نکلے کیں آکھے دا
ڈوہاں رہیے ربا نبیں ہے ڈوہاں
چیہر ہے ہوون بادشاہاں کوہ ہیرا تھیں اچ
جتاں اسدے ہتھ کے ہر دم ہاکے آہ
اوہیں عمر گذاردی ہوئی ہتھ تھاں
جتاں تائیں آکھدی ہا کیہہ شے حال
رحم تسانوں کی آوناں ہاں کیہہ شے حال
ہتھوں پیر توں کیہہ ہا حال
میرا ہر گز تسانوں سنگ کیہہ ہا کام
دل میرے وا ہو وندا حاصل رہیندا

ایہ کل کہکے مار یا بہت زبیں تے جا
عرض کرے پھر یہ کیہیں توں ہیں میرا رب
کرکے رچا نہیں ہاجڑی کر تھیوں ہا روان
یوسف کنعانی اسوار ہو آیا گھر دیا شتاب
تا لے زلیخا دی آوندی کر کے آدر تخت
ویکھ سوار ہی اوسدی لگی کرن پکار
حکم کیتا رب تو اوڑ توں تجھ ایہہ بہتا اوڑس
جیہڑم اوس آوارتوں یوسف سنیہاں سب
پچھو جا کیہا اوسنوں اسدا مطلب کی
توں اوسدے واسطے ہیں تے کریں کرم
ہجراں یوسف نے اوسدی سار دی سنی کلام
یوسف لگا ٹرن جاں اوسنوں اوتھے چھوڑ
جبرائیل سنیا یا حکم خدائے تعالیٰ
جلدی ہا نر گھوڑیوں یوسف ہویا کھڑا
کہہ زلیخا اٹھ کے تینوں ہیں خبر
مار طمانچے منہ تے پی پی کیہتا لال
پتر سے بدلے سر گئی تینوں ہیں پچھان
ایہ نر لیکھا اوہ ہے پتر دی خدمتگار
ول لیہا ہیں تدوں پچھ پکدن مال
پتر دی ضاحر چھڈیا مال ملک تے راج
تینوں ویچھا ہندا وندی رنگا رنگ لباس
اوپر فرش بہا وندی تا بہت آرام
یوسف تا ہیں ویکھ کے حیران ہوئی کمال
کہندا تیرا قہر کیہوں ہو یا مسل کمان
کہندا ہیں خرابیا کیوں رلیا تیرے حال

ٹکڑے ٹکڑے ہندے ہوئے جدا جدا
طرف میری توں موڑ دے یوسف دل جیب
یوسف دے چہرہ دے ہندی جلدی آن
اٹھ زلیخا او سنوں کیہتا ایہ خطاب
ہتھ تیرے وچہ آیا مال میرا تے تخت
ہیں ول یوسف ویکھ توں آکھے نعرہ مار
لیچاہ ایس آوارتوں جلدی پوچھ ہاں
لوکاں تا ہیں آکھدا اوسے ولے جیب
کہندی ہا دم کھڑا ہو میری خواہش ہی
تینوں ہن لکھ چلیا میرا ہے اج دم
بڈھی ہا ک بھیر ہے لا خر جسم تمام
فی پی طرفوں اوسنے جلدی لیا منہ موڑ
اوترتوں اس گھوڑیوں اسدا پچھیں حال
کہندا کہہ توں کون ہیں تینوں آکھ سنا
آہا جس خریدیا تینوں دے کے زر
کہندی تینوں ہے ہیں میرا کچھ خیال
توں تا صبر عبادتوں ہو گیا سلطان
اوپر تیرے مال ہیں کیتا سب نثار
اج تیرے ولوچہ کچھ میرا نہیں خیال
تیرے سر تے اج ہے ایہ شاہی دا تاج
خاطر سی وچہ خدمتے ایہ گل کریں فیاصر
اج پچھانے مول تا ہو سو نہ جانے نام
بجرتا آئی ویکھ کے اسدا سارا حال
کہندی تیرے عشق نے مار کیتی حیران
کہندی تیرے عشق نے پایا ایہ وبال

دیکھ یوسف نوں آیا اُسنے رحم کمال
گھر پیرے دے پیچھے کے دا اخل کر دتا یا
گھر چلدی لیجا وندے اُسنوں خدمتگار
پاس یوسف دے وحی نوں بھیجیا جل جلال
کر سی ہک وچھا یکے یوسف ہندا جا
جو خواہش دل وچ ہے اکھیں مینوں کھول
کہیا زلیخا اوسنوں بیٹوں سے منظور
اُپہ تیرے منہ دے ہک دم کراں نظر
یوسف اینویں متگدا الدا پاسے دعا
نی نی دیاں وچہ اکھیاں آیا اس دم نور
کہیا زلیخا دوسری خواہش ہوئی الحال
پہلاں وانگوں اج میں ہووا ں پھیر جوان
یوسف ہتھ اوٹھا یکے کیتی چنگی دعا
آیا قد کماں جیوں ہویا سر پچھان
تاں دل اوسدی طرف نوں مائل ہویا نہو
کہیا زلیخا تیسرا مطلب سن توں آہ
یوسف سر نوں آپنا لیندا تربت جھکا
کیتی ایہ جوان میں کیندا تیرا ریب
کیتا تیرے واسطے کریں توں انکار
ایہ کہ جبرا بل لے پاس زلیخا آ
ہتھ جو لایا وحی لے حسن ہویا دوچند
صوتا پیرت حسن سا جیوں بہشتی حور
یوسف تا لیکھ دیکھ کے کھل گئی سب تا پا
سو ہاں دا ایہ پھل سے تکیے فال اللہ
اندر ہک مکان سے کوئی پاں پھیر سے قرار

اوکاں تا پئیں آکھدا اسنوں چلدی نال
پیٹھی نال آرام دے ہے ہن حال خراب
باہر نکلیں مڑ آیا جال یوسف اسوار
پاس نہ لیجا چاہیدے ہیکے ہے ہے اس دا حال
پاس نہ لیجا سدکے یوسف ایہ فرما
جو تیرا مقصود ہے کہیں نہ بالوں پھول
پہلاں میریاں اکھیاں اندر آوے نور
تھوڑا ہووے اوس نہیں میرا سوز جگر
اندر اسدیاں اکھیاں کریں بصارت چاہ
ذرہ اندر نظر دے رہیا ناہ قصور
اگے رب کریم دے کرتوں ایہ سوال
ناہ ضعیفی وارسے اوپر جسم نڈھال
ہوئی پارہ پرس تے می فرق نہ رہیا ذرا
نیویں گردن پا وندا یوسف تدوں جوان
اوس ابرو شمشیر نہیں گھائل ہوں نہ ہو
سانہ تیرے میں آپنا یوسف کراں نکاح
اونویں حکم خدا یدا وحی سنایا آ
وتا حسن جمال بھی پہلاں وانگوں سب
عقد کریں توں ایس نہیں ہن کی ہے فکر آ
بازو اُسدا پھڑ کے یوسف پاس لیا
وانگوں حور بہشت دے رشک ہویا ہر بار
آیا اوسدے منہ دے اُپر عالی نور
اگ عشق نے اوسدا دل کیتا سیہ آپ
جاگہ ہک بنا یکے ہد ھا نزت نکاح
بند اسکے دروازے بال کردی ذکر خفا

Marfat.com

پاس زلیخا ہک دن جاندا عالی ذات
کہندی ہو محبوبہ ساہنوں کیہا آہ
ہیتوں اوہو لیا حبس دا ساہنے ایہ نور
یوسف اندر جاؤ تہ دروازہ نوں توڑ
پاس زلیخا جاؤ تہ اوس دم یوسف چل
پچھوں یوسف اوسدا اوہناں پکڑے جا
آستاں پاؤ جی تے یوسف کن نوں حال
ہتھوں وانگوں اوسدے ہوئی ایہ طیب
توں چلتہ پالیں تھیں ایہ بھی نس گئی
کی ول تاہیں آکھدا یوسف توں پلاء
کی جاتا توں کون ہیں ہتھوں تیں جیان
کیہا ہتھوں تدہیں آیا اندر خواب
تیرا ڈٹھا اج ہیں ہے اوہ حسن جمال
اوس بی بی دے شکم تھیں گیارہ سی فرزند
چھتی پہر تدے یہی زلیخا پاس
ہرگز پاس نہ اوسدے آیا اوہ پاکباز
مسلم ایہ احوال توں ہرگز ناہ ووہا

سانوں محبت اوس تھیں بی بی کر آیہ بات
ہن دروازہ کھولنا ہرگز نہیں روا
چل کے سرمہ جیں تھیں ہو گیا کوہ طور
ویکھ زلیخا اوس تھیں لیندی منہ نوں موڑ
چادر زلیخا اٹھ کے دوڑی یا ہر ول
جامہ اوسدا پاڑیا ہتھ نہ مرطیب آء
ایہ پرلو دل اپنے اندر کریں خیال
ہتھوں پرلہ اوسدا وتا بتر رکیب
دل وچہ تیرے ازسری الفت آ پئی
توں ہیتوں ہاں جاندی کہے زلیخا تار
واقف تاہیں حال تھیں رہ ناہ پچھان
محبوبہ تیدی ویکھ کے ہوئی سی بیتاب
عاشق تے معشوق دا کیہنا رب وصال
سی یوسف صدیق دے بیٹے قدر بلند
پی پی طرف تہ اوس دے ڈٹھا نال قیاس
یوسف باجہ عزیز دے ڈٹھا ہیں دیدار
رہندا قصہ قحط دا لوکاں آکھ سنا

بیان آمدن اولاد یعقوب علیہ السلام بطرف مصر

اوس قحط دے وچہ سا یوسف والا یم کم
شاہیوں جو کوئی آوندا یوسف اوسے دم
کیہا ابن عباس دے وچہ قحط دے سال
مصر شہر نوں آوندی آسی خلقتاں ہام
باجہ مصر نہیں ہور جا مول نہ غلہ سا
جو کوئی آوے قافلہ شاموں مصر بدا
کرو محبت اوناں نوں ہور کرو تعظیم
آکھے کوئی جو قافلہ کرو اہنت کرم
ویہندا کھاون واسطے تالے نقد درم
شہراں اندر شام دے جس دم پیا وبال
سنتا سا وچہ مصر دے غلہ آئے طعام
مول ترازو تلن دا کوئی نہ ہلہ سا
لوکاں نوں وچہ مصر دے حکم یوسف دا سا
کرے ایس سبب تھیں سارے سی تکریم

Marfat.com

جاں اوہ مڑ کے جاؤندے اندر ملکے نشام
خلقت پاس یعقوب دے کرے بیان تمام
کہندے مالک مصر دا جو ہے اس زمان
اُتے سب مسافراں دے اوہ بہت کریم
سیرت اندر نیک ہے ہور حسین خلیق
جاں حضرت یعقوب سنیدا ایہ کلام
شاہ جو ہے وچہ مصر دے ہے اوہ نیک خصال
نالے دل وچہ اپنے کردا ایہ قیاس
ناں میں جانا مصر نوں نالے کردا سیر
یوسف دا بھی اوس تھیں ملدا کجھ پتا
یوسف بھی وچہ مصر دے کرے ہیشہ دعا
جو کجھ تیرا حکم ہے ہووندا میں خلاف
اوہ زبانہ قحط دا آنا بہت دراز
اوس تنگی تھیں ہونا عالم بہت خراب
ہوئی عاجز جتھے تھیں خلقت چہ کنعان
ہر کوئی آہا آکھدا حالت اسدے پا پیچ
ہتھی تنگ طعام تھیں جاں یعقوب دا
بولن کہ اُتے اساں نوں سوال کریں جاں
ہرگز سول نہ ولدا تاں اساڈے بول
آئے عاجز ہوئیکے تیرے پاس تمام
رزق دیوے پیاساں نوں کرلیں ایہ دعا
سنکے ایہ یعقوب دے بارگی نکلیں آہ
اوہ شفیق خلیق ہے نالے بہت رحیم
جانیں اس تناہ نوں میرا کہو سلام
کہندے سب یعقوب نوں تسیں تھیں بہتر

یوسف دے اکرام دا کرن بیان تمام
خوبی والی مصر دی کردے آہے عام
کردا بہت تعظیم ہے جو آوے مہمان
وڈا صاحب عقل ہے نالے سخی رحیم
عادل منصف بہت ہے جیہا بیان شفیق
ولدے اندر اپنے کہندا صبح و شام
ایہ کوئی عارف ہووسی یا ولی کمال
جیکر مصر دے تخت تھیں ہووندی آس
خصما جا کے اوس نوں تا کجھ ہووندی خیر
ہے اوہ بہت دراز
یارب میرے باپ نوں بیٹیاں کریں بلا
ناں میرا مصر دی خاطر کجھ کریں معاف
تنگی دا ہر گز نہ اوہ دروازہ باز
جاں اندر کنعان دے پیا قحط عذاب
ولدے اندر خوشی نہ رہیا نہ نشان
کہندے ساروں بھائیو ولدا لگا وڈا پاپ
اوہ خدا دا اس پیا کہ تھیں ہو گئے بیباک
ساڈے نال کرائم اوں ہووے جہا حال
سوچی ہتھ بڑا ہووسی ہر سال حال نویں
خطا اساڈی بخش نوں ہتھ اوس دے سلام
ساڈے اُتے رحم کر حضرت پاک خدا
کہندا اندر مصر دے میں سنیاں ہے شاہ
عاقل عادل بہت ہے عالم اتے حکیم
راضی ہو کے تساں نوں ویسی بہت انعام
کیہو جیہا ہووسی اوہ ویہ وا جھولی نذر قبیر

Marfat.com

ناکیہ تحفہ مول نہ رکھاں نذر لے جا
خلقت جا کے ویوندی اسنوں موتی لعل
کہیا پھیر یعقوب نے اُستے آکھو سب
کہندے جے اس بات نوں کرسی نا قبول
تاں پھر آکھو اونہوں ایہیں فقیر غریب
سانوں صدقہ آپنا دیویں کھاون لوں
کھڑے ہو وچاں سامنے رکھو ہیٹھ نگاہ
باجھوں حکم نہ اوسدے جاناں اُسدے پاس
باجھ اجازت شاہ دے ہوناں نا روان
حکم کرے جاں بہن دا بیٹھو نذروں تمام
بات کہندے سبھا مختصر جو کجھ پچھے حال
پچھوں مڑ دربار نہیں شاہ دل کرونہ پشت
ایہ نصیحت میکناں تائیں کیے تمام
پچھوں ہیٹھا رکھیا ہیوے اپنے پاس
یوسف نے وچہ مصر دے دلوچہ کر کے غور
قائم سی دروازیاں اوپر چوکیدار
وچہ مصر دے قافلہ باہر تھئیں کوئی آ
سب حقیقت پچھکے جو ہوندا احوال
حال تمام مسافراں ملک انے ہوندا ست
یوسف دے دل لکھ کے عرضی کرن روان
کرو پیو وچہ مصر دے جو ہے ایتھاں کار
یوسف نے اس واسطے کیتی سی ایہ کار
جے اوہ ایس سبب تھئیں بیٹھوں ایتھاں تمام
کہیا آہا وی نے فقد چدوں ایہ سا
بھائی تیرے آوسن ایتھے تیرے پاس

کی آکھاں گے جاہیکے اسیں فقیر گدا
مشکل اگے شاہ دے جان فقیراں حال
اسیں اولاد یعقوب ناں سو حسیب نسب
کہیا یعقوب نہ ہوندا ناں کجھی کجھ قبول
لے آئے وچہ مصر دے ساڈے کجھ نصیب
آئے تیرے شہر ناں جاں گواون لوں
چھوٹکر خلقت ہوسے اوپ کریندی شاہ
کہو جواب کلام دا کر کے خوب قیاس
کرناں تاں تعظیم دے مطلب سب بیان
آپیں اندر رمول کجھ کرنی ہیں کلام
وچہ درازی بات دے ہوندا بہت خیال
جو کرسی فرمان او دے من لہو یک مشت
قصد کرن پھر مصر دا ملک خاص عوام
اسدے باجھ یعقوب سا ہوندا بہت اداس
عجب طرح اوس تے کیتا ساہر طور
ہر دروازے مصر دے رہندے لیل و نہار
پچھدے چوکیدار سی حال او نہاندا جاء
لکھدے آہے پچھکے عرضی ہک سمہال
اس کم آئے مصر نوں جو ہوئے حالات
او مناسب پچھ کے دیندا سا اُسر بان
پچھوں اندر مصر دے کردے اوہ گذار
بھائی میرے آوسن آخر ہولا چار
یوسف نے اس واسطے کیتا سا ایہ کام
ہک دن تینوں مبلسی بھائیاں نال خدا
اندر ایسے قحط دے ہو کے بہتا اداس

Marfat.com

دروازے وچہ جان گئے اوہ یعقوب اولاد
جو کوئی اونہاں ویکھدا ہوندا سا دل شاد

صاحب حسن جمال سن ویکھ تعجب آوے
آکھن ایہ ہن صورتاں بزرگ مرد خدا

چوکیداراں جائیکے کیتا اونہاں سلام
حسب نسب سبھ پچھدی ہوراونہاندے نام

آئے کس مکان نہیں جانا کیہڑی جاہ
حال حقیقت آپنی ساری دیہو سنا

اونہاں اگوں آکھیا کیوں پچھدے ہو تمام
ذات مکان اولاد تہیں تساں نہیں کجہ کام

کہندے ایسے واسطے بیٹھے ہاں اس جا
ایہ تساڈا شاہ نوں دیواں حال سنا

مقولہ مصنف

اینویں پاسوں نبدیاں کرسی رب سوال
روز قیامت پچھسی سب اونہا ندا حال

وعدہ اتے عہد دا ہوسی تدوں حساب
کی کجہ کیتا تساں نے دسو خلقا ثواب

وچہ جوانی تساں نے کیتا کی کجہ کم
خرچ گیتا کس طرح نے سبھ دینار درم

اندر تین کس کم دے کھوئی عمر تمام
دینا دے سب فعل نوں پچھے رب علام

نبیاں پاسوں پچھسی سب نبوت حال
ہوگ ولایت دا بھی ولیاں پاس سوال

نیکیاں نے بدکاریاں نکیاں رہن نہ کو
ساری ظاہر ہووسی حالت سو بہ سو

چھیہیں قاضی اونہاں تہیں پچھے حکم قضا
تاجر پاسوں پچھسی حال تجارت دا

غنیاں پاسوں شکر دا حیر فقیراں تہیں
روز قیامت خلق تہیں پچھے رب برین

حال عبادت عابداں پاسوں کریسی سوال
ساتھ کفاراں جنگدا غازیاں پچھے حال

عارف تہیں عرفان دا پچھے رب بیان
عمل جو کیتے ہوون سن حاضر ہوسن آن

در بیان احوال بیان کردن اولاد احوال خود را

سب اولاد یعقوب نے کیتا تدوں بیان
ہان فرزند یعقوب دے وطن اساں کنعان

آئے ہاں شاہ مصر تے ساڈا ہے کجہ کار
حاضر ہو کے شاہ تے کرساں اوہ اظہار

چوکیداراں آکھیا ایتھے کرو نزول
دلدے اندر آپنے ہوو تا وہ دلول

یوسف دیواں اونہاں نے عرضی لکھی شتاب
حال حقیقت اونہاندے ہو سوال جواب

آیا ہے اک قافلہ شاموں اُمس مکان
بزرگ صورتہ نیک ہے شیریں بہت زبان

ساکن شہر کنعان دے سارے ہیں کہ اوہ
پس اولاد یعقوب وی اسدی باجہ نہ کو

لکھ کے اس مضمون نوں کیتا اُسنے بند
اک صاحب لیگیا اگے قرار بلند

Marfat.com

تہیں یوسف کے اوسنے دیا خط ستاب
پڑھے اس مضمون کو یوسف کھول کتاب
پڑھکے اس مضمون کو بازار و نزار
غش آیا خط دیکھکے آوے ناہ قرار
سا معلوم تا خبر لوں عرضی دا احوال
سب امیراں دیکھکے حیرت ہوئی کمال
یوسف اوکھے جیہڑیوں گوشے بیٹھا جا
دوجی وادی اوسنوں پڑھدا شیر خدا
جو سا خط لیا پاکر دا اوس فرمان
کیہدا او نہاں لباس ہے بیٹوں دیہ بیان
عرض کیتی اس شخص ذہین سمجھدار
بہت پرانے کپڑے لاغر جسم کمال
اپنے یوسف اوس تھیں روبا ہو بیتاب
کہندا میرے بھایاں دا ہے حال خراب
یوسف دیکھاں کیکر کرئے عرض میر
اوں کیوں نہ جہ دے دیکھاں ہووے یاد اس اسیر
کہندا بھائی سفر وچہ ہیتے آئے سب
راتیں جیہڑی اوتھاں دی بیٹوں بہت طلب
بیٹوں اندر کھوہ کے دتا او نہاں پاء
پاس مالک پھر و پچیا ڈیہ درماں نوں چاء
کہیا وزیراں اوہ سن بھائی باجہ تمیز
ہیں اوں ہرگز او نہا نوں جانی نہ عزیز
یوسف کہیا او سدا ہیں کچھ گمان نہ تھم
اوہ تقصیری ہو گئے کر کے ایہ ستم
میرے ایس سبب تھیں عاصی ہو گئے
دو جا پیا و بال ہے اوپر او نہاں غضب
اس عرضی دا سوڑ کے کہدا ایہ جواب
شامون جو ہے قافلہ آیا حال خراب
کھاتا اچھا او نہاں نوں پانی سرد پلاؤ
ہر ہر قسم نعمتاں ہووے خوب کھلاؤ
ساتھ دتی لنگر تھیں قسمت کرو کمال
کوئی دلوچہ او نہاں دے آوے ناہ طلال
پکے پکے دیہاڑ نہا نوں خوب بنا لیاس
او وہ دل اندر اپنے ہوون ناہ او داس
چوکیدار جو شہر دے آہے دیہن مقیم
یوسف پھر او ٹھاوندا خوف نہ آنا بیم
یوسف بھائیاں وسطے کیتا سا ایہ کلام
بھائی آئے او ٹھ گئے چوکیدار تمام

منقول مصنف

اینجوں جسدن سوتہ تھیں ہے سن انسان
زمین لتے آسمان دا رہی ناہ نشان
ساتے سورج چن ناہ رہن وچہ آسمان
تا تل کر سن نور نوں دیکھ حشر سامان
پیدا ہوون او نہاں دا آنا ایہ سبب
ایہ خاطر انسان دے کیتے آہے رب
دنیا تھیں انسان جان ہیتے نا بود تمام
ناہ ضرورت او نہاندی آوں کسے نہ کام
واشمس پڑھ دیکھ نوں سطح ہوسی حال
باقی کوئی نہ رہسے گا باجہوں جل جلال

Marfat.com

جنت و دوزخ روح بھی نالے لوح قلم
تیرویں شب آسمان زمین لپیٹے گئے
جگمگ تارے آسمان ماہ و نجوم بھائیں تمام

آخر گھر و چچا یاں یوسف کے جائے
آنسو ہر ہر شخص کے بہہ بہہ کے آئے
بیٹھا وہاں سب کے یوسف کو ہے آرام
یوسف اہا بولدا قبطی تدون زبان
بھائی اوس زبان نوں سمجھن نہ ذرہ
او یوسف دی بولیوں سی خاموش تمام
جاں بھایاں ستے دیکھیا یوسف اطور
عزت حرمت اسمالدی کرنا ہے جو شاہ
دیوان خشک مسافراں نا بخش دے دو تاں
ہوندی سی اک شخص نوں دو تا خشک چھار
بھائی او کہن اسانوں کردی بخش تعظیم
کیہا او یوسف نے تاہم اساتے چند
یوسف سن اس بات نوں ہویا زار زار
او یوسف نوں اپنے کپڑے بھائی سال
یوسف کہندا بھایاں نا تسی ہو شمع شمال
اسکے کپڑے دے قمیص ہو سارا کام
نظر شتے او تاں نماز دے سجدے شام
یوسف کیہا بھایاں نا تسی ہو شمع شمال
ساریاں کپڑے دے قمیص ہو سارا کام
نظر شتے او تاں نماز دے سجدے شام
یوسف کیہا بھایاں نا تسی ہو شمع شمال
ساریاں کپڑے دے قمیص ہو سارا کام
نظر شتے او تاں نماز دے سجدے شام

گرمی نے ہو ہر شش بھی رکھے نال کرم
نور جو ہے آسمان دا لیون سمیٹ سمیٹ
تاروں تے زمین دے لتے ناہ دے پاون تمام

درمیان غلہ داون یوسف چلے السلام
آخر گھر و چچا یاں یوسف کے جائے
آنسو ہر ہر شخص کے بہہ بہہ کے آئے
بیٹھا وہاں سب کے یوسف کو ہے آرام
یوسف اہا بولدا قبطی تدون زبان
بھائی اوس زبان نوں سمجھن نہ ذرہ
او یوسف دی بولیوں سی خاموش تمام
جاں بھایاں ستے دیکھیا یوسف اطور
عزت حرمت اسمالدی کرنا ہے جو شاہ
دیوان خشک مسافراں نا بخش دے دو تاں
ہوندی سی اک شخص نوں دو تا خشک چھار
بھائی او کہن اسانوں کردی بخش تعظیم
کیہا او یوسف نے تاہم اساتے چند
یوسف سن اس بات نوں ہویا زار زار
او یوسف نوں اپنے کپڑے بھائی سال
یوسف کہندا بھایاں نا تسی ہو شمع شمال
ساریاں کپڑے دے قمیص ہو سارا کام
نظر شتے او تاں نماز دے سجدے شام
یوسف کیہا بھایاں نا تسی ہو شمع شمال
ساریاں کپڑے دے قمیص ہو سارا کام
نظر شتے او تاں نماز دے سجدے شام

زینے سے چڑھ مکان دے اوپر شش چھا
بیٹھا دل ہر ہر شخص نے بیوی آپنے جان
کردا پیا تاکید سارا بیوی اتاں طعام
جیوں تکر قبطی لولدا اندر سحر مکان
کی شخص کیہ لولدا تاں نکلا مان چھار
بھائی او کہن اسانوں کردی بخش تعظیم
کیہا او یوسف نے تاہم اساتے چند
یوسف سن اس بات نوں ہویا زار زار
او یوسف نوں اپنے کپڑے بھائی سال
یوسف کہندا بھایاں نا تسی ہو شمع شمال
ساریاں کپڑے دے قمیص ہو سارا کام
نظر شتے او تاں نماز دے سجدے شام
یوسف کیہا بھایاں نا تسی ہو شمع شمال
ساریاں کپڑے دے قمیص ہو سارا کام
نظر شتے او تاں نماز دے سجدے شام

Marfat.com

باپ اساڈا جان توں ہے یعقوب نبی ہ
کہیا ساڈے باپ نے تینوں بہت سلام
ایہ قحط نہیں ہوگئی خلقت ساری تنگ
بھیجیا ساڈے باپ نے سانوں تیرے پاس
حال یوسف نے انہاں تیں کری حقیقت سبہ
کٹھے بھائی تیں ہو یوسف کیے کلام
آئے دل مصر دے کے بھائی وس
یوسف کہیا بارھویں دا کجھ حال کہو
کہندے اوہ بگھیاڑ نے کھادا چیر تمام
جنگل اسنوں لے گئے اک دن اسیں شکار
آئے طرفوں ربدی ہمدم ہان قضاہ
بہت محبت اوس تیں کردا سا یعقوب نبی
ہتھ سے چھوٹے نہیں کدے اوس کمال
یوسف کہیا باپ نوں آکھو تسیں فقیر
لازم ایہ نہ مول ہے اسنوں جان ضرور
چھوٹے ساتھ پیار کیوں کردا اوہ تمام
کہندے ایہ خیال نہیں جے توں سنے عزیز
اندر حد مست او سدے ہر دم رہاں کھڑے
بگھیاڑاں نے کھالیا بھائی ساڈا جو
اوس بھائی نے کہن ڈٹھا ساک خواب
کہندا اوہ کی خواب سا سارا کر بیان
ہوسن بھائی اوسدے تابعدار غلام
یوسف کہیا حال اوہ سو نال یقین
کہندے دنیا او سنوں ہوئی نا نصیب
کھادا اوہ بگھیاڑ نے آہا وچہ رہا

بہت ضعیف نحیف ہی اکھیں نور نہیں
دوہی بعد سلام دے آکھی ایہ کلام
خلقت ساجز بھکھ تیں پئی رہے جیوں سنگ
جاؤ سید پراؤ سی او تکے دل دی آس
آنسوں تیں بھر آیاں اکھیں دونویں جیب
کہندے آئے باپ دے پاراں اسیں غلام
چھوٹا پاس یعقوب نے رکھ لیا ہے بس
جے بھائی ساڈا پار ہوا اوسدی خبر کرو
اوسدا وچہ جہان دے باقی رہیا نہ نام
او تھے آ بگھیاڑ نے کھادا اسنوں پھاڑ
قدرت حکمت کیے دی ہرگز کم نہ آ
ہن اوہ روندا ہوگیا اکھیں تھیں یعقوب
خدمت اندر اوسدی رہندا اوہ مدام
کرے عبادت ربدی ہی اوہ بزرگ پیر
کرے محبت چھوٹیاں وڈیاں رکھے دور
فرزندان تھیں وڈیاں کرے نہ مول کلام
باپ برابر سانوں ہور نہیں کوئی چیز
اسیں نہیں کجھ موڑ دے جو کجھ باپ کرے
اوس نہیں الفت باپ نوں اسنوں آہی کو
اوسدن نہیں ناں ہوگئی سانے اسیں خراب
کہندا اوہ آئے دیکھیا ہوسان میں سلطان
رچھ پاست مول نا ہوسی اونہاں کام
ہوگیا اوہ بادشاہ بانے مول نہیں
ہویا اساڈے سامنے لیے کس اوہ غریب
اندر ملک بہشت دے کیتا شاہ خدا

یوسف کہیا یہ جو کیستا تساں بیان
شکے ایس کلام نوں آکھن لگے سبھ
ساڈی وچہ کلام دے ورہ فرق نہیں
یوسف کہیا تساں سبھے حالتاں آکھی راس
آؤدو جی وار جہاں اوستاں آکھے
حال تساڈا اوس نہیں پچھیا نکا مڑا سبھ
یوسف حکم وزیراں کیتا پچھوں پھیر
نالے سارپال بہائیاں بھجے زباناں بول
سبھے نہ آہدا تساں سبھے بھائی ایس مکان
کہندے جاکے باپ نوں کہو ساں حال جہان
خلد بیکے او نہاں نوں کہندا سبھ غلام
کھولے بیکے کی کراں سوڑ دیسو ایہ سب
خلد تالوں کے تہمت لئی نہ سول
رل ملی او نہوں ٹریئے ساڈ خوشیانہاں
یوسف دا لبقوب نوں کہندے جا سبھ سلام
یوسف دا بھی اسماں بیکے کیہا آنا حال
کیتا ہے وچہ مصر دے اس بادشاہ طلب
کیہا ئن یعقوب بیکے اسلکی ہے دین
تیرے نعم نہیں اوستوں ہور بادشاہ نعم
سالوں اکھے او سنے کیتے بہت عطا
گھٹیں سانے پادشاہ نوں سارے خوشیانہاں
کراں صفا طلب او سدی رکھے آپنیں تمام
کہندا پہلاں جیوں تسیں آکھو سنے آپنیں
اسنوں نہیں کی سنے کئے تسیں امانت کر
اللہ سبھنے تساں تھیں بہتا حفیظ رحیم

اسدے اندر سچ دا ذرہ نہیں نشان
کیتا سچ بیان ہے شاید اس دا رب
توں دل اندر اپنے کریں عزیز یقین
بھائی چھوٹا تساندا جو ہے پیو دے پاس
حاضر پاس ہو باپ دے ڈاہیم رہندا ہے
کھادا ساتھ گھیا اوس نے تیرا بھائی کہ
غلہ دیہو اونہاں نوں ہر گز کرو نہ دیر
پچھا بھائی اپنا لے آوین جے کول
اندر میرے شہر دے قدم نہ دھریو آن
کھلے ساڈ سے ساتھ جے اوہ آوے تاں
پوسی جو ہے اونہاں دی ہتھ گھوڑے دام
گوناں اندر او نہاں دے جالو کاوں نہیں
پچھے مصر وں آوناں تاں اوہ کریں قبول
آکھے وال کنعان دے غلہ بیکے مال
سبھ سنائی باپ نوں جو سی بات کلام
اوہ قصہ سبھ او سنے جاتا جو کچھ حال
تا یوسف دی بوس نہیں حالتے پچھ سب
کہندا اوہ اسلام نے ٹر دا تاں بنیامین
منکے تیرے حال نوں ہو گیا ہے وہم
کھا نے رنگا رنگ دے ورتے آن کھا
تاں پھر غلہ مصر نہیں آنے ساڈ ہی ہاتھ
یوسف دا نگرل او ستوں کراں یقین کنام
او سنے بھائی وڈے دی تاں ہا او تساں نہیں
پچھے نہ سول ہو گیا ہے او مریوں ہا بکھ
واقعہ دل دی بہیتہ واہ کہ اوہ جوان حکیم

Marfat.com

اوسے وقت یعقوب پیغمبر نے بیٹوں کو بلایا
یوسف تا ئیں پیغمبر بیٹوں نے بلایا
حال یوسف دا پیا یاں کھولے بچار تمام
کہ بیت یعقوب نوں ہویا کم کیہ غیر
پوچی دتی موڑ جد اسدا سنوں بیان
جا جوڈو دی وار جان ایہ سب ہویا موڑ
کیہ حال تا یا ئیں نوں ہر گز تسلی نال
کر وسو گند جے رہیا دی ہا پ ایں بیان
ساتھ تساڈے بھیجاں ہیں اسطوہ یامین
لیکے ساتھ یامین نوں مصر ں مڑو شتاب
چیکر اوپر سر یاں آئے کوئی قضا ہر
مر دیکر او س مکان تے ساڈے اہل تے مال
تدوں ہیسو او سے کہاوی قسم خدا
کہیا آہی ہا پتا ئیں سار یاں جدوں قسم
دوجی وار ہی مصر نوں چلے ہو تیار
رخصت کرن یعقوب نوں بھی ٹریا او سی حال
اکٹھے کیتے سو انبیوں داخل مصر نہ ہو
چدکو جدکو سب دے ں تسیں داخل ہو دو جدا
جدا جدا تا ئیں کہیدی سکے ناہ تقدیر
زور یاں آہدن اولاد یعقوب علیہ السلام دے مصر بار دوم

حکم خدا دن کیہ کیتا جدوں حکم خدا
دیچ لکھیا سر تے کسے دا موڑ نہ سکدا کو
لیہ پاک خدا سے دو کریں تو کل یار
جو کو ئی اوپر نہ کسی دا آئے کو سے بلا

حزقت اسنے جلال دی کیتی قسم خدا
تیر ہ ورد فراواں دی ہیں سو دکراں دوار
گونا ں دچلی او نہا نے سے نکل آسے دام
پوچی ڈوی نکل گیا نہیں کس طور
ہیں ا سدا سے سچیا سب فراز نشیب
ایہ آزمائش واسطے کیتا اوس جہان
کہ وہ خیانت او سے اندر شہ کجھ ہووے
تلہ بھاویں تسانوں ملے نہ کسے حال
لے آؤ یامین نوں ا یتھے امن امان
کھاؤ قسم خدا ئیدی ساتھے نال یقین
کوئی نہ اندر او سے کرو سوال جواب
ساتھ تسے جو تسانے ہی ایہ ہاتھ چدا
خطا نہیں پر تسانہ دی جاں ہو ی معذور
لے آواں یامین نوں پاس تیر کو اس جا
کہیا پھیر یعقوب نے ہن کجھ رہیا نہ غم
کیتا او نہاں یامین نوں او ٹھیا پیا سوار
پاک نصیحت او نہا نوں کر ی حمیت نال
دو دو ہک دروازیوں دھر کے کرن سنو
سنیاں ہیں پنج مصر دے در ہیں جدا جدا
نظر سحر بر حزقت اسنے دیہہ مدیش تمہ

دزہ یاں آہدن اولاد یعقوب علیہ السلام دے مصر بار دوم

کوئی موڑ نہ سکدا آئے جدوں قضا ہ
بھاویں ہووے کوئی بھاویں ناخوش ہو
طالب کرتوں کسے منیں یا جاہیں نہ ہار
تا نازل او ہا سماں تا منیں کردا پاک خدا

کہیا یعقوب نے بیٹوں سے کیا یامین ہمارے پوچی ہماری پھیری آگئی طرف ہماری ہا۔

Marfat.com

اُپر ہر انسان دے پیمن فرشتہ کو دو
اوہ ہو جانے کو دریکل آئے جاوں قضا
ٹرا ولا یعقوب دی کتی جاں مصر وِل
جیوں کہیا سا باپ دے داخل ہوئے تمام
ورے بھائی جو مصر وچہ داخل ہوئے جاو
ایہ نہ آتا سمجھدا ہرگز اوہ زبان
یوسفاں جبرئیل نے آکھ سنایا جا
اکلا کھڑا پائین ہے او تھے اوہدا سوار
آون جاون والیاں پاسوں پچھدا چار
کوئی سول نہ سمجھدا عجز انی اوس زبان
پاپڑا لئے کپڑے ہوا سوار شتاب
پاپڑا لئے کپڑے یوسف ہوا سوار
جاں باہر دروازیوں یوسف پچھدا جاو
ہر دروازے دوسرے یوسف گیا شتاب
جان نزدیک پائین دے یوسف گیا تمام
عجز انی دسے وچہ پھر یوسف کرے سوال
کہیا ایہ پائین لئے ملک میرا ہے شام
یوسف کہندا آؤندی ہیتوں اوہ زبان
توں کیوں ایتھے آئیا ہیتوں دے بیان
اکھے یوسف آکھدا آئے ہو تباہ
برکت گھر وچہ ناہ رہی نا کجھ رہیا نور
یوسف بنائی وڈا سائیں فرزند یعقوب
جو نعمت گھر وچہ ہے اوہ سب اوڈ گئی
بھنڈا بھر کے اکھیاں سن یوسف ایہ حال
ہلکر مرے یا قوت سا یوسف پاس پچھان

کرے دور بلا توں ایہ کوئی نازل ہو
روزے چلدا او نہاں والا ستھ کڑا
دروازے تے مصر دے جاں اوہ آئے چل
دو دو ہلکے دروازیوں سنتوں ایہ کلام
باہر سارے دروازیوں اچے پائین کھڑا
اگے گھر دے نہ آیا جاوے کس مکان
بھائی اندر مصر دے تیرے پچھے آن
کر دا اوہ خیال ہے کتاوں کراں گذار
بھائیاں دا کہیا او سنتوں ملدا نہیں پیار
بھائیاں دا پائین نوں ناکوئی دے نشان
ملتوں راج پائین نوں کہیار سیاو ہا جا
دروازے دل مصر دے آیا ہو تیار
اوس جاگہ پائین نوں ڈٹھا دور کھڑا
آیا طرف پائین دی مُنہ لئے پاو نقاب
نیڑے جا پائین نوں یوسف کرے سلام
کیوں ایتھے توں کھڑا ہیں ہوکی وہم خیال
ہیتوں ہرگز مصر دی آئے ناہ کلام
اندر ملکے شام دے رہیا ہاں زبان
کی کجھ تیرا کم ہے کرنوں حال بیان
سانوں نظری آوندا خالم ہو یا سیاہ
جسدن تیہیں ہے ہو یا یوسف سا تیرا ور
یوسف اوسدا نام ہے اللہ دا محبوب
ایہ بلا آسمان تیہیں او پر آن پئی
کیہا ایہ یعقوب سے وڈا پیا وبال
اوپر بازو او سدے بدھا آ ہا جان

سطر ۱۰ ما انوہ و تقیم پھر دیا امکو ہا ہر ہے ۱۲ سطر ۱۳ قال لی ما رسلہ معکم ہی تو تون تھا

قیمت اوس یاقوت دی سماں کر اظہار
یوسف اوہ پاہین توں دے یاقوت اوتار
اوہ پر بازو پہن کے چل توں میرے نال
ورتویں اس دروازیوں داخل ہووی جا
پاس برادراں لے گیا یوسف اوس شتاب
بھائیاں اندر چھڈ کے یوسف گیا سدھا
ویکھ بھائی سب آکھدے توہیں اج خوشی
کیہا پاہین اک ملگیا بیتوں ششتر سوار
ساجھرائی بولدا ساڈی اوہ زبان
نالے بیتوں دیگیا اوہ پک عالی چیز
کیہا ہیوے اوہ توں بیتوں چیز ویکھا
اُسنے ترت ویکھایا بازو اُتوں کھول
ویکھ ہیوے آکھیا توں لڑکا نادان
بازو اوپر اوسنے لے کے پہن لیا
بازو اُوپر اوسنوں پھیر نہ لبھا سول
بازو تے پاہین دے بدھا ملیا اوہ
دو جی وار جو پہنیاں غائب ہو گیا
لینے سب پاہین تے بھائی سارے کھو
بازو تے پاہین تے جاندا سا اوہ جہب
نکتہ ایہ بھی یاد کر دل وچہ کر کے غور
یعنے اوپر اوس دے قادر کوئی نہ ہو
اللہ قادر کسے نوں جو دیوی کوئی شئے
کرے فریب ہزارے بندے نال شیطان

آہی قیمت اوسدی ذیہ ہزار دینار
کہندا توں غمناک نا ہوویں میرے یار
بھائی بھی مل جاوسن ہوسی دور ملال
ناہ پاہین پچھانیاں یوسف وڈا ابھرا
آنا اوپر مُنہ دے پایا اوس نقاب
کہندا پھیر ملاوسی تیرے نال خدا
تینوں جو اس مصر دے حاصل ہویا کی
بس اُسدا دل جان تہیں ہویا شکر گذار
چھڈ گیا اوہ آپنے بیتوں ایس مکان
میرے دل دی وچہ ہے اوہ بھی بہت عزیز
ویکھاں کی اوہ چیز ہے دل وچہ شوق پیا
بہت تعجب ہو گئے جاں اُس کہیا مول
تیرے پاسوں ایسدا ہوسی کتے زیان
ویکھ کہیا شمعون لئے بیتوں اپ وکھا
جاں اوہ نظر نہ آیا ہویا بہت ملول
پھیر کہیا شمعون لئے بیگا ایہ دیہرہ
آیا پھیر پاہین لئے دیر نہ لگی کا
اوہ سا پاسوں اوتھائیں غائب جاندا ہو
لینے وار وار سی اسدے تائیں سب
بار دا اوہ پاہین ہتیں گیا نہ کسے طور
یوسف آپ پاہین نوں دتا آپا جو
کس دا ایہ مقدور ہے جو کوسکے لے
کیوں کر مومن پاک دا صاب کرے ایمان

رجوع بقصہ

یوسف ہک بنایا آپا خوب مکان
مثل نہ کوئی اوس دے آپا عالی شان

ملاں چوڑا دیہ گز آہا اوہ مکان ،،
ہتھ یوسف دے بھائیاں دی تصویر لکھی
ہک چھری شمعون دی ننگی آہی پاس
سٹی اگے گیاں رتی چار و سیل
پاس یہود اوندا یوسف لکھیا جاء
سب بھائیاں دی اوسجا لکھی سی تصویر
پاس یوسف دے جاں گئے بھائی اوہ تمام
یوسف تائیں آکھدا یہود ابہہ سلام
بیٹھے جہدم جا ہیکے اندر اوس مقام
نظر جاں اونہاں صوتاں اُپر جا پئی ء
اوہیں اندر آکھدے ایہ کی لکھیا حال
بیٹھے نیویاں گردناں حیراں بند زبان

ساتھ دیوار یعقوب دے سی تصویر عیان
اوہ تصویر یعقوب دی وچہ عمی سُتے ہی
ہتھ یوسف دی ہکول سی تصویر اُداس
پانی نیں روڑ ہا یا لکھی سب دلیل
چیونکر گذریا حال سی اوہ سب لکھیا جا
ہتھ یوسف دی اوسجا حالتا سی تحریر
بھناں سدیہا اوندا اندر اوس مقام
دے جواب سلام وا یوسف علیہ السّلام
اونہاں طرف دیوار دی ڈٹھا نال وہیان
جو کیتا سی انہاں نے اس جا لکھیا سی
فعل جو آہا اسماں دا نظر پیا فی الحال
طاقت رہی نہ سخن دی جو کجھ کرن بیان

منقولہ مصنف

اہنیں روز حشور دے جو ہیسنگے بدکار
ہُدی جُدی سب اپنی حیدم پڑھن کتاب
روون پچھوں اُنہاں دا ہوسی نہ ہوسی کام

جاں نامہ اعمال دا ویکھن اوہ ہکدار
کوئی مول نہ دیوسی اُسدا کجھ جواب
ہوسن نیویاں گردناں اوتھے کھڑے تمام

ورہیاں روبرو شدن یوسف علیہ السلام این پاسیں

یوسف نے فرمایا دیہو انہاں طعام
اسدم اپرا انہاں دے آہا بہت ملال
جاں بدکار سی اپنی سار سی آئی یاد
یوسف کیہا کیوں نہیں کھاندے نیں طعام
یوسف کیہا بیٹھ کے کھاؤ دوہی جہاء
جا لکے ہور مکان دے اندر بہندے جیب
یوسف نے پھر آکھیا سارے حاضر ہو
جو ہوون اک ناں تھیں اوہ بیٹھن اک خوان

بعد فراغت آپناں رلکے کرن کام
اوہ تصویراں ویکھ کے سی شرمندہ حال
کھاون پیون پہلیاں گلاں دی رہا یاد
کھاوان مول نہ ایس جا کجھ اوہ تمام
خطرہ دلوچہ اپنے مول نہ کرو ذرا
ہوئے تیار جو کھان نوں رلکے بھائی سب
دو دو ہک خوان تے کھاون راضی ہو
کھانا کھاون بیٹھ کے ہوون ناہ حیران

Marfat.com

دو دو بھائی خوان تے بیٹھ گئے ہک جا
یوسف کیہا فکر وچ توں کیوں ہیں حیران
کہندا بھائی واسطے میں ہویا ہاں گمیون
چھے ہوندا او وچھوندا کھانڈا میرے ساتھ
یوسف کیہا ہتھ کو تیرا ایتھوں بچھڑا
کہندا میرا ماں تہیں دوجا کوئی نہیں
یوسف کیہا اوسدا کیہو جیہا ہویا حال
کیہا ایہ پاپیں نے جنگل اندر سانپ
اوتھاں آ سنایا کھادا اوہ نے ہک شیر
کرتا آن دکھایا ترسدا ہوناں لال
یوسف کیہا شوق دے جنہیں بھائی دا
ایہ گل کہہ کے کھان توں چھکیا اس پاس
غیرت دی بھائیاں چھڑایہ کوڑا حال
حیران ہو پچھیا اوہ رلکے کرن کلام
یوسف آ کہیا جاوو کرن کلام
یوسف کہیا اوسنوں کیوں ہویا ہیں ناراض
دل میرا ہے چاہندا پچھے وچھڑیاں نوں
یوسف کیہا اوس چلن دی دس تیاری
چھکیا رلکے دی کہیا اوس مکان
یوسف چھکیا بھائیاں توں اس جا
چھکیا آ سامنے رلکے آ سلام کیتا
پچھیا اس نے توں تاں سلامتی ہووے
روندا ہویا کہیا ایہ ظالماں
یوسف نوں چھکیا رلکے کیہا اسیں آ
یوسف چلن دی چھکیا اوس نے دس تیاری

غم دے وچھے پاپیں سا کلا پٹھے رہیا
تینوں بھائیاں چھڑ کیا ہیں ویہ پیاں
ہے غم یوسف واسطے ہو سبب تیں
ہوئی نہ میری دل ہے اندر میرے ہاتھ
ساتھ تیرے چوہ پٹھے کے اتھے کھانا کھا
ہکو ساسو مر گیا ایہ کل جان یقین
مہینوں اکھ سناؤں کی گذری اس نال
بھائی اس نوں لگئے ہور نہ کجھ سبب
یوسف نوں وچھ چنگلے اندر اک اوجاڑ
گھر ساڈے موجود ہے کرتہ اوہ والا
بھائی تینوں جان کے ساتھ میرے کہا
کہندا رلکے کھاوساں کل نہ ہووے اوس
اکھ نکمے شاوؤں کھاہ اساڈی نال
کہندا سچ پت رو کل نو اخیر ہویا ایہ کام
روندا ہتھ پاپیں ساس سن ایہ کلام
سچے بات پاپیں نے کیتا ایہ اظہار
پاکے وال خوبیں وچھے اریاں
سن سچے بات پاپیں نے دتا ایہ جواب
اکھیں وچوں رچیا خون جگر دا جان
دتا اوس مکان نے پاکے وچھیا
باہر کڈھے آہ لوں دل نہ رہیں جسم
یوسف دی نصیحت اسکے پچھے آوے
ہویا پتا تاں اکھ جان روشنے دا حال
رل نوں جا پاپیں نوں ہے فرمان خدا
مشورہ پیا آپاں سب کرے فرمان

تُوں چاچے یامین دے آگے بیٹھیں جا
یوسف دا فرزند ہیں جیہڑی کہیں زبان
بیٹھ گیا اوہ سامنے پاس یامین شتاب
کہدا توں فرزند ہیں تمام تیرا ہے کی
تیری مثل دیدار تے صورت ہے تجھ پر
یوسف دا ہیں پتہ ہاں سن سخن عزیز
ہے محبوب خدا تیرا یوسف نبی اللہ
سُنکے ایہ یامین تاں رو تا وُچھاں مار
یوسف بھائی ہاں سا ہیں کہیں اوہ ودا
یوسف دا یامین نے فقرہ کیہا تمام
سُنکے آکھیا مول نہ ہو تسیں ایہ ان
تیرے بھائی وچھڑے دا ہیں فرزند عزیز
چادر می اُتھے یامین نے لایا پہنے نال
ساتھ خوشی دے کپڑے اندر تاہ سما
سُنکے اوں پھر آکھیا یوسف دس عزیز
کہندا چل دکھاؤں یوسف ہنوں زود
خلوت اندر لے گیا سُنکے اُنسوں نال
پہنہ نال لگایا یوسف اُتھ شتابہ
یوسف کیہا یامین توں ہیں ناں کیہ تیں
ہنوں خوب پچھانوں تُوں میرے بھائی یامین
ہیں توں یا پھر پچھیا اُتھ کہ شناویں حال
کیہا یامین نے اکھیں رہیا نہ نور
تیرے وچھڑاں نے کیہ ہا اوہ نہ صبر
یوسف کہیا یامین دا آکھ سناویں حال
پچھیا یامین نے کہاں ہیں یوسف بابا آ

سے اوہ پچھے کوں ہیں تاں توں آکھیا
سُنکے اوتھوں دوڑ کے آیا اوس مکان
سُنکے دیکھ یامین نے کیہا ایہ خطاب
تیری صورت ویکھ کے ہویا جیو خوشی
سُنکے پاس یامین دے کرن لگا تفسیر
اوس صدیق خطاب ہے لوچ کریں تسخیر
ہے منجول خدا پیدا اوہ لوچ کریں نگاہ
آہ جگر تیں کڈھیا نالے کرے پوکار
ہاؤ ویہوں اوہ آیا منجل ویہاں ستمگار
میرے بھائی وڈے دا یوسف آہا نام
یوسف ہاں موجود ہے اندر ایس مکان
پچھیا تیرے پاس ہاں لوچ کریں تسخیر
خوشی ہاں ویچھ کے ہویا جیو خوشحال
گلچ ول کرکے خوشی پچھیا حال
چوتھم ولیسے وچھ سا پہلے یاسیں حیدا
کہندا اوہ پچھے ہے لوچ کریں تسخیر
ول تیرے وچھ سے پچھے کرے خوشحال
یوسف جیں مکان دے اندر سا خوشحال
گلچ ول کرکے خوشی پچھیا حال
یامین کیہا یوسف توں ہیں ناں کیہ تیں
میرے توں وچھڑا اوسدا ہے
مرقد تے تیرے بھائی مرے کہیں اوہ ودا
راضی کدی نہ ویکھیا رہیا اوہ دلگیر
کہندا تیرا اوستوں ہے بھائی درد کمال
ہیں میرا اول چاہوندا ہووال ناہ

Marfat.com

یوسف کیہا یا مین نوں رکھاں تینوں پاس
تہمت دیکے چوردی رکھاں اپنے کول
ایہ گل کرکے آئیا بھائیاں پاس شتاب
ہرگز نہ بچھانیاں انہاں یا مین بہرا
اندر خوشی یا مین ساکی میں کراں بیان
یعقوب غلام نوں کردا ایہ فرمان
کرو حسابیاں مل وا وہو پورے بھار
یوسف کیہا غلام نوں ہن ہک کم کریں
اوٹھاں اپر لدکے ہوئے اوہ تیار
ہک مصاحب سیکے یوسف کرکے تیار
آیا سا اوہ شام نہیں پکڑ اونہاں نوں جا
جس تے جام چورایا او ہو میرا چور
اوہ یوسف دے حکم نہیں ہویا تُرت اسوار
ساتھ آواز بلند دے نالے پاوے شور
اوتھائیں اسباب وچ ڈھونڈن لگے جام
وے جو کوئی آپ نہیں رلسی اوس انعام
میں ضامن ہاں اوسدا کہندا اوہ امراء
سارے سکے آکھدے بندی اساں قسم
اساں فرزند یعقوب دے چور ہوواں کسطور
اوس مصاحب آکھیا اُسدی کیا سزار
اوہ کہندے جس پاس نہیں نکلے آوے جام
جیوں جیوں فرمان سا کیہا اوس غلام
اوس زمانے وچہ سا یہ دستور تمام
جاری سی آہی رسم جیوں اندر شرع یعقوبیا
اونہوں مرکے قافلہ آیا مصر دے وچ

کیسے بہانے ساتھ میں ہوویں ناہ اوداس
بیہدانہ آکھیں آپناں ووے آکے پھول
صورت ویکھ یا مین دی دنگ ہوئی احباب
ساتھ خوشی دے ہوگیا دوجی شکل وٹا
بھائی تدوں یا مین نوں سکے ناہ پچھان
غلہ وہوانہاں نوں ہک ہک اونٹ پچھان
بہناں غلہ لے لیا جنہا سا در کار
اندر گون یا مین وے میرا جام دہوین
نکل جاں اوہ مصر تھیں آئے باہر وار
گیا جو ہے اج قافلہ مصروں ہوا سوار
ہک پیالہ لے گئے میرا اوہ چورا
اسدے پاچھوں پکڑناں ہرگز نا ہیں ہور
راہ وچوں اوہ پکڑکے جاؤ نائے بھار
سنیوں سارا قافلہ تیرا ساڈے چور
او ہو ساڈا چور ہے جس چورا یہ سام
غلہ بھار ہک اونٹ دا جو کوئی دیوے جام
جو کوئی بادشاہ دا مینوں دیوے آ
واقف اسیں نہ چور تھیں نہ اوہ جانا کم
اسیں امانت دار ہاں سمجھو کرکے غور
چور ہوئے جو جام دا مینوں دیو سزا
رکھ کرکے اونوں بادشاہ ہک سال غلام
اندر گون یا مین دے جالو گا یا جام
رکھ رہے آہے چور نوں اوہ ہک سال غلام
ایہ رواج نہ مصر دا ہا حسن محبوب
اس تہمت دا وچہ سن اوہ سانے دل رنجیہ

Marfat.com

یوسف کہندا اُنہاں نوں کیتا میں احسان
خوب طعام کھلایا دیچہ مکان سے جا
آکھیا اُنہاں اساں وچہ کوئی چور نہیں
اوہ ویلے می ساتھ سی کرے اپنے کلام
اوٹھ پیلاں تھمعون واڈ ٹھا اونہاں سب
یوسف کیہا انہاں نے اُتے نہیں گمان
پتائیاں کیہا اساں تے جو کجھ ہو سو ہو
ہک ہک کرکے انہاں دیکھے پھار تمام
بچھوں پیمانہ میں دا دیکھن لگے آخر
ہتھ پیالہ آیا جام دیچوں اسپا یا
آکھن سب یا مین نوں کیتا اپنے غضب
کہندے سب یا مین نوں اے کمبخت مزاج
کیہا اُنہاں یا مین نے بیتوں نہیں خبر
کہندے کسے نہ رکھیا تیرے پاچھ لیا
یوسف کیہا انہاں نوں ہو سچ نہیں خراب
وس بھائی ہو سکے ہیں ساڈی نہیں خطا
چھ بھائی گھیا ڑتے اس دا کھا لیا
یوسف کیہا اوسدا سارا کرو بیان
کہندے آہا قیمتی سی زر دا اک صنم
لیتھا آکھن اوسنے تاتے ذات دا
اکھیں نکلیں سا آوندا تھوڑا اوس نوں نظر
یوسف نوں نا ہیل لئے کیہا کہ اوں جا
یوسف اوہ چور ہیگے دتا کسے لوکا
یوسف ولوچیا دیکھ اُنہاں دا طور
یوسف کیہا اس پتاں دتا اے تو ڈر

بدلے اوس احسان دے میرا کرو تسیں
جڑتا حدیث نسانہ ہی کہتی ہو تحقیق
نوں اوہ پیا اس بات دے سننا کرن نہیں
ڈھونڈن لگے اونہاں دا جو اسپا سچا تخام
اس نہیں لبھا مول نہ چوری اُنہاں طلبیا
چور اُنہاں دیوچہ نہیں نا ہیں کوئی چوان
دیکھے لبھا اسپا یوں فرق نہ کہیو کوئی
ہتھ نہ ہرگز آیا اوہ یوسف دا جام
تلے وچوں جام نوں لوکاں لیتا لیا
ہو گئے خاموش سبھے یوں ناہ جواب
ہاروئے شاہ فتے دے پروانے ہوئے
ہتھوں ہتھوڑا شاہ دے ڈانہ تاں اتار
اندر سیر ہی گون دے وتا کس نے دتھر
ہو یا اساں معلوم ہے تیری اے خطا
بھائیاں اکھیا اوس نوں دتا اے جزا
اے ہے وچی ماں نہیں کیتا ایس نیا
اینجھیں چوری اوس بھی کیتی سی کیا
کیونکر چوری اوس نے کیتی ایس مکان
ساڈی مائی پاس سا ہندا وہ ہر دم
اوہ پرستش اوسدی کردا سے سدا
سجدے کردا وہ ہتھ نوں بیٹھا اکھیر دھر
لیتھا اگوں ہتھ اوہ چادر ہی لیا اُٹھا
پھیر نہ ہرگز ہتھ دا نگا کیتا ہتھ
آکھیاں حاکم بنیادی ہتھ نوں کرکے غور
تاتا اس دا ہتھ نوں سینے دل رکھے ضرور

Marfat.com

سٹ وتا اوہ توڑ کے پھیر نہ لیہا مول
یوسف کیہا تئیں ہو چور اتے ہوئے بد
تھر تھر دے وچ چور اچیا ہا اوس دا دم
کم تساڈا ہو گیا ظاہر ایہ تمام
جو کہندے تسیں ہو جانے او خدا
کیتا جو ہا میں نوں جا کے پیدا کرو
رکھے بھائی آکھدے سن اوں تھر تھر کنبن
جیہم اتے پیدا ہا میں وی سنی ہا اپ کلام
ہو یا اوہ پیدا پھیر ہے نالے بہت غریبت
ساڈے وچوں ہا سانوں کیہڑا ہوئی جا
سانوں نظری آوندا اوں صاحب احسان
یوسف کیہا ایس وچ سے ریہ پہلے
کر سال اسیں وچ مصر دے جیہڑا ہا کال
جیہڑے اس نے سنے سن کراں کوئی ہو
آپس اندر بھیجے رل مل کرن صلاح
جا چلیے اسیں یعقوب پاسے کوئی نہ بھیجے پاس
نالے ساڈا ہا پتا اسیں آکھ بہت بچان
یوسف تائیں اساں نے پیلاں کیتا کم
اللہ جوڑے اوس دا واراں کے کرتا تنگ
کر کے جنگ غریبتوں کریئے پکڑ حلال
قیدوں اسیں ہا میں نوں لیہ ال آج چھڑا
کیہا تدوں او ویل ہے کراں ہیں غلام
پھیر کیہا تسیں لگے ہیں وچہ جا بازار
پھیر کیہا والے لیہا جو ہے لشکر شاہ
اکھیا ہوا اپنے ہتھ وچہ لئی تلوار
ظاہر کیتا مول نہ اللہ دے قبول
دلے اندر نساں دے ہیگا بہت حسد
اندر چوری تسیں بھی اس نفس نا ہیں کم
لکیا رہیا خلق تھیں یوسف دا بد کام
یا ہے بہت بھوکھ دی یا نے ہوگ بچا
سنیاں جیڑوں یا میں نے دلوچہ راضی ہو
بنیوں اللہ پاک نے دتی بہت تمیز
از سے ویلے ہو دی اس دا کم تمام
نالے وڈی عمر دا ہو یا بہت ضعیف
پدل خطا یا میں دے سانوں دیہم سزا
بخشش نیڑی وا نہیں ہو ندا کجھ بچان
قید کرن میں اوسنوں جیہیں یا جے گناہ
یا جھوں اسیں غیر دا ہوون قید محال
ساں میں ظالم ہو ساں نالے پیا وچور
جا گا لازم ہے نہیں اسیں مرن صلاح
کر سان جیڑوں پیاں جا ہو ی ہو ہتا اوس
جاون یا جے یا ملن دے ساڈی کیہی شان
دھیا اوہ پیدا اوس دے ہو یا ایہ ستم
رکھے ساتھ غریبتے سب نچاواں جنگ
قبضہ کر کے مصر دا ملک خزانہ مال
مالک سارے مصر دے ہو یئے جنگ مچار
سنے وزیراں شاہ نوں ہور امیر تمام
کر سان فضل بازار نوں ہور نہیں درکار
بس اوہ لشکر مصر دا کر سان مار تیاہ
کہندا جا چھڑاؤ سان بھائی نوں للکار

چاہو تو ابھی بازار لوٹوں تمہیں لے تلوار
میں لشکر لوٹوں شاہی کر سماں مار گھماؤں
میرا چھپا بازو چال نصرت مثل آوازہ
ہو شال سامنے مصر چھپا نا کہ اسیں تمام
پوستہ اٹھ کے مجھ سا عربی سر لہ بان
ایہ عادت ہی انہاں دی غصہ وچ غصہ سیا
باہر تھوں لباس تھیں آون تن دیوار
جیونکہ سارا کم او ہو ندا ناہ تمام
کوئی او لاشہ تھیں دی ہتھ ہیگ چیا
سارا اسدے بدن تھیں غصہ ہو ندا دور
ساڈے بھائی جمع ہو چا غصے طرف بازار
جاں یوسف دے سامنے ہویا او کھڑا
کہندا تھوں بادشاہ میرا ایہ بیان
تاناں کر سماں تخت تھیں بکھ آواز تمام
مرسی خاتمہ مصر دی ہو کہیا غصہ
نعرہ ماریں اسطے ہر پاسے دوڑیا
او پر اسدی بیٹھ دے غصہ سر لوں چا
جاہ سر اتھ او س لے غصہ کیا تمام
چھڈوں نہ غصہ اپنا کرو اگر وا میاں
ٹرکا آنا کیتہ بڑا او ٹھا او س فی الحال
غصہ اپنے نوں لاوے اتھ او س دا کوال
اس لئے غصہ او سنوں ہندا ناں چوا چیا
بھائی جا جاں انہاں نے نعرہ سنیاں شاہ
اکھیں تھیں او سنوں سانوں دس کیہ
کیا ہو سکدا وڑیا ہے انہاں دا مقصود

قتل کرو بازاریوں پھڑ پھڑ لیے کھڑا
قتل رو ہتھ جو ہتھ وں کر سی خواہ مخواہ
پانچوں قتل نکیر سے منوں نہ بچا
پھڑ مصر دا بادشاہ کر سماں پکڑ تمام
جیہڑا اکھڑا سامنے اوہ کرسی ناں جان
کیہڑے ہو سکے دی ہمت سے والا انہاں دی
جیہڑے ہر ہر والے سے مدھلی خون بھال
اپنے ہر غصہ او سے ہر اوہ بدلا
اوہ یا سدی بیٹھ دے غصہ سے نہ کا
غصہ کر سے ہزار چیخ پکار ہو سے نہ
وڑے ہو دا آیا بادشاہ دے وچ دربار
غصہ ہو کے اکھیا او سنے یا مصری ہنا
جا ہی نوں یا میں ہتھوں کر سی ہلے آپ
جیہڑے نعرہ مصر چ تھیں تمام
اپنا شاہ دیکھ لیے تاناں دیہ پھڑ
چیخ پکار کیتی اے غصہ نوں پکار
اس نہیں غصہ او سدا ہو سی سچا فنا
تخت دے اندر او سنے لیا رہیا نام
کوئی نظر نہ آیا او ہدا دوست مہمان
اوہ او س مکان دے غصہ چ تھیں کمال
اپنے نوں بیٹھ ہی ہر جا کہیں آل
اپنے شاہ دیکھ لیے تاناں دیہ پھڑ
مڑ آئے بازار نہیں طرف کچہری شاہ
بیٹھ دل کیوں نہ آیا غصہ اسنے نشیب
مانوں تاہ مسلم ہے جا لیا رہیا

Marfat.com

پھر یوسف نوں آیا اوہ پر اُتہاں غصب
کہندا غصہ کھا پھکے سنوں اولاد یعقوب
اوہ پتہ تساں احسان میں کیتے جا جہ تسماں
بھائی نے چھڑاندے کیتا کم خراب
ہن سبھ میرے قتل نوں آئے ہو چالاک
تسیں ہوئے مغرور ہوسا کے اُپر توں
دل اندر ہوا کہ اے راتے جیہا ہور
یوسف اوتھوں اُٹھیا جدے اندر آؤ
اسچا تھیں نزدیک ہی اک مضبوط دُکان
لڑہ کھا کے ٹُک ٹُک ہوئی دُکان
کہندا تسیں تھا جاؤ ہاں سیاسیں قوی
دوئے جو ہیں تساڈے مرسل وچہ زمین
ناہ تاں تساں ساریاں حال ہوئے معلوم
دیکھ ہوئے آکھیا زور نہ چلے کو
اتھے ہر گز جاؤ ندا پیش نہ ساڈا زور
بس تدا اتھوں جاؤ ساں ہر گز تساں تاں
آوال کنعان میں حکم کرے جے باپ
یا میتوں کنعان نوں واللہ حکم کرے
جا کے تسیں یعقوب نوں ہو حال سُنا
سن کے ایس کلام نوں ہوئے سبھ حیران
چوری یا کسے پاپ دی تسیں کیتی اے تھے جا
پر لے اوسے جرم دے اوتھے ہویا قید
پچھیں خلقت مصر دی ایس اچنبھا حال
نعرہ مار یعقوب سے کیہا نوں پوکار
کہندے اسدی گردن نوں لیا اے چام

تھلس اندر اونہانوں کر کے چاد طلب
وچہ نساڈے حق میں کیتا کی معیوب
خاطر داری تساں دی کیتی بے تکرار
فیر کیتا میں اوسنوں زنداں وچہ قتاب
شاہ مصر تے مہربان کر ہیئے مار ہلاک
یا سنوں تساں نہ اُکھڑے بازو ہر گز موڑ
ناہیں وچہ جہانے کوئی صاحب زور
کہندا ویکھو زور ہے ایہ سب واوخا!
لٹ یوسف تے آپنی ماری اوس مکان
کجھ اُسدی تعمیر دا رہیا نہ نشان
خلقت جو ہے ربا دی کہندی ایس ہاکھوں
اس خاطر میں تساں نوں کہندا کچھ نہیں
خون اتے وچہ خاک دے ہو سب مغموم
اگے جا یعقوب دے حالت سب کہو
اتھے کم نہ آوندا صبر اتے کجھ شعور
تسیں جا ہو کنعان نوں ہوئے آکھو حال
حاضر ہو ساں آپکے جدوں ملاوے باپ
شہر مصر نوں چھڈ کے ٹُر دے نال ملے
چوری دا یا میں تے کیتی اے تھے جا
اگے جا یعقوب دے کیتا حال بیان
جام چور یا شاہ دا اندر گون لوکا
سال خلاصی ہوندی اس کجھ ناہ امید
پا پچھیں اس قافلہ جو آیا ہے نال
چوری دا یا میں تھیں کمی نوسی کار
واقف ایس نہ غیب دا تھیں جانی رب علام

Marfat.com

جا پچھیں جے مصر وچ تاں سبھ لوکاں دسّی
جہڑا آہا قافلہ دوجا ساڈے نال
سُنکے ایہ یعقوب پیا سکتی پیر کلام
اوپر غلہ تاں ہے آہی بہت نظر
اتھے بہت ضرور ہے کرنا صبر جمیل
شاید سانوں آوسن کٹھے ہوا اس وار
جبرائیل یعقوب نوں آکھیا آن دلاسا
کہیا جبرائیل نبی نوں کیں سوال
کہیا ملک الموت آکھیں میرا ہے ہک کام
لیکے حکم خدائیدا جبرائیل گیا
آیا ملک الموت جاں کرے یعقوب سوال
قبض یوسف دا روح نئیں کیتا کس مکان
کہیا اسدی جان وچ قبض نہ کیتی جاں
ملک آکھے ہو نال ہی ہویا اوس عطاء
کہیا پیر یعقوب نے دسیں اوہ مکان
ہن جے ڈھونڈیں ناں وچوں ملسی شہ عزیز
پہلاں سارا یعقوب نوں بہتا یوسف اتھم
غم اُسے دا ہے سانوں پھر نہ جاوے موڑ
یا فراق یا مین تھیں یوسف دا غم پھیر
بیٹیاں کہیا آیا وچوں یوسف یاد
جد تکسارے بیٹیاں توں ایہ نہ جاسی غم

ساڈا او تھے چلیا مول نہ کوئی وس
اونہاں نوں جا پچھ توں معلم ہوسی حال
کجھ خواہش نفس دی کیتا ہوسی کم
ایسے خاطر بہانے ونا توساں ضرر
آپے خدا اس کم دے اندر ہوگ وکیل
بہتاں نائیں جمع کریسی بہتر خدا
غم تے لوچ یعقوب نوں ٹکا بہتا داس
اکھاں تیرا حال ہیں اسدے جل جلال
میرا غم تے حال ہیں ایہ پیغام
اوہ بیٹھا غم یعقوب دا آکھ سنایا جا
وسیں وچوں پتر توں وچوں تسلی ہوئی
زندہ ہے یا مر گیا وچوں دیہ نشان
خوشی اتھے وچ ملک دے کوہ ہر وچوں
ہور کجھ اوہ علم نہیں وتا اوس خدا
کہیا وچوں سبھ دا ہے نہیں فرمان
وان کوئی یا نائی رہ گیا ایہ فراق خدا
ہمیشہ پھر یا مین واود جا ہور ستم
اوپر ہک فراق دے دوجا ہویا نزول
مڑکے تازہ ہویا آہا دوجی وار
جاون تھیں یا مین دے ہن آیک ہزار
روویں غماں دا سطے ہتھ نہ کوئی

Marfat.com

یوسف دے غم وچہ ہے کہندا گئی نظر
جبرائیل یعقوب نے بھیجیا پیر دا پیر
ہے فرمان خدائیدا اتینوں بعد سلام
عرض کیتی یعقوب نے سنتوں میرے رب
پیلاں میری موت نہ تھیں باخوشی دکھا
اوسی وقت جبرئیل نے آکھ سنایا آ
قسم منول اے ذات دی حمالی نال یقین
زندہ کرکے وہاں نوں وینداثربت ملاء
تیرے گھر وچ اکدن آ پیا کوئی فقیر
تیں اس روزہ دار نوں دتا نا نہ طعام
کیتی عرض یعقوب نے یارب بخش خطا
سکے وچہ کنعان دے کیہا یعقوب پیر
گھر میرے وچہ آ پئے کیا دے اوہ طعام
بعضے کہن یعقوب نوں اس نہیں ہویا غم
شہر خوارہ ہک اوسدا بچہ آ ہا خوب
اوس گھاٹیں وسے رو برو کیتا اوس حلال
اندر دل یعقوب دے رحم نہ مول پیا
جاں دتی یعقوب نوں جبرائیل خبر
فرزنداں نوں آکھ اجا کے کرو تلاش
اوپر رحمت پیر دے رکھو سب امید
کیہا ترنوں اولاد نے پاس نہیں میرے آ
ایہا منتوں تاں ڈھونڈناں ہیگی باتاں بچا
اسدی اندر تیرے مول نہ ہوسی خاک
کھادا جو کھپاڑنے مرت گئی وہا
عرض کیتی سبھنوں نے جاکے اگے باپ

پچھوں غم یاہین نے توڑی ایہ کمر
کیہا دلوچہ آپنے ایہ گل جان یقین
اگے غیر فراق دا مول نہ کریں کلام
کھڑا ہوں تھیں رہ گیا گئی نظر ہے سب
تیرے اگے عرض ہے میری پاک خدا
اوپر تیرے حال دے کیتا کرم خدا
جے نا ہوندا چیوندا یوسف آنے یاہین
ہیں از بایش صبر نوں کیتی پسر جدا
آہا روزہ دار اوہ بھکھا بہت ظہیر
اپنے خاطر تیں نے دتے رنج تمام
جو دنیا تے آپیا کون نہ بھلا آ
چوکوہے وچہ شہر دے روزہ دار فقیر
اندر ایہ کنعان دے اوں دتا اس عام
گائیں پاس یعقوب دے آہی خوب قسم
چھری پھیرے وچہ ہتھ دے ہکدن گیا یعقوب
دل وچہ اوس گمان دے ہویا رنج ملال
یوسف بدلے اوسدے کیتا رب جدا
یوسف اجے جیات ہے خطرہ مول نہ کر
یوسف آنے یاہین بھی ملے تانوں کاش
پوری کرے جے تانڈے دی رب امید
دو بھائی موجود ہیں وچہ مصر دے جاء
چھڑا ہے ہک مر گیا اوہ نہ ملنی آ
کیوں غم اندر اوسدے کرداہیں دل چاک
کتھوں اسدے خبر تدہ ویوے کوئی ایسا
والی تاہیں مصر دے ہک خط لکھ نوں آپا

Marfat.com

سن حضرت یعقوب نے رقعہ لکھیا خوب
اوہ سا ابراہیم دا جس خلیل خطاب
پچھے حمد خدائیدے سن توں میرا حال
سانوں غماندے ہو گئی پشت میری ہے خم
میرا دادا باپ ہے بزرگ اتے اکرام
دادا میرا اوہ سا نام خلیل خدا
اگ اندر نمرود نے جاں اوہ وٹا پاء
ذبح جاں اسمٰعیل نوں کرن لگا خلیل
باقی ہاں میں رہ گیا سُن توں میرا حال
پیٹا میرا اک سا یوسف نام عزیز
جنگل اندر لے گئے بھائی اسنوں نال
کھاوا اوہ بگھیاڑ نے کہندے اوہ تمام
بھائی چھوٹا اوہدا جدا نام یامین
بھائی اوسنوں لیگئے مول نہ آندا پھیر
شاہ مصر دا اوس نے ہاک چوریا پا جام
چوری اساں نہ آوندی نہ اسیں ہاں چور
جے چھڈ دیویں اوسنوں تیرا ہے احسان
جو کوئی لے فقیر دے پاسوں بُری دعا
میں سنیاں ہے تاں نے اوہ چالہ آپ
نیاں دی اولاد نے نا ذکر ایہ ستم
میں سنیاں توں بنک ہیں نا ایہ بہت کریم
چھڈیں جیہنوں پاسیں توں میرا ایس سوال
جو میرے دل وچ ہے اوہا جدوں زبان
کریں خلاصی پاسیں توں ہے میرا ایہ کام
لیکھ خط یعقوب دا ہوئے تیار تمام

پیٹا ہے اسحٰق دا ایہ بندہ پھیتو سپ
میری طرفوں تدنوں بہت سلام آداب
میں غم وچہ ہمیش ہاں کدی نہیں خوشحال
اوپر میری جان نے بہت پئے ہیں غم
راضی ہاں تقدیر دے اوہا اسیں ندا ہم
وچہ درگاہ خدائیدے صابر رہیا سدا
اوہ آتش گلزار دے کیتی آپ خدا
دتے بچہ بچایا اوس توں رب خلیل
اوپر میری جان دے ہے تہرت ہاں
اوہ کھاوا بگھیاڑ نے دل وچہ کریں نمیز
کرتہ آن وکھایا خون آلودہ نال
میرے دل غم اوس ڈریا جان مدام
میرے دلنوں اوس کھیں کچھ آکھی نہ لیں
کہندے اندر مصر دے کیتا اوس امیر
تیر کیتا اوس شاہ نے کہندے آ تمام
اوہ اساں ناحق دا کوئی کرے نہ زور
ناناں اللہ پاک دی ہیکی دڑی شان
اوس خطا دی اسنوں دیتا سب سزا
تسیں آپ لوکائیا کیتا ایہ پاپ
ناقل اللہ کے تھیں مول نہیں ہکدم
ساڈا ابھی اوہ رب ہے جاں رؤف رحیم
پھلاں پری ہویا تھیں ہن ایہ خیال
نال بھرا اوس نہیں ہوئی ایہ زیان
پھر سلام بھیجو سنے کیتا خط تمام
کہندا جا کے شاہ نوں میرا کہو سلام

Marfat.com

ہک ہک نے ہک اوٹنی ہوئے لئے کجھ وام ۔
جہاں اوہ پہنچا قافلہ پاس مصر دے جا ر
رل مل بھائی ہو گئے کٹھے یوسف پاس
خط دتا اوہ باپ دا جاں یوسف نوں آ
بھائیاں دیول دیکھ کے یوسف ہیچ جانا
کہیا یوسف نال سانساں جو مکر و غار
ہو گیا سب بھول کے ایہ نساں تھیں کام
یوسف اتے تخت تھیں بھائیاں پاس کیا
بھائیاں نے جاں ہے جا یوسف تائیں جا
یوسف نے اوہ کڈھ کے تا خط وکھال
چشم ہوئے اونہاں بھائیاں اوہ خط لیا چھان
زرد ہوئے رنگ سارے یاں کنبیں سب بدن
پھر ہویا لقصر بانوں یوسف کیہا کھلو
منکر سارے ہو گئے اسماں نہ کہیا ہول
نیویں منکر ہو سن عاصی روز نشور
اوس نامہ نوں ویکھ کے منکر ہو دل سب
حکم ہوئی پھر رب دا میرے ہیں گواہ
زمیاں تے اسمان بھی تالے لوح قلم

طرف مصر دی ٹر پئے رل مل اوہ تمام
ولیا اندر راہ دے نذوں پہوا آ ۔
ویکھے خط یعقوب دا آ ہے کھڑے اوتھاں
سر اوہ چم رکھ کے پڑھدا گوشہ جا
آکھن لگا انہاں نوں مول نہ کھاؤ غم
دو جا بھائی یاد نہیں کیتا پھیر جدا
سارے شامت اوسدی ہوئے خراب تمام
کول انہاندے بیٹھ کے کہندا اے سنا
بیٹا مصر دا خط ہک بھائیاں دتا سا
کہندا اس وچ لکھیا سب تساڈا حال
قالب اندر اونہاندے ہر گز رہی جان
ہوش انہاں زبان سی گنگی وچہ دہن
آکھو جو کجھ آکھناں من کی کشیے ہو
یوسف اساں نہ پچھیا ہر گز کسے سوال
جاں نامہ اعمال دے اوتھ انہاں حضور
ایہ احوال نہ اساں تے ہر گز کیتا رب
دنیا اندر آپنے فیئس ہوئے بد خواہ
ہتھ انہاں دے ہو بہر بھی یوسف ہور ہم

روئیداد ہفدہم برادران گانہ یوسف علیہ السلام است

یوسف پاس بلا وتا واک بہا لے سبا
سونپیا ہی وچہ ہتھ دے کہ سلائی لے
اوہ سلائی ہمارا وچہ اتے پیالے جا
اوہ سلائی جام لے جو ہم لکی جان
ایہ پیالہ سنہ اچنبھا کرا سوال
اونہاں کیہا کجھ نہ اساں ایہ نے ہے ہنر

یوسف دا وہ منگا بھے اگے دھر یا جا
بھائیاں تائیں آکھدا ویکھو ایہ کی ہے
اسدے وچوں نکلے باہر اک صدا
یوسف دے بھائیاں سنا ایہ بیان
آکھو تاں تساں دا اچنبھا ہا حال
کجھ اساڈا حال توں اسو چھ کی ہے ڈر

ایہ سلائی جام دے اوپر بارے جاں
یوسف اوسنوں سمجھ کے کیتا ایہ بیان
اس پیالہ وچ تینوں آئی ایہ صدا۔
راضی ہو نہ گھلیا ساتھ تساڈے باپ
پھر سلائی آپنی مائے اوپر جام
بہت نصیحت ناں نوں کیتی آکھی بات
ضائع ہوئے ایہ نہ واکھرا یوسف جان
کیتی عرض ہامن نے سنتوں عالی شاہ
کیوں نمراد بکھیڑے آ کھا لیا
مار سلائی اوس تے یوسف سنی ندا
بھائی تیرے جھوٹھ ہیں کردے ایہ کلام
سنکے ایس کلام نوں اوہ سر لیون جھوکا
یوسف کہندا انہاں نوں سنکے جام آواز
کتنے اکے انہاں نے روٹی پانی چار
مار طمانچہ اوسدا منہ کیتا پھر لال
پھر سلائی اوس نے بارہ چھوٹے ورا
کہندا ایہ سچ آکھدا لکے تینوں تمام
تدوں بہتے قتل کیتس سنوں لیا بچا
پھر سلائی مار کے یوسف کیتا کھوہ وچ پا۔
کھوہ لے اندر سنوں سٹا پیڑول
بھائی ایس کلام نوں سنکے ہو حیران
یوسف حکم خدا نوں سر کے ایہ چیہ
سیس انہاں نے جیہ دے نوں لہو اتارے
اکھیں وچ سٹا لکے پھر پانی چار
اکے یوسف اکھیں سنتوں ہو خبر اخبر

اس پیالہ وچ آواز سی باہر آئی ناں
ایس سنوں ناں سمجھدا اچھا کچھ کرے بیان
ساتھ پیالی دے نساں لے کیتا پہنچدا
نیس نتھ کچھ سمجھ سے آندا آکھ آپے
کہندا سی اس جام نے کیتا اے کلام
سلے نیس ہامن دے ہے حافظ آپے
نیس حفاظت الہی کردے رہے نیال
یوسف دا کجھ ایس نہ دتا سمجھیں حال تباہ
سنکے نوں اس جام نے نیس دتا دسا
ایہ پیالہ اکھیاں نیوں دیاں سنتا
لیندے ہیں بکھیڑ وا نال پیالے نام
اکھیں ایس کلام وچ ناہیں فرق ذرا
ایہ پیالہ نساں دا ظاہر کردا رانہ
پانی نیس روڑا پایا یوسف دا سا
اکھیاں ایہ سچ آکھدے پا سچے چھوڑ خیال
پاک پئمبر آواز سی آئی اس نہیں ناہ
ہن یوسف دے قتل دا لگے کرن کلام
ایہ پیالہ سچ دی دیسدا اخیر شمار
نساں یوسف دا بدلہ کھوہ لیا ہیں نال
پنجے دن روڑے دے پیا اوتے ڈول
ولوچہ اکھیں ہویا آنا ایہ کمال
قتل کریں ایہ پکڑ کے جو ہیں ساڈے ویر
کیتا بھائی آپنال اونہاں مار خوار
پھٹا رہی دی اساتوں اکھیں ملے سزا

جاں اوہ غائب ہوگیا ورو ہو یا پیر
جے ساری اولاد نوں کریں توں قتلام
شکے اس کلام نوں یوسف ہو یا بیتاب
یوسف دے سر تاج دے آہا اک نشان
اوہ نشانی اناں نے سر تے لئی پچھان
یوسف نے فرمایا ہاں فرزند یعقوب
اوپر میرے رہدا ہے احسان تمام
ایہ سن بھائی اٹھ کے پیریں پئے تمام
اوپر ساڈے فعل دے مول نہ کریں نظر
بخشش اسدی ویکھ کے کرنوں شکر خدا
یوسف دے اوہ چور سن سارے لاکلام
یوسف کہیا تساں نوں نہیں ملامت کو
خطا جو ظاہر آپنی کہی زبانوں آپ
یوسف جلدی اٹھ کے بلدا وار و وار
میری اگے رہندے ہوسی ناہ فریاد
باپ اندر اس درد دے اناں بیٹھا ہو
اللہ بخشنہار ہے بخشے تساں گناہ

ہن تابیں ہے اوسدا وچہ جگر دے پیر
جاں سنسی اس بات نوں ہوسی اوہ تمام
کیتا حکم چلا دنوں چھڈیں اناں شتاب
نالے سا یعقوب دے سر تے اوہ عیان
توں یوسف ہیں آکھدے ایس رہے انجان
بھائی سکا یامین بھی ہے میرا محبوب
ہاں میں پت یعقوب دا یوسف میرا نام
بھلا نہ تیرا اساں نے کیتا لاکلام
ہن توں ساڈے حال تے نظر کرمدی کر
ساڈے ذمے مول نوں تہمت ناہ لگا
اوپر کرنے اپنے سن حیران تمام
جو ہے وچہ تقدیر دے اوڑک رہندا ہو
میرے تے وچہ نسانے ہو یا توں ملاپ
پینہ نال لگا وندا کرکے بہت پیار
شرم نہ کریو ذرا بھی ہو ہمیشہ شاد
جتنا ہے اوہ روپیا ہور نہ روپیا کو
خبر کہو جا باپ نوں کرے نہ حال تباہ

منظوم مصنف

دنیا اندر رہت ہیں رسے پنج انسان
دوجا عم فرزند دے روپیا بہت یعقوب
تیجا عم وچہ باپ دے حضرت یوسف جان
چوتھا بنی کریم نے پانی جدوں وفات
حضرت زین العابدین ہنجواں کریں بیان
حضرت زین العابدین ہوندے ہوئے نڈھال

پہلاں آدم روپیا ترے سے برساں جان
رہتا چالی سال سا اللہ دا محبوب
نالے اندر فید دے روپیا باجھ بیان
رون باجھوں فاطمہ ہو نہ کہنی بات
اکھیں ڈٹھا کربلا دا اوسنے حال عیان
یاد آوے جاں کربلا والا سارا حال

بیان آمدن یعقوب علیہ الصلوٰۃ والسلام بہ طرف مصر

Marfat.com

یوسف لکھیا پاپ دے خط دا حسرت جواب
ہک ہک گھوڑا بھائیاں ہو لیا اس کمال
کُرتہ دتا آپتاں یوسف ہک لیا
پاہیم پرانے کُرتیوں ہور نہ کجھ ارسال
خبر کریا پاپ نوں ہن کجھ کرے نہ دیر
اس کرتے دی بوچھ سی اپے تاثیر بھرا
جال نمرود خلیل نوں دتا آتش پا
آہا اوہ بہشت دھیں کُرتہ کریں نظیر
اوس دتا یعقوب نوں کُرتہ اوہ لیا
تا یوسف نوں کسے دی لگے ناہ نظر
اوہ وانگوں تعویذ سا یوسف پاس مدام
جاہ اندر کھوہ سٹیا کسے نہ جاتا حال
اوہ قمیض یعقوب نوں یوسف بھیجی پھیر
اُٹھ لیوا آپنے کرتہ ہتھ لیا
کرتہ پاک یعقوب نے خون آلودہ جان
اوس کرتے تھیں اوس نوں پیدا ہویا غم
جا کہاں میں باپ نوں یوسف زندہ ہی
میں کیتا غمناک سا میں جا خوشی کراں
کرتہ لیکے مصر تھیں ہویا اوہ روان
غم تھیں یعنی یعقوب نوں کیتا پاسرور
دوہم روایت لکھیا کرتہ پاک غلام
جیہدم گھر یعقوب دے پیدا ہویا پاپین
دودھ پاون واسطے لونڈی پاک یعقوب
شبر خوارہ پاک دا سدا لڑکا آپ پاس
اوہ لڑکا یعقوب نے وچیا اُسدا جان

بھائیاں تاہیں آکھدا لیکے ٹر وشتاب
مول نہ خاطر پاپ دی کیتا کجھ ارسال
کہندا منہ تے پاپ دے جا کے دیہو پا
یوسف طرف یعقوب دی کیتا کریں خیال
گئی بنیائی اوسدی اللہ دیوے پھیر
ہوندی سی بیمار نوں اکھیں جان شفا
کرتہ اوہ خلیل نوں بھیجیا تدوں خدا
اوس حضرت اسحٰق نوں دتا اوہ حریر
یوسف دے گل اوسنے دتا اوہ پوا
پاپ پاسی اسواسطے غور دل اندر کر
بھائیاں نوں تعویذ دی ناہ سی خبر تمام
یوسف دے گلوچہ سا کرتہ اوہ مقبول
کہندا منہ تے پاپ دے پاؤ کرو نہ دیر
کہندا میں جا پاپ دے پاس منہ تے پا
پہلاں سی میں لیکیا پچھے ہویا عیان
ہن بھی ہتھوں میریوں خوشی ہووے بیکرم
ہن میں باپ یعقوب نوں جا کراں خوشی
خبر خوشی دی جا کے میں جا کراں بیان
ننگا سر تے پیر تھیں آیا ول کنعان
جو دل اندر رنج سا ہو گیا بہتا دور
پاس بنی یعقوب دے سنیوں ایہ کلام
پاون آ گئی مرکئی جو سی صاحبدین
کیتی تدوں خبر پرسی اللہ نے محبوب
رکھدی اوہ کنیز سی اس لڑکیدی آس
سارا دودھ پائین تاں بچی اوہ عیان

Marfat.com

کہتی اوس کنیز نے آ ہی تروں دعا
دلی ہاتف عجب سے اُسنوں ایہ ندا
جو ہے سب اولاد تھیں اسنوں پوتے عزیز
اس لونڈی کی شے پت دا ؟ ہا نام البشیر
پوسف اوہ خرید یا تاجر پاسوں پھیر
چال پوسف وچہ مصر نے ہویا شاہ عظیم
پوسف نام بچھائیاں ہے ایہ اوہ غلام
اس ایہ کرتہ بھیجیا پوسف ہتھ بشیر
بھیجیا ہتھ بشیر نے کرتہ پوسے پاس
ٹریا آ تا مصر تھیں جد ہم چاں بشیر
حکم کریں تاج ہیں اس کرتے دی بو
پیلاں کرتہ نہ چاں تھیں خوشی کراں میں جا
کرتے تائیں لگ کے واؤ گئی اس پاس
میرے غم نے سچ بھی سانے ہو گئے دور
ہو گیا اس واؤ تھیں مغز معطر چاں
واؤ گئی یعقوب نے لے کرتے دی بو
ٹری اولاد یعقوب دی مصر وچ کنعان
چاں نزدیک کنعان دے پہنچا جا بشیر
کپڑے نال یعقوب دے ہدی ہاں لیا
اس تھیں گھر یعقوب دا اپنا جدا جا بشیر
اس عورت نے آکھیا کی ہے تیرا کام
اوہ تاں کیں بیمار ہے مول نہ کردا بات
کہیا فیر بشیر ایہ تو قصہ کریں دراز
عورت اوتھوں اٹھ کھڑی ہک دروازہ مار
باپ تیرا وعدہ ہوندا نہیں خلاف

تاں فرزند یعقوب تھیں رہا کریں خدا
وچہ درگاہ خدا ئیدی ہو گئی قبول دعا
غائب اس تھیں تھیں نہیں کراں اوہ پیاری چیز
دیکھا جو یعقوب نے دلوچہ کریں نظیر
پوسف دلوچہ خدمتے سا اوہ مرد دلیر
پوسف پاس بشیر جا رہندا جان قدیم
دیکھا سا یعقوب نے جنوں لیکے دام
اگے باپ یعقوب دے دل وچہ کرن بیر
آ ہی ماں بشیر دی پاس یعقوب اداس
عرض کیتی ایہ واؤ نے اگے ربا خیر
بھجا وال یعقوب نے ذرہ دیر نہ ہو
حکم ہویا یعقوب نوں جلد ہی خبر سنا
کندا اوہ اولاد نوں میلوں ہوئی اس
خوشبو میرا ہودی اندر پر اس نور
اوہ چالی ورس نے آ اتھے پہچان
دسو اتے غم اوس دا ہو گیا ہک سو
اولاں ساتھ بشیر بھی مصر وچ ہویا وان
کھوہ ہک باہر شہر تھیں آ ہا سن تقریر
کھوہ اوپر ہی دھوندی اوہ عورت ایجا
رہندا اکس مکان ہے اوہ یعقوب ہمیشہ
کیوں اتھوں ہیں ڈھونڈدا تیرا کی ہے نام
فکر اتے غم اوسنوں رہی نیک و ذات
ہیں یوسف دا اوس نے لیکے آیا راز
منہ کر کے آسمان ول کہندی اوہ پکار
ساتھ میرے تیں وعدہ کیتا آ ہا صاف

سنکے اسدی بات نوں ہویا بشیر حیران
عورت کولوں پچھدا مینوں دے بیان

اس عورت نے آپنا قصہ کہیا تمام
میرا پت یعقوب نبی دا کیتا گیا نام

کہیا اپ بشیر نے آکھیں حال تمام
تیرے اس فرزند دا کی کجھ آکھا نام

کہندی میرے پت دا آکھا نام بشیر
دل دا دکھ دوچند ہویا کر تنہ بھیر

تیرا پت بشیر میں مائی مینوں مل
میرا بھی ہے وڈا پیارا تیرے تاں دل

ایہ سنکے اوہ دوڑدی اوتھوں واہو دا
سینہ نال لگا سنکے رونا دی اتھے ساہ

آئی ول یعقوب دے فرزند بشیر
جس جاگہ یعقوب سا بیٹھا حال فقیر

کرتہ اسدے منہ تے اس نے دتا پا
روشن ہویاں اکھیاں سب غم گیا وہا

تازہ ہویا جسم بھی زندہ ہویا دل
کہندا چلو مصر نوں یوسف تائیں مل

یوسف دی ایتھوں تے حالت کجھ سب
کیجے ارداوین ہے مینوں دسن جیہب

کہندا اسداوین ہے جو ہے دین اسلام
جو ہے حکم خدا ئیدا اس نے رہے مدام

کہیا سا یعقوب نے پاس بلا اولاد
میں کہیا سا تسانوں دل وچہ رکھیو یاد

تسا نہیں معلوم ہے ہویا فضل خدا
فرزنداں ہتھ جوڑ کے عرض کیتی ایہ آ

ساڈے ہتھوں اک خطا جو ساتھوں ہو گئی اسد
خطا جو ساتھوں ہو گئی اسد اسانوں غم

اوہو بخشنہار ہے بخشے سبب خطا
او ہو بخشنہار ہے بخشے سبب خطا

خطا جو ہوئے تساں تیں بخشو رب خطا
خطا جو ہوئے تساں تیں بخشو رب خطا

جان منہ اوہ پائیا ہویا ترخت بصیر
جان منہ اوہ پائیا ہویا ترخت بصیر

چلاوں تیں ساد پچیا میں ناں او غلام
چلاوں تیں ساد پچیا میں ناں او غلام

ہویا سن یعقوب سا غم دے وچہ اسیر
ہویا سن یعقوب سا غم دے وچہ اسیر

حالت ہوئی معاصم سب حال او دے پچھیا سارا
سب تیری او لاندی میوں ہوا ہیں ہی

گھوڑا ہار ہر واسطے دلچہ کریں قیاس
گھوڑا ہار ہر واسطے دلچہ کریں قیاس

طعنہ دیون ناکری جو ہین قوم ناپاک
طعنہ دیون ناکری جو ہین قوم ناپاک

آیو اندر مصر دے سبھ سانے اسوار
آیو اندر مصر دے سبھ سانے اسوار

Marfat.com

اٹھویں جب ہم آئے سن قبروں موسن پاک
ہوگ جڑاؤ انہاندا تریں اسباب تمام
قیمت دار لباس بھی اُس تے حاضر ہو
موسن پا لباس بھی اوہ ہوسن چلدا سوار
قوم نصاری ویکھ کے ہور جوس ہو وے
مومن وانگ کفار نے ہوسن ناہ حقیر
کر یعقوب نیاریاں ہو یا حیرت نیار
یوسف نے اوہ اونٹ سبھی کھلے آنہاں پاس
رسے بہشتوں اوٹھنی جبرائیل لیا
آہے ساتے چار سو مرد لتے ہو زن
چڑھے آیا مصر جاں پہلاں گیا بشیر
آکر یا یعقوب نوں یوسف نے جیان
نالے استقبال نوں گئے وزیر تمام
طلیا جا یعقوب نوں گھوڑا لکھ ہزار
اوہ اگے یعقوب نے سجدہ کرے جا
کہندے ہو شاہ مصر دا لشکر ایہ تمام
لشکر تائیں ویکھ کے دل وچ رہیا ڈنگ
اسجا طلے یعقوب نوں ڈیہے ہور اسوار
اینہاں سبھی یعقوب نوں سجدہ کیتا جا
امیں یوسف دی حیرتاں کہندے اوہ ہم
ساتھ تعجب ہس کے ہو یا شکر گذار
نور فرشتگ جان اوس تیں اکے کیتا طے
یک سمار دی جگ لگی ہر چنتر تے سی
اندر اوتھاں سمار یاں سی یک بہت عجیب
کئی ہزاراں اوسدے ازدی کٹھے سے تمام

اڈن والے آوسن کھڑے بہت چالاک
ساتھ فرشتے ہوسن پاک پاک جوین غلام
موسن ہوون شاد جے تا غم ویکھے کوء
اس جاگہ نہیں جاوسن عزت نال وقار
باہر آئے مصر تاہیں ویکھ انہاندے دوو
طعنہ دیون موسناں تانیں اوہ شریر
اوہ پرا ٹھاں کر لئی سب اولاد سوار
تاں اوہ اندر راہ نے ہوون ناہ اُداس
اُس اوپر یعقوب سا ہو اسوار گیا
کُرسے جا ئے مصر لوں اپنا چھڈ وطن
خبر سنائی جائیکے یوسف پاس امیر
ظاہر استقبال دی کرناون روان
کہندے آیا مصر لوں نبی علیہ السلام
عربی گھوڑے اوہ سبھی سلتے عربی اسوار
نبی کہیا ایہ کون ہیں دیہو خبر سنا ر
تیرے استقبال نوں آئے ہین ایہ عام
آکے رل یعقوب نیں پال اوہ پاک فرشتگ
روحی سارے اوہ سبھی گھوڑا لکھ ہزار
کہندا اوتھاں کون ہے جانا ں کیہڑ ہے وا
اوون دل اندر آپنے کرین نہ کوئی غم
سجدہ کیتا رب نوں جو ہے بخشنہار
کئی ہزاراں آوندے ویکھی خبر ہے
اندر اوتھاں سمار یاں یک یک لونڈی ہی
اوتھاں اکے ناکدی وہ ہی جوان غریب
ہر ہار دے ہر رنگ دے پہنے لباس تمام

ہر ہر سے گل طوق بھی سر تے سا پک تاج
ہور امیر وزیر بھی روشن عقل قیاس
منے اولاد یعقوب جان اوہ ڈٹھم سب
یوسف نوں ایہ رہنے دتا جاہ و جلال
ایہ عماری کون ہے کیہے یعقوبیہ ناگاہ
اتر ہتی زمین تے پاس زلیخا آہ
جا حضرت یعقوب نوں بی بی کرو سلام
رستہ ہور یعقوب جاں تھوڑا کیتا طے
آئے طرف یعقوب دے بزرگاں دا تھیں
پاکے پاکے سوار سبھ پاکے جاں غلام
موہیاں وانگوں چکدا آتا سب دا رنگ
اندر اوہناں دا نکلیا سی دو پسر جوان
ڈٹھا جدوں یعقوب کیتا ایہ سوال
کہندے او دونویں ایہ ہیں یوسف دے فرزند
چھوٹا ہے جو اوس ہتھیں ہتھ اسدا تمام
ایہ شفاعت واسطے آئے تیرے پاس
حکم کیتا تیں اوسنوں صول نہ ویں خواب
اتر مشائخ شہر دا کیتا سبھ نزدیک
دائے اگے جاں گئے یوسف دے فرزند
چھیراں اوپر جاں گئے یوسف دا محل
کیہ ہے او جا دیکھنا ہویا ہے شاہ
دو طرفیں اوپر کھڑے جاں ہو گئے بیشمار
ہور نچار یا لما چوڑا ہتھ اسدے نال
جاں اوہ گئے مصر دے سارے گئے فریب
ہویا امیر وزیر بھی جو کی وچہ مصر دا سار

نظری آون بادشاہ کرنے والے راج
آہے ہر ہر رنگ دے گرنے پہنے لباس
ویکھ ہوئی حیران سی ایہ سامان عجیب
اوتھاں سول نہ ویکھیا اندر خواب خیال
کہن زلیخا پہنے بیگم حالی شاہ
اوہ حضرت یعقوب دی پیریں لگی جا
دے جواب سلام دا ہور نمار تمام
نجبر چہل ہزار دے بلکہ بارہ بزرگ ہے
نوں جا مصر دے سرال دے کیتی کرن قیاس
کہ تسیں بکہ سوار تھے آہے اوہ تمام
ویکھو جواہر جنہاں نوں ہور ہن سب دا بکھ
ویکھ جواہر اوہناں دا آتا جسم نہان
کہندے ایہ فرزند ہیں دونویں ماہ جمال
ناں فرائیں ڈتے دا سن نوں قدر بلند
ہیں مشائخ مصر دے اوہناں ساتھ تمام
یوسف پاک خطا سی کیتی کرن قیاس
ہویا ہے جو واسطے اندر دوہاں جہاں
اسکے جا یعقوب دے سجدے وچہ پئے
کیتا دوہاں سلام جاں دل ہویا خورسند
منہ سر اتے چکم دے لاتے سینے نال
کہ یوسف دا آسماں تھیں ہے بیشی اعتبار
ہر پاسا تھ کیا چنگا دستہ ہو طیار
آئیاں شہر دے پاس ہیں ظاہر استقبال
ساتھ جمل آیا یوسف بناک نقیب
ہویا تماشے واسطے خلقت کیتی ہزار

عجب طرح دا ہو ئیا سا دو تھے سامان
طرف زمین ساو یکھدا اُسیو قت اسمان

شان عجائب شوق نہین چھوڑا تے جُتے
سا تھے باہر مصر تہین ہوئے جا کھڑے

باہر استقبال نوں یوسف گیا جو آپ
اُس یوسف دی شان تے نظر جو کیتی باپ

پچھن لگا کون ہے آ ئیا ہوا سوار
جسدے گرد خلق وا آ ہے نا دشمار

کہندے یوسف آ ئیا نالے اوس وزیر
حاضر اسدے ساتھ ہین سب صغیر و کبیر

یوسف اوپر باپ دی جسدم پئی نگاہ
خلقت دا نبوہ تہین تنگ ہوئی سب راہ

لوکان نا ئیں آکھدا یہ یعقوب کلام
ساتھ یوسف دے کون ہوا کھو حال تمام

اونہاں کیہا اسین ہاں تیرے سب غلام
یوسف سب سا تھ ہاں ساڈے اسین تمام

کہندا یوسف اُنہان دل کرکے اک نظر
کتنے ہیں آزاد ہو جا ہو سارے گھر

ہوئی باپ دی زیارتن حاصل نصیب
ہو گئے نالے رہے حبیب

منقولہ مصنف

ایہو حالت ہووسی وچہ حشر دے روز
نور نبیدا اوس جا ہووسی جدون فروز

ہووسی گرد خلق سبے کیہتے پیش
ساتھ گناہاں خلق دے ہوون گ دل ریش

حکم خدا دا ہووسی کیوں تیر ہو کھڑے
آکھن سب گناہ نہیں سڑاں پیر پھڑے

اللہ تیرے اسین ہاں بانہے اتے غلام
امت پاک رسول دی جو ہے نبی کرام

خطا ساڈی بخشدے توں ہیں رب غفار
دوزخ نہیں آزاد کر سانوں ہو کر تار

اکہ دوزخ نہیں اسانوں رہا کر آزاد
صدقہ پاک رسول دے کر سانوں دل شاد

دسے ویلے حکم دیہ کر سی رب جلیل
بخشدتا ہیں قسا خوں کر سان تاہ ذلیل

ہوئی شفاعت بیندی خاطر تساں قبول
وچہ بہشتاں آپناں جا گے کر تو ں

رجوع بقصہ

یوسف اوپر باپ دے جسدم گئی نظر
پیر پیادہ ہو ئیا فکر دے وچہ کر

یوسف بھی پھر گھوڑیوں آیا ہیٹھ شتاب
پیر پیادہ ہو گئے ہور جو سی احباب

پیر پیادہ ہو ئیا یوسف جدوں امیر
اُتر پئے زمین تے سب صغیر و کبیر

چھ چالی برس دے بعد سے ہو ہم
خوشی ہو یا دل دے نا ندر ہو یا سی غم

کر کے یاد غدائیدی روندے ہو نڈ نال
خلق ہوئی غمناک سی ویکھ انہا ندا حال

Marfat.com

خوش آیا یعقوب نوں ہو گیا بیتاب
ہوش آئی ناں باپ نوں یوسف کری خطاب
آخر داخل مصر دے اندر ہوئے جاء
یوسف اگے باپ نے کہیا حال تمام
کہیا ایہ یعقوب نے اوہ بھی حال سناء
یوسف کہیا جو ہوونا ں سا اوہ ہو گیا
ہن مین ساتھ آرام ہاں دلوچہ ہی سرور
ہن نہ ہرگز پچھرنوں حالت گذری جو
گذر گیا اوہ وقت جو سول نہ کرنوں یاد
کہیا ایہ یعقوب نے میرے نور العین
اوپر تخت یعقوب نوں دیندا آیا ہا
یوسف اگے ساریاں کیتا تدوں سجود
یوسف اگے اوہدا کیتا اتھاں سجود
وچہ شریعت انہاں دی سول نہ آیا ڈور
سجدہ کر کے آکھدے ساری ہو خوشحال
یوسف کہیا باپ نوں میں کہندا تھا خواب
پوری کیتی رب نے میری ایہ امید
بھائیاں دے اس ظلم دا ذکر نہ کیتا کر
ایہ بھی اللہ پاک دا ہویا ہے احسان
ملک مصر دا رب کیتا پھیر عطاء
سب فرزند یعقوب دے اگے کران سوال
یوسف آکھیا آکھ توں بخشے ساں خطا
باپ یوسف نوں آکھیا اول تمیں پھر آ
ہویا اتھاں نہیں کھل سکے بخشیں اوہ تمام
بخشدا مین اللہ اں نوں میرے ہن گواہ

اوپر اسدے چھڑکدا یوسف عطر گلاب
چلو جلدی مصر نوں دیر نہ کرو شتاب
اندر پا مکان دے ڈیرا کرو آ کر
اندر خلوت بیٹھ کے تاں کوئی سنے نہ نام
بھائیاں نہ ہر ہک جو کیتا جو رو جفا
یاد نہ کرنوں اوہناں کیتا فضل خدا
کلفت جو دلوچہ سی ساری ہوئی دور
تینوں رب ملائیا ہن کجھ یاد نہ آوے
اللہ نے برباد کر کیتا پھیر آباد
تینوں سینہ لا لیکے ہن آئی سے چین
ناں ادب اولادنوں جمع کری ہکبار
سب اولاد یعقوب دی وچھیں ہو خوشنود
ایہ نہ کیتا مجھ کے یوسف ہے محجوب
سجدہ جا تعظیم نہ پیش کرے چوپیں پار
تیرے اوپر فضل ہے کیتا جل جلال
اسدی ایہ تعبیر ہے کر کے ویکھ حساب
تیہ دوں جا چھڈایا جاں ہے آ تیہ
سن شعر سنڑے ہوش حواس اوہ ظاہر ہو
آندا پٹ کنعان تھیں تا مصر مکان
شکر اسدے احسان دا ہویا انہیں ادا
روز وچہ پاس یعقوب دے گئے کران سوال
کریں شفا سخت اسانوں ہے یوسف پاس دا
جو کچھ تیرا جیا بھائیاں کیتا جو ظلم و ستم
یوسف سن یعقوب آکھن ایہ کلام
سچ فرشتہ بھیجیا مالک آپ اللہ

میں اونہانوں بخشیا نالے بخشے رب
یوسف تائیں باپ نے پھیر کیتا فرمان
ذکر عبادت واسطے کر دے جلد تیار
یوسف ہن اسبات نوں کیتا ترت قبول
یوسف کیتا حکم اے جلدی سد معمار
تھوڑے عرصہ ہویا اوہ مکان تیار
اک اک بہ بہائی واسطے بک بک چدا مکان
ہر ہر تائیں ویونڈا جدا مکان بنا
یوسف تے یامین سی اہ دو توین بک چار
اندر شہر بناونڈا رہیا رنگ رنگ مکان
جاندی پاس یعقوب دے روز آہی اولاد
آپ زلیخا پرہن نوں جاندی آہی نت
وچہ مصر دیاں عورتاں ہوئے دوئے فقیہ
وچہ مصر یعقوب جاں رہیا چالی سال
باراں پت یعقوب دے آہی خاص اولاد
بنیامیں وچہ روایتاں ایہ بھی لکھیا ہیں
اتھوں تک حیات وا آ سارا حال
دنیا وچہ کسے نوں نہیں ثبات بقا
اندر موت نہ فرق ہے بیک ہوئے یا بیہ
آپا ایس مکان جو ہک دن جاوے گا
بھاویں ہوئے بی کوٹلے بھاویں دل

راضی ہاں میں اونہاں نہیں غصہ نہیں غضب
میری خاطر مصر نہیں باہر بک مکان
کراں عبادت بدی او ٹھے لیل و نہار
نال نہ ہووے یعقوب نال دلدیوچہ ملول
باہر مصروں شہر بک جلدی کر و تیار
خبر ہوئی یعقوب نوں اسوچیا پھر و قرار
یوسف نے بلوایا آ ما لی شاں
یا جہوں بک پائین رہے او وا اس ساتھ رہیا
ایہ سبی بک مکان وچہ ہوئے نا وچدا
شہر یوسف دا اوسنوں کہندا سب جہان
حکم چہاں وے وسطے ول نہیں ہوکر شاد
پڑھدے پاس یعقوب دے کم تو جہ چت
ہور نہ سبی وچہ مصر دے اسدی تدوں شبیہ
کوئی وہم خیال نہ رہندا سا خوش حال۔
باراں باراں بکدی ہوئی پھیر اولاد
بعد وفات یعقوب دے ہوئے سب نبی
آکھ سنا واں موتہ دا وچہ کتابیاں بہال
پیئے آب حیات جان تاں بھی ہوگ فنا
دنیا تے کوئی مول نہ رہسی نیک اید
حشر دیہاڑے آپنا ان کیتا پاوے گا
موت وچہ بھاردی کیسے نوں چھڈ گئی

بیان وفات حضرت یعقوب علیہ السلام

یکمان پاس یعقوب دے آئیا جبرائیل
جو خواہش دلوچہ سبی پوری ہوئی تمام
تین اوہ اندر مصر دے ڈٹھا شاہ عزیز
کہندا تینوں حکم ہے کر دا رب جلیل
اندر مصر بلائیا یوسف رب علام
سب دکھائی رب نے تینوں اسمین چیز

Marfat.com

ہمن تولوں لیس سکان تہیں پاوین ٹال کنعان
ہے ایہ قہم قرحون دا جائی مصر سکان
پچھ دانسے دی قبر دی جانہ بارت کر
یوسف پاس ایہا خبر دا کرسے یعقوب بیان
قبض ہوئی کنعانے اندر میری روح
ایہ سُن یوسف بات تہیں روتا زار و زار
یوسف تائیں آکھیا اُسو پیلے یعقوب
دل تہیں اللہ پاک دے منیں قول فرمان
یوسف ساتھ یعقوب دے مصروں کر ہے خروج
باہر جان اوہ مصر دا تہیں آسے ہو ہا ہم
اکھاں دل کنعان دے رخصت ہو گیا
سبکتے وچوں راہ ہے رخصت ہوئے ہاتھ
سبھناں تائیں تسلیاں دیندا نال پیار
قبر اسحٰق خلیل دی اوپر چلدے گیا
اندر خواب یعقوب نوں آیا نظر خلیل
کہندے ایہ یعقوب نوں تیری سماں آ پہنچا
خوابوں اٹھ یعقوب ناں ہے اسواری چھوڑ
جاکے یوسف پاس نوں دیویں ایہ پیغام
دنیا نوں چھڈ ہو ٹیا واصل نام خدا
جو کچھ کہیا یعقوب نے کیتا اوس قبول
قبر اں اندر کچھ اسے دا وقت نہ جانیا ہم
کی کہ فضل الہٰی دی اوسنے کیتی مکڑا
اسنوں کہیا یعقوب نے منیوں خبر سنا
اس کہیا کہ رہیو وا بندہ ہیہ نہ ہوسی ہم
اکھیں کہیا یعقوب نے اسدا کی ہے نام

چھڈ چاویں ہن آپناں مصروں چلدے کنعان
ایس جگہ وچہ رہن نہیں تیرا ہوگا نہ زبان
عمر تیری ہن ہو گئی ایہ کل دلو چہ دو صد
جاواں میں ہن وطن نوں طرف شہر کنعان
در جدریہ ہیشتہ دسے کری بہت فتوح
روپا یوسف اینناں سن کے کیتا قرار
ایہ نصیحت یاد کر سُن میرے مجبوبا
ایہ کل کہہ کے تر پیا چلدی دل کنعان
دوڑاں کرن نوں چلیا یعقوب ساتھ خروج
مشورے لئے یعقوب سنے جا کر وگھر سم
فرزنداں تہیں آپنے کوہ سا تھ لیا
روندی سب اولاد سی نالے خلقت ماتم
سوپنے دین حفیظ نوں بڑ پا ہو اسوار
پیچھے سر اسے نیز دے نیندا نیندا آکھیں دیچہ آو
نالے باپ اسحٰق بھی تا کیا اسمٰعیل
ہُن تیرا ہے آون دا وقت آیا نزدیک
کہندا اجی او ٹھگی مٹھ مصر سے دل موڑ
دنیا چھڈ یعقوب سنے کیتا اوس آرام
چھڈ دتی اس او ٹھگنی سخن ایہو سمجھا
طرفوں او یعقوب دی ناقہ ہوئی روان
کڈھی اوس مکان تے قبر کیتا نیا ہی
او فرشتہ موکلا حاضر ہی اس جا
ایہ ہے کسے دا واسطے کڈھی قبر عظیم
کہندا ایہ یعقوب دا بہشتی ہوسے اکرام

Marfat.com

اوسے ویلے رب لیکے کرے یعقوب نبی دعا
وقتی ہاتف غیب دے اسنوں ایہ ندا
اوہ فرشتہ آپنی صورت جلد بدل
اوسے قبرستان وچہ قبض ہوئی اس روح
آئے فرشتے اوتے رمل پڑھن نماز
عمر اہی یعقوب دی ساری دو سو سال
پاسے ابراہیم دے ہوئی قبر تیار
ہو یا حکم خدا نبیدا جیرا بلا توں
جا یوسف نوں دسی تے ربدا ایہ سلام
یوسف ڈتا مال مار وا سنکے ایہ کلام
یوسف تیئں جا بولدی جیری اوہ زبان
سنکے اوس حوال نوں جانی ہو گئی جمع
بیٹھے پوتے اوسدے ہور صغیر و کبیر
روندی سی یعقوب دی جاں اولاد تمام
انڈے سے شوق دے ہاتھ ہوئی فوت ایہ

اندر ایسے قبر دے تینوں دیویں جا
بخش دتی ایہ قبر دے تینوں پاک خدا
آیا طرف یعقوب دے کہندا جلدی چل
وچہ بہشتاں اوسنوں دتی رب فتوح
کیتا دفن فرشتیان اسنوں نال نیاز
جاں دنیا تھیں چلیا امر الٰہی نال
سارے نالے اسحٰق دی اوتھے ہی اقرار
خبر کرین یعقوب دی جا کے یوسف نوں
پیو تیرے دی موت ہے رو تا پیغام
پچھوں آئی اوٹھنی لیکے ایہ پیغام
بعد سلاماں موت دا کیتا کل بیان
اوہ پروانے گردی یوسف سی وچہ شمع
سنکے موت یعقوب دی غمدی ہوئی ابر
ناتھ بھی یعقوب دی روندی نال نام
ساتھ رضا خدا بندی آئی اسنوں موت

ذریعہ ہمیشہ القدر دی وفات حضرت یوسف علیہ الصلوٰۃ والسلام

جاں یوسف دا صبر وچہ رتبہ ہو یا کمال
دنیا تھیں پھر اوسدا دل ہو یا بیزار
دل وچہ شوق بہشت دا تانڈوں خدا
یارب میتوں موت دا ہو دل اندر شوق
حاضر جبرائیل ہو دتا ایہ پیغام
پتر اسحٰق پوتر سے چھ سو تیر دی نام
اس دنیا تھیں جاویں تانوں چھڈ جہان
پوری ہوئی اولاد جاں کتنے سال تمام
خلقت سب سلام نوں آل تمیں کر قبول

اللہ تا اوسنوں ملک اسدے ہور مال
ہو یا شوق بہشت دا اسنوں باجہ شمال
تا اس خاطر موت دی کیتی آپ دعا
ویکھاں جا بہشت نوں ہے ایہ میتوں حق
چھ سو بیٹا رب نے لکھیا تیرے نام
پورے جیدان ہو سن کہندا رب سلام
ست برس ہن رہ گئے اندر اسدے جان
یوسف نے وچہ مصر دے اذن کیتا ایہ عام
ساتھ خوشی رہو آپنی ہوئی ناہ ملول

Marfat.com

ہوئی سلمان سی خلقت چہل ہزار
دس کوہ باہر شہر تہیں کر ایک شہر آباد
یوسف سے برادر ہی مومن جو کی سیبا
ایک نالہ اس شہر و چہ یوسف کر سے بنا
پھر حضرت سلیمان نون ہوا ساتھ فرمان
بیت المقدس و چہ نون مسجد کریں تعمیر
شہر شروع ہوئی اس وقت سی تیک سوال کریم
آوہم نہیں داؤد تک آنا ہے فرمان
جیونکر کہیہ طرف سے پڑھدے خلق کھلو
سب اولاد یعقوب یا وی او تھے آن رہی
اک بازار بنایا اوس شہر و چہ جان
اندراو سے شہر سے ہوئی زلیخا فوت
ہوئی زلیخا فوت جان دیئے غسل کفن
اس بی بی سے تکم بتیہ گیارہ سی فرزند
یوسف ہیا چھاتہ سا یعقوب نبی تہیں
جان یوسف وا آیا نیڑے وقت وفات
جمعہ ہم ہووان فوت تہیں سن فرزند بزرگ
ٹریو لے تابوت نون آوے جدوں ندا
اہ گل یوسف آکھ کے پانی ترت وفات
پانچ سے چھ چھتیہیں وقی اہ آواز
پڑھ نماز تابوت نون لیکے خرد سے جہیہ
وچوں اس دریا دے ہوئی قبر نمود
اوس قبر و چہ تابوت نون رملی کرنا دفن
رکھیا اس تابوت نون اندر نہ اختیار
ہویا اوپر قبر دے پانی ترت روانہ

یوسف دے اولاد تمام ہزار و چہ یا ہیں
کاسہ مہلوہ مال دواسو پنجاہ کہ ہیں
فراہیم بیٹا سمد کے کہندا نیاں سمجھا نہیں
وقف نہ کرد چہ قبر دے نیڑوں کریں تعمیر
اس پاگ و چہ رکھد یہو تھے حکم خدا
واہ یوسف واحر تبہ آکھا مالی ذات
لاش اپنا ڈونگل سے کر کے اوہ سمار
آسے اوپر نیل دے سمجھ نال نہ رکھے رہا
خوشا جو اس تھیں آوندی نیڑوں خوشنودی خود
پنجر دے تابوت نوں چہ رکھدے پاسے سمن
بند کیتا پھر قبر نون اوپر مٹی پاء
اس حالت نوں ویکھ کے لوک ہوئے حیران

Marfat.com

ماتم وچہ اولاد سی بیٹھی چالی روز — ولد ہو اندر انہاں دے درد اتا نے سوز
زندہ بعد یعقوب تھیں رہیا تیتی سال — سال چالی وچہ مصر دے رہیا پیو دینال
ملیا سی یعقوب نوں بعد پنجھتر سال — دس برس واٹیا کہوہ وچہ کریں خیال
ستا ویہاں تے پنجھتر ہوئی عمر تمام — حضرت یوسف بچہ توں نبی علیہ السلام
موسیٰ نوں فرمایا آتا پھیر خدا — یوسف دی توں لاش نوں نہروں کڈھ لیا
قبر اسحاق خلیل دی جس جا ہے یعقوب — اوتھے یوسف دفن کر بات ایہو ہے خوب
حضرت موسیٰ عرض ایہ کیتی پیش خدا — میں یوسف دی لاش نوں ڈھونڈاں کیتھ پیدا
ہویا حکم خدا دا من اسے تیکر صفات — پاک عورت اس وقت دی ہیگی اج حیات
جا یوسف دی قبر دا ستھیں پچھیں حال — موسیٰ جا کے پچھیا اس عورت نوں حال
موسیٰ اسکے اوس نے کیتا ایہ بیان — ساتھ میری پاک شرط کر دیواں تیرا نشان
میری پنڈا سیکھ موسیٰ خاص ہو — دیواں چلدا نشان میں فرق نہ ہووے کو
موسیٰ من فرمان ہے ایہ بات اسان — اللہ رب غفور ہے بخشے سارے جہان
جے میتوں اسیا تادیوے حکم خدا — ضامن تاں میں ہووساں پروردگار رضا
ہویا حکم خدا ئیدا موسیٰ نے ضامن ہو — عاصیاں دیچوں پاک میں بخشے بیلوار بیکو
میرا کجھ اسیات دا اندر نہیں زیان — ایہ عورت جو بخشناں موسیٰ کریں بیان
موسیٰ ضامن ہویا دتا اوس بتا — جتھے اوہ تابوت سا دھریا وچہ دریا
موسیٰ اوس مکان تے آیا تدوں شتاب — عاصیا ماریں نہر نے کہیا رب وہابا
موسیٰ عاصیا ماریا کھڑا ہویا دریا — یوسف دا تابوت جاں اوہناں نظر پیا
پانی اوتھوں اٹھ گیا ہوئی خبر نمود — کھچ لیا تابوت نوں موسیٰ جا نے زود
وچہ مقدس زمین دے جا اندر کنعان — جتھے اگے سے جدی آہی قبرستان
اوسے قبرستان وچہ دفن کیتا مردان — حضرت یوسف جان نوں جا اندر کنعان
ایہ اولاد یعقوب دی حالت ہوئی بیان — امن خفہ ہو گیا جو سا اج بیان
حرمت پاک رسول دی ختم ہویا ایہ باب — چھوال باب اخیر دا ہن میں لکھاں شتاب

باب شصتم بیان قصہ یونس و حضرت ایوب و حضرت شعیب

اللہ یونس نبی دا کرتوں باب اسان — جیونکر وچہ تفسیر دے راوی کرن بیان

Marfat.com

یونس حضرت ہودی سارا اولاد پچھان
تینوں آنا شہر نینوا جس نوں کہن دمشق
ہتھ آہے سب پوچندے سی اولاد ثمود
خلقت سی اس شہر دی لکھوں ہتھ زیاد
ی اولاد ثمود نبیں اوہ سارے مردود
اندر قوم ثمود دے کرے فضل ربی
یونس آکھدا قوم نوں ہو رب نہ شریک
منو اللہ پاک نوں چھڈو سب شرک
آکھے تیم ثمود دی کر سماں نہ یقین
کدی نہ کہاں زبان تھیں توں ہیں نبی خدا
کدی نہ تیرے رب نوں آکھاں اسیں خدا
یونس جسدم خلق وچ جا کے کرے کلام
یونس آکھدا قوم نوں کرو عبادت رب
اگر اوس عذاب سینے ہووے نصیب ہلاک
یونس لئے زبان خلق توں کیتا ایہ خطاب
جس تہیں سال ڈراوندا ہوسی کول نزول
حضرت یونس قوم نہیں سکے ایہ خطاب
نازل ہوسی عذاب جاں تاں ہوسی معلوم
حضرت یونس ایہ سنی منگی ندوں دعا
ایہدے عاؤں شہر نہیں ٹر یا اوہ ٹر شتا پہ
کہندا تیجے روز توں نازل ہوسی عذاب
باجھوں حکم خدا تعالیٰ دے کیتا ایہ اقرار
ایہ گل آکھ پہاڑ تے کر وا جا مکان
یونس پچھے قوم دا آکھ سناواں حال

بی پیارا رب دا مرسل نالی شان
خلقت ہوئی اوسدی ساری اندر فشن
رستہ چھڈ تلیل دا ہتھے سنبھا مردود
باجھوں لڑکے عورتاں دا چہ رکھیں یاد
چہ پرستش بت دی آہی سب خوشنود
حضرت یونس بھیجیا اوہناں وچ نبی
کر پیغمبر بھیجیا اوس لئے بینوں نکھیڑ
بتاں تائیں توڑ کے کر پرستش دور
اوتھاں سوا نبی نہ بتھاں بہتا رہیا جدا
چوتھوں رباتوں آکھدا منال سوا تہیں
چھڈاں سول نہ پوجیوں رستہ وڈا ل نہ
پیوا دسے دی راہ نوں چھڈاں رہت خیال
یونس ہتھاں مار دے کافر اوہ نما مہ
اتھاں قہر خدا دیا نازل ہوسی جہیا
مر جاسو اتھیں قہر تہیں خون اندر لتھ خاک
اوہ کہندے کی ہوسی سانوں اسیں خدا
کہہ سکے اپنے رب نوں ویرہ کرتوں مہ ل
دیندا مار دی قوم نوں رہیا توں چوار
دیا تھوڑ نہ آہی سنسرہ ہو منحوس
نافرمانی کریں عذاب نوں رہیا اوہناں پا
قوم کہیا کدہ ہوسی نازل دسو نشانیہ
اوہ راتیں اتھاں چھپ کر سو ہو حیرانیہ
کر سی تیجے روز توں ازل قہر کردگار
چھڈ کے اس شہر نوں کرسی ایہ بیان
اوہ پر قوم عذاب ہماں تھیسی جاں ہلاک

Marfat.com

پچھوں ساتویں روز وے نازل ہوسی عذاب
تاں پھر جاتا قوم سے یونس سچ نہ جی
توبہ کرسے کنڈ تھیں بخشاوسے سبھ قوم
یونس نوں پھر کے حضور خدا دے آہے پھر جا
آکھے اوس عذاب بابت ہوئے لوگ حیران
شہر تباہی چھڈ کے باہر ڈیرہ پا
رہا سانوں بخش توں جو کجھ ہوئی خطا
جاں اُس ساری قوم سنے آندا ایمان
گرمی ہوئی دور جان وڈے شہر وچہ جاو
وقت عذاب جو آکھیا ہوئی قبول
توبہ تھیں اُس قوم نوں دتی رب امان
جا کے یونس فرمایا نازل ہوسی عذاب
پاکھ دناں حکم خدا دے کہیا سانوں جان
اپنا کہا کہ تھیں آہا اوہ کہیا
یونس سچا کرن نوں صورت اوہ بنا
اپنے ظاہر کی ہوگئی صورت پاک عذاب
ویکھ تھیں عذاب تیہیں ول آندا ایمان
ہوون دا وعدہ عذاب دا سنکے یونس نال
آدم ہوکے آیا یونس پاس شیطان
یونس کہیا اوسنوں دس حقیقت حال
سول عذاب ہویا اوپر شہر نزول
توں چاہیں چوا دیچاں سچا کرسن رب عذاب
یونس سن شیطان تھیں دل اچہ غصہ کھا
اسکے پاک دریا لئے پہنچا کشتی چار
ہر کن پاراوار توں بیٹھی ہا تھ سے تھوں

گرمی دوزخ اگ جیوں ہوئی بجھ کیا سبھ
جو کجھ سی اوہ آکھیا سی فرمان رب دی
بت خانہ سبھ ڈھا بیٹھے دتے بت سبھ توڑ
اونہاں تائیں اوسدا ملیا نہ پتا
عورت لڑکے لڑکیاں بڈھے لئے جوان
اکے اللہ پاک دے لگے کرن دعا
حضرت یونس علیہ السلام نالے پاک خدا
اللہ اوس عذاب تھیں دتی اونہاں امان
آپو اپنے گھراں وچہ داخل ہوسے آ
ہوئی کسی نہ قوم دی پچھو اونہاں تھیں سول
اسدا ایہہ سبھ ساتھ میں کراں بیان
ہر سو اس عذاب تھیں ساری ہوگ خرابی
ٹپکے ترتے روز دے ہوگ عذاب عیاں
یونس کہیا ایہ سبا بھوں حکم خدا
آہا ساری قوم نوں دتا رب اڈرا
حکم نہ سول عذاب دا آثار ہے وا پ
صورت اوہ عذاب دی دور کیتی رحمان
رہیا دلچہ اپنے بہت تعجب نال
کہندا ہیں اس شہر والیوں ویاں بیان
حضرت اسکے آکھدا شیطان ہو خوشحال
ہن کوئی تیرے حکموں کری نہ قبول
چھوٹھ آنوں آکھیا نازل ہوگ عذاب
ٹرسا اُٹھ پہاڑ تھیں باجھوں حکم خدا
ہوئی بنا راہ ٹرنا تھیں اندر دریا
تریہاں راتیں اوسدا رہیا ایہو سول

Marfat.com

لوگ جدائے یوسف کی سیتا ہوئے حیران
کھڑی ہوں ہو اسطے کشتی دے چھ دریا
چھ کھنی اوسنوں کہا شے مثل طعام
یونس اندر انہاں نو لگا کرن بیان
یونس پاسوں اتہاں نو جان سنیاں چال
او یونس نے نام شے اوپر قرعہ پیا
وچھ مندر آپکے یونس پیا ستیا
جس پچھی شے سکم وچھ یونس ہویا بند
اوس پچھی نوں آیا اللہ دا فرمان
ایہ امانت رکھ توں میری امن امان
یونس اوسنے رکھیا جان روز
غافل ذکر خدائے تھیں بکدم رہے منول
پچھی لئے بھی سول کچھ کھادا تاں طعام
دل وچھ پچھی آکھدی جے کچھ لیساں کھا
یونس فکر خدا نے وا کر دا وچھ شکم

منقبت در معشوق

وچھ حدیث شعر لفظاں دے بنی گئے غزل
اندر اس تکلیف دے ذکر شے ربا نوں یاد
پہلاں حضرت نوح نوں قوم وچ تکلیف
وچھ ابراہیم نوں اوہ نمرود مکار
اندر اس تکلیف دے ابراہیم خلیل
یاراں برساں قید وچ یوسف سا خوشحال
چوتھا یونس بنی جاں پچھی کھا لیا
پنجواں جاں پاکیزہ بی بی کفر دے ہتھ تمام
چھیواں پاک رسول نوں دیتا دکھ کفار

اوپر چھیاں پیمبراں آئی سخت بلا
وچھ چھاونتار سدی اوہ رہے دلشاد
اندر اس تکلیف دے ذکر اوہناں دا
سر سو طرح ڈرا ونڈار ہیا اوہ مکار
ہر وہم کرد اذکر سا قادر بے چون
ذکر کریندا رہا نت وانگ اخلص جاں
اندر تشکم تاریکی ذکر دا یاد خدا
اوس بیماری وچھ سا کرد اذکر الہام
کیوں ایہ بیمار ہیا دسے اسکے استغفار

Marfat.com

تاں کہیا وچہ نماز دی گیسئے وند شہید۔	ہوندے تیرے کافراں دتے ورد شدید۔
	ماجرا بالتفصیل
حضرت یونس شکم وچہ جاں ہویا حیران	کرے دعا عذاب تھیں رہا دیہ امان
خطا میری سب بخش توں کردا استغفار	مالک تیرے باجھ نہ کوئی رب غفار
دیہ خلاصی ایس تھیں مینوں پاک خدا	گذرے چالی روز جاں ہوئی قبول دعا
ماہی سٹے دریا دے اپر کنارے جا	باہر یونس کڈھیا کرے شکر خدا
اوسیلے عصر دی یونس پڑھے نماز	ہوئی یونس پاس تھیں پہلاں ایہ نیاز
پاک تاریکی شکم دی دوجا سا دریا	باجھ طعام نہ شکم دے اندر رہیا بقا
یونس جاں دریا تھیں اوپر زمین گیا	کدوئے پاک رکھ توں پیدا کرے خدا
اسدے سایہ بیٹھ کے کردا سا آرام	یونس توں رب دودھ دی دیندا طعام
جنگل وچوں آوندی ہرنی اسد پیاس	غافہ کدی نہ آونوں کردی بے وسواس
دودھ ہمیشہ اوسدا پیندا آہا جو۔	پاجھوں پیوں دودھ دے ہور طعام نکو
اندر چالی روز دے قوت آہی کجھ	ہویا حکم خدائے دا یونس تائیں سمجھ
طرفے اپنی قوم دے ہوویں حیلہ روان	اوہ تینوں ہن ڈھونڈدی ہوئی بہت حیران
کرے اوہ تلاش ہیں تینوں ہر ہر جاہ	میرے اگے رانتے نالے کرن دعا۔
اندر ساڈے بھیج توں یونس پیمبر خدا	توں اکس خاطر شکم نہیں ہویا جان جدا
جان یونس توں ربدا ہویا ایہ فرمان	جلدی طرف دمشق دی یونس ہو یاروان
لوکاں یونس توں ڈھونڈدے آہی ہر ہر جا	سن کے استقبال توں سارا شہر گیا
حضرت یونس پاس جا بہت کرن تعظیم	اندر شہر لیاوندے اسنوں باتکریم۔
یونس کردا شہر وچ جا سارا وعظ کلام	تالفتے بھی نینواں سارا حکم تمام
اکتی برس اوس جا یونس رہیا پھیر	آہی خواہش رب دی سول نئی دیر
دنیا تائیں چھڈ کے پائی پھیر وفات	وچہ بہشتاں جا پیا وصل ہویا وچہ ذات
مرسل ہی ایہ رب دا حضرت یونس نام	قصہ اسدا رب نے کیتا اج تمام
پھڑ کے قلم دوات توں سلم جامی ہو۔	طرف ہی ایوب دی راگو لبدی ڈھو
قصہ حضرت ایوب علیہ السلام	

Marfat.com

مرسل آ ما رب دا ہک سنے ایوبؑ
سی حضرت ایوبؑ دا وطن ولایت شام
وچہ زمانے آپنے آ ما عالی شاہ
ستہ سیاں اس دا ختراں چہ آ ہی فرزند
اونٹھ آ ما گھر اوس دے پورا ہک ہزار
پورا ہک ہزار سا گھوڑا اپنے نقصان
گائیں ہک ہزار سی بکری ہک ہزار
غلہ ہر ہر قسم دا سی موجود تمام
باجھوں یاد خدائیدے ہور نہ کردا کار
جہاں حضرت ایوبؑ نوں کیتا ربہ عطا
تاتاں باہر مسجد دوں جا نہ آ کدے نمول
ہر ہمیشہ تفضل دا اوس تے ہندا سی
پچھے آئے اوسدے پہلے خرچی ہن
باجھوں فضل خدائیدے ہور نہ کردا کار
تنہ جدوں ایوبؑ دا ڈٹھا اوس کمال
عابد جو ایوبؑ ہے تا لے شکر گذار
فکر نہ کھاون بین دا ذرا نہ اوس نوں ہے
بلیس کیتی جے اوسدا اوہ نوں مختار
پھیر عبادت نہ کدی کر سی ایہ اوہ دا
ہرگز میری یاد نہ بلیس ایہ نہ ہوسی سست
تینوں اوپرا اوسنے کیتا بلیس مختار
آیا طرف ایوبؑ دی اوسیو قت شیطان
ابلیس لنج ایوبؑ نوں دتا نوں شیطان
پاک روایت وچہ ہے اسدے جل جلال
کردا جو ایوبؑ ہے تینوں یاد مدام

یونا حضرت لوط دا آ تا ایہ محبوب
وڈا امیر کبیر سی نبی علیہ السلام
باجھوں رب نہ کیسدی رکھدا سی پرواہ
چار سیاں گھر نوکراں وڈے وڈے مکان بلند
پنج سو ہور غلام سا اوساں کرا اظہار
نوکر ہن چار نے جنگل اندر جان
سب موجود نعمتاں اوسے نا شمار
دس محتاج کھلا ئیکے کھاندا اپنے طعام
ہر ویلھے وچہ مسجد دے رہندا شکر گذار
رتبہ نبی دا ذکر کے فرشتیاں خدا
اندر یاد خدا دے رہندا سدا مشغول
ونجھ ریا وہ مرتبہ کردا اسے نقصان
وگ تلواراں آ ردا گھر نوں ہو بیا ہن
مگر پیا شیطان جے ہور نفس گمراہ
کیتا اوس لعین نے وچہ درگاہ سوال
اوس دا ایہ سبب ہے من کے ربہ غفار
تاں ایہ تیری یاد دے اندر رکھی ہے
تاں میں ویساں راہ ستوں کچھ تکلیف آزار
حکم ہووے یا بلیس نوں دکھ نہیں اوس دا
رنج اتے تکلیف وچہ ہوسی تیرا وچھوڑا
جو تیر سے دلوچہ ہے اوسنوں دیہ آزار
اندر یاد خدائے سدا یہ عالی شان
موڑیا نا عہد نوں لائی رہیا اکھ تان
اکھاں سیہ فرشتیاں کیتا ایہ سوال
باجھوں تیری یاد دے ہوسی ایہ حال

Marfat.com

فکر نہیں کچھ دستوں ہے اوہ صاحب حال
دنیا والا اوستوں فکر نہیں کچھ مول
ہو یا تدوں فرشتیاں اللہ دا فرمان
عرش تے دولت مالدے میرا ذکر کرے
کہوہ لمحاں جو اوتھیں دنیا والا حال
اک روایت لکھیا ویکھ کتاباں جا
اوتھے میرے حال دے کھچیں رنج عظیم
تاتوں اندر صابراں مینوں کریں شمار
ہکدن پاس ایوب دے آیا جبرائیل
صحت ہور آرام دی جو ہے خواہش تین
رنج بلا دے فکر دچھ جو ہے تدہ رضا
عرض کیتی آرام دی خواہش نہیں ذرا
خواہش دیکھ ایوب دی بھیجے رب بلا
حضرت مسجد وچھ سا کر وایا دکھ
چاراں والا کریاں اول کرے سوال
آتش آئی غیب تھیں دتا سب جلا۔
حضرت کہیا اوستوں جدا آ ہا مال
گایاں والے آکھ کے کیتا ایہ بیان
گایاں ساریاں ہاگ تھیں جلکے ہویاں خاک
تاں کہی کہیا ایوب دے جدی آ ہی چیز
اوتھاں والے آکھیا حضرت آکھ تمام
کجھ نہ چاراں والیاں کیتا ایہ اظہار۔
کیہا تاں ایوب نے میرا غذر نہ مول
جو آ ہا ایوب دا عالی شان مکان
ستاں اندر سجدے کر دا شکر خدا

رکھدا ایہ ہے جو صلہ زن فرزند مال
وانگم تیری یا دو چھ رہندا ہے مشغول
اندر تھوڑے روز دے ہوسی حال عیان
اندر میرے شوق دے راتیں دینہ میرے
تاں کہی اندر ذکر دے رہسی ایہ خوشحال
اللہ تھیں ایوب نے منگیا ایہ دعا
وچھ مصیبت میں تاں صابر اتے مقیم
در چھ وڈا صبر دا کیہا رب غفار
کیہا تینوں حکم ہے کر دا رب جلیل
صحت اتے آرام بھی دیواں تینوں میں
نازل اوپر تدھ دے تاں چھر کراں بلا
ورد مصیبت رنج توں نازل کریں خدا
سن حضرت ایوب دی حالت دیاں سبھا
رلا دے سارے پالیاں ظاہر کیتا جا۔
کری چہل ہزار دا سنتوں حضرت حال
رہی نہ کوئی جیوندی آ ہا وچھ رضا
مڑ آپنے اس لیا ہور نہ کر وچیار
اندر خیگل ہویا تیرا بہت زیان
شبے بھی سب جل گئے ہویا مال تباہ
اوس نے آپنے لئی وسان نال تہیہ
جل کے سارے مر گئے زندہ رہیا نہ نام
کجھ سے جل کے مر گئے ہویا قہر نہار
جو کچھ کیتا رب نے مینوں اوہ قبول
اوہ بھی جلیا اگ تھیں رہیا نہ نشان
کہندا میری جان ہے راضی وچھ رضا

دختر سنگ فرزند کی سنگ چند پڑھن سنگ
خیر ہوئی ایہ لوگاں کہنا سنگ کر خدا
گزرے تصویر روزہ جاں چند و چھ جہان
کرم ہتھ وچہ بدن دے سٹر پاندن نکام
طاقت اکھن بس دی نی وچہ جسم
نفرت کنی خلق دے پیر نہ کوئی ہو
وچوں پوہاں عورتاں نن کرن اظہار
خواہش انہاندی ویکھ کے ایہ طلاق
وقت پوے تاں کیہڑا ہوندا کوئی نہ یار
جیدم مطلب ہو گیا پچھن پھیر نہ بات
پاک جہان عورتاں وچوں سہے رفیق
اوس کیہا ایہ باتوں میں نہ چھڑاں مول
جاں کھرو چھڈاوے آکھی نوٹی کمال
ہن کیوں چھڈاں دسو ایوں جاں ہو یا بیمار
گزر گئے ایہ سالوں ہاں ایہ تے سال
پاک دا ایہ وچہ سہے سال تھا لال جان
مخالفت لوں ایہ پھس جاں آئی پر لوہ
لوکاں اوتوں کٹھا نیا جہاں چاہا
اندر کیے گراں دے لیا ندی پاک جا
آپے مزدوری جا چنگ کردی کیہ مکان
اندر اوس گراں دے چھڈ دی کئی پر لوہ
چکے جہاں سکی وچہ ہوئی
اس جا گدی وچہ لیا
سنگ گراں دے اوہ لیے نی آکھا
دوہاں کچھ کہیں اوتھے نہ جہان

گلزار آدم ۴

پکنے نانہ ڈگا نیا دیہا کیے سب سرے
باہر نول نہ مسجدوں ناں نی آپیا گیا
چھالا اوپر ہور نے اسدے ہو یا ایمان
ناں نی ذکر خدا دا کروا سے کالم
چیدا ہو یاں سہے ہمارا دل سا جسم
آوان لگی ہر ناں نی ہور نے
سالوں ایہ طلاق نوں ہن سہے کی درکار
چھڈاونہاں نے آپنے کیتا چالاق
مطلب کارن آپنے سہیا ہو دل غمخوار
اس زمانے وچہ کسی سے ایہ حالا نہ
ایہ حضرتا ایوب دے آپنے بہتے
وچہ بیماری ہو یا جاں ایہ بہتے
مطلب کارن آپنے سہیاں اسدیاں
ایہ پرنا کی خلق دی ناں نی درکار
یا جہ جہاں اوسدا کوئی نہ پچھے حال
اندر لیے جا صحن دے ہیا ایوب
لوکاں چاتا اوسنوں ہر گز
چکا شری ہا تو کر وچہ
اندر ٹاٹ لپیٹ کے
دیندی سی ایوب نوں
اوتھاں لوکاں آکھیا

Marfat.com

آپ گئی خود پنڈ نوں چھاویں نئیں بیٹھا
اونویں کر کے محنتاں حاصل کر سے طعام
روز مزدوری کیدی بی بی کردی جا
چاندی آکھی پنڈ لوں اوہ بی بی ہکدم
بی بی نوں وچھوڑے توں آل دوا شیطان
بی بی تے ایوب دا کیہا سارا حال
کیتے بہت علاج نیں ہوندی نہیں شفا
سن کے کہیا شیطان لعین کرتوں ہک دوا
ایہ دو چیزاں اوسنوں دتن روز کھلا
ایہ کل دس کے اوسنوں گیا شیطان لعین
بی بی لئے ایوب نوں حال سنایا آ
اہو ہک شفا اس مرض نہیں اس دوا وچ وبال
گوشت خوک شراب دا سن پیغمبر نام
غصہ ہویا ایوب تے کھادی قسم خدا
ماراں ہک سو لکڑ دی دیواں ایہ سزا
نالے اگے رب دے کیتا شور پکار
طاقت رہی نہ صبر دی نیوں دیہ شفا
حکم ہویا درگاہ توں ایس دیر نہ ہوسی کو
آپے ہی نیں رب نے ایہ دوا
ناں نیں اندر صابراں ہوواں نیہہ رب
درجہ وڈا صبر دا کیتا رب بیان

منقول از مصنف

صبر دی وڈیا اجر ہے پیغمبر فرما
اندر سارناں صابراں ہے ذکر ایوب
ہر فرقہ وچ چشمہ توں ہوسی کو

نعمت حاصل صبر نیں نالے قرب خدا
حشر وہاڑے صابراں دیوے ملسن خوب
جھنڈا ہک ہک نہانوں دیسی رب شفا

Marfat.com

اس فرقہ دے لوگ سپ اسدے سایہ چا — جمع ہوسن ڈن حشر دے ہوسی حکم خدا
ایا بکر صدیق نوں ملسی اہک نشان — صادق سایہ اوسدے ہیٹھ کھلوسن آن
ملسی جھنڈا عمر نوں چال عدالت دا — ہلول مومن اوسدے زیر کھلوسن آن
ہک حضرت عثمان نے جھنڈا ہوگ چا — اہو کنبی فرقہ اوسدے سایہ چا سی آن
جھنڈا حضرت علی نوں ہوگ سخاوتمندا — سخی نمامی اوسدے زیر کھلوسن آن
حمزہ چاچے نبی دے بوسی اہک نشان — اوسدے زیر کھلوسن سب شہید جہان
حضرت شاہ حسین نے جھنڈا ہوگ غزا — سالھ غازی اوسدے ہیٹھ کھلوسن چا
جھنڈے ایہ بہشت نوں ہوسن سب روان — ہر فرشتے آدمی ہوسن زیر نشان
اینویں جھنڈا خون دا ہوسی پاس قابیل — خونی سایہ اوسدے ہوسن زیر ولیل
جھنڈا ہوسی زناہ دا ریا پاس بچھان — زانی سایہ اوسدے زیر کھلوسن چان
جھنڈا ہوگ شراب دا الو جہل دے پاس — سب شرابی اوسدے زیر ہوسن ناراں
خون زناہ شراب دے جھنڈے نے سردار — زیر جو ہوسن اونہاں دے سر سن انتظار
ایہ جھنڈے شیطان دے تابع کرسی ریت — دوزخ انداز چا سپکے ہوسن ہم جھنڈ سو سیاہ

چوتھا قصہ

اہک حضرت ایوب نوں دسی ایہ نشان — صابر سایہ اوسدے ہوسن زیر کھلوان
درجہ ولا صبر دا کیتا جل جلال — سن حضرت ایوب دا جو ہے ہمتا حال
ایوب بیمار کی اوسنوں رہی ٹلا لال سال — اوس ٹبلا پلوا سٹے کیتا نام سوال
دو کیڑے ہکدم دسی اوہ پے ڈگے زمین — جسم بیمار کا اوس تھیں جو سا صابر دین
ڈگے جو کیڑے جسم تھیں کرا ایوب نشان — کہندا ایہ زمین لے مر سن ہو حیران
اوہ کیڑے ایوب نے چلہ ہی سٹے اٹھا — اسدے ٹکڑے نوں ہویا ورد کمال
اونہاں تھیں ایوب نوں ہویا درد کمال — اسدے ٹکڑے نوں ہویا ورد کمال
ریا بیس بیمار بول بیتوں دیہ شفا — اسدے ٹکڑے نوں ہویا ورد کمال
ہویا حکم خدا پیدا اگے اٹھاراں سال — اسدے ٹکڑے نوں ہویا ورد کمال
بیتی عرض ایوب نا تے بیس ہویا حیران — اسدے ٹکڑے نوں ہویا ورد کمال
حکم ہویا بیس ریہ تیتھوں منگی دیہ دوا — اسدے ٹکڑے نوں ہویا ورد کمال

Marfat.com

ہوا ہے اسرا سطے تمثال فوکہ کشیہ
ہکدا اپنے دیہہ سے آیا کوئی شکار
جو حضرت ایوب سے ہنسدی سی جا
وکال اکولدن بچھر سے کرن ایہہ گمان
لوکاں کیہا ہک ہے ایہہ بیمار نبی ہم
مچھے حال سدوا گراں کیہا ایہہ پیاں
اس نہیں کوئی رہدا ہویا ڈاگماں
سن حضرت ایوب ایہہ روہ آوزا
سیا ہتھ لیا ونڈیا تاں ہی وچہ نصفا
ڈیہاں کچھ گماں وی نہ ہرگز ہوں
اوہناں پچھدا وی تے حکم سنایا آہ
کتھ اہوں تے ول ٹھہ سکدی ہوں پھڑ نصفا
طاقت بیہہ حکم اچھ ہرگز نہ رہی
جیہڑا ہتھ اٹھایا سا اوہو جیہا کھلیا
ہاسا ہیرا لیہہ ہاں چشمہ آب باراں
غسل کیا پچھدی ہتھ سدھ ہویا
جو اسلوں اوزار سی ہو گیا سبھ سارے
ہتھ رکھیہ ہتھ تھیں ہتھ ول لیا
اوہ حضرت ایوب دا ہو دل یاد
لعنتاں اوس پر جس دے ول یہ ایمان
نگی آہی کچھ کم نول اوہ ہیچ
لطف ایوب آپا بہت ہوئی حیران
ہاتھے کوئی اوس نوں ہیکھ لے کی پا
یا کوئی آفت لیکی اوتھوں ہمیں چول
ہر ہر طرح ٹھوہ ٹھوہ ہاں ہاں آہیں
گئی آہی ہیں پچھ کے ول نگی دیہہ

آپے ونگاں ہزار ہاں اوہا پیہر زخمر
اوہناں دی ایوب نے نظر وچی ہکدا
رنگ ڈیکھ نزدیک تے جانہاں نظر پیا
اندر اوس اچاٹ سے کیوں ہیکھا ہے آں
پاس نچاراں ہتھاں وچالکی ہی
چھے ایہہ بندہ ہیکھ ہاں کیوں حیران
ساکھ شاہ نقص دی ہویا ایہہ شاہ
وچہ رکھ ہتھ ایوب دی کیتی ونڈاں پوکار
اوں ہو ڈاگماں نہیں ہوں کہ ستار
ہاں جاناں کہ ہے کیا ہے وہ عز شمول
کہندا ٹھیں نوں ول نوں ہوئی ہیں ہتھ
طاقت کچھ نہ اوہو دل دی کیا ایوب سناہ
کھڑا نہ ہو گز ہو سکیا ہتھ ول شمول دی
بارش پیر زمین دے کیا ہتھ ہیٹھ
ہاتھوں ہر ہتھ ہیں دے پا ہے باراں
قرہ پیا ہی ندی دی ول سبھ سناہ
روشن ہویا چھوں چھم ہویا نور
اوہ حضرت ایوب ہو اوہ دل یاد
لعنتاں اوس پر جس دے ول یہ ایمان
نگی آہی کچھ کم نول اوہ ہیچ
لطف ایوب آپا بہت ہوئی حیران
ہاتھے کوئی اوس نوں ہیکھ لے کی پا
یا کوئی آفت لیکی اوتھوں ہمیں چول
ہر ہر طرح ٹھوہ ٹھوہ ہاں ہاں آہیں
گئی آہی ہیں پچھ کے ول نگی دیہہ

آپے ونگاں ہزار ہاں اوہا پیہر زخمر
اوہناں دی ایوب نے نظر وچی ہکدا
رنگ ڈیکھ نزدیک تے جانہاں نظر پیا
اندر اوس اچاٹ سے کیوں ہیکھا ہے آں
پاس نچاراں ہتھاں وچالکی ہی
چھے ایہہ بندہ ہیکھ ہاں کیوں حیران
ساکھ شاہ نقص دی ہویا ایہہ شاہ
وچہ رکھ ہتھ ایوب دی کیتی ونڈاں پوکار
اوں ہو ڈاگماں نہیں ہوں کہ ستار
ہاں جاناں کہ ہے کیا ہے وہ عز شمول
کہندا ٹھیں نوں ول نوں ہوئی ہیں ہتھ
طاقت کچھ نہ اوہو دل دی کیا ایوب سناہ
کھڑا نہ ہو گز ہو سکیا ہتھ ول شمول دی
بارش پیر زمین دے کیا ہتھ ہیٹھ
ہاتھوں ہر ہتھ ہیں دے پا ہے باراں
قرہ پیا ہی ندی دی ول سبھ سناہ
روشن ہویا چھوں چھم ہویا نور
اوہ حضرت ایوب ہو اوہ دل یاد
لعنتاں اوس پر جس دے ول یہ ایمان
نگی آہی کچھ کم نول اوہ ہیچ
لطف ایوب آپا بہت ہوئی حیران
ہاتھے کوئی اوس نوں ہیکھ لے کی پا
یا کوئی آفت لیکی اوتھوں ہمیں چول
ہر ہر طرح ٹھوہ ٹھوہ ہاں ہاں آہیں
گئی آہی ہیں پچھ کے ول نگی دیہہ

Marfat.com

مقولہ مشتمل بر بیان احکام روزہ و شرائط و کیفیت آں وغیرہ

لازم ہے ایہ مومناں منن حکم خدا
کھاون چیز حرام نہیں جو نا ہوئی نفور
تفسیر عزیزی وچہ ہے لکھیا ایہ بیان
جو شے ہا جھول شبہ دے ہوسے پاک حلال
بھاویں لذت دار ہے یاں ہے قیمتاً
غیر شرع جو چیز ہے اسنوں جان حرام
ظاہر باطن فایدہ ہے اندر جس شے
انما حرم علیکم آیا وچہ قرآن
چیز جو اوہ پرنساں دے اوہ حرام ٹھول
مرجاں آہو بکری مثل اتے ہور گا
اونٹ کبوتر تعذیری جو ہیں ہو حلال
اللہ دے نزدیک ایہ چیزاں چار حرام
پاک انساں تھیں الیتہ کیہا ربا غفار
اوہ بیشک حرام ہے کھاون دا نول
پاکے درندے پھاڑیا یا کل کھٹ مویا
یا کوئی تھیں ڈگ پیا اوہدے دیوار
یا خود آپے مر گیا اندر شہر او جاڑ
کی حکمت اوچہ ہے ہو یا اوہ حرام
اندر بدن حیوان دے جو ہے سرچ ہیا لاک
کرنیوالے روح دی سب عفونت زور
اوہ عفونت اوسنوں فاسد کرے تمام
بدبو لے بدمزہ بھی گوشت بدتاثیر
کھاندی چیڑ دی قوم ہے گوشت اوہ مزار
پیدا عفونت یہ جملیاں ہوسے اوہ شر پر
عادت طبع خوار ہے نیکیوں خارج اوہ

چونا پاک حرام ہے اس تھیں رہن جدا
اوہ رضا خدا پدی پاسوں ہوندا دور
ہے اماماں چوہاندہ ہے اتفاق عیان
کھاون جائز اوسدا اندر ہر ہر حال
کرن ادائی شکرنوں جائز کھاون یار
بھاویں لذت دار ہے ہووے نفیس تمام
اسنوں اللہ کھان تیں منع نہ کیتا ہے
اوہ حرام نہ مول ہے اوپر نساں تمام
چوپہر ماں پاک لطیف ہین اوپر نساں تمام
پنچھی دیہ گور خر ہور لطیف غذا
وچہ کتاباں جنہا ندا لکھیا ہے احوال
ہور جو کہیا رسول نے وچہ حدیثاں تمام
پاکیزہ جو مر گیا ہیگا اوہ مردار
پاکیزہ جانور یا اسنوں متد بیول
یا لکڑی پتھر مار کے کیتا کسے فنا
شرع لے پھاڑنے یا لے کھادا مار
اوہ بیشک حرام ہے کھانا اوس مردار
منع کیتا کیول کھان تھیں سنتوں ایہ کلام
ہے اوہ پنج جو ان دار کھن والے پاک
وچہ عفونت رہ گئی کیتا روح نفور
ہور نہ کوئی چیز ہے رکھے پاک مقام
کرے عفونت رہ گئی ہو یا روح سفیر
وچہ انسانیہ خصلتاں پیدا ہون خوار
خارج انسانیتوں اسدی سمجھا تاثیر
دیکھو وچہ شہر یاں ہیے نہ اعتبار کرو

جے او مرد و تساں تے ہوندا تاہ حرام
جیکر جاگہ روح دسے آ شے ناں خدا
او پر نام خدا ئیدسے جان روح ہوئی رواں
جنت بخشش ہور جو فاسد آ کھن
جاں جاگہ تے روح دی آیا نام خدا
ناہ ضرورت ذبح دی ہیگی وچ شکار
کرنا پیٹھ شکار نوں لے کے نام اللہ
بھاویں زخم شکار دے ہوون کسے مکان
پر اس اندر شرط ہے قابو وچ نہ ہو
راہ ذبح حیوان دا سنتوں اے جو شخو
تیز چھری ہی نہیں کٹے بالو ہے لگڑ ساتھ
جاندی رہتے خلق دے اندر شکم نمذا
جیکر باجھوں حلق دے کڈے رہتے ہور
وچ رہے تکلیف نہیں فائدہ مول ہو
آون جاون نفس دا رستہ ایہ قدیم
ہوندا روح رہتے خون ہے ساتھ غذا پیدا
کڈھن ایسے راہ نہیں روح رہے خون
ہو خلاف کفار نہیں کرنا بہت ضرور
او پر زمین حیوان نوں باون مسلمان
نام خدا نہیں فائدہ ذبح دا کراں بیان
چیہڑا ذبح نہ ہو یا ساتھ خدا دے نام
جے کھاوے جزبدن دی پیدا کرسی اوہ
ہوسی عادت روح دی پھیر خبیث ضرور
پھیر عامل روح دا ہوسی ساتھ شیطان
کھاون باجھوں ذبح دے جائز نہیں وچ

پیدا ہوندی تساں نو چہ خصلت اوہ تمام
وقت جدائی روح دی قائم ہووے جا
پاکے روح اوس چہ قائم ہوئی آن
غالب نام خدا تھیں ہوون سب بدون
ہوندا اس تاثیر نہیں کھاون اوہ روا
کڈھن خون شکار جیہیں ہے مشکل شوار
اوہ جاگہ تے روح دی قائم ہو گیا
بسم اللہ تے زخم جیہیں ہو یا حلال عیان
جے قابو ہے زخم تھیں پھیرنہ جائز کو
مری تے حلقوم ہے رگاں چھوہ دو
لوہو باہر کڈھنا اصل ایہو ہے بات
باہر کڈھن خون ہے افضل ایسے دا
مرسی اوہ تاخیر نہیں کرکے وڈا شور
افضل باجھوں حلق دے تہ ہو نہ کو
ایسے رستے روح نوں کڈھن اہل فہیم
ایسے رستے جاوندی اندر شکم نمذا
رستہ ایہ پسند ہے سن نوں اہل فنون
گردن طرفوں مارکے اوہ سر کڈے دور
رکھن سر نوں ساتھ کجھی جد تک ہے جان
لائق خاک بہشت دے ہوندا او جیوان
کھاون گوشت اوسدا ہے جو دار حرام
تدوں علاقہ روح دا ساتھ بدن دی ہو
اوہ محبت رہندی پاسوں ہوسی دور
کھاون اس مردار نہیں ایہ ہووے نقصان
پچھی تے ہتھ کاڑھی کرتوں غور عزیز

پچھمی ہے اوسطے پاچھوں نہ حلال
اصلہ اوسدا پاک ہے پاک کرے ہر شے
جہاں پانی نہیں اوسدا ہو یا مرتبا تن
ٹڈی دی جو نسل ہے اوسے چوں نہ
مثل ہوائی دشتہ دی ہیگی ایس مثال
دریائی نے جنگلی سوچنا ور جو ر
پرسے اور اوسدا نہ ہے ڈاکی چیلا تاہم
پاچھوں یا پچھمی ٹڈے دشتہ اوسدا نہ ہے
کہنا بلی ہو سیدھیں حرام ایسیا
کہنا کے سوال ایہ اسکے پاک نہی
بالو پچھ چراغ دے کہنا ایہ فرمان
وندانے ناخون سنگ پشم انے ہور دال
جائز استعمال ہے دندتوں تا وہ حرام
پشم شتر گھپاڑ دی ہاڈ رچھ میں حیوان
پیٹے گوناں مچھیاں اس نیس لہو پتا
آپا ہاتھی دندا چارہ استعمال
منع نہ اسنوں ورتنوں کہنا پاک رسول
جے چمڑے مردار دی کرے بچا ستدور
خشک کریے جے پہلے نالے ملکے خاک
نام میسو نہ اوسدا ہے پاک حکم رسول
سنن یا ہر اوسنوں پہنچ لیجا ندا کو
چھڑ اسلے پاران نیس کیوں نہ لیا آتا
یکسی پچھم وچہ جہاں ہی ناون نہیں
کیڑے اندر میوہاں پوسے ہیں ہر جا
کیڑے نچوں میوہاں سچے باہر کھا

پانی نہیں ہے اوسدا اصلہ کریں خیال
اس نیس پانچے حلال دی کھاون جائز ہے
نوٹ ضرور نہ اوسدا دل دے اندر من
پاچھوں پاچھوں نسل دے ہوسے کریں یقین
جو نکر پاچھوں نہ ہوسے ہیسے ہین حلال
گواہ پہاڑ درخت دے انکوں ہوان اڑہ
ہوسے نہ پلید نیس کھاون اوہ حرام
ایس سلیں اونہاں دا کھاون روا ہے
چمڑی انہاں چلاونی ویلو سے وچہ روا
چوہا مرے جی کھی وچہ ناں پھر کریے کی
لائق ناہیں کھان دے دغن اوہ پچھان
پڈھ مار جیوان دے ہیسگے پاک حلال
وچہ قرآن شریف دے کہیا ریہا علام
ورنو کھرد چہ آپنے رب کیتا فرمان
ہور اسباب چہ گھراں دا جائز ہویا روا
اندر وقت رسول دے لکھیا ہے احوال
وچہ کتاب حدیث دے ہیگا ایہ منقول
ساتھ صالحاں اوسدا جائز نفع ضرور
حلال ہو لائق نفع دے نالے ہوسے پاک
بکری اسدی مر گئی ہوئی بیمار یا مول
کیا اوسنوں بیچ کے تدوں بنی اوسنوں
گوشت کھان حرام ساچمڑہ تا مردار
پانی اندر جے مرے ہوا وہ پاک یقین
تاں اسنوں کھاون حلال جائز لئے روا
باہر کیڑے مڑھ کے کھاون نہیں روا

Marfat.com

کیڑے سر کچے پتن کتے کھان روا
دودھ مردے حیوان دا کوئی پیوے جو
انڈا ہووے سخت جو دھے مردے حیوان
ایہ سب چیزاں موت دا کم نہ کرن قبول
کتابلی ہور جو ہوون ذبح حلال
بعضے آکھن پاک ہے بعضے آکھن نا
سب حرام ناپاک ہے جاری جمے خون
اس بغیر خون حرام ہے ہوا یہ خبر حیوان
اس اوپر اتفاق ہے لہو خون حرام
مچھی نے جو ہور کالجی دونویں ایہ حلال
ہون حلال حیوان دا پھاویں ہووے تمام
گوشت سور حرام ہے ہرگز نہیں روا
طرف نجاست بہت ہے کامل ایہ سبب
ہوندی ہے روح سور دی آنکھیں بہت پلید
قابل طرف نہ نظر ترا لیا چاہوے جان
کھان رضا ہے اوسنوں بعضے آکھن ہوون
پے چیائی دیچہ اوہ ہر نسے نوں کھان حلال
پھاویں مال حرام ہے حرص کرن ہر طرح
مکاری نہ طمع بھی کرنے بہت شریر
ہوندی جز انسان دی پیدا ساتھ غذا
ساتھ بدن جان روح دا ہووے تعلق جا
لہو اندر رگاں دے پھرا کرے روان
گوشت اوہ مگور ہے آہنت وچہ مشغول
گوشت پوست سور دا اکو لقمہ جان
استدلال ہے اوہ ایس کلام

کہا ہے کیڑے کیڑہ ہے اوہ نہیں روا
ابو حنیفہ لکھیا پیون جائز اوہ
اوہ بھی پاک حلال ہے کھاون نہیں ناں
ٹلے مردہ جم دے چیر بھی ناہیں ہوون
قول مخالف اوسدے اندر ہیں کمال
ورنہ منع نہ اوسدا کھاون نہیں روا
نذر سم حیوان دے ہیکا ایہ زہر ان
گوشت پوست خون نہیں پیدا ہوندا جان
ابو حنیفہ شافعی آکھن سب امام
حضرت کہیا ہے ایہ مچھی نہ مثال
شک نہیں وچہ اوسدے ہے بیشک حرام
پھاویں شرعاً اوسنوں ذبح کرے کوئی
گوشت اوس نجاستوں پیدا ہووے سب
بے چیائی وچہ سوئے ہوندی جان شریر
اس موافق ہے نہیں اندر کسے حیوان
وچہ اوہناں پر خصلتاں ہوون آکھو
ناحرمتاں دس وا رکھیے ذبح کرے کوئی
ناکہ پاک پلید وا ولوچہ کرے کھوئے
حکمت جو اس وچہ ہے کردیوان شریر
پیچھے تعلق روح دا ہوندا ہے اس دا
روح جدا تھیں پاس لوں پیدا کرے آپ
پھاویں ہووے حکم کے حضرت نہ شک جان
گوشت ناچیز ہے آپ وچہ مشغول
ایہ بیان ہور ہے جو شیطان ملعون

Marfat.com

نفع اُٹھاون اوس تھیں ہرگز نہیں روا
وَمَا اُهِلَّ بِهٖ لِغَيْرِ اللّٰهِ وا اسجا ظاہر کر راز
کیتی چلیڑی جیز تے شہرت تے آواز
دُنبہ مرغی بکرا یا اس یا بھوں چیز
یعنے اوپر جس دے کرن آواز مقرر
اُسدن ہو یا حرام ہے جسدن لیا ٹھرا
لغیر اللہ دے معنے کارن غیر اللہ
جن پری یا تھان واکرے مقرر نام
کرے آوازہ یا کسے پیر پیر
کرے آوازہ جس دی شہرت یا جہ خدا
باطل اوہ حرام ہے ہرگز نہیں حلال
یا جہ خدا جناوراں کرے مقرر جو
چدوں آوازہ غیر دا اُس تے ہو گیا۔
شہرت ویلے اوسدا گوشت ہو یا حرام
شہرت ہوئی جبدی اوپر غیر اللہ
پڑھ بسم اللہ جو کرے اوپر چیز حرام
اوہ جو یا جہ خدا تھیں ہو گیا منسوب
کر بسم اللہ اوسنوں جو کوئی ذبح کرے
یا جھول نام خدا ئیدے جو مو یا سردار
ایہ مویا اوہ مار یا یا جھون نام خدا
پہلاں اوہ منسوب جا کیتا یا جہ خدا۔
اوہ خباثت اوسدے انار آ گئی
جاں کیتا منسوب سا ہو یا اوہ حرام
اوپر کتے سور جے لیکے نام خدا
گٹاتے ہور سور ہین روانہ ہو ندے جیون

وچہ خباثت غرق ہے رہندا خوک سدا
ہو یا اوہ چیز حرام ہے اوپر جس آواز
کہن فلانے شخص دی ہوئی اج نیاز
یا ٹھراون کسے دا کر کے کچھ تمیز
کوئی جناور کسے دی کرن نیاز نذر
کرن آوازہ جس تے یا جھوں پاک خدا
ہو یا اس حیوان دا گوشت بجھ تباہ
یا کسے بھوت پریت دا جل نشان مقام
حق جناور زندیاں ایہ کرے تدبیر
زندہ کسے حیوان نوں شہرت کر ٹھرا
ایس زمانے وچہ جیون ہے مجہولاں حال
ذبح کرے جو اوسنوں گناہ کبیرہ ہو
پیر حلال نہ اوسنوں کر سی نام خدا
وقت ذبح کی فائدہ لیا جے بد انام
اُسے ویلے ہو گیا اوہ حرام تباہ
اوہ کافر بے شک ہے چاہے کہن امام
پیدا ہو یا اوسدے اندر خلقت عیوب
جے نہ توبہ کر سیا ہو مردود مرے
ایہ جناور مار یا یا جھوں نام غفار
ایہ برابر ہو گئے کھاون ناروا
جو غافل اس فعل دا مشرک ہو گیا۔
پیر نہ کر سی فایدہ اوسنے نام ربی۔
وانگوں کتے خوک دے ہو یا اوہ تمام
ذبح کرو جے اوسنوں ہو سی تاہ روا
کافر بچہ اُنہاندا بیشک ہو ندا تیوں

Marfat.com

سنو سب بھائی جس شخص نے کرنا سوال حج ہو
پہلے کرے جو اس شخص نے کرنا سوال حج ہو
نام لیوے اوہ ٹھاکراں دا ہر گز نہ نام لیوے

طاقت نا ہیں کل وی ہووے پلے مقدور
کران ادا نماز دا تن وچہ رہیا نہ زور
یا کھاوے یا چھ نہ زور دے جاوے وچہ بازار
اس لاچاری ساتھ ہے تھوڑا کھان معاف
کھاوے یا چھوں اوسدے چھڈی نا ہیں مول
یا تے بہت بیمار ہے کہے طبیب ودا
یا کھاوے یا چھ نہ ہووی ظاہر میر احوال
یا کھاوے یا چھ نہ اوسدے ہوگ حلال تلاش

یا باغ ز لا عاد فلا اثم علیہ ان اللہ غفور رحیم

اندر ایسے وقت بھی کھاوے اسنوں جو
بہتا نہ یا وداسکے تاں بھی مول نہ کھا
تھا تھے اوسطوں چے تاں پر نہیں روا
تھلا نہیں سر اوسدے جاں ہو یا معذور
ایہ معلوم قرآن تھیں ہو گیا ہے ٹھیک
یا چھوں اسماں حرام دیاں جناور ہور
اوہ ہے وچھ قرآن دے کہیا ہے قبول
اوہ فرمان رسول تھیں ہو کو حلال حرام

در بیان حضرت شعیب علیہ السلام

اللہ کرا سمان تھوں نصیحتی شعیب
حضرت ابراہیم دی آہا اولاد
آہا نبی شعیب اوہ فوائد وا فرزند
آہا نبی شعیب مجھ پیشہ دائن دا
خلق شہر مدائن دی وچہ بہتدی آ بھی چو
پیغمبر دے حکم تھیں کردا جو انکار
سن اوتھوں اس خلق دا آکھ سناوں حال

لکھیا وچھ کتاب تھیں کر دے غیب دا
اندر شہر مدائن دے رہندا سا دلدار
نواب مجھ عقیق دا پیٹ آہا دل بند
اوہ فرزند خلیل دا آہا ستی بچہ
منگ شرح شعیب تھیں سکے منے نا ہیں کو
ہو ندا اوہ بکا دز ہے اکثر بہت خراب
وچھ خرید فروختے اوہ ہے بد چال

Marfat.com

وئے وڈہ انہاں تے رکھے گھر بن سنا
لیندے سی جو کسے تھیں وڈے وئے نال
ویلاں کم نے تول اوہ لیندی سی بہت زیادہ
کھوٹے ہور چلاوے سانے وزن وچ وپار
راہ نرق نے چوریاں کردے کم شریر
جاں اندر اس خلق دے ہویا شعیب رسول
اللہ حضرت شعیب نوں کیتا ایہ فرمان
مول نہ پوجن بتاں نوں کرن عبادت آپ
راہ مسافر جانمیاں مول نہ کرو زیان
کہیوں خلق خدائی نوں ایہ سدا چھڈو کم
خلقت وچہ شعیب نے کہیا حکم خدا
وچہ خرید فروخت دے کرنا وڈا عذاب
ہرگز کسے نہ منیاں حضرت دا فرمان
ہولا چار شعیب نے کیہا لوکاں نوں
ہینوں جو کجھ رب نے کیتا ہے فرمان
قوم اوہناں دے اوپر جیوں لوط دے آیا قہر عذاب
قوم اوپر جیوں نوح دے آیا طوفان
آؤ ڈرو خدا تھیں نازل ہوسن بلاء
کہندے اوہ شعیب نوں تینوں غرض نمول
تینوں غرض نمول ہے ہرگز ساڈے نال
کرن پرستش بت دی تے چلیا اوہی راہ
بات نہ تیری منیئں ہے تے نوں کہیں ہزار
جو کجھ تیرے کہن نے لے آوے ایمان
کیہا حضرت شعیب نے جیں دے حکم خدا
جیں نوں نور ایمان دا دتا آپ رکھ

ہا نہ زیادہ اوہ اول تھیں دوجا گھٹ نہ پا
وینڈے آہے گھٹ تھیں ہور ستاواں حال
ہو پرستش بت دی کردے سی تانہاں
نالے پکڑ مسافراں تائیں وینڈے مار
منکر اللہ پاک تھیں آہے سب لیے پیر
بھیجیا اللہ پاک نے اوہناں کر مقبول
اندر شہر مدائن دے کرنوں ایہ بیان
کھوٹے وزن وپار بھی راہ چلاون سب
نالے اندر تولدے کرن فریب نجان
من میرے حکم اوں کیہا رب غفار
کرن پرستش بت دی ہرگز نہ روا
مار راہ مسافراں ہے ایہ کار خراب
رات دیہیں وچہ قلق شے کرے شعیب بیان
ڈرو عذاب خدا تھیں ہیں ایہ لچھ اہوں
جے ناں منوں حکم نوں پھیر ہو سو حیران
وانگ اوہناں دے تھیں بھی مرسو ہو خراب
وانگوں اوہناں تھیں بھی مرسو ہو حیران
اوپر سارے قوم دے ہو سو چادھ
ایہ خواہش تھیں آپنے کیتا اساں قبول
حاصل کرناں مال دا رہے ہمیشہ چال
جے چھڈ دیواں اوہناں نوں پھیر ہووساں گمراہ
تنگ کریں جے اساں نوں ہکدم دیواں مار
رہن نہ دیواں اوہناں وچہ شہر دے جان
من لیا دل جان تھیں لڑے تاں رضا
اوپر اسدے رب دا ہوسی راہ عذاب

Marfat.com

بھاویں رکھے اُنہاں نوں دیہور نخ ہزار
اوہ نہ اندر لساں دے داخل ہوسن بھیبر
تسیں ہاجے حکم خدائے تھیں ہوئی ہو مردود
دل دے اندر اپنے رب دا خوف کرو
عرصہ تھوڑا رہ گیا نازل ہوسی عذاب
کہندے اوہ شعیبؑ نوں رکھے اوہ سکار
جے توں ساڈیوا سطے رب نہیں کریں دُعا
تاں بھی تیرے حکم نوں کریئے نہ قبول
سُنکے حضرت شعیبؑ نے کیتی ایہ دعا
اونویں اوپر اُنہاندے بھیجیا رب عذاب
اکھیں جو ہیں تیریاں کھولیں اج تمام
ہیں ہٹھاراں اکھیاں سو سج دیاں تمام
سردی تائیں کھولدا ہے ایہ نیم چشم
دہپ جوون توں نکلے خلقت ہوئے حیران
نکلے سارے شہر تھیں باغیں جاوڑے
اللہ نے پھر غیب تھیں بھیجی گرم ہوا
پانی ندیاں نالیاں لگا پکن کل
پیر جو رکھدے زمین تے ہوندا بھج کباب
اولنویں نبی شعیبؑ نے آیا جبرائیلؑ
جنہاں تیرے کہن تھیں فیر ہاں پاک خدا
بچل توں اس شہر تھیں سبھناں نوں نال
جلدم توں اس شہر نوں ہوویں چھڈ جدا
سُنکے حضرت شعیبؑ نے بی بی تے فرزند
ستت سواک ہزار سا اوتھے اہل ایمان
جاں ایہ سارے شہر نوں ہوئے چھڈ جدا

اوہ نہ حکم خدا تھیں ہوسن کدی بیزار
اوپر رہسن رب دے مرنوں کرن نہ دیر
مرسو قہر خدائے تھیں سبھ وانگوں نمرود
من لہو فرمان رب دا ٹھل نہ کریو کو
خالقت تائیں رات دن کری شعیب خطاب
سچے پیغمبر سچ ہین کیتا رب عذاب
اوپر ساڈے قہر دے کھلے رب بلا
کدی نہ کہان زبانتوں توں ہیں نبی رسول
اللہ نوں اس قوم تے بھیج عذاب یا
سورج تائیں حکم ایہ کیتا رب وہاب
اوتے ایہ عذاب ہے کیہا رب سلام
گرمی موسم کھولدا ہے بک تائیں شام
گرمی دیکھو پاک دی جلے دوہیں چم
کنہاں کو گئے زمین بھی ہویا گم جہان
کوئی طرفے شہر دی نظر نہ سول کرے
آئی طرفوں دوزخاں سایہ قہر خدا
خشک ہوئی سبھ پانی بھی پت نہ رہیا پھل
اندر اوس عذاب دے خلق ہوئی بیتاب
کہندا شعیبؑ نوں کہندا رب جلیل
عورت بالک کڈ کیاں جو ہینگے پاس تیرا
رہن دیو ہیں اس شہر وچہ جو ہینگے بدچال
تاں اوہ پائسں قوم تے نازل ہوسی بلا
ہور جو اسدے ساتھ سی سو سن قدر بلند
سبھناں تائیں ساتھ لے شہروں ہویا روان
بدل پاک سیاہ نوں کیتا حکم خدا

سایہ کیتا اوس تے اوپر شہر تمام
جاں سایہ اُس شہر تے ڈٹھا خاتمہ عام

ویکھ سایہ نوں شہر دل دوڑدی خلق شتاب
آوڑی وچہ شہر جاں کیتا رب خطاب

آتش بدل اوس تھیں برسی باچہ شمار
برسی جاں اس شہر تے جلکے مرے کفار

رہیا نہ کوئی جیوندا ہویا اشہر تباہ
دوزخ اندر جا پئے جو آہے گمراہ

جاں اللہ نے کفر نہیں کیتی پاک زمین
آیا پھیر شعیب بھی اندر شہر مدین

گئے جو ساتھ شعیب دے آئے ساتھ شعیب
بی بی تے فرزند جو سو من نی لاریب

اندر شہر مدین دے لگا رہن شعیب
ساتھ جو سارے اوسدے سو من نی بیریب

اللہ شہر مدین نوں کیتا پھیر آباد
وچہ مدین شعیب نبی پھیر رہیا دلشاد

اندر سارے شہر دے وسنے لگے راتہ سدا
اندر خلقت رہ سدے دے راہ خدا

جدوں ہلاک کفار نوں گذری باراں سال
تھر تھا موسیٰ آپیا آ اکریں خیال

وچہ مدین شعیب نے رہیا اپنڑے سال
پھیر مصر نوں مڑ گیا معلم ہوسی حال

اوس پچھوں پھر ست سال رہیا شعیب حیات
وچہ مدین شعیب نے پائی پھیر وفات

موسیٰ اے شعیب دا جو کچھ آہا حال
گلزار سو موسیٰ دیو چہ نوں تے نی جا کجھ حال

جیوں سی نبی شعیب دا قصہ وچہ کتاب
اوویں ہندی وچہ ایں لکھیا وچہ شتاب

ختم عجائب القصص دا ہویا پہلا باب
گلزار سو موسیٰ ہن اوسدے اگے لکھاں شتاب

قصہ اپنہ نمول ہے ہیگی اپنہ تفسیر
قصہ ایہ نمول ہے ہے اپنہ ماہ منیر

پڑھنے جلنے والیاں نوں نی اجر عظیم
ہندی اندر معنے لکھے قرآن کریم

خطا ہووی اسو چہ جو پھڑ کے قلم سوار
میرے اوپر عیب نہ ہرگز رکھیں یار

ناں میں جاہ شاعری غرض نہ ساتھ ریا
ویکھ کتابان معتبر قصہ کہیا شریف

دو سو پنج ہزار سی ہور ستتر سال
ماہ محرم تیسری روز جمعہ خوش حال

لکھ کے ایس کتاب دے کیتے بیت شمار
لودھیاں تے آ ٹھہر سو او پنج ہزار

پڑھ کے سارے مومنوں بیتوں کرو دعا
ایسے لالچ واسطے کیتی اپنہ نیار

میرا تے سب مومناں اپنڑا سمجھ دیو بخشار
بخشے حضرت اوسدی جیہڑیں ناں بدکار

ہر دم میری خلق نیں لکھ درود سلام
اوپر روح رسول دے یار سبھے صبح و شام

حضرت کلمہ پاک دی پیر تو بخش گناہ
لا الہ الا اللہ محمد الرسول اللہ

فہرست مضامین کتاب عجائب القصص لغتے گلزار آدم

مضامین	صفحہ
مناجات مصنف بدرگاہ قاضی الحاجات	۶
سبب تصنیف کتاب	۹
باب اول در بیان نور محمد صلعم	۱۰
بیان پیدائش اسرافیل و میکائیل	۱۵
وجبرائیل و ملک الموت	
بیان قبض روح پیمبران و مومناں	۱۷
بیان تخت الثریٰ و پیدائش شیطان	۱۸
و آدمی زمیں	
بیان پیدائش شیطان	۱۹
باب دوم در بیان پیدائش حضرت آدم	۲۱
بیان سجدہ کردن نزد آدم و احوال شیطان	۲۵
بیان در بہشت آمدن آدم علیہ السلام	۲۶
بیان بیروں آمدن حضرت آدم	۲۹
معطاوس وغیرہ	
بیان جبرائیل شدن آدم و حوا و غیرہ	۳۳
بیان نماز پنجگانہ	۳۷
بیان بیقراری آدم علیہ السلام	۳۸
دعا قبول شدن آدم	۴۱
بیان احوال میثاق و تابوت سکینہ	۴۸
بیان حضرت شیث و غیرہ اولاد آدم	۴۹
بیان حضرت ادریس علیہ السلام	۵۱
بیان حضرت نوح و غیرہ	۵۳
بیان حضرت ہود و احوال شداد	۶۰
مقولہ مصنف	۶۶
حکایت ابراہیم ادہم	۶۷
قصہ قوم شداد	۷۰

مضامین	صفحہ
بیان قصہ صالح ع	۷۳
بیان قصہ جمجمہ بادشاہ	۷۶
بیان حضرت ابراہیم و نمرود	۸۳
بیان طلسمات نمرود	۷
بیان پیدائش ابراہیم ع	۸۵
حکایت شکستن بتخانہ نمرودی	۸۹
بیان در آتش انداختن ابراہیم ع	۹۱
... بلدی سائرہ رضی اللہ عنہا	۹۶
بیان بردن سارہ رضی اللہ عنہا ہاجرہ را نزد حضرت ابراہیم	۹۷
بیان قصہ سارہ	۱۰۰
بیان موت نمرود علیہ اللعنۃ	۱۰۱
بیان پیدائش حضرت اسمٰعیل ع	۱۰۲
بیان بنیاد کعبہ معظمہ و آب زمزم	۱۰۴
بیان قربانی حضرت اسمٰعیل ع	۱۱۰
بیان وفات بی بی ہاجرہ	۱۱۱
بیان آمدن اسمٰعیل از شکار پیش حال پدر خود	۱۱۳
بیان حضرت لوط علیہ السلام	۱۱۹
بیان پیدائش حضرت اسحٰق	۱۲۲
بیان حضرت عیص و یعقوب و قصہ اسمٰعیل ع	۱۲۴
بیان حضرت یوسف علیہ السلام	۱۲۹
در چاہ انداختن برادران یوسف را و گم کردن پیراہن	۱۳۱
بیقراری یعقوب علیہ السلام	۱۳۴
حقیقت راہ سفر و مصائب آن	۱۴۱
آمدن برادران یوسف در زندان	۱۴۶
حکایت بازرگان شاہزادہ	۱۵۰
قصہ حضرت زلیخا بی بی	۱۵۱

مضامین	صفحہ
بیقراری زلیخا در عشق یوسف ع	۱۶۱
بنا کردن مکان زلیخا برائے یوسف ع	۱۶۲
حکایت ابراہیم ادہم	۱۶۳
قید شدن یوسف ع	۱۷۴
آمدن دو وزیر در قید خانہ	۱۷۹
خلاص شدن یوسف از قید	۱۸۰
تتمہ احوال زلیخا	۱۸۷
آمدن اولاد یعقوب ع بمصر	۱۹۰
احوال بیان کردن اولاد یعقوب	۱۹۳
احوال خود	
غلہ دادن یوسف برادران را	۱۹۵
بیان دوبارہ آمدن اولاد یعقوب در مصر	۱۹۸
بیان سہ بار شدن یوسف	۲۰۱
علیہ السلام آمدہ پایین	
سہ بار آمدن اولاد یعقوب در مصر	۲۰۹
ظاہر شدن بہ برادران کہ این	۲۱۲
یوسف است	
آمدن یعقوب بابطرف مصر	۲۲۳
وفات حضرت یعقوب علیہ السلام	۲۲۵
بیان بیت المقدس و وفات حضرت	۲۲۷
یوسف علیہ السلام	
قصہ حضرت یونس و ایوب و شعیب	۲۲۶
بیان حضرت ایوب علیہ السلام	۲۳۰
حکایت مرد و خون و گوشت خوک و غیرہ	۲۳۷
بیان حضرت شعیب علیہ السلام	۲۴۱
تمام شد گلزار آدم	

Marfat.com

نام کتاب	قیمت
۔الاسلام مصنفہ سلیمان	۷ر
ر شریف۔	۳ر
ر محمدی۔	۰۳ر
ی نیند۔	۰ر
د المسلمین۔	۱ر
ہ انوار محمدی۔	۴ر
دانش پنجابی۔	۶ر
ر العاشقین۔	۱ر
حق پنجابی۔	۰ر
۔ کریما۔	۰ر
۔ الاسلام کامل مفہ محمد دلپذیر۔	۶ر
ب قصہ جات نجابی۔	
رت شاہ مکمل	۸ر
۔ خورد۔	
یف زلیخا فضلشاہ خورد	۳ر
ل شاہ۔	۱۰ر
۔ فضل شاہ	۵ر
ی با تصویر۔	۱ر
ی فضاشاہ۔	۰۲ر
ول مہ رسی حرفی۔	۲ر
ضل۔	۲ر
	۱۰ر

نام کتاب	قیمت
باراں ماہ۔	۰ر
سی حرفی علی حیدر کلان۔	۱ر
ہیر مقبل۔	۱ر
ہیر روشن۔ ہیر حسین۔	۰ر
زلیخا ہندی۔	۲ر
احوال زمانہ معہ تردید ڈہولکی	۔ر
قصہ یوسف برخوردار۔	۳ر
مجموعہ سی حرفی ہدایت اللہ کامل	۱۰ر
باراں ماہ ہدایت اللہ۔	۔ر
لیلی مجنوں احمد یار۔	۱ر
قصہ یوسف ۴۔	۶ر
لیلی مجنوں قاصر۔	۔ر
ایضاً۔ نظیر۔	۔ر
سسی حافظ برخوردار۔	۰ر
سسی محمد نور۔	۰ر
مولوی غلام رسول۔	۰ر
بدر منیر پنجابی۔	۱ر
ہیر جوگ سنگھ۔	۱ر
حاتم طائی پنجابی۔	۵ر
شیریں فرہاد بوٹا۔	۲ر
ایضاً ہاشم۔	۱ر
روڈا جلالی۔ بوٹا۔	۲ر
نورنگ خاں بائی۔	۰ر
سی حرفی بوٹا کلاں۔	۰ر

نام کتاب	قیمت
سی حرفی بوٹا خورد۔	۔ر
مسدس کشن سنگھ عارف۔	۰ر
مندری راما سس۔	۔ر
ہیر محمد شاہ۔	۰ر
رسالہ کامن النساء اول و دوم	۱ر
ایضاً سوم جدید۔	۰ر
ایضاً چہارم۔	۰ر
باردی آبادی۔	۰ر
مجموعہ سی حرفی محمد الدین	۰ر
قصہ نوہ سس۔	۱ر
جٹی کھترانی۔	۔ر
پنڈ ہر اندھان۔	۔ر
قصہ مول سنگھ۔	۔ر
ہنڈی نرسی بھگت۔	۔ر
جنج گور بخش سنگھ۔	۔ر
باراں ماہ ہیلاد بھگت۔	۔ر
قصہ بلی چوہا۔	۔ر
باراں ماہ اکبر علی۔	۔ر
مجموعہ باراں ماہ فرد فقیر۔	۰ر
سی حرفی ہری سنگھ نلوا	۔ر
قصہ سیف الملوک محمد والا	۰ر
ایضاً لطف علی۔	۰ر
گل صنوبر۔	۱ر
رسالہ عشق رسول اللہ۔	۰ر

جواہر ستین تمام حاجی چراغ الدین سراج الدین تاجران کتب کشمیری بازار لاہور آفس جہاز سمیت

Marfat.com

اشتہار واجب الاظہار

جملہ تاجران کتب و اہل مطابع کی خدمت میں التماس ہے کہ عجائب القصص کامل یعنے گلزار آدم۔ گلزار موسےٰ۔ گلزار سکندری۔ گلزار محمدی۔ میرے والد بزرگوار مولوی محمد مسلم صاحب مرحوم مغفور کی تصنیف سے ہیں جن کا حق کاپی رائٹ بذریعہ رجسٹری مجھ کو حاصل ہے۔ پس ہر چہار گلزار مذکور و نیز ہر قسم کی کتابیں عربی۔ فارسی۔ اردو۔ گورمکھی۔ ناگری۔ سررشتہ تعلیم میری دوکان پر موجود ہیں جب صاحب کو درکار ہوں طلب فرماویں نیز میں نے ہر چہار گلزار کی فروخت انتظام دوکان حاجی چراغ الدین و سراج الدین تاجران کتب لاہور سے کیا ہوا ہے پس جب صاحب کو جسقدر گلزاریں و نیز دیگر کتب درکار ہوں۔ دوکان حاجی صاحب موصوف سے بارسال زر نقد یا بذریعہ ویلیو پی ایبل خرید فرماویں۔

اعلان۔ گلزار حضرت نوح علیہ السلام۔ گلزار حضرت ابراہیم خلیل اللہ علیہ السلام جبر مدت دراز سے لوگ خواہشمند تھے و پنجابی زبان میں چھپ گئی ہیں جب صاحب کو ضرورت ہو طلب فرماویں

فی جلد ۲ فی جلد ۳

المشتہر

محمد علی شمس الدین تاجران کتب شہر جالندھر

Marfat.com

حسب ضابطہ رجسٹری شدہ ہے

مَا مُحَمَّدٌ اِلَّا رَسُوْلٌ

الحمد للہ والمنۃ کہ کتاب لاجواب یعنی تذکرہ انبیاء علیہم السلام مسمّٰے بہ

عجائب القصص

یعنے

گلزار آدم

مصنفہ

مولوی محمد مسلم

حسب فرمایش

محمد علی شمس الدین تاجران کتب شہر جالندھر

۱۹۲۰ء

مطبوعہ کیپٹل پریس لاہور

(باہتمام ملک سعادت علی صاحب ملک)

Marfat.com